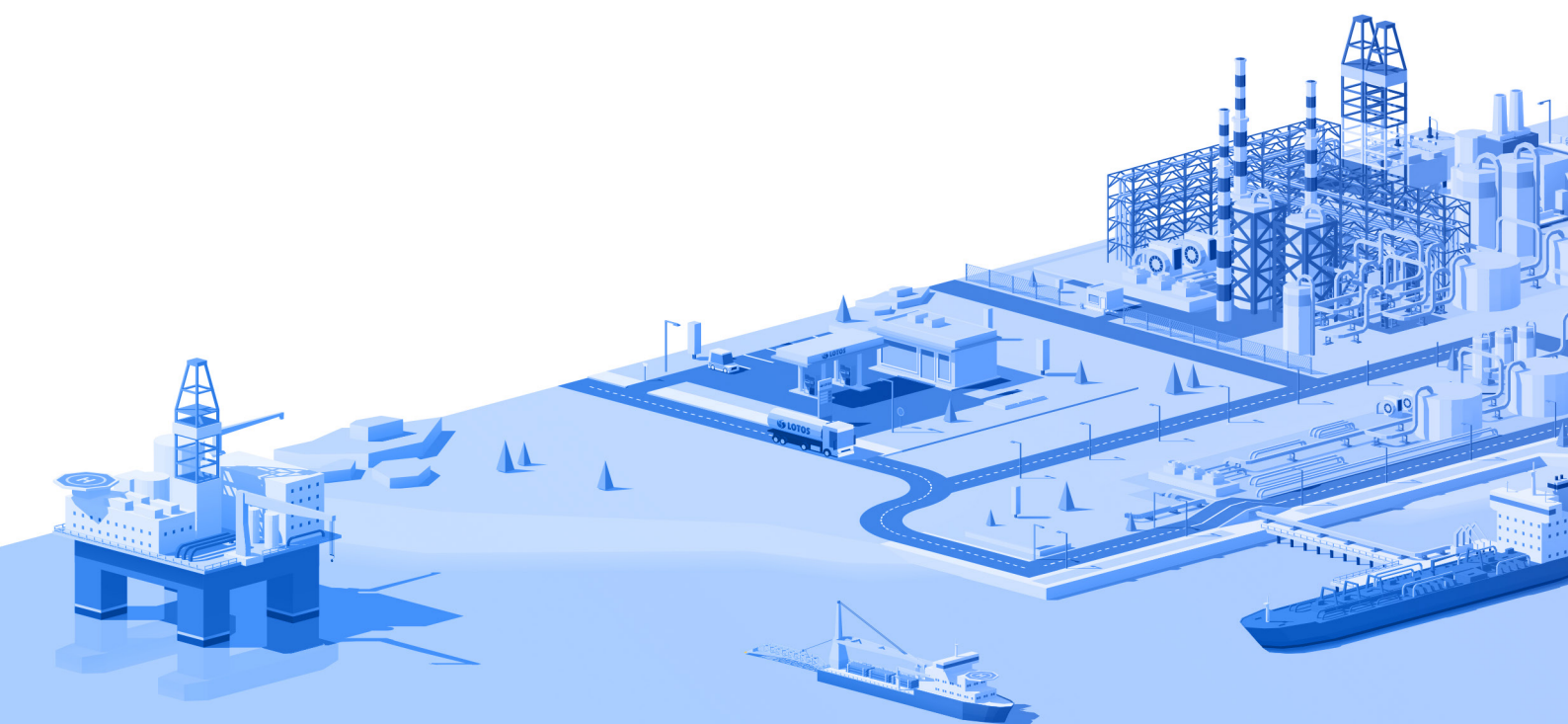

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS

ZINTEGROWANY RAPORT ROCZNY 2017

Spis treści

Wprowadzenie	5
List prezesa zarządu	6
List przewodniczącej rady nadzorczej	8
Grupa kapitałowa	9
Kim jesteśmy?	10
Lotos w liczbach	10
Nasze produkty i marki są obecne na 82 rynkach	11
Odnosimy sukcesy na giełdzie	12
Jesteśmy członkiem wielu organizacji branżowych	12
Łańcuch wartości grupy kapitałowej lotos	12
Zarządzamy budowaniem wartości	13
Budujemy etyczny łańcuch dostaw	13
Struktura zarządzania	14
Jak grupa lotos zarządza grupą kapitałową	14
Etyka i ład korporacyjny	16
Najważniejsze nagrody i wyróżnienia	18
Strategia i model biznesowy	19
Model biznesowy	20
Nasz model tworzenia wartości	20
Czemu służy model tworzenia wartości?	21
Strategia 2017-2022 „stabilizacja i bezpieczny rozwój”	22
Cele strategiczne grupy kapitałowej lotos	22
Główne mierniki realizacji strategii	22
Realizacja strategii w 2017 roku	23
Plany na przyszłość	25
Szanse i ryzyka	26
Zarządzanie ryzykiem	28
Model zarządzania ryzykiem w grupie kapitałowej lotos	28
Struktura systemu zarządzania ryzykiem (erm)	29
Podsumowanie 2017	31
Kalendarium 2017	32
Otoczenie makroekonomiczne	34
Rynek ropy w 2017 roku	34
Wyzwania i globalne prognozy na przyszłość	34
Kapitał finansowy - rekordowe wyniki w 2017 roku	36
Kapitał produkcyjny	42
Poszukiwania i wydobywanie	42
Łańcuch dostaw w ramach rafinerii w gdańsku	45

Oferta produktowa grupy kapitałowej lotos w 2017 roku	45
Kapitał ludzki	47
Lotos jako pracodawca	47
Kapitał intelektualny	61
Napędzają nas innowacje	61
Alternatywa dla benzyny	61
Siła partnerstw	61
Flagowe projekty	62
Kapitał społeczny	64
Lotos dla społeczeństwa	64
Programy i kampanie społeczne	64
Sponsoring i mecenat	66
Fundacja lotos	68
Bezpieczeństwo ludności zamieszkującej teren wokół rafinerii i odwiertów	69
Kapitał naturalny	70
Ograniczamy wpływ na środowisko	70
Przestrzegamy wysokich standardów	70
Inwestujemy w ochronę środowiska	71
Edukujemy ekologicznie	71
Zmniejszamy emisyjność rafinerii	74
Oszczędzamy energię	75
Usprawniamy produkcję i wydobywanie	76
Odpowiedzialnie dobieramy kontrahentów	82

Zrównoważony rozwój 83

Nasze podejście do zrównoważonego rozwoju	84
Wartości społecznej odpowiedzialności grupy kapitałowej lotos	86
Interesariusze gk lotos	87
Obszary zaangażowania csr w 2017 roku	89
Realizacja globalnych celów onz (sustainable development goals)	89
Rozszerzenie współpracy z united nations global compact network poland (ungc)	90
Najlepsze praktyki	91
Działalność na rzecz naszego otoczenia społecznego	91
Partnerstwa i inicjatywy	92

Dane finansowe 93

Dane finansowe	94
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów – kwartalnie	105
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów – narastająco	106
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych – kwartalnie	107
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych – narastające	107
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	108
Struktura kapitału akcyjnego	109
Zatrudnienie na koniec okresu – w osobach	109
Segmenty operacyjne – kwartalnie	110
Segmenty operacyjne – narastająco	111
Skonsolidowana sprzedaż – kwartalnie	112
Skonsolidowana sprzedaż – narastająco	113
Różnice kursowe operacyjne dla gk gl s.A. – Kwartalnie	114
Otoczenie makroekonomiczne	115
Lifo – kwartalnie	115
Finansowe transakcje terminowe – kwartalnie	116
Detal – kwartalnie	116

Dane operacyjne segmentu wydobywczego w tonach (ropa) i metrach sześciennych (gaz) – kwartalnie	117
Dane operacyjne segmentu wydobywczego w bbl (ropa) i boe (gaz) – kwartalnie	118
Dane operacyjne segmentu produkcji i handlu – kwartalnie	119

O raporcie **121**

O raporcie	122
Standard raportowania	122
Jak powstawał raport?	123
Informacje kontaktowe	124
Matryca istotności	125
Tabela treści gri	126

Dodatkowe informacje i objaśnienia **137**

Skład grupy kapitałowej oraz jego zmiany	138
Zasady rachunkowości	140
Segmenty działalności	140
Przychody i koszty	141
Podatek dochodowy	145
Zysk/(strata) netto przypadający/(a) na jedną akcję	147
Rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne	148
Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	160
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe aktywa	163
Zapasy	165
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	166
Kapitał podstawowy	166
Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	166
Zyski zatrzymane	167
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	167
Pochodne instrumenty finansowe	170
Świadczenia pracownicze	171
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rezerwy	175
Instrumenty finansowe	178
Ryzyko	180
Zarządzanie kapitałem	190
Zobowiązania i aktywa warunkowe	190

01

WPROWADZENIE

LIST PREZESA ZARZĄDU

G4-1

G4-2

Szanowni Państwo, Drodzy Akcjonariusze,

Przekazuję Państwu Zintegrowany Raport Roczny Grupy Kapitałowej LOTOS S.A. za rok 2017. Jego treść jest najlepszym potwierdzeniem, że zarówno pod względem osiągniętych wyników finansowych, realizacji działań skupionych wokół konsekwentnego wdrażania strategii firmy na lata 2017-2022, jak i zaangażowania w działalność na rzecz zrównoważonego rozwoju, był to dla spółki bardzo owocny okres.

Na wstępie chciałbym podkreślić, że to pracownicy są największym kapitałem naszej firmy i wszystko, o czym Państwo przeczytają na kolejnych stronach niniejszego raportu, nie stałoby się bez ich pełnego zaangażowania. Składam w imieniu Zarządu Grupy LOTOS S.A. serdeczne podziękowania pracownikom całej naszej grupy kapitałowej.

W roku 2017 Grupa LOTOS osiągnęła rekordowe wyniki finansowe. Dzięki optymalnemu gospodarowaniu aktywami, maksymalizacji korzyści płynących z otoczenia rynkowego oraz skutecznej walce z tzw. szarą strefą skonsolidowane przychody ze sprzedaży poprawiły się o ponad 15% względem 2016 roku, przekraczając 24 mld zł, a zysk netto spółki wzrósł aż o 65% osiągając wartość blisko 1,7 mld zł. Możemy pochwalić się również rekordowym wynikiem na poziomie operacyjnym EBITDA wg. LIFO, który w 2017 roku osiągnął historyczną wartość 3,1 mld zł.

Bardzo dobra kondycja spółki znalazła swoje odzwierciedlenie w wysokości kursu akcji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, który z około 38 zł wzrósł jesienią 2017 roku do maksymalnego poziomu 69 zł za akcję. Po raz pierwszy od dekady wypłaciliśmy też dywidendę.

Dzięki efektywnemu wykorzystywaniu sprzyjających warunków makroekonomicznych zredukowaliśmy poziom zadłużenia netto spółki o 2,3 mld zł i zoptymalizowaliśmy jego strukturę, uzyskując pod koniec roku 23-procentowy, bezpieczny poziom dźwigni finansowej.

Grupa LOTOS posiada jedną z najnowocześniejszych rafinerii w Europie. Rafineria jest w trakcie kolejnego kluczowego projektu inwestycyjnego. W ubiegłym roku przerobiliśmy ponad 9,6 mln ton ropy naftowej. Jesteśmy drugim co do wielkości producentem paliw w Polsce. Co trzeci samochód w kraju tankuje paliwo, które powstaje w naszej rafinerii.

Jesteśmy właścicielem lub współwłaścicielem 33 koncesji morskich i 10 lądowych. Oprócz prowadzonej działalności wydobywczej na terenie kraju i w polskiej strefie Morza Bałtyckiego, węglowodory wydobywamy również na Norweskim Szelfie Kontynentalnym i na Litwie. W roku 2017 łączny potencjał prawdopodobnych zasobów wydobywanych (tzw. 2P) LOTOSU wzrósł do 88,2 mln baryłek, a wydobywanie ukształtowało się na poziomie 8,4 mln baryłek.

Jako jeden z celów strategicznych Grupy LOTOS na lata 2017-2022 wskazaliśmy wzrost odpowiedzialności za bezpieczeństwo otoczenia w zgodzie z polityką gospodarczą, środowiskową i energetyczną Polski, co oznacza m.in. działania zmierzające do zwiększenia dywersyfikacji surowcowej. Elementem realizacji tego celu była reorganizacja kapitałowa obszaru wydobywania, w ramach której w ubiegłym roku powołaliśmy spółkę LOTOS Upstream. Zadaniem nowo powołanego podmiotu jest zarządzanie działalnością poszukiwawczo-wydobywczą i realizacja inwestycji grupy w tym zakresie.

Własne wydobywanie to istotny obszar naszej działalności, mający wpływ na zwiększenie dywersyfikacji dostaw surowca oraz obniżenie ryzyka biznesowego firmy. Ma również duże znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego Polski. Do ubiegłorocznych działań na rzecz dywersyfikacji zaliczamy zakup surowca z USA i Kanady oraz podpisanie terminowego kontraktu na dostawę amerykańskiej ropy.

We wszystkich obszarach działalności kierujemy się zasadami zrównoważonego rozwoju. W ten sposób budujemy wielokrotną wartość nie tylko dla naszych akcjonariuszy, ale także dla otoczenia i różnorodnych grup interesariuszy. Jesteśmy

przekonani, że realizacja tych celów pozostaje w zgodzie z generowaniem zysków dla akcjonariuszy, dostarczaniem wysokiej jakości produktów i usług, a także zapewnianiem bezpieczeństwa energetycznego kraju. Potwierdzeniem naszego zaangażowania jest kontynuacja współpracy z United Nations Global Compact, przystąpienie do partnerstwa na rzecz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju 2030 ONZ, czy też obecność Grupy LOTOS w RESPECT Index i 4. miejsce w XI edycji Rankingu Odpowiedzialnych Firm.

Będziemy rozwijali swoje projekty innowacyjne, by w pełni sprostać wymaganiom rynku oraz utrzymać pozycję konkurencyjną firmy. Myślę tu przede wszystkim o projektach dotyczących transportu niskoemisyjnego i paliw alternatywnych, takich jak wodór, CNG i LNG. W perspektywie realizowanej strategii mamy ambitny plan uzyskania pozycji krajowego lidera we wdrażaniu paliw nowej generacji. Rozwijamy również swoje kompetencje związane z wykorzystaniem wodoru jako paliwa dla pojazdów oraz magazynowania energii.

Cieszę się, że mam przyjemność przekazać Państwu te bardzo dobre wyniki za 2017 rok. Zapewniam też, w imieniu całego Zarządu, że dokończymy wszelkich starań, by podejmowane przez nas decyzje dalej przekładały się na tworzenie wartości dla wszystkich interesariuszy Grupy LOTOS.

Z wyrazami poważania,

Mateusz A. Bonca

Prezes Zarządu
Grupa LOTOS S.A.

LIST PRZEWODNICZĄCEJ RADY NADZORCZEJ

G4-1

G4-2

Szanowni Państwo,

rok 2017 był pomyślnym rokiem dla przemysłu naftowego. Sprzyjające otoczenie makroekonomiczne, w tym znacznie lepsze od oczekiwanych średnioroczne notowania ropy naftowej i gazu ziemnego oraz skuteczna walka rządu z „szarą strefą” stworzyły koncernom paliwowym szansę rozwoju. Grupa LOTOS w pełni wykorzystwała sprzyjające warunki, osiągając w ubiegłym roku rekordowe wyniki finansowe. Dobrą kondycję LOTOSU docenił również rynek kapitałowy, co naturalnie przełożyło się na wzrost kapitalizacji spółki.

Zarządowi Grupy LOTOS udało się znacząco zredukować zadłużenie i poprawić przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. LOTOS po raz pierwszy od dekady wypłacił również swoim akcjonariuszom dywidendę.

W ramach reorganizacji kapitałowej Grupa LOTOS powołała spółkę LOTOS Upstream, która zajmie się zarządzaniem działalnością poszukiwawczo-wydobywczą. To działanie szczególnie istotne dla konsolidacji działalności spółki w tym zakresie oraz wzmocnienia krajowego bezpieczeństwa energetycznego.

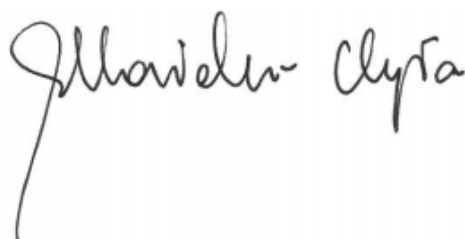
Z początkiem 2017 roku LOTOS przystąpił do realizacji założeń strategii na lata 2017-2022, w której stawia na stabilizację finansową i rozwój. Działania Zarządu nadal skupione są wokół tych dwóch obszarów. W ubiegłym roku Grupa LOTOS intensywnie pracowała nad Projektem EFRA – kluczową dla spółki inwestycją pogłębionego przerobu ropy naftowej. Stan zaawansowania prac nad projektem na koniec 2017 roku wynosił 90%.

Co ważne, Grupa LOTOS inwestuje w innowacje. Aby sprostać wyzwaniom rynku, rozwija inicjatywy z obszaru elektromobilności oraz skupia się na kluczowych projektach z zakresu paliw alternatywnych, chcąc osiągnąć pozycję krajowego lidera wdrożeń innowacji. Mam nadzieję, że rok 2018 pozwoli utrzymać imponujące wyniki LOTOSU oraz zapewni spółce możliwość dalszego dynamicznego rozwoju w kluczowych obszarach.

Z wyrazami szacunku,

Beata Kozłowska-Chyła

Przewodnicząca Rady Nadzorczej
Grupa LOTOS S.A.

02

GRUPA KAPITAŁOWA

KIM JESTEŚMY?

G4-3 G4-4 G4-5 G4-6 G4-7 G4-8 G4-9 G4-12 G4-15 G4-16 G4-34 G4-56 G4-57 G4-S03 G4-S04

LOTOS to polska grupa kapitałowa, której działalność ma strategiczne znaczenie dla krajowego bezpieczeństwa w sektorze energii oraz polskiej gospodarki. Jesteśmy jednym z największych przedsiębiorstw w Polsce, drugim co do wielkości producentem paliw w naszym kraju, a także jednym z największych koncernów naftowych w Europie Środkowo-Wschodniej.

Prowadzimy działalność w zakresie wydobycia i przerobu ropy naftowej oraz gazu ziemnego, a także sprzedaży wysokiej jakości produktów naftowych. Produkujemy i dostarczamy m.in. gaz płynny propan-butan (LPG), benzynę bezołowiową, olej napędowy, lekki olej opałowy, paliwo lotnicze, paliwo żeglugowe oraz oleje smarowe i asfalty.

Jesteśmy pionowo zintegrowanym producentem paliw i innych produktów ropopochodnych najwyższej jakości, a ponadto dostarczamy wysoko wyspecjalizowane usługi logistyczne i serwisowe. Aspirujemy do roli narodowego lidera innowacyjnych wdrożeń w ramach prowadzonej przez nas działalności podstawowej

Siedziba główna Grupy LOTOS S.A. znajduje się w Gdańsku przy ulicy Elbląskiej 135.

LOTOS W LICZBACH

W 2017 R. PRZEROBILIŚMY
PONAD

9,6 MLN
TON
ROPY NAFTOWEJ

W 2017 R. NASZ CAŁKOWITY
POZIOM WYDOBYCIA
WĘGLOWODORÓW WYNIÓŚŁ

8,4 MLN
BOE

33

KONCESJE NA POSZUKIWANIE,
ROZPOZNANIE I WYDOBYCIE
WĘGLOWODORÓW ZE ZŁÓŻ
MORSKICH

10

KONCESJE NA POSZUKIWANIE,
ROZPOZNANIE I WYDOBYCIE
WĘGLOWODORÓW ZE ZŁÓŻ
LĄDOWYCH

493

LICZBA STACJI PALIW
DZIAŁAJĄCYCH POD
MARKĄ LOTOS

19%

WZROST SPRZEDAŻY
KRAJOWEJ W 2017 R.

[Strategia Grupy Kapitałowej](#)

W skład grupy kapitałowej, oprócz Grupy LOTOS (spółka matka, zarządzająca rafinerią w Gdańsku), wchodzi na dzień 31.12.2017 roku 17 spółek ze znakiem LOTOS. Dwie z nich mają swoją siedzibę poza terytorium Polski: na Litwie oraz w Norwegii.

W roku 2017 do Grupy Kapitałowej LOTOS dołączyły dwie nowe spółki: LOTOS Upstream oraz LOTOS Vera. LOTOS Upstream ma pełnić rolę spółki holdingowej, która zapewni rozdzielenie funkcji operacyjnych i zarządczych w ramach obszaru poszukiwań i wydobycia Grupy Kapitałowej LOTOS. LOTOS Vera, spółka zależna od LOTOS Lab, ma pełnić rolę spółki celowej dedykowanej do rozwoju innowacyjnych technologii.

[Więcej o naszym modelu biznesowym](#)

[Lista spółek](#)

Posiadamy koncesje na poszukiwanie, rozpoznanie i wydobycie węglowodorów ze złóż morskich (33 koncesje) oraz lądowych (10 koncesji). 74% naszego wydobycia pochodzi z Norweskiego Szelfu Kontynentalnego, reszta ze złóż usytuowanych na Litwie oraz Morzu Bałtyckim. Jako jedyne przedsiębiorstwo w Polsce mamy dostęp do węglowodorów w Polskiej Wyłącznej Strefie Ekonomicznej Morza Bałtyckiego, skąd pochodzi 21% naszego wydobycia. W 2017 r. wydobyliśmy 8,4 mln boe, a potwierdzone rezerwy ropy naftowej i gazu ziemnego w kategorii 2P (ang. proved and probable) wyniosły 88,2 mln boe.

NASZE PRODUKTY I MARKI SĄ OBECNE NA 82 RYNKACH

Łącznie działamy na 82 rynkach. Nasze produkty sprzedawane są przede wszystkim w Polsce oraz innych krajach europejskich, w tym w Niemczech, Holandii, Belgii, Szwecji, Danii, Wielkiej Brytanii, Francji, Estonii i Czechach. Asortyment produktów i usług działających pod naszą marką jest bardzo szeroki. Znajdują się wśród nich wysokiej jakości paliwa silnikowe, oferowane m.in. na 493 dogodnie zlokalizowanych w całej Polsce stacjach paliw (w tym 20 tzw. Miejsc Obsługi Podróżnych zlokalizowanych przy autostradach A1, A2, A4 i A6 oraz drogach ekspresowych S3 i S7), szeroka gama olejów smarowych (np. samochodowych i przemysłowych), różnego rodzaju asfalty drogowe bądź przemysłowe, specjalistyczne paliwo lotnicze JET A1 (sprzedawane przez LOTOS Air-BP Polska), a także sygnowane naszą marką liczne usługi, między innymi logistyczne (świadczone przez LOTOS Kolej) czy ochroniarskie (oferowane przez LOTOS Ochrona).

JESTEŚMY
NA **82** RYNKACH

[Lista wszystkich produktów i usług](#)

[Mapa naszych stacji paliw](#)

[Produkty oferowane przez LOTOS OIL](#)

[Produkty oferowane przez LOTOS ASFALT](#)

ODNOSIMY SUKCESY NA GIEŁDZIE

Grupa LOTOS, jako jednostka dominująca dla grupy kapitałowej, jest spółką akcyjną, której większościowym udziałowcem, posiadającym 53,19% akcji jest Skarb Państwa. Nasze akcje są notowane w indeksie WIG 20, na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od 2005 r. Od 2009 r. jesteśmy też uczestnikiem pierwszego w Europie Środkowo-Wschodniej indeksu firm społecznie odpowiedzialnych – RESPECT Index na GPW. Ponadto nasze akcje są notowane w segmentach WIG-Paliwa, światowym indeksie MSCI oraz FTSE EM (indeksie Giełdy Londyńskiej dla spółek z rynków wschodzących).

Rok 2017 był dla Grupy Kapitałowej LOTOS bardzo dobry pod względem sprzedaży. Sprzedaż krajowa wzrosła o 19% i jako Grupa osiągnęliśmy rekordowe wyniki finansowe (skonsolidowane przychody Grupy wzrosły o 15,5% przekraczając 24 mld zł, a zysk netto był większy o 64,7 proc. osiągając 1,67 mld zł), czego efektem z kolei były wysokie notowania akcji, których kurs wzrósł z 38,25 zł (kurs zamknięcia 2016 r.) do 57,70 zł pod koniec 2017 r. Dzięki dobrym wynikom istotnie obniżyliśmy poziom zadłużenia i wypłaciliśmy pierwszą od dłuższego czasu dywidendę.

[Więcej informacji na temat naszego akcjonariatu](#)

JESTEŚMY CZŁONKIEM WIELU ORGANIZACJI BRANŻOWYCH

Jesteśmy członkiem wielu polskich i międzynarodowych organizacji, zarówno tych specjalistycznych zrzeszających podmioty działające w obszarze sektorów paliwowego, energetycznego czy chemicznego, poprzez organizacje biznesowe działające na rzecz rozwoju gospodarczego naszego kraju, po organizacje propagujące ideę społecznej odpowiedzialności biznesu i inne organizacje specjalistyczne. Należymy m.in. do Central Europe Energy Partners, Fuels Europe, Polskiej Organizacji Przemysłu i Handlu Naftowego, Klubu Polskiej Rady Biznesu, United Nations Global Compact (największej na świecie inicjatywy skupiającej biznes działający na rzecz zrównoważonego rozwoju) oraz Pracodawców RP.

[Pełna lista organizacji branżowych do pobrania](#)

ŁAŃCUCH WARTOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ LOTOS

G4-3

G4-4

Działalność Grupy Kapitałowej LOTOS tworzy pełen łańcuch wartości, od poszukiwania i eksploatacji złóż, przez produkcję, po sprzedaż gotowych produktów i usług.

SEGMENT WYDOBYCIA

- portfel aktywów w Norwegii, Polsce i na Litwie
- rezerwy węgłowodorów w kategorii 2P: 88,2 mln boe na koniec 2017
- całkowite wydobycie w 2017 roku: 8,4 mln boe
- średnia dzienne wydobycie w 2017: 22,9 tys. boe/dzień
- założone w Strategii wydobycie na lata 2019-2022 30-50 tys. boe/dzień

W segmencie wydobycia budujemy wartość dla otoczenia poprzez:

- wkład w zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju
- zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko

SEGMENT PRODUKCJI

- posiadamy jedną z najbardziej zaawansowanych technologicznie rafinerii w Europie o rocznej mocy przerobowej około 10 mln ton ropy naftowej
- najwyższy w Polsce i jeden z wyższych w Europie Wskaźnik Kompleksowości Nelsona (współczynnik złożoności procesu przerobczego)

W segmencie produkcji budujemy wartość dla otoczenia poprzez:

- zapewnianie bezpieczeństwa w otoczeniu i w sąsiedztwie zakładów produkcyjnych
- zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko

SEGMENT HANDLU

- zarządzanie siecią 493 stacji paliw
- sprzedaż 10 931 tys. ton produktów w 2017 roku
- 31,6% – udział Grupy Kapitałowej LOTOS w krajowym rynku paliw w 2017 roku
- stale rozwijane produkty i usługi

W segmencie handlu budujemy wartość dla otoczenia poprzez:

- innowacje produktowe i w sferze usług odpowiadające potrzebom klientów
- stały wzrost jakości doświadczenia przy korzystaniu z naszych produktów i usług
- 80% zadowolonych klientów i I miejsce w rankingu satysfakcji klientów stacji paliw przeprowadzonym w I połowie 2017 r.

ZARZĄDZAMY BUDOWANIEM WARTOŚCI

Budowanie wartości w całym łańcuchu dostaw Grupy Kapitałowej LOTOS wspieramy przez:

- nasze dążenie do efektywnego wykorzystania aktywów w całym łańcuchu wartości
- aktywne zarządzanie szansami i ryzykami
- tworzenie innowacji technologicznych podnoszących konkurencyjność Grupy Kapitałowej LOTOS
- procesy zapewniające bezpieczeństwo ludzi i środowiska naturalnego

[Zobacz nasz model biznesowy i strategię na lata 2017-2022](#)

BUDUJEMY ETYCZNY ŁAŃCUCH DOSTAW

Przy wyborze kontrahentów i kooperantów kierujemy się zasadami etyki. Decydujemy się na współpracę z firmami i organizacjami odpowiedzialnymi społecznie. Dlatego:

- przeprowadzamy audyty dostawców. Określamy wymagania standardów postępowania dostawców, oceniamy stopień ich wdrożenia i sprawdzamy, jakie podjęli działania doskonalące.
- W umowach z dostawcami stosujemy klauzule działania zgodnego z zasadami społecznej odpowiedzialności, regulujące obszar praw pracowniczych, dbałości o środowisko, brak konfliktu interesów oraz klauzulę antykorupcyjną.

Do naszych głównych dostawców, których wartość zaopatrzenia stanowiła ponad 10% przychodów ze sprzedaży ogółem w 2017 roku, należą:

- VITOL SA
- Joint Stock Company Oil Company Rosneft
- Tatneft

Udział powyższych dostawców w zaopatrzeniu Grupy Kapitałowej LOTOS w nasz podstawowy surowiec, czyli ropę naftową, wyniósł odpowiednio: 25,18%, 24,29% oraz 19,26%.

STRUKTURA ZARZĄDZANIA

G4-3

G4-4

W skład grupy kapitałowej, poza Grupą LOTOS, która jako Jednostka Dominująca pełni wobec spółek Grupy Kapitałowej LOTOS rolę integratora kluczowych funkcji zarządczych i wspierających, wchodzi 15 spółek bezpośrednio zależnych, z których niektóre posiadają własne grupy kapitałowe (podmioty pośrednio zależne), zajmujących się poszukiwaniem, wydobywaniem, produkcją oraz handlem i usługami.

Na następnej stronie prezentujemy szczegółową strukturę Grupy w kontekście segmentów zarządczych, którym podlegają wybrane spółki.

[Więcej o strukturze organizacyjnej Grupy LOTOS](#)

JAK GRUPA LOTOS ZARZĄDZA GRUPĄ KAPITAŁOWĄ

Za prowadzenie spraw Grupy LOTOS i jej reprezentację (z wyłączeniem tych, przypadków, które są zastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej, a także spraw wykraczających poza zwykłe zarządzanie firmą) odpowiada Zarząd spółki. Podział kompetencyjny poszczególnych członków Zarządu został określony w Regulaminie organizacyjnym Grupy LOTOS.

[Więcej na temat kompetencji poszczególnych członków Zarządu i jego regulaminu](#)

SKŁAD ZARZĄDU GRUPY LOTOS WG STANU NA 30.06.2018

- Mateusz A. Bonca, prezes Zarządu,
- Jarosław Kawula, wiceprezes Zarządu ds. Produkcji i Handlu,
- Patryk Demski, wiceprezes Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji,
- Robert Sobków, wiceprezes Zarządu ds. Finansowych.

[Skład Zarządu Grupy LOTOS](#)

Stały nadzór nad działalnością Grupy LOTOS leży w gestii Rady Nadzorczej, która ma prawo wyrażać opinię we wszystkich sprawach związanych z działalnością naszej spółki. Rada Nadzorcza może delegować swoich członków do pełnienia wskazanych funkcji albo powoływać komitety nadzorujące określone obszary działalności Grupy. W spółce na stałe działają trzy komitety: Komitet Audytu, Komitet Strategii i Rozwoju oraz Komitet Organizacji i Zarządzania.

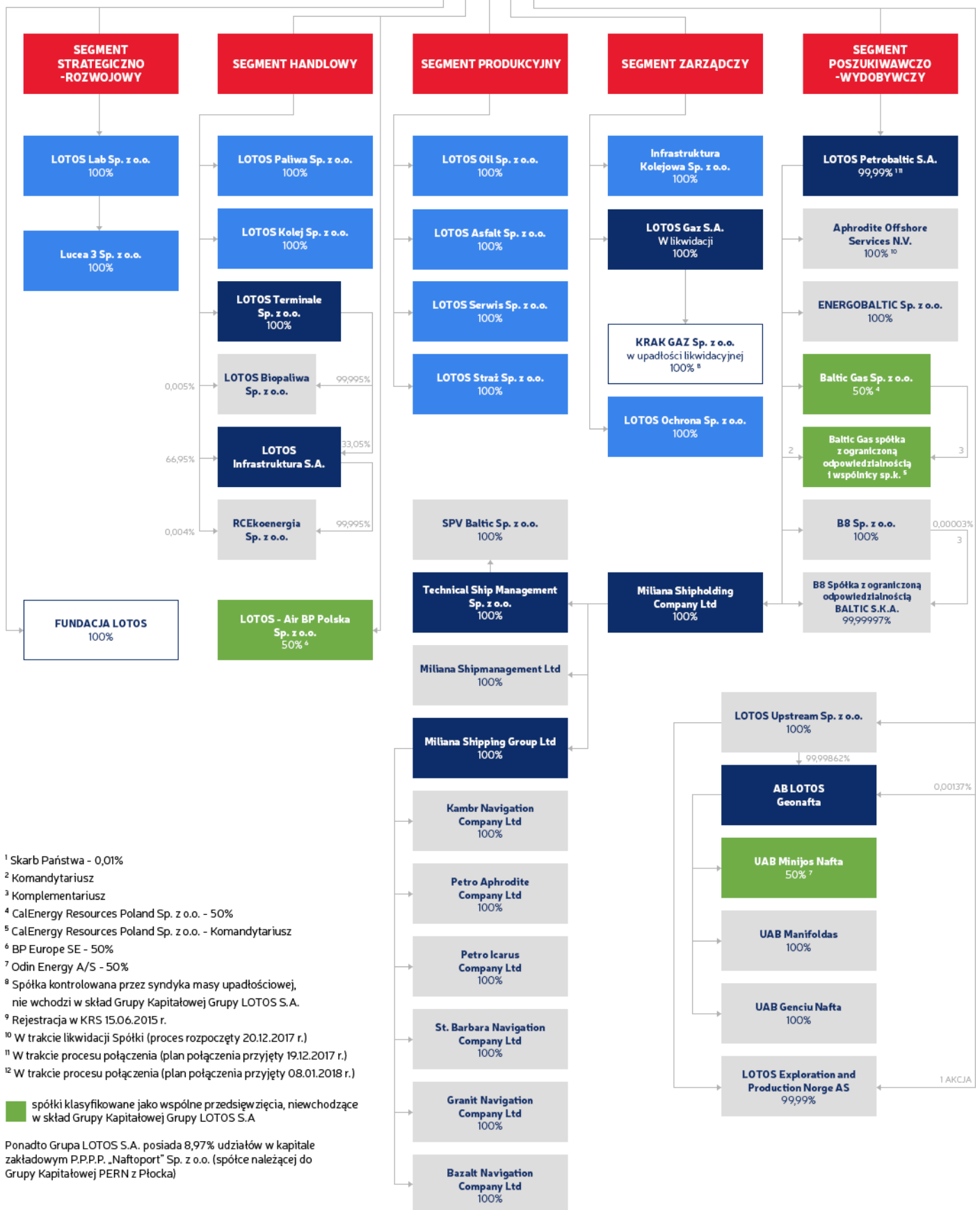
SKŁAD RADY NADZORCZEJ GRUPY LOTOS S.A. IX KADENCJI

- Beata Kozłowska-Chyła – Przewodnicząca,
- Piotr Ciach – Wiceprzewodniczący,
- Katarzyna Lewandowska – Sekretarz,
- Agnieszka Szklarczyk-Mierzwa – Członek,
- Dariusz Figura – Członek,
- Mariusz Golecki – Członek,
- Adam Lewandowski – Członek.

[Rada Nadzorcza Grupy LOTOS i jej skład](#)

Natomiast Walne Zgromadzenie zajmuje się sprawami określonymi w Statucie Grupy LOTOS, uprzednio przedstawianymi Radzie Nadzorczej. Wszystkie kwestie związane z działaniem tego organu reguluje Regulamin Walnych Zgromadzeń Grupy LOTOS.

[Więcej na temat Walnych Zgromadzeń w Grupie LOTOS](#)

¹ Skarb Państwa - 0,01%

² Komandytariusz

³ Komplementariusz

⁴ CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. - 50%

⁵ CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. - Komandytariusz

⁶ BP Europe SE - 50%

⁷ Odin Energy A/S - 50%

⁸ Spółka kontrolowana przez syndyka masy upadłościowej, nie wchodzi w skład Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A.

⁹ Rejestracja w KRS 15.06.2015 r.

¹⁰ W trakcie likwidacji Spółki (proces rozpoczęty 20.12.2017 r.)

¹¹ W trakcie procesu połączenia (plan połączenia przyjęty 19.12.2017 r.)

¹² W trakcie procesu połączenia (plan połączenia przyjęty 08.01.2018 r.)

■ spółki klasyfikowane jako wspólne przedsięwzięcia, niewchodzące w skład Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A.

Ponadto Grupa LOTOS S.A. posiada 8,97% udziałów w kapitale zakładowym P.P.P.P. „Naftoport” Sp. z o.o. (spółce należącej do Grupy Kapitałowej PERN z Płocka)

ETYKA I ŁAD KORPORACYJNY

G4-34

G4-38

Etyka biznesu stanowi w Grupie Kapitałowej LOTOS standard o randze strategicznej. Działanie w sposób transparentny, z dbałością o przestrzeganie wysokich standardów etycznych jest naszym priorytetem. W prowadzeniu biznesu w sposób odpowiedzialny, z poszanowaniem dla naszych interesariuszy, pomagają nam sformułowane zasady ładu korporacyjnego (ang. Corporate Governance), będące zbiorem etycznych zachowań w działalności gospodarczej oraz regulacji pozwalających na zapewnienie równowagi pomiędzy interesami wszystkich podmiotów rynku kapitałowego zaangażowanych w działanie spółek. Przestrzeganie zasad ładu korporacyjnego buduje wartość dla naszych akcjonariuszy i zwiększa naszą wiarygodność w ich oczach, a w efekcie podnosi naszą konkurencyjność rynkową.

Realizacja zasad ładu korporacyjnego w Grupie Kapitałowej LOTOS ma na celu:

- zapewnienie przejrzystości działania Grupy LOTOS jako spółki giełdowej,
- zwiększenie zaufania w relacjach z interesariuszami,
- zwiększenie otwartości i dostępności dla inwestorów,
- konsekwentne budowanie wartości spółki dla Akcjonariuszy.

[Zasady ładu korporacyjnego TUTAJ](#)

W momencie, gdy któraś z zasad ładu korporacyjnego zostanie naruszona, jesteśmy zobowiązani do raportowania. Niezależnie od tego czy naruszenie ma charakter incydentalny czy też trwałe. Ponadto publikujemy raporty o stosowaniu zasad Ładu Korporacyjnego równoległe z naszymi raportami rocznymi.

[Raporty ładu korporacyjnego](#)

Fundament kultury etycznej w Grupie Kapitałowej LOTOS tworzy Program Etyczny. Z jednej strony buduje on wartość dla naszych pracowników i interesariuszy zewnętrznych, z drugiej natomiast umożliwia skuteczne zarządzanie kulturą organizacyjną. Kluczowymi elementami Programu są:

- Kodeks Etyki obowiązujący od 2013 roku,
- Rzecznik ds. etyki, powołany od 2016 roku,
- kanały zgłoszeniowe,
- edukacja,
- komunikacja.

Kodeks Etyki określa system wyznawanych przez nas wartości etycznych oraz normy i standardy postępowania, których powinni przestrzegać nasi pracownicy, zarówno w pracy, jaki w relacjach z kluczowymi grupami interesariuszy Grupy Kapitałowej LOTOS.

Na straży przestrzegania Kodeksu w Grupie Kapitałowej LOTOS stoi Rzecznik ds. etyki, który rozpatruje wszelkie zgłoszenia naruszeń kodeksu. Interesariusze Grupy mogą zgłaszać zarówno swoje podejrzenia jak i realne fakty, które ich niepokoją. Dostępne formy kontaktu z Rzecznikiem Etyki to:

- bezpośrednie spotkanie w porze dogodnej dla pracownika, umówione wcześniej przez telefon,
- rozmowa telefoniczna lub nagranie wiadomości dla Rzecznika (nr tel.+48 58 308 80 70),
- przesłanie e-maila na adres: liniaetyki@grupalotos.pl,
- wypełnienie formularza zgłoszenia na stronie: www.lotos.pl,
- wysłanie pisma ze zgłoszeniem pocztą tradycyjną.

Naszą kulturę etyczną budujemy również poprzez zachowywanie spójności ze zbiorem Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW. Podlegamy regułom i regulacjom zawartym w tym zbiorze zasad ładu korporacyjnego, wierząc, że to przekłada się na kształtowanie naszych relacji z otoczeniem rynkowym i stanowi istotny element budowania naszej pozycji konkurencyjnej.

[Więcej na temat Kodeksu Etycznego Grupy Kapitałowej LOTOS](#)
[Kodeks etyki do pobrania](#)

Ponadto w grupie działa Polityka Przeciwdziałania Nadużyciom, która ma za zadanie podnosić bezpieczeństwo naszych procesów biznesowych poprzez zarządzanie ryzykiem potencjalnych nadużyć. Dzięki systemowi przeciwdziałania nadużyciom minimalizujemy możliwość wystąpienia nadużyć, ograniczamy ich szkodliwe skutki oraz mobilizujemy zasoby przyspieszające powrót organizacji do sytuacji poprzedzającej. Nasi Interesariusze mogą zgłaszać wszelkie podejrzenia dotyczące nadużyć w grupie do Biura Audytu Wewnętrznego Grupy LOTOS.

W naszej organizacji nie ma przyzwolenia na żaden rodzaj nadużyć, w tym również korupcję. Od 2014 r. należymy do grona sygnatariuszy globalnej inicjatywy United Nations Global Compact Call to Action on Anti-Corruption, jednoczącej biznes w walce ze wszelkimi przejawami korupcji. Polityka i procedury antykorupcyjne znane są nie tylko członkom zarządów, ale i wszystkim pracownikom 13 spółek należących do grupy kapitałowej. Każdy nowo przyjmowany pracownik w ramach szkoleń otrzymuje podstawowe informacje dotyczące Polityki Przeciwdziałania Nadużyciom oraz odpowiedzialności pracowników w tym zakresie.

W roku 2017 r. w dalszym ciągu podnosiliśmy i na bieżąco monitorujemy standardy rozwiązań mających ograniczyć możliwość zaistnienia nadużyć, w tym korupcji. W ubiegłym roku dokonaliśmy również oceny skuteczności naszych działań w tym obszarze (za pomocą badania kwestionariuszowego, realizowanego raz na 3 lata), z którego wynika, że świadomość zagrożeń związanych z ryzykiem nadużyć w naszej firmie istotnie wzrosła od czasu poprzedniej edycji badania. Ponadto działania służące zapobieganiu i wykrywaniu nadużyć postrzegane są jako skuteczne.

Przyczyniły się do tego liczne podejmowane przez nas działania:

- realizowanie Programu Zarządzania Ryzykiem Nadużyci, zakładającego m.in. edukację na temat identyfikacji zagrożeń, informowanie o odpowiedzialności za działania i przestępstwa korupcyjne, realizację postępowań wyjaśniających w przypadku zgłoszonych podejrzeń nadużycia oraz implementację mechanizmów ograniczających zagrożenia,
- wprowadzenie Polityki Przeciwdziałania Nadużyciom w Grupie Kapitałowej LOTOS, która zawiera zarówno jednoznaczne stanowisko Zarządu w kwestii nadużyć jak i proces postępowania oraz kanały zgłaszania w przypadku podejrzenia zaistnienia nadużycia,
- stworzenie Karty Zarządzania Ryzykiem określającej sposób zarządzania i monitorowania ryzyka, a także plan ograniczania ryzyka oraz postępowania w razie jego wystąpienia,
- stosowanie w zapytaniach ofertowych oraz umowach klauzuli CSR (w tym antykorupcyjnej),
- wyodrębnienie w ramach Biura Audytu Wewnętrznego Zespołu ds. Zarządzania Ryzykiem Nadużyci,
- powołanie Działu Weryfikacji Kontrahentów Grupy Kapitałowej LOTOS,
- nałożenie na wszystkie spółki grupy kapitałowej obowiązku weryfikacji kontrahentów zgodnie z procedurą,
- przeprowadzenie szkoleń z zakresu przeciwdziałania nadużyciom w spółkach zależnych Grupy Kapitałowej LOTOS.

[Polityka Przeciwdziałania Nadużyciom](#)

NAJWAŻNIEJSZE NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

G4-34

G4-38

Od lat kierujemy się zasadami społecznej odpowiedzialności, wiedząc, że w ten sposób budujemy z wielokrotną wartością nie tylko dla LOTOSU i naszych akcjonariuszy, ale dla całego naszego otoczenia i różnorodnych grup interesariuszy.

Czujemy się zobowiązani do tego, by nasz wkład w tworzenie wartości oznaczał więcej, niż gwarancję stabilnego zysku, doskonałość produktów i usług, lub zapewnianie bezpieczeństwa energetycznego kraju. Chcemy mieć swój udział w mnożeniu szans rozwoju społecznego, w promowaniu zrównoważonego rozwoju z poszanowaniem środowiska naturalnego, w rozwijaniu standardów dobrego pracodawcy i partnera biznesowego.

Jesteśmy dumni z tego, że nasze zaangażowanie w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu przynosi korzyści wielu beneficjentom, a zarazem jest wysoko oceniane przez ekspertów. W 2017 roku:

- po raz jedenasty znaleźliśmy się w gronie **RESPECT Index** – najbardziej odpowiedzialnych społecznie spółek Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Ponownie spełniliśmy bardzo wysokie wymagania projektu RESPECT i tym samym znaleźliśmy się w prestiżowej grupie 28 firm, które weszły w skład nowego portfela indeksu
- przystąpiliśmy do partnerstwa na rzecz realizacji **Celów Zrównoważonego Rozwoju 2030 ONZ (SDGs)**
- zajęliśmy **4. miejsce w XI edycji Rankingu Odpowiedzialnych Firm**. Zestawienie objęło ponad 200 firm ocenianych pod kątem jakości zarządzania społeczną odpowiedzialnością biznesu
- po raz 5. otrzymaliśmy **Złoty Listek CSR** w rankingu organizowanym pod patronatem tygodnika Polityka, Forum Odpowiedzialnego Biznesu oraz Deloitte
- zajęliśmy II miejsce w kategorii „Przedsiębiorstwa” i otrzymaliśmy specjalne wyróżnienie za najlepsze sprawozdanie finansowe za rok 2016 w konkursie na najlepsze raporty roczne **„The Best Annual Report”**
- zostaliśmy uhonorowani zaszczytnym tytułem **„Firma Dobrze Widziana”** w VIII edycji konkursu organizowanego przez Business Centre Club, pod patronatem Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
- otrzymaliśmy nagrodę specjalną w kategorii innowacyjność w ramach rankingu **Lider Bezpieczeństwa Technicznego 2016** za innowacyjne podejście do analizy ryzyka eksploatacji urządzeń technicznych
- już po raz piąty otrzymaliśmy wyróżnienie **„Najbardziej Pożądani Pracodawcy”** zajmując czwarte miejsce w branży „Energetyka, paliwa, wydobywanie, chemia”.

03

STRATEGIA I MODEL BIZNESOWY

MODEL BIZNESOWY

G4-2

G4-14

Nasza podstawowa działalność skupia się na:

- poszukiwaniu i wydobyciu węglowodorów,
- przerobie ropy naftowej,
- handlu produktami naftowymi.

w oparciu o procesy:

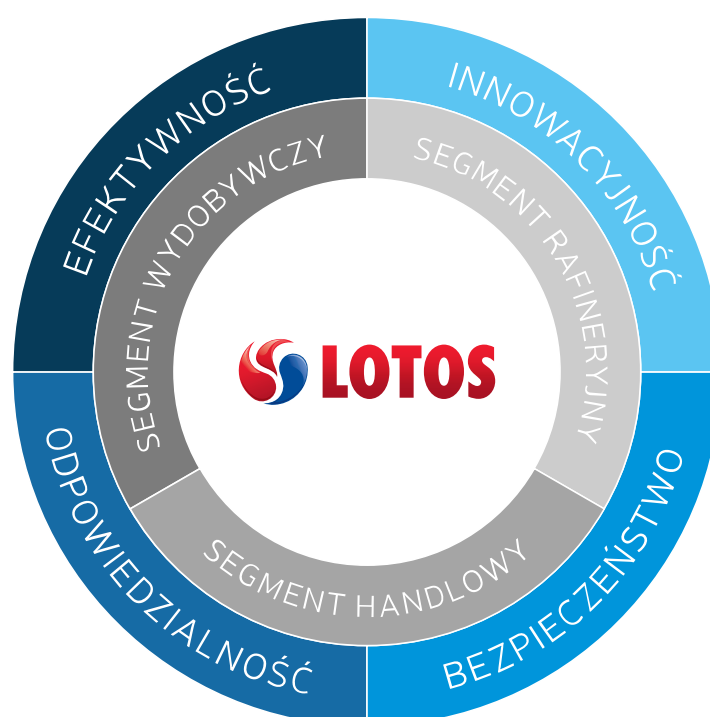
- poszukiwanie,
- wydobycie,
- produkcja,
- logistyka pierwotna,
- sprzedaż i logistyka wtórna,
- zarządzanie siecią stacji paliw.

Sposób prowadzenia naszej działalności opieramy na założeniach Modelu Tworzenia Wartości. Wyrósł on z gruntownych, realistycznych analiz i długoterminowych prognoz światowego rynku ropy, dzięki czemu gwarantuje nam stabilny i bezpieczny rozwój w latach 2017-2022.

Budowanie wartości w całym łańcuchu dostaw Grupy Kapitałowej LOTOS wspieramy przez:

- dążenie do efektywnego wykorzystania aktywów w całym łańcuchu wartości
- tworzenie innowacji technologicznych podnoszących naszą konkurencyjność
- procesy zapewniające bezpieczeństwo ludzi i środowiska naturalnego
- Jednocześnie dążymy do poprawy efektywności poprzez optymalizację procesów rafineryjnych i logistycznych.

NASZ MODEL TWORZENIA WARTOŚCI

CZEMU SŁUŻY MODEL TWORZENIA WARTOŚCI?

Nasza działalność w każdym ogniwie łańcucha wartości, od rozpoznawania złóż do udostępniania naszych produktów i usług klientom jest podporządkowana idei zrównoważonego rozwoju i zgodności z polityką bezpieczeństwa energetycznego.

Jesteśmy świadomi wpływu, jaki nasze działania mogą wywierać na ludzi, środowisko naturalne, czy gospodarkę. Świadomie zarządzamy tym wpływem, uwzględniając wzajemne szanse i zagrożenia pomiędzy naszą działalnością i otoczeniem. Inwestujemy w zrównoważony rozwój LOTOSU oraz otoczenia, w jakim działamy, na każdym kroku dbając o wzrost wartości firmy, który przełoży się na korzyści dla naszych interesariuszy.

Grupa Kapitałowa LOTOS działa w trzech segmentach biznesowych, budujących pełen łańcuch tworzenia wartości – od eksploracji po sprzedaż gotowych produktów.

POSZUKIWANIE I WYDOBYCIE ROPY NAFTOWEJ I GAZU

TWORZENIE WARTOŚCI

realizowane poprzez etap „poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej i gazu” w segmencie wydobywczym

SEGMENT WYDOBYWCZY

Obejmuje działalność w zakresie pozyskiwania i eksploatacji złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. Realizacja działań w obszarze eksploracji, a później też wydobycia zapewnia spółce możliwość dywersyfikacji przychodów i optymalizacji całkowitej marży w prowadzonej działalności, zmniejszając jednocześnie zależność od cykli koniunkturalnych w poszczególnych segmentach rynku. Pozyskiwanie nowych koncesji wydobywczych jest elementem budowania przewagi konkurencyjnej.

PRODUKCJA

DODAWANIE WARTOŚCI

realizowane poprzez etap „produkcja i handel” w segmentach rafineryjnym i handlowym

SEGMENT RAFINERYJNY

Aktywność w tym segmencie rozpoczyna się od przetworzenia wydobytych węglowodorów w półprodukt gotowy do poddania dalszym procesom. Te działania to jeden z kluczowych momentów przemiany kapitału produkcyjnego, po którym spółka dysponuje produktem gotowym do sprzedaży. Grupa LOTOS S.A. posiada jedną z najnowocześniejszych i najmłodszych rafinerii w Europie o mocach przerobowych około 10,5 mln ton ropy naftowej rocznie.

SPRZEDAŻ I LOGISTYKA

UZYSKIWANIE ZWROTU Z PO- CZYNIONYCH INWESTYCJI, CZYLI TZW. „SPIENIĘŻANIE”

realizowane poprzez etap „sprzedaż i logistyka” w segmencie handlowym

SEGMENT HANDLOWY

Grupa Kapitałowa LOTOS prowadzi działalność handlową w kraju, sprzedając produkty koncernom zagranicznym oraz eksportuje drogą morską i lądową. Spółki prowadzą produkcję i sprzedaż na rzecz poszczególnych branż: paliwowej, olejowej i asfaltowej. Produkty Grupy Kapitałowej LOTOS są dostępne w całej Polsce i zagranicą. Spółka ma czołową pozycję na krajowym rynku asfaltów drogowych.

STRATEGIA 2017-2022 „STABILIZACJA I BEZPIECZNY ROZWÓJ”

G4-2 G4-14

Nasz plan strategiczny na lata 2017-2022 jest efektem intensywnych prac analitycznych prowadzonych w 2016 roku przy aktywnym współudziale Rady Nadzorczej oraz w ramach szerokich konsultacji zrealizowanych w całej Grupie Kapitałowej LOTOS. Strategia powstawała w oparciu o następujące założenia:

- trwały powrót do wypłat dywidendy,
- efektywny i stabilny rozwój komplementarnych segmentów naszej działalności,
- optymalizacja marży zintegrowanej,
- bezpieczeństwo energetyczne Polski, podparte zróżnicowanymi źródłami surowców.

Dla jej realizacji przyjęliśmy dwa horyzonty czasowe. Do końca roku 2018 koncentrujemy się na stabilizacji przepływów pieniężnych, redukcji zadłużenia, kontynuacji rozpoczętych projektów inwestycyjnych. Drugi etap realizacji strategii, obejmujący lata 2019 – 2022, przewiduje realizację nowego programu inwestycyjnego opartego o najlepsze projekty rozwojowe, efektywną budowę portfela aktywów wydobywczych oraz dalszy rozwój sieci stacji paliw i wdrażanie innowacyjnych przedsięwzięć budujących przyszłą wartość Grupy Kapitałowej LOTOS.

Poprzez realizację przyjętej strategii chcemy nadal budować naszą pozycję:

- optymalnie zintegrowanego pionowo producenta wysokiej jakości paliw i produktów chemicznych,
- dostawcy wyspecjalizowanych usług logistycznych i serwisowych oraz
- lidera wdrożeń innowacji w obrębie podstawowej działalności.

Jednocześnie wdrażanie strategii „Stabilizacja i bezpieczny rozwój” jest gwarantem stabilnego wzrostu wartości dla akcjonariuszy oraz ważnej roli w zapewnianiu bezpieczeństwa energetycznego kraju.

[Więcej o naszej strategii](#)

CELE STRATEGICZNE GRUPY KAPITAŁOWEJ LOTOS

W ramach strategii wyznaczyliśmy pięć głównych celów strategicznych, których zrealizowanie umożliwi stabilny rozwój koncernu:

1. efektywne wykorzystanie aktywów: prowadzenie działań w ramach koncesji wydobywczych, dalsza technologiczna optymalizacja rafinerii, wprowadzenie nowych produktów i paliw alternatywnych oraz dbałość o standardy jakości,
2. sukcesywne i powtarzalne obniżanie kosztów działalności oraz optymalizacja marży w całym łańcuchu wartości,
3. gotowość do rozwoju i wdrażania innowacji dzięki dedykowanemu funduszowi, nowoczesnemu modelowi współpracy z ośrodkami naukowymi oraz kreatywnemu zaangażowaniu pracowników,
4. elastyczność w reagowaniu na pojawiające się ryzyka, które Grupa Kapitałowa LOTOS,
5. dbałość i rozwój talentów w organizacji, podnoszenie szeroko rozumianego bezpieczeństwa (pracy, infrastruktury i systemów informatycznych) oraz większa odpowiedzialność społeczna.

GŁÓWNE MIERNIKI REALIZACJI STRATEGII

Przyjęliśmy następujące kluczowe parametry wdrażania strategii:

1. podwojenie średniorocznego wyniku EBITDA LIFO w latach 2019 – 2022 do poziomu ok. 4 mld PLN,
2. obniżenie współczynnika zadłużenia: dług netto/EBITDA LIFO do poziomu nie wyższego niż 1,5x,
3. realizacja projektów inwestycyjnych na łączną kwotę 9,4 mld PLN w ciągu 6 lat,
4. posiadanie bazy rezerw ropy naftowej i gazu ziemnego 2P (pewne i prawdopodobne) na poziomie nie mniejszym niż 60 mln boe,

5. osiągnięcie poziomu wydobycia węglowodorów na poziomie ok. 30 – 50 tys. boe/d (tzn. baryłek ekwiwalentu ropy naftowej na dzień wydobycia),
6. zwiększenie sieci LOTOS do 550 stacji paliw,
7. utrzymanie wskaźnika wypadkowości LTIF (tj. ang. Lost Time Injury Frequency) poniżej 3.

REALIZACJA STRATEGII W 2017 ROKU

W 2017 roku prowadziliśmy intensywne prace nad operacjonalizacją strategii oraz wdrożeniem efektywnego systemu monitorowania realizacji założonych celów. Uruchomiliśmy cykliczny proces monitorowania realizacji poszczególnych inicjatyw strategicznych i powołaliśmy cross-funkcyjne forum do rozmowy o kluczowych wyzwaniach i kierunkach rozwoju Grupy.

EFEKTYWNIIE WYKORZYSTANE AKTYWA W CAŁYM ŁAŃCUCHU WARTOŚCI

Nowa bezpieczniejsza koncepcja rozwoju zrównoważonego portfela wydobywczego

Rok 2017 przeznaczony został na reorganizację obszaru wydobywczego oraz przygotowanie planu budowy zrównoważonego portfela aktywów. Powołana została nowa spółka – LOTOS Upstream, która docelowo przejmie działalność wydobywczą oraz poszukiwawczą, zaś LOTOS Petrobaltic będzie prowadzić działalność z zakresu usług dla firm wydobywczych.

Najwyższa konkurencyjność dzięki innowacjom technologicznym i nowym produktom

Główną inwestycją Grupy LOTOS S.A. jest Projekt EFRA (Efektywna Rafinacja), który dzięki wybudowaniu jednej z najnowocześniejszych instalacji opóźnionego koksowania umożliwi głębszy przerób ropy naftowej. Projekt przyczyni się do wzrostu marży modelowej o ok. 2 USD/bbl. Postęp realizacji całego Projektu EFRA na koniec grudnia 2017 wyniósł 90%.

Jednocześnie trwają prace analityczne oraz przygotowawcze nad portfelem kolejnych projektów rozwojowych. Rozważane są trzy możliwe kierunki dalszej rozbudowy rafinerii:

- blok olejowy do produkcji olejów bazowych II i III Grupy,
- kompleks benzynowy do produkcji benzyn motorowych z benzyny surowej,
- kompleks olefinowy wraz z produkcją ETBE.

Decyzja o uruchomieniu kolejnego projektu podjęta zostanie w drugim półroczu 2018 roku.

LOTOS Energy Hub w handlu detalicznym i dbałość o wysokie standardy jakości

Handel detaliczny w Grupie Kapitałowej LOTOS jest realizowany przez spółkę LOTOS Paliwa, która zarządza siecią stacji paliw.

W 2017 roku kontynuowaliśmy prace nad standaryzacją sieci stacji paliw pod kątem ujednoczenia jej wizerunku: wizualizacji zewnętrznej i wewnętrznej oraz optymalizacji jakości obsługi na stacjach paliw. W rankingu ogólnej satysfakcji z sieci stacji paliw krajowych, sieć stacji LOTOS osiągnęła najwyższy wynik wśród konkurencji.

Równolegle do rozbudowy sieci, rozwijamy i udoskonalamy jej ofertę pozapaliwową, m.in. gastronomiczną, art. spożywczych oraz usług dodatkowych (myjnie, wypożyczalnie przyczep). Towarzyszy temu także otwieranie nowych punktów sprzedaży Subway.

Sieć stacji paliw LOTOS przygotowuje się również na wyzwania związane z rozwojem elektromobilności. W ostatnim roku wytypowaliśmy 50 stacji na drogach TEN-T (autostrady i drogi szybkiego ruchu w Polsce), które mają zostać wyposażone w punkty ładowania pojazdów energią elektryczną. Jednocześnie wykorzystując fundusze unijne, realizujemy pilotażowe wdrożenie pierwszych 12 punktów ładowania. Celem jest umożliwienie swobodnego przejazdu pojazdom elektrycznym na trasie Gdynia – Gdańsk – Warszawa.

SKUTECZNE PROCESY GWARANTUJĄCE STABILNOŚĆ

Uruchomiliśmy Program Poprawy Efektywności, którego celem jest optymalne zarządzanie kosztami oraz usprawnianie procesów wewnątrz organizacji. W opublikowanych wynikach Solomon Associates za 2016 rok Grupa LOTOS S.A. potwierdziła swoje przewagi konkurencyjne, znajdując się w pierwszym kwartyle dla obszarów Process Utilisation, Energy Intensity Index, Return on Investment.

Realizacja celu strategicznego wymaga również działań po stronie handlowej, obejmujących optymalizację marży zintegrowanej oraz dywersyfikację surowcową. W 2017 roku ponad 20% ropy naftowej przerabianej w gdańskiej rafinerii pochodziło z kierunku innego niż wschodni. Dywersyfikacja surowcowa jest istotnym środkiem w procesie zapewnienia stabilnych dostaw ropy naftowej do rafinerii Grupy LOTOS oraz poprawy efektywności jej przerobu. Pod koniec 2017 roku Grupa LOTOS S.A. podpisała umowę terminową na dostawę amerykańskiej ropy naftowej do rafinerii w Gdańsku. Kontrakt przewiduje dostarczenie w 2018 roku drogą morską minimum 5 ładunków ropy.

GOTOWOŚĆ DO WDRAŻANIA INNOWACJI

W roku 2017 główne wysiłki w obszarze innowacji skupialiśmy na wdrażaniu nowych modeli współpracy z jednostkami badawczymi i start-upami, tworząc wspólne agendy badawcze. Grupa LOTOS S.A. włączyła się w projekty m.in. akceleracji start-upów Space3ac – pilotażowe przedsięwzięcie w ramach rządowego programu Start In Poland, którego efektem ma być komercjalizacja innowacyjnych rozwiązań, w tym produktów i usług. Zainicjowaliśmy również program wspierania wewnętrznej innowacyjności LOTOS Inspiruje, który stworzył ramy funkcjonowania procesu zgłaszania przez pracowników pomysłów innowacyjnych i ich oceny.

Spółka LOTOS Vera (zależna od LOTOS Lab) będzie realizować innowacyjne i rozwojowe dla Grupy LOTOS S.A. projekty badawcze. W najbliższej przyszłości planowane jest powołanie inkubatora projektów innowacyjnych, co pozwoli na pełne wykorzystanie potencjału innowacji.

Rozpoczęliśmy też prace nad uruchomieniem korporacyjnego funduszu wspierania innowacji (fundusz Corporate Venture Capital), którego celem będzie poszukiwanie i pozyskiwanie innowacyjnych projektów usprawniających działalność Grupy Kapitałowej LOTOS, oraz budowania nowych obszarów biznesowych.

AKTYWNE ZARZĄDZANIE SZANSAMI I RYZYKAMI

Opracowaliśmy nowe podejście do zarządzania ryzykami i szansami w Grupie Kapitałowej LOTOS. Na uwagę zasługuje zwłaszcza nowa kategoryzacja ryzyk, definiująca 4 główne kategorie ryzyk w działalności: strategiczne, operacyjne, finansowe oraz reputacji i zgodności z przepisami (compliance). Jednocześnie rozwijamy metodykę i wzmocniamy nasze kompetencje w obszarze wyszukiwania i definiowania szans biznesowych, pozwalających zniwelować zidentyfikowane ryzyka tworząc wartość dla akcjonariuszy.

SILNY ZESPÓŁ, SPÓJNY CSR I BEZPIECZEŃSTWO

Dbłość o talenty jako kluczowy element przewagi konkurencyjnej

Podjęliśmy inicjatywę budowy systemu zarządzania wiedzą w organizacji w oparciu o nowoczesne kanały (platformę e-learningową). To rozwiązanie pozwoli na efektywne przekazywanie i dzielenie się wiedzą oraz będzie wspierać systemowy rozwój kompetencji pracowników, niezbędnych do realizacji bieżących i perspektywicznych celów biznesowych.

W trakcie realizacji są projekty ukierunkowane na rozwój kadry menedżerskiej, mające na celu przygotowanie do sprawnego funkcjonowania w organizacji i budowy kultury ciągłego doskonalenia.

Potwierdzeniem zaangażowania w sprawy pracownicze oraz profesjonalnego zarządzania zasobami ludzkimi jest przyznany w 2017 roku, trzeci raz z rzędu, przez Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami dla Grupy LOTOS Certyfikat HR Najwyższej Jakości.

PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

G4-2

G4-14

OBSZAR WYDOBYWCZY

W najbliższych latach przeprowadzimy optymalizację struktury finansowania. Będziemy sukcesywnie budować zdrowy i zbilansowany portfel aktywów na bazie znanych dziś projektów inwestycyjnych. Zamierzamy zwiększyć zaangażowanie w zagospodarowanie złóż, uzupełniać portfel aktywów wydobywczych w oparciu o szanse rynkowe oraz ograniczać udział koncesji dotyczących złóż będących w dojrzałej fazie wydobycia, w całym portfelu aktywów.

Obok rozwoju organicznego, planujemy aktywnie korzystać z okazji inwestycyjnych dostępnych na rynku i uzupełniać portfel w oparciu o zakup nowych atrakcyjnych aktywów. Istotnym elementem naszych działań jest budowa silnej pozycji wokół istniejących hubów Sleipner i Heimdal, a także budowa nowych hubów np. w obszarze na północ od Heimdal.

Dążymy do maksymalizacji wydobycia z aktualnie produkujących złóż, efektywnego zagospodarowania nowych złóż przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury w opcji tzw. fast-track, wydłużenia cyklu życia hubu i odsunięcia w czasie zobowiązań związanych z likwidacją infrastruktury produkcyjnej. W ramach realizacji strategii hubowej współpracujemy z doświadczonymi operatorami Statoil oraz AkerBP, co zapewnia nam wysoką efektywność działań.

Głównym kierunkiem rozwoju naszej działalności wydobywczej będą obszary Morza Północnego, zarówno w ramach Szelfu Norweskiego jak i Brytyjskiego, a także region Basenu Bałtyckiego (Morze Bałtyckie, koncesje lądowe w Polsce i na Litwie).

Całkowite nakłady inwestycyjne przewidziane w Strategii Grupy LOTOS na rozwój zdefiniowanych projektów wydobywczych to 3 mld zł w okresie 2017–2022. Dodatkowo, Strategia przewiduje możliwość alokacji dodatkowych środków z puli 3,3 mld PLN do podziału między Segmenty na nowe projekty rozwojowe w perspektywie po roku 2018.

OBSZAR PRODUKCJI

Zamierzamy utrzymać przewagę technologiczną w regionie Europy Centralnej i konkurować w dziedzinie innowacji. Realizujemy program inwestycyjny Projekt EFRA. Analizujemy też trzy potencjalne kierunki budowania dalszej przewagi konkurencyjnej w oparciu o rozwijane aktywa rafineryjne.

OBSZAR HANDLU DETALICZNEGO

Planujemy zoptymalizować procesy obsługi klienta i sprzedaży, zrewitalizować program lojalnościowy oraz wprowadzić nowatorskie produkty i usługi jednocześnie doskonaląc obecne usługi. Dążymy do uzyskania pozycji lidera we wdrażaniu paliw nowej generacji (CNG, LNG, prąd elektryczny, wodór) w ramach projektu LOTOS Energy Hub.

INNOWACJE

Będziemy rozwijać nowe modele współpracy z jednostkami badawczymi i start-upami, tworząc wspólne agendy badawcze oraz fundusz na wdrożenia innowacyjnych rozwiązań.

Nakłady inwestycyjne na lata 2017–2022:

- 2,0 mld zł przeznaczone na projekty już realizowane,
- 4,1 mld zł zarezerwowane na projekty przygotowane, lecz znajdujące się przed ostateczną decyzją inwestycyjną (głównie w segmencie wydobywczym),
- 3,3 mld zł planowane jako dodatkowe nakłady inwestycyjne po roku 2018 – na alternatywne projekty, których ostateczny wybór nastąpi w roku 2018 na podstawie parametrów ekonomicznych oraz rozwoju sytuacji rynkowej.

SZANSE I RYZYKA

G4-2

G4-14

KLUCZOWE SZANSE I ZAGROŻENIA W SEGMENTIE WYDOBYWCZYM

SZANSE SEGMENTU ZWIĄZANE Z CZYNNIKAMI ZEWNĘTRZNYMI:

- przesłanki wskazujące na możliwość poprawy koniunktury na rynku cen surowców,
- wyższa rentowność zagospodarowania nowych złóż w wyniku redukcji kosztów w sektorze upstream, m.in. w zakresie cen usług wiertniczych,
- większa dostępność platform wiertniczych z uwagi na niższy wskaźnik wykorzystania,
- potencjał dalszych optymalizacji kosztowych i wzrostu efektywności branży w wyniku wdrażania innowacji oraz rozwiązań zaawansowanych technicznie i technologicznie,
- wycofanie się części graczy z obszaru wydobycia i produkcji daje szansę nabycia atrakcyjnych aktywów,
- pojawienie się nowych możliwości rozwoju np. rundy koncesyjne APA, które dają dostęp nie tylko do aktywów poszukiwawczych, ale obecnie także do odkrytych już zasobów (eliminacja kosztów i ryzyka poszukiwań),
- poprawiające się podejście instytucji finansowych do sektora upstream i lepsze perspektywy dla pozyskania kapitału na nowe projekty rozwojowe.

SZANSE SEGMENTU ZWIĄZANE Z CZYNNIKAMI WEWNĘTRZNYMI:

- portfel atrakcyjnych projektów rozwojowych, zapewniających perspektywy wzrostu w długim terminie,
- jasno określona i przejrzysta strategia wzmocnienia pozycji wokół istniejących hubów oraz budowy nowych hubów w Norwegii,
- dobra znajomość obszaru geograficznego Szelfu Bałtyckiego i Norweskiego,
- stałe wzmocnianie doświadczeń i budowa kompetencji operatorskich,
- inwestycje w bezpiecznych politycznie obszarach o stabilnych systemach prawno podatkowych i dostępie do infrastruktury logistycznej,
- posiadane kompetencje w zakresie wiercenia i eksploatacji,
- współpraca z silnymi doświadczonymi partnerami o międzynarodowym zasięgu działania.

ZAGROŻENIA SEGMENTU ZWIĄZANE Z CZYNNIKAMI ZEWNĘTRZNYMI:

- dynamika wzrostu cen ropy naftowej i gazu ziemnego niższa niż przyjęta w założeniach na lata 2017 – 2022,
- duża zmienność warunków makroekonomicznych w momencie podejmowania kluczowych decyzji w projektach strategicznych,
- rosnąca konkurencja na rynku transakcyjnym m.in. ze strony firm wspieranych przez fundusze typu Private Equity.

ZAGROŻENIA SEGMENTU ZWIĄZANE Z CZYNNIKAMI WEWNĘTRZNYMI:

- wrażliwość na zmiany parametrów makroekonomicznych oraz typowych dla branży ryzyk poszukiwawczych i projektów z uwagi na wciąż relatywnie małą skalę działalności,
- opóźnienia w realizacji projektów zagospodarowania złóż z uwagi na ich skalę i kompleksowość,
- ograniczone perspektywy dla budowy bazy zasobowej w basenie Morza Bałtyckiego w długim terminie,
- duży udział relatywnie dojrzałych aktywów w portfelu aktywów wydobywczych,
- wysoki poziom zadłużenia ograniczający potencjał prowadzenia działań poszukiwawczych i akwizycyjnych,
- konieczność rozbudowy kompetencji w zakresie realizacji projektów inwestycyjnych.

KLUCZOWE SZANSE I ZAGROŻENIA W SEGMENTIE WYDOBYWCZYM

Na sytuację w sektorze produkcji i handlu wpłynąć będą ogólne czynniki makroekonomiczne (np. ryzyko trwale niższego wzrostu gospodarczego Chin; dalsze umocnienie dolara; tempo poprawy gospodarczej w strefie euro) oraz rozwój sytuacji geopolitycznej (np. napięcia na linii Irak – Iran, sytuacja w Afryce Północnej).

Źródłem podstawowych zagrożeń w segmencie produkcji i handlu będzie zwiększająca się konkurencja ze strony rafinerii z Bliskiego Wschodu. Należy oczekiwać, że głównym europejskim kierunkiem zbytu dla tych rafinerii będzie obszar śródziemnomorski, jednak oddziaływać będzie to na łączny bilans paliwowy Europy. Ponadto zagrożeniem będzie możliwy spadek i niski poziom cracków produktowych, szczególnie dla destylatów średnich (tj. lekkiego oleju opałowego i napędowego).

Szansą może być natomiast utrzymujący się wysoki popyt na paliwa ze strony klientów indywidualnych oraz potencjalne zamknięcie mniejszych i przestarzałych technologicznie rafinerii, przeprowadzone w wyniku optymalizacji aktywów przez europejskie koncerny paliwowe.

RYZYKA GK LOTOS

RYZYKA STRATEGICZNE

W roku 2017 kluczowymi ryzykami, wpływającymi na bieżące, jak również długoterminowe wyniki, były związane z realizacją projektów strategiczno-rozwojowych, takich jak Projekt EFRA (projekt opóźnionego koksowania), zagospodarowania złoża B8 czy projekty zagospodarowania złóż norweskich.

Istotne z punktu widzenia funkcjonowania LOTOSU są także ryzyka regulacyjne na poziomie krajowym oraz europejskim. Stale monitorowane są otoczenie prawne i procedowane zmiany regulacji, w celu ograniczenia ich potencjalnych negatywnych skutków oraz wykorzystania pojawiających się szans (np. w dziedzinie rozwoju elektromobilności).

RYZYKA OPERACYJNE

Stale monitorujemy ryzyka w każdej działalności operacyjnej, którą prowadzimy, w różnych obszarach, w tym w szczególności wszelkie ryzyka dotyczące bezpieczeństwa ludzi i środowiska naturalnego oraz ryzyka techniczne, wpływające na bezpieczeństwo i ciągłość procesów operacyjnych. Wykorzystujemy dostępne metody ograniczania ich wystąpienia. Dążąc do jak najlepszego spełnienia oczekiwań naszych klientów mitygujemy również ryzyka, które mogłyby zagrozić procesom biznesowym, logistycznym lub sprzedażowym i niekorzystnie wpłynąć na jakość produktu, usługi lub doświadczenia klienta.

RYZYKA FINANSOWE

Działalności Grupy Kapitałowej LOTOS stale towarzyszą ryzyka rynkowe, czyli zmienności cen surowców i produktów naftowych, zmian kursów walut i stóp procentowych. Korzystne warunki makroekonomiczne w 2017 roku (wzrostowy trend ceny ropy naftowej, wysokie marże na produktach naftowych) pozwoliły na wykorzystanie szans oraz pozytywnie wpłynęły na wyniki działalności GK LOTOS.

W roku 2017 nasza płynność była na dobrym poziomie. Pozwalała nam na finansowanie projektów rozwojowych zgodnie z założeniami strategicznymi, umożliwiając prowadzenie działalności podstawowej i bieżącej oraz dalsze inwestowanie w rozwój i obsługę długoterminowych zobowiązań.

RYZYKA REPUTACYJNE I ZGODNOŚĆ Z PRZEPISAMI (COMPLIANCE)

Jako Grupa Kapitałowa LOTOS funkcjonujemy w otoczeniu wielu regulacji i przepisów. W celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia niezgodności z obowiązującymi wymogami prawnymi i innymi powołano we wszystkich spółkach GKL struktury „compliance”, wspierające działania w tym obszarze.

Niezwykle istotne są dla nas także dobre, dwustronne i budujące wspólne korzyści relacje z kluczowymi interesariuszami: akcjonariuszami i inwestorami, społeczeństwem, środowiskiem, pracownikami, dostawcami oraz instytucjami finansowymi. Drogą do ograniczenia ryzyk relacyjnych i wizerunkowych jest zapewnienie maksymalnej przejrzystości naszych działań. Nieustannie doskonalimy się w prowadzeniu dialogu z naszym otoczeniem i wewnątrz Grupy oraz staramy się jak najpełniej i rzetelnie raportować o naszych działaniach.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

G4-2 G4-14

Wdrożony w Grupie Kapitałowej LOTOS system zarządzania ryzykiem korporacyjnym (ang. Enterprise Risk Management, ERM) wspiera skuteczną realizację strategii i procesów biznesowych. Najważniejsze decyzje biznesowe podejmujemy w oparciu o analizę ryzyka. Stosowane przez nas zasady identyfikacji i oceny ryzyka pozwalają nam na odpowiednio wczesne reagowanie na występujące zagrożenia i ich ograniczanie lub całkowite wyeliminowanie. Aktywnie kształtujemy profil ryzyka działalności, minimalizując wpływ zagrożeń na osiągnięcie wyznaczonych celów, dla całej organizacji, naszego otoczenia społecznego oraz środowiska. Nasz system zarządzania ryzykiem umożliwia również identyfikowanie i wykorzystywanie pojawiających się szans.

Główne zasady zarządzania ryzykiem w naszej organizacji przedstawia „Polityka zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej LOTOS”. Szczegółowo opisuje je procedura postępowania obowiązująca we wszystkich spółkach Grupy.

Aktywne zarządzanie szansami i zagrożeniami zostało zdefiniowane jako jeden z celów strategicznych na lata 2017-2022. Realizujemy je poprzez dwie inicjatywy strategiczne:

- zarządzanie ryzykiem optymalizujące wartość dla interesariuszy,
- budowę silnej kultury otwartej dyskusji i wczesnego reagowania na pierwsze sygnały zagrożeń, a w dłuższym okresie efektywniejsze zarządzanie apetytem na ryzyko.

W roku 2017 opracowaliśmy kierunki dalszego rozwoju systemu ERM w oparciu o najlepsze praktyki rynkowe. Wprowadziliśmy zmiany w strukturze organizacyjnej Grupy LOTOS S.A., poprzez powołanie m.in. Biura Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym. Dokonaliśmy również usprawnień w samej koncepcji i funkcjonowaniu systemu ERM w Grupie Kapitałowej LOTOS.

W ramach systemu ERM nasze działania koncentrują się na kluczowych ryzykach działalności, w szczególności na prognozowaniu ich wpływu na działalność organizacji. Pozwala to na definiowanie scenariuszy ryzyk, prognozowanie możliwego wpływu ryzyka (tzw. ekspozycji na ryzyko) i opracowanie działań wyprzedzających, które mogą wpłynąć na ograniczenie lub wykorzystanie ryzyka lub jego skutków. Prowadzimy prace nad dalszym wzmocnieniem tej kluczowej funkcjonalności systemu.

W roku 2017 w zakresie zarządzania ryzykiem wprowadziliśmy:

- kategorie tzw. TOP RISK, czyli najważniejszych zagrożeń dla organizacji, które są traktowane priorytetowo przez Zarządy spółek grupy i dodatkowo analizowane przez Biuro Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym oraz raportowane Zarządowi Grupy LOTOS S.A.
- zmiany w macierzach oceny ryzyka w zakresie kryteriów oceny skutków finansowych i reputacyjnych,
- nową macierz dla oceny szans umożliwiającą identyfikację tych szans, które są najbardziej korzystne z punktu widzenia realizowanej strategii i ich wykorzystanie,
- powołaliśmy koordynatorów w spółkach Grupy Kapitałowej LOTOS, którzy rozwijają i wspomagają proces identyfikacji i oceny ryzyka w spółkach zależnych oraz odpowiadają za komunikację ryzyka w Spółce,
- skrócenie procesów natury formalnej i skupienie uwagi na podejmowaniu działań wyprzedzających i mitygujących ryzyko.

Działania realizowane w ramach procesu zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej LOTOS wspierane są przez wewnętrzne narzędzie informatyczne – Portal ERM, które podlega stałemu rozwojowi i doskonaleniu.

MODEL ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ LOTOS

Nasz model zarządzania ryzykiem opiera się na trzech liniach obrony.

Mechanizmy operacyjne bieżącego zarządzania ryzykiem wbudowane są w istniejące procesy biznesowe (tzw. 1 linia obrony), które dostosowane są do specyfiki danej działalności oraz skali potencjalnych skutków ryzyka na wyniki Grupy Kapitałowej LOTOS.

Kolejnym poziomem zarządzania ryzykiem (tzw. 2 linia obrony) jest nadzór i ocena skuteczności operacyjnych sposobów

zarządzania danym ryzykiem, zapewniona poprzez skuteczne funkcje organizacyjne obszarów: Ryzyko, Compliance i Finanse.

Ostatecznie adekwatność i skuteczność całego systemu zarządzania ryzykiem okresowo weryfikowana jest przez Audyt Wewnętrzny (tzw. 3 linia obrony).

1 LINIA OBRONY

Biznes

- operacyjne zarządzanie ryzykiem w procesach i projektach
- opracowanie procedur operacyjnych
- identyfikowanie i ocena ryzyka na etapie decyzji biznesowych oraz okresowe przeglądy ryzyka

2 LINIA OBRONY

Ryzyko, Finanse, Compliance

- ustalenie zasad zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej LOTOS
- powiązanie zarządzania ryzykiem ze strategią Grupy Kapitałowej LOTOS
- prognozowanie i kształtowanie ekspozycji na ryzyko oraz profilu ryzyka Grupy Kapitałowej LOTOS

3 LINIA OBRONY

Audyt Wewnętrzny

- niezależna ocena skuteczności i adekwatności procesu zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej LOTOS

STRUKTURA SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM (ERM)

Zarządzanie szansami oraz zagrożeniami na szczeblu korporacyjnym realizujemy w ramach procesu zakładającego ważne etapy (zgodne z wytycznymi standardu ISO 31000):

- identyfikację ryzyk – ryzyka rozpoznawane są w kontekście realizowanych celów strategicznych oraz operacyjnych (rocznych),
- analizę i ocenę ryzyk – ocena odbywa się w 2 perspektywach czasowych: rocznej i długoterminowej. Kryteriami oceny są zarówno skutki finansowe, jak i reputacyjne, agregowane jako wpływ na parametry pozafinansowe: wizerunek, środowisko i ludzi,

- ustalenie sposobu postępowania z ryzykiem – dla każdego z istotnych ryzyk ustalany jest bieżący sposób zarządzania, wskazywane są środki kontroli i mechanizmy zabezpieczające. Dla najważniejszej kategorii zagrożeń (tzw. TOP RISK) przygotowywane są szczegółowe karty zarządzania danym ryzykiem, planowane są działania ograniczające zagrożenia i wykorzystujące szanse, także sposób postępowania na wypadek materializacji ryzyka,
- wdrożenie działań ograniczających zagrożenia i wykorzystujących szanse – realizacja zadań zdefiniowanych w planach postępowania z ryzykiem i bieżące monitorowanie ich statusu,
- monitorowanie wskaźników ryzyka – dla najważniejszych zagrożeń definiowane są wskaźniki ryzyka (KRI – key risk indicator), które pozwalają na monitorowanie poziomu ekspozycji na ryzyko oraz prawdopodobieństwa materializacji ryzyka, zgodnie z przyjętymi zasadami,
- przeglądy ryzyk – okresowo (półrocznie), dokonywany jest przegląd i aktualizacja oceny wszystkich zdefiniowanych ryzyk,
- komunikacja i raportowanie – na każdym etapie procesu wdrożono standardy komunikowania i raportowania wyników realizowanych działań; Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymują systematycznie kwartalny raport o ryzyku w organizacji oraz skuteczności podejmowanych działań mających na celu jego ograniczenie (dotyczy zagrożeń) lub wykorzystanie (dotyczy szans),
- w cyklu rocznym analizujemy skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem oraz podejmujemy decyzje dotyczące kierunków dalszego rozwoju systemu ERM.

04

PODSUMOWANIE 2017

KALENDARIUM 2017

STYCZEŃ

- Grupa LOTOS otrzymała nagrodę specjalną w kategorii innowacyjność w ramach rankingu Lider Bezpieczeństwa Technicznego 2016.
- LOTOS Exploration & Production Norge AS zaakceptowało ofertę 5 nowych licencji wydobywczych, otrzymaną od władz norweskich w ramach rozstrzygnięcia konkursu kwalifikacyjnego – Awards in Predefined Areas (APA 2016).

LUTY

- LOTOS Kolej otrzymała Diament Forbesa 2017 przyznawany najbardziej dynamicznym firmom.
- Montaż najcięższych urządzeń Projektu EFRA – reaktorów koksowania DCU (290 t każdy) oraz wielkiej kolumny HVDU (300 t).

MARZEC

- Rozpoczęcie (3.03) postępu remontowego gdańskiej rafinerii.
- Nowa spółka LOTOS Upstream w Grupie Kapitałowej LOTOS – reorganizacja segmentu wydobywczego.

KWIECIEŃ

- Zakończenie (14.04) postępu remontowego rafinerii.
- Grupa LOTOS S.A. odznaczona za działania z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu (tytuł „Firma Dobrze Widziana” w konkursie Business Centre Club oraz „Złoty Listek CSR”).

MAJ

- Grupa LOTOS znalazła się wśród laureatów konkursu „Najbardziej Pożądani Pracodawcy” – w branży „Energetyka, paliwa, wydobywanie, chemia”.
- LOTOS Asphalt i LOTOS Oil otrzymały nagrody tygodnika Wprost „Orły”, przyznawane za doskonałe wyniki finansowe.

CZERWIEC

- Grupa LOTOS przystąpiła do Partnerstwa na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030 ONZ.
- Program premiowy Navigator został rozszerzony na wszystkie stacje LOTOS.

- LIPIEC**
- LOTOS Lab podpisał umowę z Ministerstwem Rozwoju na dofinansowanie projektu budowy instalacji wysokociśnieniowej badającej procesy katalityczne.
 - LOTOS Petrobaltic oraz PGNiG rozpoczęły wiercenia na koncesji Kamień Pomorski.
- SIERPIEŃ**
- Marka LOTOS uzyskała najlepszy wynik w rankingu satysfakcji klientów stacji paliw – wynika z badania ARC Rynek i Opinia.
 - LOTOS Oil podpisał umowę z firmą Ursus na dostawy środków smarnych oraz usługi Serwisu Olejowego.
- WRZESIEŃ**
- Grupa LOTOS S.A. po raz pierwszy od 10 lat wypłaciła akcjonariuszom dywidendę – 1 zł za akcję.
 - LOTOS ogłosił, że wybuduje 12 punktów ładowania aut elektrycznych na trasie Gdańsk – Warszawa.
- PAŹDZIERNIK**
- Bloomberg podał, że kurs akcji LOTOSU jest rekordowy wśród 13 spółek sektora Oil & Gas w Europie pod względem rocznego tempa wzrostu. Kurs akcji osiągnął poziom 67,20 zł.
 - Nowy rekord miesięcznego przewozu towarów przez LOTOS Kolej – 1,236 mln ton
- LISTOPAD**
- Grupa LOTOS znalazła się w prestiżowym rankingu 100 wiodących firm sektora energii na świecie – Top 100 Global Energy Leaders.
 - Pierwsza w historii ropa naftowa dla Grupy LOTOS z USA dotarła tankowcem St. Helen do Gdańska.
- GRUDZIEŃ**
- Grupa LOTOS po raz jedenasty znalazła się w RESPECT Index – indeksie najbardziej odpowiedzialnych społecznie spółek Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.
 - W siedzibie Grupy LOTOS odbyło się spotkanie pomorskiego Klastra Technologii Wodorowych i Czystych Technologii Energetycznych, który zrzesza przedsiębiorstwa oraz instytucje działające w tym obszarze. Współzałożycielem projektu jest Grupa Kapitałowa LOTOS, która docenia szerokie możliwości zastosowania tego pierwiastka.
 - Grupa LOTOS podpisała umowę terminową na dostawę amerykańskiej ropy do rafinerii w Gdańsku – minimum 5 tankowców w 2018 roku.

OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE

Grupa Kapitałowa LOTOS jest aktywnym uczestnikiem rynku paliwowego, na który wpływa poprzez swoją działalność, jak również sama na bieżąco reaguje na zmiany zachodzące w branży. Dlatego w ramach określania strategicznych kierunków rozwoju LOTOS uwzględnia prognozy i megatrendy, które oddziałują na jej biznes.

W 2017 roku wzrost gospodarki światowej o 3,7% oraz zmiany demograficzne na świecie wpłynęły pozytywnie na wyniki światowego sektora paliwowego. Według specjalistów rynku paliw również prognozy na kolejne lata dla branży paliwowej rysują się optymistycznie.

RYNEK ROPY W 2017 ROKU

Wzrost liczby ludności na świecie (do 7,55 mld) oraz dobra kondycja światowej gospodarki w 2017 roku wpłynęły na wzrost zapotrzebowania na ropę naftową. Średnio, na podstawie dostępnych opracowań ekonomicznych, wyniosło ono w 2017 roku 97,9 mb/d. Jest to około 1,5% więcej niż w roku 2016.

W 2017 roku pierwszy raz od ponad 2 lat globalny popyt przekroczył globalną podaż ropy naftowej. Na przestrzeni ostatnich 4 lat wzrastała konsumpcja ropy naftowej w USA, Europie, Chinach i Indiach, czyli regionach i krajach odpowiedzialnych za ponad połowę globalnego popytu na ropę naftową. Wzrósł nie tylko popyt, ale również ceny ropy: pod koniec 2017 roku cena ropy Brent Dated wynosiła 66 \$/bbl, co było trzyletnim maksimum. Średniorocznie notowania tego surowca wzrosły do 54,2 \$/bbl i były o 11 \$/bbl wyższe niż rok wcześniej. Średnia cena gazu ziemnego była na poziomie 32 \$/boe, co oznacza wzrost o blisko 25% w stosunku do średnich cen zanotowanych w roku 2016.

Równolegle, na przestrzeni ostatnich 4 lat branża wydobywcza dokonała znaczących optymalizacji po stronie kosztowej w zakresie m.in.: kosztów wierceń i usług offshore, bezpośrednich kosztów wydobycia (ang. lifting costs), kosztów zagospodarowania nowych złóż (standaryzacja rozwiązań technicznych, postęp technologiczny, udoskonalone procesy kontraktacji i zakupów produktów i usług offshore) – zanotowany średni spadek kosztów operacyjnych o ponad 40% w stosunku do roku 2013.

WYZWANIA I GLOBALNE PROGNOZY NA PRZYSZŁOŚĆ

Po serii wzrostów w pierwszym i drugim kwartale 2018 roku, ekonomiści przewidują, że ceny ropy naftowej w drugiej połowie 2018 roku stopniowo wrócą do przedziału 40 – 70 \$/bbl. Producenci obniżyli koszty wydobycia surowca stosując nowe technologie, modele współpracy oraz innowacje. Dzięki temu, pomimo spadku wycen złóż, sektor pozostaje atrakcyjny dla inwestorów.

Branża w najbliższej przyszłości stanie przed wyzwaniami związanymi z wprowadzaniem nowych regulacji. Na wyniki działalności poszukiwawczo-wydobywczej mogą mieć wpływ następujące czynniki legislacyjne: zmiany regulacji podatkowych dotyczących wydobycia węglowodorów; zmiany przepisów dotyczących ochrony środowiska naturalnego, w tym wprowadzenie bardziej rygorystycznych regulacji i/lub wzrost wysokości obowiązkowych zabezpieczeń na poczet ryzyka spowodowania szkód w środowisku naturalnym; zmiany w systemie koncesjonowania oraz warunków i trybu przydzielania nowych pozwoleń na poszukiwanie i wydobywanie węglowodorów.

Zmiany regulacyjne i spełnianie nowych wymogów oraz wynikających z nich coraz bardziej rygorystycznych norm może się wiązać z koniecznością poniesienia dodatkowych nakładów kapitałowych i/lub kosztów operacyjnych.

Najważniejszym wyzwaniem dla podmiotów funkcjonujących na rynku paliw płynnych był przede wszystkim znaczny rozmiar szarej strefy.

Wprowadzenie w życie trzech pakietów legislacyjnych: paliwowego, energetycznego i transportowego, wyposażyło instytucje państwa w efektywne narzędzia walki z szarą strefą na rynku paliw.

Pakiet paliwowy, uszczelniający luki w podatku VAT, oraz pakiet energetyczny, który umożliwił wzmocnienie mechanizmów kontroli całego łańcucha wartości poprzez m.in. ustanowienie nowego rodzaju koncesji, weszły w życie w 2016 r. W roku 2017 został przyjęty pakiet transportowy, wyposażający instytucje państwowe w kolejne narzędzia, przy pomocy których

mogą one zwalczać szarą i czarną strefę na rynku paliw. Ustawa wdrożyła od 18 kwietnia ubiegłego roku system SENT, który umożliwi dokładne monitorowanie transportu tzw. towarów wrażliwych, w tym paliw.

Dzięki wdrożeniu tych pozytywnych zmian, możliwe stało się skierowanie wysiłków na rzecz realizacji innego flagowego postulatu branży, czyli opracowania projektu prawa naftowego, które kompleksowo uregulowałoby działalność tego ważnego sektora polskiej gospodarki

Zgodnie z danymi międzynarodowej agencji rynku energii – JBC Energy – globalny popyt na produkty rafineryjne utrzyma trend wzrostowy. Kontynuacja rozwoju gospodarek krajów Europy Środkowo-Wschodniej implikuje dalszy wzrost zużycia paliw, dążący do poziomu Europy Zachodniej. **Z punktu widzenia producentów paliw, to właśnie rynek Europy Środkowo-Wschodniej, jako wciąż rosący, jest najbardziej perspektywiczny w kolejnych latach.** Stymulująco na popyt na produkty naftowe działać będzie także oczekiwana poprawa sytuacji gospodarczej zarówno w Polsce, jak i w regionie (wzrost PKB, spadek bezrobocia, wzrost siły nabywczej gospodarstw domowych).

Na sytuację w sektorze wpływać będą ogólne czynniki makroekonomiczne (np. ryzyko trwałego niższego wzrostu gospodarczego Chin; wahania kursu dolara względem innych walut; tempo poprawy gospodarczej w strefie euro) oraz rozwój sytuacji geopolitycznej (np. sankcje nałożone na Iran, konflikt w Syrii, napięcia na linii Irak – Iran, sytuacja w Afryce Północnej). Źródłem podstawowych zagrożeń w segmencie produkcji i handlu będzie zwiększająca się konkurencja ze strony rafinerii z Bliskiego Wschodu. Należy oczekiwać, że głównym europejskim kierunkiem zbytu dla tych rafinerii będzie obszar śródziemnomorski, jednak oddziaływać będzie to na łączny bilans paliwowy Europy.

Ponadto zagrożeniem będzie możliwy spadek i niski poziom cracków produktowych, szczególnie dla średnich destylatów (tj. lekkiego oleju opałowego i napędowego). Szansą może być natomiast wysoki popyt na paliwa ze strony klientów indywidualnych. Wzrost konsumpcji benzyn przez klientów detalicznych może być wspierany przez korzystny poziom cen (będących pochodną niskich, stabilnych cen surowca, wyrażonych w dolarze, i słabnącego kursu polskiej złotówki względem waluty amerykańskiej). Szansą może być także potencjalne zamknięcie mniejszych i przestarzałych technologicznie rafinerii, przeprowadzone w wyniku optymalizacji aktywów przez europejskie koncerny paliwowe.

KAPITAŁ FINANSOWY - REKORDOWE WYNIKI W 2017 ROKU

G4-EC1 G4-EC5 G4-EC8 G4-EC9

Rok 2017 był przełomowym rokiem dla Grupy Kapitałowej LOTOS pod względem wyników finansowych.

W minionym roku znacząco poprawiliśmy wyniki finansowe, wykorzystując do tego korzystne notowania ropy i produktów naftowych na rynkach światowych. Dzięki dobrej koniunkturze **przychody ze sprzedaży** Grupy Kapitałowej LOTOS wyniosły **24,186 mld zł**, dając ponad **15-procentowy** wzrost względem roku 2016. Również skonsolidowany **zysk netto osiągnął historyczny poziom 1,7 mld zł**, zwiększając się tym samym o **ponad 64%** względem poprzedniego roku.

Wyniki operacyjne Grupy Kapitałowej LOTOS (w mln zł)

	2017	2016	2015	2017-2016	2017/2016
Przychody ze sprzedaży	24 185,6	20 931,1	22 709,4	3 254,5	15,5%
Koszt własny sprzedaży	-20 194,1	-17 215,7	-20 249,0	-2 978,4	17,3%
Zysk na sprzedaży	3 991,5	3 715,4	2 460,4	276,1	7,3%
Koszty sprzedaży	-1 252,3	-1 291,1	-1 284,9	38,8	-3,0%
Koszty ogólnego zarządu	-450,0	-425,9	-459,1	-24,1	5,7%
Pozostałe przychody operacyjne	60,3	107,1	48,3	-46,8	-43,7%
Pozostałe koszty operacyjne	-121,0	-250,8	-341,3	129,8	-51,8%
Zysk/(strata) operacyjny(a)	2 228,5	1 854,7	423,4	373,8	20,2%
EBIT LIFO	2 057,6	1 931,8	702,1	128,5	6,5%

Wyniki netto Grupy Kapitałowej LOTOS (w mln zł)

	2017	2016	2015	2017-2016	2017/2016
Zysk/(strata) operacyjny(a)	2 228,5	1 854,7	423,4	373,8	20,2%
Przychody finansowe	450,0	26,6	100,6	423,4	1591,7%
Koszty finansowe	-234,0	-304,8	-688,2	70,8	-23,2%
Udział w wynikach netto wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw wartości	3,2	2,9	-31,1	0,3	10,3%
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	2 447,7	1 579,4	-195,3	868,3	55,0%
Podatek dochodowy	-775,9	-564,2	-68,0	-211,7	37,5%
Zysk/(strata) netto	1 671,8	1 015,2	-263,3	656,6	64,7%

ZWIĘKSZAMY MOC I POBIJAMY WŁASNE REKORDY

Dobre wyniki finansowe są efektem konsekwentnego wdrażania naszej strategii biznesowej „Stabilizacja i bezpieczny rozwój na lata 2017–2022”. Do najważniejszych z szeregu prowadzonych przez nas w ubiegłym roku działań należały m.in. dywersyfikacja źródeł surowców, realizacja innowacyjnych projektów, w tym w obszarze badań nad biopaliwami 2. i 3. generacji, technologiami wodorowymi oraz elektromobilności. Dzięki nim udało nam się po raz kolejny z sukcesem zamknąć rok obrotowy i pobić dotychczasowe rekordy w wynikach finansowych.

W 2017 roku oczyszczona **EBITDA wg LIFO4 osiągnęła najwyższy poziom w historii – 3,1 mld zł**. Możemy pochwalić się również rekordowym wynikiem oczyszczona EBITDA dla segmentu wydobywczego o wartości 0,9 mld zł (powyżej postawionego celu 0,6–0,7 mld zł).

W minionym roku wygenerowaliśmy **ponad 3,1 mld zł przepływów pieniężnych** z działalności operacyjnej (w porównaniu z ponad 2,6 mld zł w 2016 roku, co stanowi wzrost o 18%). Nasz zdywersyfikowany strumień przepływów pieniężnych jest zapewniony m.in. dzięki 11* złożom produkcyjnym (*złoża lądowe na Litwie traktowane jako 1 źródło).

Jednocześnie w znaczący sposób obniżyliśmy nasze zadłużenie, które na koniec 2017 r. spadło z 4,8 mld zł do 2,5 mld zł. Wskaźnik długu netto do oczyszczonego wyniku EBITDA wg LIFO wyniósł 0,8x (rok wcześniej wskaźnik ten był na poziomie 1,9x).

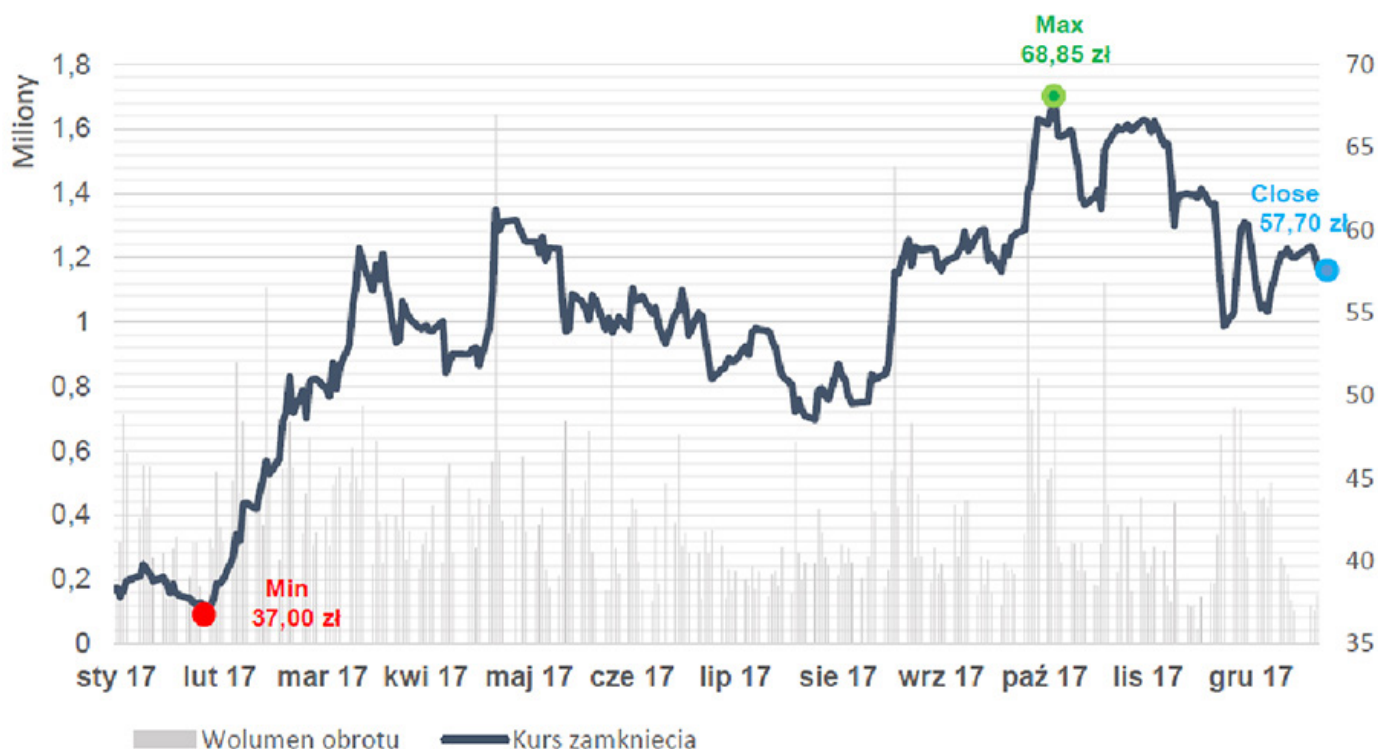
Średnia modelowa marża rafineryjna w 2017 roku ukształtowała się na poziomie 7,54. W 2017 średnia marża wzrosła o 8,8% w porównaniu z 2016 rokiem.

[Szczegółowe dane finansowe za rok 2017 dostępne są TUTAJ](#)

WYPŁACILIŚMY PIERWSZĄ OD DEKADY DYWIDENDĘ

W dniu 14 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Grupy LOTOS S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Spółki za 2016 rok, w tym postanowiło przeznaczyć kwotę 184,9 mln zł na wypłatę dywidendy dla Akcjonariuszy. Wysokość dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 1 zł brutto.

Kurs akcji Grupy LOTOS S.A. w 2017 roku

Kurs akcji Grupy LOTOS na tle WIG, WIG20, WIG Paliwa, RESPECT Index [%]

Tym samym po ponad 12 latach obecności spółki na GPW, po raz drugi w historii wypłaciliśmy dywidendę akcjonariuszom. Wypłacone środki stanowią ok. 18% naszego zysku netto. Poprzednia dywidenda została wypłacona 10 lat temu i wynosiła 0,36 zł na akcję.

Akcje Grupy LOTOS notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od 9 czerwca 2005 roku. W 2017 roku cena docelowa akcji Grupy LOTOS S.A. wyceniana przez biura maklerskie wahała się w przedziale 34,27 – 84,50 zł wobec 24,00 – 41,20 zł w roku poprzednim. Akcje Grupy LOTOS w 2017 roku wyceniane były średnio na poziomie 59,59 zł wobec 31,26 zł rok wcześniej. Rynkowa wycena akcji Grupy LOTOS S.A. wahała się w przedziale 37,00 – 68,85 zł. Kurs zamknięcia ostatniego dnia 2017 roku wyniósł 57,70 zł.

W 2017 roku wydano 26 rekomendacji biur maklerskich, w tym:

- 9 rekomendacji „Kupuj”
- 2 rekomendacje „Akumuluj”
- 9 rekomendacji „Trzymaj”
- 1 rekomendacja „Neutralnie”
- 2 rekomendacje „Redukuj”
- 3 rekomendacje „Sprzedaj”

SPRZEDAŻ I DYSTRYBUCJA – STAWIAMY NA EFEKTYWNOŚĆ

W 2017 roku segment produkcji i handlu Grupy Kapitałowej LOTOS sprzedał 10,9 mln ton produktów. Nakłady na zakupy surowców oraz towarów i materiałów ropopochodnych wyniosły 17,6 mld zł. Wynik operacyjny segmentu produkcji i handlu powiększony o amortyzację z wyłączeniem odpisów o charakterze niegotówkowym (oczyszczona EBITDA LIFO) wyniósł 2,2 mld zł (w tym obszar detaliczny osiągnął pułap 0,2 mld zł).

Struktura asortymentowa przychodów ze sprzedaży GK LOTOS (w mln zł)

	2017		2016	
	mln zł	% udział	mln zł	% udział
Benzyny	3 682,2	15,2%	3 257,8	15,6%
Benzyna surowa	859,6	3,6%	803,9	3,8%
Reformat	15,7	0,1%	78,8	0,4%
Oleje napędowe	11 864,5	49,1%	9 776,7	46,7%
Paliwo bunkrowe	121,3	0,5%	111,3	0,5%
Lekki olej opałowy	646,9	2,7%	530,8	2,5%
Produkty ciężkie	2 314,8	9,6%	1 834,0	8,8%
Paliwo lotnicze	913,1	3,8%	1 151,4	5,5%
Oleje smarowe	297,3	1,2%	276,9	1,3%
Oleje bazowe	488,6	2,0%	502,1	2,4%
Gazy płynne	496,1	2,0%	428,0	2,0%
Ropa naftowa towar	432,6	1,8%	247,1	1,2%
Ropa naftowa produkt	252,2	1,0%	270,4	1,3%
Gaz ziemny	574,7	2,4%	529,4	2,5%
Pozostałe produkty, towary i materiały rafineryjne	424,8	1,7%	403,4	1,9%
Pozostałe produkty, towary i materiały	463,2	1,9%	401,8	2,0%
Usługi	488,5	2,0%	439,0	2,1%
Efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-150,5	-0,6%	-111,7	-0,5%
RAZEM	24 184,6	100,0%	20 931,1	100,0%

Nasz udział w krajowym rynku paliw za 2017 rok wyniósł 31,6% – co stanowi wzrost o 2,1% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Wzrósł nie tylko udział w rynku, ale również krajowa sprzedaż – o 19% w porównaniu z rokiem 2016. Już drugi rok z rzędu możemy również pochwalić się wzrostem sprzedaży paliwa lotniczego – w roku 2017 o 42%.

Odnotowaliśmy także wysokie wyniki w dynamice średniodobowej sprzedaży paliw – w porównaniu ze średnią innych koncernów dynamika LOTOS była wyższa o 26%.

Ponadto, wzrosła (o 14%) sprzedaż artykułów i usług pozapaliwowych, przy wzroście marży o 23%.

16,3% zakupów surowców oraz towarów i materiałów ropopochodnych Grupy Kapitałowej LOTOS w 2017 roku stanowiły zakupy krajowe (spadek o 0,6 pkt proc. w porównaniu z rokiem 2016).

[Więcej o naszych wynikach w obszarze Sprzedaży i dystrybucji TUTAJ](#)

INWESTUJEMY W PRZYSZŁOŚĆ

Świadomi zmian zachodzących na światowych rynkach paliw, wprowadzanych nowych przepisów i uregulowań oraz potrzeby bycia konkurencyjnym, stale dążymy do ulepszania oferty oraz procesów wspierających naszą działalność we wszystkich segmentach i na każdym poziomie organizacji.

W 2017 roku Grupa Kapitałowa LOTOS poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie 1 445 mln zł, z czego największą pozycję stanowiły nakłady związane z projektem instalacji opóźnionego koksowania (Projekt EFRA), wydobywaniem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego, dotyczące głównie złoża B8 na Morzu Bałtyckim, a także eksploatacją złóż Sleipner i Heimdal w Norwegii. Inwestowaliśmy także w zakup katalizatorów oraz komponentów, rozbudowę i modernizację sieci stacji paliw, a także budowę instalacji Węzła Odzysku Wodoru (WOW), która pozwoli na wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w procesach rafineryjnych.

Nakłady inwestycyjne w segmencie produkcji i handlu (w mln zł)

	2017
EFRA	821,9
Katalizatory w rafinerii	96,9
Rozwój sieci stacji paliw	32,8
Węzeł Odzysku Wodoru (WOW)	19,5
Pozostałe	93,4

Aby optymalizować wydobywanie oraz dbać w jak najwyższym stopniu o bezpieczeństwo energetyczne, inwestowaliśmy w poszukiwanie i rozpoznanie złóż. Nakłady inwestycyjne w segmencie wydobywczym w 2017 roku wyniosły 380,1 mln zł.

Nakłady inwestycyjne w segmencie wydobywczym (w mln zł)

	2017
Złoże B8	165,7
Norwegia Sleipner	79,2
Norwegia Heimdal	34,6
Pozostałe	100,6

NAPĘDZAMY POLSKĄ GOSPODARKE

Jako druga największa spółka paliwowa w Polsce jesteśmy świadomi wpływu, jaki wywieramy na gospodarkę naszego kraju. Pozytywny wpływ na rozwój kraju oraz lokalnych społeczności, wokół których działamy, mają m.in. odprowadzane przez nas podatki.

Koszty z tytułu podatków i opłat dla Grupy Kapitałowej LOTOS (w mln zł)

	2017
Polska	469,0
Norwegia	26,2
Litwa	11,4
Curacao	0,1
RAZEM	506,7

Działalność LOTOSU oddziałuje na gospodarki krajów, w których firma prowadzi działalność operacyjną również poprzez zdywersyfikowaną sieć dostawców. Wspieramy przede wszystkim lokalnych przedsiębiorców, poprawiając warunki rozwoju dla małego i średniego biznesu. Ważną rolę w wywieraniu pozytywnego wpływu ekonomicznego odgrywa jedna z naszych spółek – LOTOS Oil. Współpracuje ona z licznymi lokalnymi dostawcami towarów i usług, dla których nawiązanie relacji biznesowych z marką LOTOS jest niewątpliwą szansą na wzrost. Ma to także swoje odzwierciedlenie w powstawaniu kolejnych miejsc pracy w regionach, w których te przedsiębiorstwa działają.

Dobra praktyka Grupy LOTOS SA – wspieramy lokalnych dostawców

W 2017 roku na usługi świadczone przez lokalne firmy z Gdańska i okolic przeznaczyliśmy 5223 mln zł, co stanowi 25% budżetu zakupowego Grupy LOTOS.

Jesteśmy liczącym się pracodawcą nie tylko na Pomorzu, ale dzięki sieci naszych stacji paliw, również w innych rejonach kraju. W Grupie Kapitałowej LOTOS zatrudniamy w sumie 4897 osób. Z tytułu zatrudnienia w 2017 roku wypłaciliśmy 736,2 mln zł świadczeń pracowniczych.

Pieniądze wypłacane naszym pracownikom i dostawcom przyczyniają się w pośredni sposób do poprawy sytuacji ekonomicznej regionów, w których działamy. Dokonywane przez nich obroty pieniężne wspierają inne lokalne przedsiębiorstwa oraz wpływają na poprawę jakości życia lokalnych społeczności.

Średnie wynagrodzenie najniższej kadry pracowników

	Płaca minimalna w danym kraju	Średnie wynagrodzenie pracowników najniższego szczebla w GK LOTOS
Polska	2 100	2 440

Naszą szeroką gamą produktów staramy się także niwelować ograniczenia w dostępie do dóbr konsumpcyjnych dla osób o niskim dochodzie. Produkty LOTOS Oil są łatwo dostępne i występują na różnych poziomach cenowych, co umożliwia dostęp do nich szerokiej gamie odbiorców – zarówno tych zamożnych, jak i z niskimi dochodami.

W ramach Grupy Kapitałowej LOTOS prowadzimy też szereg działań innowacyjnych i proefektywnościowych zmniejszających koszty procesów i energii. W ten sposób staramy się minimalizować negatywny globalny trend wzrostu cen czynników energii i, co za tym idzie, przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu.

KAPITAŁ PRODUKCYJNY

G4-9

G4-12

OG1

Wydobycie i przerób ropy naftowej stanowi fundament naszego biznesu. Poprzez nieustanne doskonalenie naszej działalności poszukiwawczo-wydobywczej oraz inwestowanie w nowoczesne i bezpieczne procesy produkcyjne dążymy do dostarczania na rynek najwyższej jakości produktów.

W naszym asortymencie znajdują się:

- paliwa (benzyna bezołowiowa, olej napędowy i lekki olej opałowy)
- ciężki olej opałowy
- asfalty
- paliwo lotnicze
- benzyna surowa
- gaz płynny propan-butan (LPG)
- oleje bazowe

POSZUKIWANIA I WYDOBYCIE

Prowadzimy działalność poszukiwawczo-wydobywczą w obszarze Morza Bałtyckiego, Norweskiego Szelfu Kontynentalnego oraz na Litwie. W 2017 roku nasze wydobywanie węglowodorów realizowane było: ze złóż zlokalizowanych na Morzu Bałtyckim (złóże B3 i B8 – ropa naftowa z niewielką ilością gazu towarzyszącego), ze złóż norweskich (gaz i kondensat – lekka ropa naftowa), a także ze złóż lądowych na Litwie (ropa naftowa).

W 2017 roku średnie dzienne wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego LOTOSU wyniosło 22,9 tys. boe/dzień, co oznacza potencjał roczny na poziomie 1,1 mln toe (ton ekwiwalentu ropy). 74% łącznego wolumenu, tj. 17 tys. boe/dzień, pochodziło ze złóż norweskich.

Na koniec 2017 roku Grupa Kapitałowa LOTOS dysponowała łącznymi potwierdzonymi rezerwami ropy naftowej i gazu ziemnego w kategorii 2P (ang. proved and probable) na poziomie 88,2 mln boe, uwzględniając 8,8 mln ton ropy naftowej oraz 3,3 mld m³ gazu ziemnego.

W obszarze wydobywania nasze działania ukierunkowane są na budowę zbilansowanego i zdywersyfikowanego portfela aktywów. Chcemy zwiększać zaangażowanie w zagospodarowanie nowych złóż, sukcesywnie zwiększać wagę działalności poszukiwawczej w portfelu oraz ograniczać udział koncesji w dojrzałej fazie wydobywania. W aspekcie wydobywania w 2017 roku udało nam się osiągnąć wyniki zgodne z wyznaczonymi celami strategicznymi.

W realizacji strategii firmy na lata 2017–2022 w obszarze upstream postawiono na wykorzystanie doświadczenia, wiedzy i potencjału LOTOS Petrobaltic do umocnienia i rozwoju działalności w strategicznym segmencie Energetyki Morskiej na Morzu Bałtyckim oraz specjalizacji i ekspansji na obszary koncesji międzynarodowych.

Kluczowym elementem procesu było określenie zakresów oraz realnych możliwości rozwoju oraz ekspansji LPB. Potencjał LOTOS Petrobaltic pozwolił na dokonanie podziału firmy pod kątem specjalizacji będącej kierunkiem przyjętej strategii dywersyfikacji źródeł przychodu w segmencie. W wyniku reorganizacji określono strategiczne zadania LOTOS Petrobaltic oraz misję i strategię rozwoju, w wyniku której LOTOS Petrobaltic staje się firmą nowoczesną i kompleksowo obsługującą zapotrzebowanie przemysłu energetycznego, górnictwa morskiego – offshore oraz operacji morskich w basenie Morza Bałtyckiego. Firma oparta na doświadczeniu i wiedzy oraz zespole oddanych pracowników koncentruje się na swojej podstawowej działalności, rozszerzając sukcesywnie zakres usług o zarządzanie projektami offshore, usługi logistyczne, transportowe oraz eksploatacyjne. Konsekwentna realizacja strategii LOTOS Petrobaltic oraz zainteresowanie firm zagranicznych oferowanym serwisem LPB pozwala optymistycznie patrzeć w przyszłość również w aspekcie wykorzystania potencjału firmy nie tylko na Bałtyku. LOTOS Petrobaltic sukcesywnie eksploatuje złoża węglowodorów B3 i B8 znajdujące się pod dnem Morza Bałtyckiego.

Rezerwy i wydobywanie Grupy Kapitałowej LOTOS

Rezerwy ropy naftowej i gazu ziemnego w kategorii 2P na dzień 31 grudnia 2017 roku

Średnia dzienna produkcja ropy i gazu w roku 2017

POLSKA

MORZE BAŁTYCKIE

REZERWY 2P
45,2 MLN BOE

PRODUKCJA
OIL 4,9 TYS. BOE/D

NORWEGIA

NORWESKI SZLAK KONTYNETALNY

REZERWY 2P
39,3 MLN BOE

PRODUKCJA
OIL 17,0 TYS. BOE/D

LITWA

ZŁOŻA ŁĄDOWE

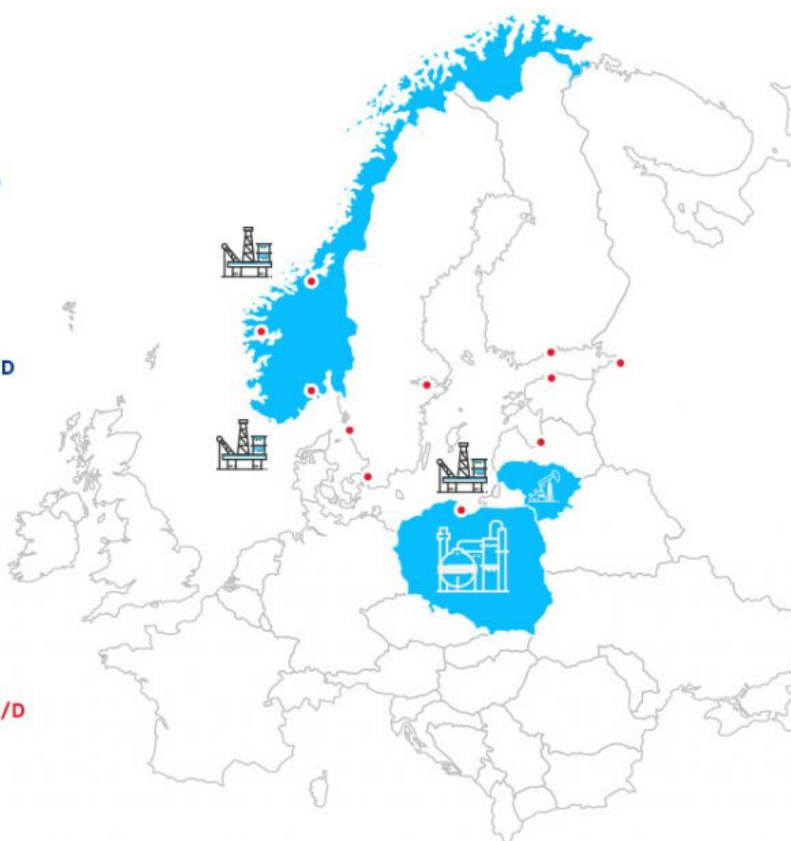
REZERWY 2P
3,6 MLN BOE

PRODUKCJA
OIL 1,0 TYS. BOE/D

RAZEM

REZERWY 2P
88,2 MLN BOE

PRODUKCJA
OIL 22,9 TYS. BOE/D

Jednocześnie rozwój poszukiwań oraz segmentu upstream poza obszarem Morza Bałtyckiego powierzono wydzielonej ze struktur LOTOS Petrobaltic spółce LOTOS Upstream (LUPS). Powołanie LUPS wpłynęło na postępującą specjalizację w działalności obu firm, umożliwiając jednocześnie rzeczywistą ocenę kierunków dalszej ekspansji oraz rozwoju segmentu poza granicami Morza Bałtyckiego. W wyniku dokonanej transformacji LUPS stał się podmiotem odpowiedzialnym za rozwój poszukiwań oraz wydobywania węglowodorów poza basenem Morza Bałtyckiego, formułując strategię rozwoju dedykowaną koncesjom zagranicznym, rozwojowi biznesu, oraz nadzór nad realizacją zagospodarowania złóż poza Basenem Morza Bałtyckiego. LUPS powierzono również nadzór właścicielski nad złożami gazowymi B4 oraz B6, które w fazie eksploatacji będą operowane przez LOTOS Petrobaltic.

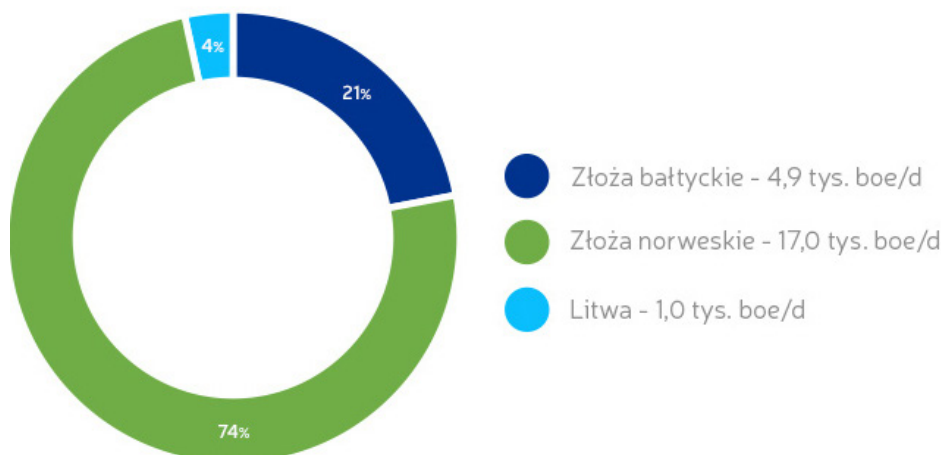
Zdywersyfikowany portfel aktywów

Działalność poszukiwawczo-wydobywcza LOTOSU w Norwegii realizowana jest za pośrednictwem spółki zależnej LOTOS E&P Norge AS, z siedzibą w Stavanger. Na koniec 2017 roku spółka ta była udziałowcem 26 koncesji na poszukiwanie, rozpoznanie i wydobywanie złóż węglowodorów na Norweskim Szelfie Kontynentalnym.

W Polsce nasze działania w zakresie poszukiwań i wydobywania prowadzone są głównie w polskiej strefie Morza Bałtyckiego, a także na koncesjach lądowych w północno-wschodniej oraz północno-zachodniej Polsce. Dysponujemy 3 koncesjami łącznymi na poszukiwanie i rozpoznawanie oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego w obszarach Łeba, Rozewie i Gotlandia, a także (uwzględniając spółki zależne i wspólne przedsięwzięcia) posiadamy 4 koncesje na wydobywanie węglowodorów ze złóż B3, B8 oraz B4/B6. Działania na obszarze lądowym w Polsce realizowane są na koncesji własnej Młynary oraz przy współpracy z PGNiG na koncesjach Kamień Pomorski oraz Górowo Iławeckie (udział LOTOS 49%).

Na Litwie działalność poszukiwawczo-wydobywcza realizowana jest za pośrednictwem spółki zależnej AB LOTOS Geonafta z siedzibą w Gargždai. W 2017 roku spółki litewskie eksploatowały lądowe złoża ropy naftowej w obrębie 7 bloków koncesyjnych.

Średnie wydobycie LOTOSU ze złóż bałtyckich, norweskich i na Litwie w 2017 r.

Produkcja

Grupa Kapitałowa LOTOS posiada jedną z najnowocześniejszych i najmłodszych rafinerii w Europie o mocach przerobowych około 10,5 mln ton ropy naftowej rocznie. Korzystna strategicznie lokalizacja rafinerii daje istotną przewagę logistyczną w dostępie do surowców oraz kanałów sprzedaży produktów w stosunku do konkurencji w regionie.

W procesie produkcji i handlu stawiamy na technologiczne unowocześnianie rafinerii. Posiada ona unikalne połączenie kanałów zaopatrzenia w surowiec, zapewniające równoczesny dostęp do dostaw surowców zarówno drogą lądową, z Rosji, za pośrednictwem sieci rurociągów PERN, jak i do dostaw surowców drogą morską z wielu krajów oraz z własnych złóż.

W raporcie firmy Solomon Associates za 2016 rok rafineria Grupy LOTOS, podobnie jak w poprzednich badaniach, uzyskała znakomity wynik w efektywności energetycznej. To ważne, bo koszty energii to ponad połowa wszystkich kosztów zakładu, poza kosztem surowców. Również w większości innych kluczowych wskaźników konkurencyjności, takich jak efektywność służb utrzymania ruchu, stopień wykorzystania instalacji – wyniki Grupy LOTOS dają jej miejsce wśród 25% najlepszych rafinerii. Ranking Solomon Associates to najważniejszy, światowy benchmarking rafinerii, w którym co dwa lata porównuje się setki firm na całym świecie, prestiżowo traktowany zarówno przez sektor rafineryjny, jak i środowisko z nim związane.

Potwierdzeniem bardzo dobrego stanu technologicznego naszej rafinerii jest również posiadanie najwyższego w Polsce i jednego z wyższych w Europie **Wskaźnika Kompleksowości Nelsona** (współczynnika złożoności procesu przetwórczego), który odzwierciedla intensywność inwestycji w rafinerii, potencjalne koszty stałe oraz potencjał generowania wartości dodanej przez rafinerię.

Wartość Wskaźnika Kompleksowości Nelsona dla rafinerii w Gdańsku jest równa 10,0.

Główną inwestycją Grupy LOTOS w 2017 roku w proces produkcyjny jest Projekt EFRA (Efektywna Rafinacja), który dzięki wybudowaniu jednej z najnowocześniejszych instalacji opóźnionego koksowania umożliwi głębszy przerób ropy naftowej. Postęp realizacji całego Projektu EFRA na koniec grudnia 2017 wyniósł 90%.

Realizacja Projektu EFRA, dzięki połączeniu nowych instalacji z już istniejącymi w obrębie gdańskiej rafinerii, przyniesie więcej produktów wysokomarżowych wyprodukowanych z każdej baryłki ropy przerobionej przez rafinerię. EFRA w praktyce oznacza, że:

- *zwiększy się marża rafineryjna z każdej przerobionej baryłki surowca o ok. 2 USD/bbl,*
- *instalacje produkcyjne EFRA wytworzą rocznie dodatkowo ok. 900 tysięcy ton wysokomarżowych produktów. Będzie to skutkowało zwiększeniem wyniku EBITDA o 0,6 mld zł/rocznie,*
- *po zakończeniu prac inwestycyjnych i uruchomieniu nowych instalacji z 1 tony ciężkich pozostałości przerobu powstanie ok. 700 kg paliw oraz 300 kg koksu, a rafineria gdańska nie będzie produkować nieopłacalnego ciężkiego oleju opałowego.*

W 2017 roku rafineria LOTOSU przerobiła **9,6 mln ton ropy naftowej**, czyli 7% mniej niż rok wcześniej. Jest to spowodowane 6-tygodniowym postojem remontowym „Wiosna 2017”. Dominującym gatunkiem przerabianej ropy, podobnie jak w latach ubiegłych, była rosyjska ropa Ural. Jej udział wyniósł około 78,3% i był nieco wyższy niż w latach poprzednich.

Pozostałą część surowca stanowiły ropy naftowe importowane z innych kierunków, w tym około 201 tys. ton ropy dostarczonej przez Grupę Kapitałową LOTOS Petrobaltic. Dobór ropy naftowych do przerobu oparty był na procesie optymalizacji produkcji, by wykorzystać nadarzające się okazje na zwiększenie marży przerobowej rafinerii.

Bezpieczny łańcuch dostaw

Aby zapewnić bezpieczeństwo produkcyjne Grupy Kapitałowej LOTOS, ekspedycja produktów odbywa się transportem kolejowym z rafinerii w Gdańsku. O kompleksową realizację logistyki kolejowej dla całej Grupy Kapitałowej dba wyspecjalizowana w tym obszarze spółka LOTOS Kolej. W 2017 roku LOTOS Kolej przewiozła 13,3 mln ton towaru, z czego 7,03 mln ton stanowiły materiały niebezpieczne.

Kolejnym ważnym elementem w łańcuchu logistycznym jest logistyka morska. Połączenie rurociągami produktowymi rafinerii w Gdańsku z bazą przeładunkową paliw płynnych w Porcie Północnym pozwala spółce osiągać znaczące korzyści dzięki obniżeniu kosztów transportu. W roku 2017 LOTOS przeładował w portach morskich około 7 mln ton ropy, produktów naftowych i komponentów paliwowych. Położenie rafinerii LOTOSU w pobliżu morskiego terminala przeładunkowego ropy naftowej pozwala na dywersyfikację dostaw surowca, umożliwia dostawy ropy naftowej pochodzącej z własnych złóż na Bałtyku i na Litwie, jak również z Morza Północnego czy z innych dalszych kierunków. W roku 2017 drogą morską dostarczono do Grupy LOTOS ok. 4,3 mln ton ropy naftowej.

ŁAŃCUCH DOSTAW W RAMACH RAFINERII W GDAŃSKU

LOGISTYKA MORSKA

W roku 2017 Grupa LOTOS S.A. przeładowała w portach morskich ponad **7 mln ton ropy**, produktów naftowych i komponentów paliwowych. Liczba obsłużonych zbiornikowców wyniosła 268 jednostek.

LOGISTYKA KOLEJOWA

W 2017 roku LOTOS Kolej przewiozła **13,3 mln ton towaru**. Spółka stale rozwija współpracę z klientami spoza Grupy Kapitałowej LOTOS, zarówno w zakresie przewozów krajowych jak i zagranicznych.

W 2017 roku Spółka kontynuowała 4-letnią umowę z Siłami Zbrojnymi RP na przewóz paliwa lotniczego F-34. Zawarta umowa jest skutkiem wygranego postępowania przetargowego według ściśle określonych kryteriów, takich jak bezpieczeństwo i jakość świadczonych usług.

OFERTA PRODUKTOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ LOTOS W 2017 ROKU

Działalność handlowa Grupy Kapitałowej LOTOS w 2017 roku prowadzona była w ramach Grupy LOTOS oraz jej spółek zależnych: LOTOS Paliwa, LOTOS Oil, LOTOS Asphalt, LOTOS-Air BP Polska. Grupa LOTOS prowadziła działalność handlową w kraju (sprzedaż do koncernów zagranicznych) oraz w eksporcie drogą morską i lądową. Spółki zależne prowadziły produkcję i sprzedaż na rzecz poszczególnych branż: paliwowej, olejowej i asfaltowej.

Grupa Kapitałowa LOTOS w 2017 roku osiągnęła udział w krajowym rynku paliw na poziomie 31,6%. Największy udział w sprzedaży, podobnie jak w ubiegłych latach, miał olej napędowy. Wolumen sprzedaży oleju napędowego wyniósł w 2017 roku 5 198 tys. ton, osiągając tym samym 47,5% udział w sprzedaży ogółem (o 4 punkty procentowe większy niż w roku 2016). Drugą co do wielkości pozycją w ilościowej strukturze sprzedaży Grupy Kapitałowej LOTOS były benzyny, z udziałem na poziomie 14,2%. Sprzedaż benzyny przez Grupę Kapitałową LOTOS wyniosła 1555 ton i prezentowała zbliżony poziom jak w roku poprzednim. Ostatnią pozycją, której udział w ogólnej masie sprzedaży Grupy Kapitałowej LOTOS ukształtował się na poziomie powyżej 10%, są produkty ciężkie.

W roku 2017 możemy pochwalić się wzrostem sprzedaży krajowej o 19%. Głównym motorem jej wzrostu była sprzedaż paliw silnikowych (olejów napędowych oraz benzyn), związana z efektywnymi działaniami sprzedażowymi zarówno w kanale detalicznym, jak i hurtowym na rosnącym rynku. Pomimo postępu remontowego, Grupa Kapitałowa LOTOS była w stanie w całości zaspokoić rosnące zapotrzebowanie na produkt na krajowym rynku paliw.

Ponadto, znaczący wzrost sprzedaży krajowej nastąpił również w segmencie asfaltów. Wysoka dynamika sprzedaży wynikała z realizacji zapotrzebowania krajowego, związanego zarówno z realizacją projektów budowlanych, jak i z ograniczeniem ekspedycji produktu z krajowych i ościennych rafinerii.

Wreszcie, cieszy nas rekordowa ilość sprzedanego paliwa na każdym z pięciu lotnisk, na których prowadzone są operacje tankowania samolotów. Wzrost krajowej sprzedaży paliwa lotniczego w 2017 roku wyniósł 42%. Wzrost ten jest efektem ekspansji spółki córki LOTOS-Air BP Polska na krajowych portach lotniczych.

W sieci LOTOS działały na koniec 2017 roku 493 stacje paliw (wzrost o 6 placówek), plasując ją na trzecim miejscu wśród sieci stacji paliw w Polsce. LOTOS umocnił swoją pozycję w segmencie stacji tranzytowych przy autostradach i drogach szybkiego ruchu dysponując 20 Miejscami Obsługi Podróżnych (MOP), zlokalizowanymi przy autostradach A1, A2, A4 i A6 oraz drogach ekspresowych S3 i S7. Dbamy również o sprzedaż artykułów i usług pozapaliwowych, która w 2017 roku wzrosła o 14% w stosunku do 2016.

KAPITAŁ LUDZKI

G4-10 G4-11 G4-LA1 G4-LA6 G4-LA9 G4-LA11 G4-LA12 G4-PR1 G4-PR5

Istotą naszego biznesu, powodem, dla którego dążymy do nieustającego rozwoju i podnoszenia naszych standardów, a także największym kapitałem są ludzie. Ludzie rozumiani zarówno jako nasi pracownicy jak i wszyscy inni interesariusze, którzy są dla nas nieustającym źródłem inspiracji oraz innowacyjnych pomysłów i których bezpieczeństwo, zdrowie oraz satysfakcja są dla nas kluczowymi priorytetami.

LOTOS JAKO PRACODAWCA

JESTEŚMY WAŻNYM PRACODAWCĄ

Jesteśmy jednym z kluczowych pracodawców na Pomorzu. Łącznie w naszych spółkach w Polsce, na Litwie i w Norwegii pracuje 4897 osób.

Łączna liczba pracowników (w przeliczeniu na etaty) w podziale na płeć:	Liczba pracowników	
	2016	2017
Kobiety	1116	1114
Mężczyźni	3740	3755
Suma	4856	4869

Łączna liczba pracowników (w przeliczeniu na osoby) w podziale na rodzaj stanowiska:	Liczba pracowników	
	2016	2017
Stanowiska robotnicze	2346	2337
Stanowiska nierobotnicze	2542	2560
Suma	4888	4897

Liczba pracowników (w przeliczeniu na osoby) w podziale na wymiar etatu:	Liczba pracowników					
	2016			2017		
	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Pełny etat	1108	3720	4828	1102	3740	4842
Niepełny etat	11	49	60	16	39	55
Suma	1119	3769	4888	1118	3779	4897

Liczba pracowników i współpracowników (w przeliczeniu na osoby) w podziale na czas zatrudnienia:	Liczba pracowników					
	2016			2017		
	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Zatrudnionych na czas określony	229	606	835	167	340	507
Zatrudnionych na czas nieokreślony	890	3163	4053	951	3439	4390
Suma	1119	3769	4888	1118	3779	4897

Liczba pracowników i współpracowników (w przeliczeniu na osoby) w podziale na:	Liczba pracowników		
	2017		
	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Zatrudnionych na podstawie umowy-zlecenia	35	38	73
Zatrudnionych na podstawie umowy o dzieło	0	2	2
Zatrudnionych na podstawie umowy stażowej	1	2	3
Samozatrudnionych	2	30	32
Pracowników pod nadzorem i/lub pracowników sezonowych	4	22	26
Suma	42	94	136

Łączna liczba nowo zatrudnionych pracowników (w przeliczeniu na osoby) w podziale na płeć:	Liczba pracowników	Liczba nowo zatrudnionych pracowników w danej grupie	Udział nowo zatrudnionych pracowników w łącznej liczbie pracowników w podziale na płeć	
			Udział nowo zatrudnionych pracowników w łącznej liczbie pracowników w podziale na płeć	Udział nowo zatrudnionych pracowników w podziale na płeć w łącznej liczbie nowo zatrudnionych pracowników
			2017	
Kobiety	118	114	10,19%	20,99%
Mężczyźni	779	429	11,35%	79,01%
Suma	4897	543		

Łączna liczba nowo zatrudnionych pracowników (w przeliczeniu na osoby) w podziale na grupy wiekowe:	Liczba pracowników	Liczba nowo zatrudnionych pracowników w danej grupie	Udział nowo zatrudnionych pracowników w łącznej liczbie pracowników w podziale na grupę wiekową	Udział nowo zatrudnionych pracowników w podziale na grupę wiekową w łącznej liczbie nowo zatrudnionych pracowników
	2017			
<30	457	129	28,22%	23,76%
30–50	3051	255	8,35%	46,96%
>50	1389	159	11,44%	29,28%
Suma	4897	543		

Łączna liczba odejść pracowników (w przeliczeniu na osoby) w podziale na:	Liczba pracowników	Liczba odejść pracowników	Udział odejść pracowników w łącznej liczbie pracowników w podziale na płeć	Udział odejść pracowników w podziale na płeć w łącznej liczbie odejść pracowników
	2017			
Kobiety	1118	109	9,74%	20,60%
Mężczyźni	3779	420	11,11%	79,39%
Suma	4897	529		

TRZYMAMY WYSOKI POZIOM

Nieustająco podnosimy standardy zarządzania kapitałem ludzkim i doskonalimy narzędzia HR. Na przestrzeni ostatnich lat: wprowadziliśmy system e-rekrutacji, udoskonaliliśmy system okresowych ocen pracowników (SOOP) poprzez opracowanie wspólnego Modelu kompetencji i powiązanej z nim Mapy Stanowisk we wszystkich spółkach Grupy Kapitałowej LOTOS, dołączyliśmy do Koalicji na Rzecz Przyjaznej Rekrutacji oraz zostaliśmy Członkiem Strategicznym Polskiego Stowarzyszenia Zarządzania Kadrami.

Nasze starania w dziedzinie HR są stale doceniane. Jesteśmy postrzegani jako solidny i ceniony pracodawca, co potwierdzają liczne nagrody i wyróżnienia.

HR Najwyższej Jakości

Grupa Kapitałowa LOTOS znalazła się w gronie 45 organizacji, które w 2017 r. otrzymały certyfikat „HR Najwyższej Jakości”, przyznawany przez Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami. Otrzymują go firmy o najwyższych standardach zarządzania kapitałem ludzkim, ocenionych w obiektywnym badaniu.

Najbardziej Pożądany Pracodawca

W ubiegłym roku po raz piąty otrzymaliśmy też wyróżnienie „Najbardziej Pożądany Pracodawca”, zajmując czwarte miejsce w kategorii „Energetyka, paliwa, wydobywanie, chemia”. Wyróżnienia przyznawane są w oparciu o badanie realizowane przez międzynarodową firmę doradcą Antal.

Pracodawca Przyjazny Pracownikom

LOTOS Terminale w Czechowicach-Dziedzicach znalazła się w gronie 27 laureatów X edycji konkursu „Pracodawca Przyjazny Pracownikom”. O wyjątkowości konkursu, organizowanego przez NSZZ „Solidarność” pod honorowym patronatem Pre-

zydenta Rzeczypospolitej Polskiej, stanowi fakt, że pracodawców nominują do niego samipracownicy. Celem konkursu jest promowanie pracodawców, wyróżniających się stosowaniem dobrych praktyk w zakresie przestrzegania przepisów prawa pracy, w szczególności poprzez stabilność zatrudnienia, przestrzeganie zasad BHP oraz prawa do zrzeszania się w związku zawodowe.

WSZYSCY MAJĄ U NAS RÓWNE SZANSE

W Grupie Kapitałowej LOTOS zarówno wszyscy pracownicy jak i osoby ubiegające się o zatrudnienie mogą liczyć na równe szanse zatrudnienia, awansu, rozwoju oraz doskonalenia zawodowego. Nasz kodeks etyki stoi na straży sprawiedliwego traktowania wszystkich osób, niezależnie od zajmowanego stanowiska, stażu pracy, przynależności do związków zawodowych, wieku, płci, orientacji seksualnej, wyglądu zewnętrznego, narodowości, wyznania czy orientacji politycznej.

[Więcej informacji](#)

Ponadto w relacjach ze wszystkimi interesariuszami, zarówno wewnętrznymi jak i zewnętrznymi, przestrzegamy 10 Zasad United Nations Global Compact z zakresu praw człowieka, praw pracowniczych, ochrony środowiska i przeciwdziałania korupcji.

Właściwe relacje pomiędzy pracownikami a kierownictwem są wspierane przez Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy (ZUZP) oraz nasze wewnętrzne procedury regulujące sposób zarządzania zasobami ludzkimi. Na dzień 31.12.2017 układem zbiorowym objętych było 96% pracowników Grupy LOTOS S.A.

Zatrudnienie na stanowiskach zarządczych w Grupie LOTOS wg płci i wieku

	Kobiety	Mężczyźni
Zarząd	0	0
Rada Nadzorcza	3	4

	Poniżej 30	30–50 lat	Powyżej 50 lat
Zarząd	0	3	0
Rada Nadzorcza	0	6	1

Rekrutujemy w przyjazny sposób

Wiemy, jak stresujący bywa dla kandydatów do pracy proces rekrutacyjny i jak wiele czynników może wpływać na ocenę kandydata ze strony osoby rekrutującej, dlatego w Grupie Kapitałowej LOTOS wprowadziliśmy odpowiednie regulacje, po to by rekrutacja była prowadzona w sposób rzetelny i obiektywny, a sam proces przebiegał w sposób przyjazny.

W naszej firmie istnieje system e-rekrutacji, lista poszukiwanych pracowników jest ogólnodostępna, a wszystkie zainteresowane osoby mogą aplikować na wolne stanowiska poprzez naszą stronę internetową. Jesteśmy członkiem, powołanej w czerwcu 2013 r., Koalicji na Rzecz Przyjaznej Rekrutacji, promującej dobre praktyki i wysokie standardy w tym obszarze i jako członek Koalicji przestrzegamy Kodeksu Dobrych Praktyk w Rekrutacji, który odnosi się m.in. do takich kwestii jak komunikacja z kandydatem, zaangażowanie w relację z kandydatem, jasne formułowanie ofert pracy czy szacunek wobec kandydatów.

Wprowadziliśmy też przewodniki dla osób koordynujących procesy rekrutacyjne „Standardy przeprowadzania procesu rekrutacji i selekcji w Grupie Kapitałowej LOTOS”, a także systematycznie analizujemy przyczyny odejścia naszych pracowników w celu ich niwelowania. Nasze starania w tym obszarze nie pozostają bez echa – od 2014 roku możemy się pochwalić certyfikatem „Strefa przyjaznej rekrutacji”.

[Kodeks Dobrych Praktyk w Rekrutacji](#)

W Grupie Kapitałowej LOTOS szczególną wagę przywiązujemy do rekrutacji wewnętrznej, pozwalającej na optymalne wykorzystanie kompetencji naszych pracowników i zapewniającej im szerokie możliwości rozwoju. Od 2016 r. na portalu pracowniczym naszej firmy działa podstrona „Rekrutacje wewnętrzne w Grupie Kapitałowej LOTOS”.

Obiektywnie oceniamy naszych pracowników (ewaluacja)

W naszej firmie funkcjonuje wspólny dla całej grupy kapitałowej, obiektywny System Okresowej Oceny Pracowników (SOOP), dzięki któremu możemy w łatwy i rzetelny sposób porównać wyniki i kompetencje poszczególnych osób, a także przeanalizować pojawiające się tendencje.

W 2017 r. poddaliśmy ocenie **89%** zatrudnionych w Grupie Kapitałowej LOTOS kobiet (978 osób) oraz **96%** zatrudnionych w Grupie mężczyzn (3528 osób). Ocenie poddani zostali pracownicy zatrudnieni w 15 spółkach grupy¹. Ocena SOOP przeprowadzana jest raz w roku, w większości naszych spółek rozpoczyna się 1 lipca i trwa do końca sierpnia.

SOOP jest użytecznym narzędziem nie tylko dla działu HR i osób zarządzających pracownikami, ale przede wszystkim stanowi wsparcie dla samych zatrudnionych, pomagając im w planowaniu rozwoju zawodowego, zarządzania swoim czasem i kompetencjami, a także motywując do doskonalenia efektów własnej pracy.

To narzędzie jest też szczególnie przydatne w monitorowaniu kompetencji kluczowych obowiązujących w Grupie Kapitałowej LOTOS, którymi są współpraca, zaangażowanie oraz otwartość na zmiany.

Korzyści dla pracownika z poddania się ocenie SOOP:

- otrzymanie informacji zwrotnej na temat efektów pracy,
- poznanie dokładnych potrzeb i oczekiwań ze strony przełożonych,
- lepsza znajomość celów i zadań wyznaczonych na kolejny okres,
- wskazówki i narzędzia pozwalające na doskonalenie efektów własnej pracy,
- okazja do wymiany poglądów i opinii na temat pracy,
- określenie potrzeb rozwojowych.

Korzyści dla organizacji wynikające ze stosowania SOOP:

- uzyskanie informacji o tym, które kompetencje w organizacji są na najwyższym poziomie, a które muszą być doskonalone,
- dzięki uniwersalności narzędzia, możliwość porównywania pracowników z różnych spółek i wyłonienia najwyższej ocenianych osób,
- źródło informacji na temat potrzeb szkoleniowych i edukacyjnych pracowników,
- okazja do poznania opinii pracowników na temat miejsca pracy i stylu zarządzania, a także ich potrzeb i oczekiwań.

SZKOLENIA I EDUKACJA W GRUPIE KAPITAŁOWEJ LOTOS

Dbłość o talenty jest celem strategicznym Grupy Kapitałowej LOTOS na lata 2017–2022. Zapewnienie naszym pracownikom warunków do rozwoju i podnoszenia kwalifikacji nie tylko przekłada się na konkurencyjność naszej firmy, ale też zwiększa ich poczucie satysfakcji z pracy i daje im poczucie stabilizacji.

W ubiegłym roku nasi pracownicy spędzili na różnego rodzaju szkoleniach łącznie **114 210** godzin, na każdego pracownika przypadło prawie **23,4** godziny szkoleń (25,2 godzin na mężczyzn i 17,1 na kobiety²). Osoby zajmujące stanowiska kierownicze spędziły na szkoleniach średnio prawie **22 godziny**, natomiast pracownicy zatrudnieni na niższych szczeblach prawie **24 godziny**.

Całkowita liczba pracowników GK LOTOS	Całkowita liczba godzin szkoleniowych	Średnia liczba godzin przypadających na pracownika
4884	114 210	23,38

Kobiety zatrudnione w GK LOTOS		
Całkowita liczba kobiet zatrudnionych w GK LOTOS	Całkowita liczba godzin szkoleniowych odbytych przez kobiety	Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadających na kobiety
1116	19 089	17,10

Mężczyźni zatrudnieni w GK LOTOS		
Całkowita liczba mężczyzn zatrudnionych w GK LOTOS	Całkowita liczba godzin szkoleniowych przypadających na zatrudnionych mężczyzn	Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadających na zatrudnionych mężczyzn
3768	95 121,34	25,24451699

Osoby na stanowiskach kierowniczych		
Całkowita liczba pracowników piastujących kierownicze stanowiska	Całkowita liczba godzin szkoleniowych przypadających na osoby na stanowiskach kierowniczych	Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadających na kierownicze stanowiska
932	20 468	21,96

Pozostali pracownicy (na niższych stanowiskach)		
Całkowita liczba kierownictwa	Całkowita liczba godzin szkoleniowych przypadających na pracowników niższego szczebla	Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadających na pracowników niższego szczebla
3922	93 738	23,90

W szkoleniach poszerzających wiedzę i uprawnienia zawodowe oraz umiejętności ogólnorozwojowe mają możliwość uczestniczenia wszyscy nasi pracownicy, niezależnie od wieku i czasu pozostającego do przejścia na emeryturę. Co więcej, chętnie korzystamy z wiedzy i doświadczenia pracowników 50+ i angażujemy ich w działania mające na celu rozwój nowo zatrudnionych pracowników. Zespół ds. szkoleń operacyjnych, składający się głównie z doświadczonych pracowników w wieku 50+, został powołany w Pionie Dyrektora ds. Produkcji. Zespół dzieli się swoją bogatą wiedzą techniczno-technologiczną, zdobytą w trakcie wieloletniej pracy na instalacjach rafinerijnych z młodszymi stażem pracownikami.

Oprócz działań mentorskich ze strony dojrzałych kolegów nowo zatrudnione osoby mogą skorzystać z programu adaptacyjnego „Wsparcie na starcie”, który pomaga im poznać kulturę i wzorce postępowania w Grupie Kapitałowej LOTOS, a tym samym usprawnić proces adaptacji do nowego miejsca pracy i zredukować ewentualny stres.

Młodzi pracownicy szczególnie doceniają też propagowaną przez nas w ostatnim czasie i niosącą ze sobą większą elastyczność e-learningową formułę szkoleń.

Nieustająco doskonalimy też działalność Akademii LOTOS, naszego autorskiego projektu szkoleniowo-rozwojowego, zwiększającego kompetencje i świadome zaangażowanie naszych pracowników w tworzenie wartości dodanej. W ramach Akademii LOTOS w ubiegłym roku realizowaliśmy m.in. następujące programy talentowe:

- Program Lider Przyszłości;
- Program Mistrz;
- Akademia Menedżera;
- Program Rozwoju Kompetencji Zarządczych Pracowników Służb Technicznych;
- Program Sukcesji Grupy Kapitałowej LOTOS.
- Działania Akademii LOTOS, realizowane od lat w naszej firmie, przyczyniły się do rozwoju kultury dzielenia się wiedzą.

Zasady obowiązujące przy realizacji projektów w ramach Akademii LOTOS:

- **dostępność:** szkolenia są przeznaczone dla wszystkich grup pracowniczych,
- **spójność:** system szkoleń uwzględnia misję, strategię oraz długofalowe plany rozwojowe firmy, jest także powiązany z pozostałymi obszarami zarządzania zasobami ludzkimi,
- **odpowiedzialność:** za efekty szkoleń i rozwój odpowiadają wszyscy uczestnicy procesu,
- **ciągłość:** planowanie rozwoju jest procesem ciągłym, powiązany z wynikami ocen okresowych, ścieżkami kariery, planami sukcesji oraz programami rozwojowymi przeznaczonymi dla poszczególnych grup pracowników,
- **elastyczność:** planowanie i wdrażanie szkoleń jest powiązane z monitorowaniem zmieniającego się otoczenia zewnętrznego firmy oraz z pożądanymi zmianami kwalifikacji pracowników.

W zdrowym ciele zdrowy duch

Mając świadomość, jak ważna jest aktywność fizyczna zarówno dla zdrowia jak i jakości życia naszych pracowników, zachęcamy ich do brania udziału w różnego rodzaju akcjach oraz imprezach sportowo-rekreacyjnych, które są organizowane w ramach Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej LOTOS. W Towarzystwie działają różne sekcje sportowe, m.in. koszykówki, siatkówki, pływanie, piłki nożnej, szachów i tenisa ziemnego. Dużą popularnością cieszy się LOTOS Running Team. Sekcja liczy ponad 60 osób, które wspólnie trenują i biorą udział w zawodach biegowych.

Przykładowe wskaźniki strategiczne służące osiągnięciu i monitorowaniu poziomu bezpieczeństwa pracy w Grupie Kapitałowej LOTOS

Wskaźnik bezpieczeństwa pracy	Sposób monitorowania	Cel na lata 2018 – 2019
Wskaźnik wypadkowości LTIF	liczba wypadków przy pracy i wypadków traktowanych na równi z wypadkami przy pracy, przypadających na milion roboczogodzin przepracowanych przez wszystkich pracowników spółki, określany na rok	< 3.0
Terminowa realizacja obowiązkowych szkoleń BHP	% pracowników posiadających aktualne szkolenia BHP okresowe	100%
Liczba sytuacji niebezpiecznych zgłoszonych od pracowników	% zgłoszeń pracowników w odniesieniu do ogólnego stanu zatrudnienia w spółce	5%
Wypadkowość	liczba wypadków uznanych jako wypadki indywidualne, ciężkie, zbiorowe i śmiertelne oraz jako wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy	–
Terminowa realizacja zaleceń pokontrolnych (%)	% udział terminowej realizacji zaleceń pokontrolnych w danym okresie	–
Samokontrola stanu BHP przez kierowników (%)	% stopień przeprowadzenia samokontroli BHP przez kierowników w danym okresie	–
Badanie kultury bezpieczeństwa wśród pracowników (%)	% udział pracowników, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym (frekwencja)	–
Przywódtwo BHP najwyższego kierownictwa (wizyty)	liczba przeprowadzonych wizyt w wyznaczonym okresie. [wizyty najwyższego kierownictwa (członkowie zarządu) na terenie spółki, przegląd stanu BHP w zarządzanych obszarach, bezpośrednie spotkania z pracownikami i prowadzenie rozmów motywujących BHP]	–
Realizacja safety walks w obszarze operacyjnym (produkcja, technika lub zbieżny w zależności od schematu organizacyjnego spółki GK LOTOS)	przeglądy stanu BHP w zarządzanym obszarze (kierownik komórki w obszarze produkcji/techniki/zbieżnym 1 na miesiąc z przedstawicielem/służby BHP spółki)	–
Realizacja safety walks w obszarze nieoperacyjnym (inne niż produkcja i technika lub zbieżne w zależności od schematu organizacyjnego spółki GK LOTOS)	przeglądy stanu BHP w zarządzanym obszarze (kierownik komórki nieprodukcyjnej – 1 na 3 miesiące samodzielnie na podstawie check listy)	–

Wypadki w Grupie Kapitałowej LOTOS* w 2017 r.

	2017	
	Kobiety	Mężczyźni
Łączna liczba wypadków (incydentów) przy pracy	3	35
Liczba wypadków (incydentów) śmiertelnych	0	0
Liczba wypadków ciężkich (incydentów)	0	0
Liczba wypadków lekkich (incydentów)	3	35
Całkowita liczba osób poszkodowanych w wypadkach	38	

Liczba wypadków w podziale na przyczyny (np. transport drogowy, lotniczy, działalność konstrukcyjna itp.)	2017
Przyczyna:	Liczba wypadków
Piesze poruszanie się	18
Obsługa maszyn i urządzeń	8
Kierowanie, jazda środkami transportu	1
Przetładunek, magazynowanie, prace transportowe	4
Naprawa i konserwacja maszyn i urządzeń	5
Inne	2

* Dane pochodzą ze spółek: Grupa LOTOS S.A., LOTOS Paliwa Sp. z o.o., LOTOS Kolej Sp. z o.o., LOTOS Oil Sp. z o.o., LOTOS Lab Sp. z o.o., LOTOS Serwis Sp. z o.o., LOTOS Straż Sp. z o.o., LOTOS Asphalt Sp. z o.o., LOTOS Ochrona Sp. z o.o., LOTOS Infrastruktura S.A., RC Ekoenergia Sp. z o.o., LOTOS Terminale S.A., LOTOS Biopaliwa sp. z o.o., LOTOS Petrobaltic S.A.

Wskaźniki bezpieczeństwa dla Grupy LOTOS S.A. w 2017 r.

Wskaźnik częstotliwości wypadków (IR, liczony jako całkowita liczba osób poszkodowanych w wypadkach/zatrudnienie x 1000)	2017		
	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
	0	10,13	6,92

Łączna liczba dni niezdolności do pracy z tytułu wypadków przy pracy (LDR, liczony jako wskaźnik łącznej liczby dni straconych do liczby planowych godzin pracy pracowników w raportowanym okresie*200 000)	2017		
	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
	0	23,17	15,6

Wskaźnik ciężkości wypadków (liczony jako liczba dni niezdolności do pracy z tytułu wypadku/liczba wypadków)	2017		
	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
	0	21	21

BEZPIECZEŃSTWO PRACY JAKO WARTOŚĆ SAMA W SOBIE

Dążymy do zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa naszym pracownikom i wszystkim osobom przebywającym na terenie naszych zakładów i tego samego oczekujemy od wszystkich osób dla nas pracujących i z nami współpracujących. W przypadku lekceważenia zasad i nieprzestrzegania wymagań w obszarze bezpieczeństwa pracy stosujemy zasadę „zero tolerancji”. Wysoka kultura bezpieczeństwa jest naszym celem strategicznym na lata 2017–2022. Cele dotyczące BHP są również regulowane przez Politykę Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

W roku 2017 kontynuowaliśmy ujednocianie standardów i wzmocnienie kultury bezpieczeństwa w spółkach naszej Grupy. Dążymy do osiągnięcia poziomu wskaźnika wypadkowości LTIF (liczba wypadków przy pracy przypadających na milion roboczogodzin przepracowanych przez pracowników przedsiębiorstwa) poniżej średniej dla rafinerii europejskich zarówno wykorzystując własne pomysły na poprawę bezpieczeństwa, jak i czerpiąc ze światowych rozwiązań w dziedzinie bezpieczeństwa pracy i bezpieczeństwa procesowo-technicznego.

W efekcie w naszej firmie w ubiegłym roku nie doszło do żadnego ciężkiego wypadku. W 2017 r. miały miejsce jedynie wypadki indywidualne, w których zostało poszkodowanych 35 mężczyzn i 3 kobiety.

Bezpieczeństwo pracy jest jednym z głównych filarów naszej strategii rozwoju. W ubiegłym roku w ramach realizacji celów strategicznych w obszarze bezpieczeństwa pracy wdrożyliśmy m.in. następujące inicjatywy:

Wskaźniki strategiczne bezpieczeństwa pracy

W związku z ustanowieniem i usankcjonowaniem ważności bezpieczeństwa pracy w Strategii Grupy LOTOS na lata 2017–2022 zostały opracowane i w kolejnych latach będą monitorowane wskaźniki bezpieczeństwa pracy. Zostały one opracowane i dostosowane w odniesieniu do analizy obecnej sytuacji i trendów wypadkowości w poszczególnych spółkach Grupy Kapitałowej.

Złote zasady bezpieczeństwa pracy pracownika grupy kapitałowej Lotos

W lipcu 2017 roku weszły w życie do stosowania Złote zasady bezpieczeństwa pracy pracownika Grupy Kapitałowej LOTOS. Stanowią zbiór zasad i postaw uznanych przez Zarząd Grupy LOTOS S.A. za kluczowe w obszarze bezpieczeństwa i zdrowia. Opierają się na obowiązujących przepisach prawa oraz uregulowaniach wewnętrznych. Zostały ustanowione w oparciu o zidentyfikowane zagrożenia, ryzyko zawodowe, analizy wypadków i sytuacji niebezpiecznych, które wystąpiły w GK LOTOS w ciągu ostatniej dekady. Mają na celu budować wysoki poziom kultury bezpieczeństwa pracy, kształtować właściwe postawy, zmniejszać ryzyko wystąpienia wypadków oraz sytuacji niebezpiecznych zagrażających zdrowiu i życiu pracowników.

ZŁOTE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA PRACY PRACOWNIKA GRUPY KAPITAŁOWEJ LOTOS:

- *Pracuję bezpiecznie*
- *Reaguję na zagrożenia*
- *Poruszam się bezpiecznie*
- *Jeżdżę ostrożnie*
- *Dbam o porządek*
- *Stosuję środki ochrony*
- *Używam sprawnych narzędzi*
- *Dbam o zdrowie*

Remont „Wiosna 2017”

W kwietniu, zgodnie z zaplanowanym harmonogramem, zakończyły się prace największego w historii firmy postępu remontowego rafinerii Grupy LOTOS. Typowe prace remontowe związane były z czyszczeniem, przeglądem oraz naprawą aparatów, rurociągów i urządzeń, a także wymianą części z nich na nowe. Ważnym zadaniem postępu remontowego było połączenie instalacji Projektu EFRA z instalacjami rafinerii. Wyremontowano ok. 1100 aparatów – w tym ok. 500 sztuk wymienników ciepła oraz zbiorników, reaktorów, pieców, kolumn oraz ponad półtora tysiąca rurociągów i ponad 3 tys. sztuk armatury i elementów automatyki. Podczas postępu remontowego przepracowano ok. miliona roboczogodzin.

VIII DNI BHP

Dni BHP odbyły się w dniach 25–26 października 2017 roku na terenie Starej Centralnej Sterowni i w budynku administracyjnym CA2. Dzięki takiemu rozwiązaniu z przygotowanych atrakcji mogli skorzystać zarówno pracownicy produkcyjni, jak i administracyjni. Przygotowany program Dni BHP związany był z wieloma aktywnościami, promującymi bezpieczne postawy i zachowania związane ze stosowaniem Złotych zasad bezpieczeństwa pracy pracownika Grupy Kapitałowej LOTOS.

Porozumienie ze Szkołą Główną Służby Pożarniczej

W listopadzie 2017 roku zostało podpisane porozumienie mające przedłużyć dotychczasową współpracę pomiędzy Grupą LOTOS S.A. i LOTOS Straż a Szkołą Główną Służby Pożarniczej. Studenci SGSP mają możliwość odbywania praktyk zawodowych w siedzibie LOTOS Straż i mogą liczyć na pomoc w przygotowaniu prac dyplomowych. Wspólnie realizujemy też ćwiczenia, warsztaty oraz konferencje i sympozja naukowe.

Szkolenia Zarządu i Kierownictwa GK LOTOS w zakresie odpowiedzialności za bezpieczeństwo pracy

*W 2017 r. zorganizowano cykl szkoleń skierowany do kadry kierowniczej Grupy LOTOS i Zarządów spółek GK LOTOS w zakresie odpowiedzialności za bezpieczeństwo pracy. Celem szkolenia było podniesienie świadomości kierownictwa z zakresu wymagań prawnych, które dotyczą bezpośrednio osób kierujących pracownikami. Bezpieczeństwo pracy to temat nas wszystkich, każdego pracownika, a nie tylko służby BHP. Kluczową zaś rolę w budowaniu kultury bezpieczeństwa odgrywają osoby kierujące pracownikami, na których ciąży szczególne obowiązki i odpowiedzialności z tym związane. Chcemy, aby kultura bezpieczeństwa, tak jak jest to w przypadku wielu naszych zachodnich konkurentów, była częścią zawodowego DNA każdego pracownika – powiedział **Jarosław Kawula**, wiceprezes Zarządu Grupy LOTOS ds. produkcji i handlu podczas otwarcia spotkania.*

W trakcie szkolenia omawiane były takie zagadnienia, jak:

- *obowiązki i odpowiedzialność kierownika w przepisach prawnych,*
- *kluczowe elementy systemu zarządzania BHP,*
- *rola kierownika/lidera w systemie zarządzania BHP,*
- *zarządzanie BHP poprzez ryzyko zawodowe.*

System zaangażowania i motywacji pracowników w bezpieczeństwo pracy

Zapewnienie systemu motywowania i zaangażowania pracowników wszystkich szczebli w obszarze bezpieczeństwa pracy stanowi element budowy kultury bezpieczeństwa pracy zgodnie z przyjętą do realizacji Strategią Grupy LOTOS i Polityką Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

W ramach zaangażowania wdrożono do realizacji m.in.:

- samokontrolę stanu BHP jako narzędzie dla kierowników komórek organizacyjnych, w celu potwierdzenia realizacji przez nich obowiązków w obszarze BHP,
- przeglądy stanu BHP wykonywane systematycznie przez kierownictwo, gdzie prowadzący zobowiązany jest swoją postawą dawać przykład innym pracownikom,
- minutę dla bezpieczeństwa (opis w dalszej części).

W ramach motywacji pracowników:

- ustala się cele BHP w Systemie Okresowej Oceny Pracowników (SOOP) i Kwartalnej Nagrodzie Motywacyjnej (KNM),
- wyróżnia się pracowników za zgłoszone sytuacje niebezpieczne i zgłaszane przez nich działania na rzecz poprawy warunków pracy,
- wyróżnia się najbezpieczniejszy zakład produkcyjny w danym roku.

Minuta dla bezpieczeństwa

Safety first – czyli „bezpieczeństwo przede wszystkim” to hasło używane codziennie przez wiele firm w różnych okolicznościach. W praktyce oznacza to kierowanie się wartościami bezpieczeństwa jako jednymi z kluczowych w organizacji, zarów-

no w działaniu, jak i podejmowaniu istotnych decyzji. Również każdy pracownik powinien swoją postawą i zachowaniem kierować się zasadą bezpieczeństwa jako priorytetową w swojej codziennej pracy.

Jednym z przykładowych działań w celu podkreślenia, że wartości bezpieczeństwa są traktowane w organizacji priorytetowo, jest tzw. „minuta dla bezpieczeństwa”, czyli rozpoczynanie różnego rodzaju spotkań/szkoleń/odpraw od tematu BHP. Obowiązkiem kierownika/pracownika organizującego spotkanie wewnętrzne/zewnętrzne, w ramach którego przedstawiana będzie prezentacja (np. w programie MS Power Point), jest uwzględnienie w agendzie prezentacji na początku spotkania i omówienie tematu „minuta dla bezpieczeństwa”. Przykładowe tematy, które mogą zostać poruszone podczas „minuty dla bezpieczeństwa”, to m.in.:

- korzyści raportowania sytuacji niebezpiecznych,
- jak bezpiecznie posługiwać się specjalistycznym wyposażeniem/urządzeniami w firmie,
- omówienie wypadku przy pracy kolegi, osoby poza pracą, w domu itp. (przy uwzględnieniu ochrony danych osobowych),
- niebezpieczne zachowania na drodze podczas podróży do pracy (samochodem, rowerem itp.),
- zdarzenie potencjalnie wypadkowe poza pracą,
- system zezwoleń na pracę/LOTO,
- zasady dbania o zdrowie, prawidłowego odżywiania,
- zasady zachowania równowagi pomiędzy pracą a życiem osobistym, tzw. work-life balance.

Ankieta BHP dla pracowników biurowych

W ramach podejmowanych działań, mających poprawiać warunki pracy osób zatrudnionych na stanowiskach administracyjno-biurowych, została przeprowadzona ankieta BHP skierowana do samych zainteresowanych. Każdy pracownik biurowy Grupy LOTOS mógł wyrazić swoją opinię na temat warunków BHP w swoim miejscu pracy. Wyniki ankiety pozwoliły dostrzec aspekty, na które służby BHP, kierownicy i użytkownicy biur powinni zwrócić uwagę. Kolejnym krokiem będzie rozpoczęcie przeglądów stanowisk biurowych pod kątem spełnienia wymagań BHP dla pomieszczeń i pracy biurowej, ze szczególnym uwzględnieniem zgłaszanych w ankietach problemów.

Program ochrony skóry

W Grupie LOTOS został wprowadzony plan ochrony skóry pracowników, głównie z obszarów produkcji, który składa się z trzech etapów, każdy o innym zadaniu:

- **ochrona skóry** – stosowanie środków ochrony skóry **przed rozpoczęciem pracy**, których zadaniem jest zabezpieczenie pracownika w przypadku kontaktu z różnymi substancjami obecnymi na stanowisku pracy, które mogą wysuszać i drażnić skórę
- **oczyszczanie skóry** – stosowanie środków przeznaczonych do usuwania zanieczyszczeń z powierzchni skóry **po zakończeniu pracy**. Mycie ma na celu usunięcie brudu i szkodliwych substancji z powierzchni dłoni, dzięki czemu skóra pozostanie czysta
- **pielęgnacja i regeneracja skóry** – stosowanie kremów pielęgnacyjnych **po umyciu rąk**, pomagają regenerować skórę, zapobiegają przesuszeniu, ułatwiają skórze przywrócić równowagę wodno-tłuszczową i przyspieszają regenerację naskórka.

Prawidłowo stosowane kremy i mydła pozwalają utrzymywać skórę w dobrej kondycji, co wpływa na estetyczny wygląd dłoni, i oddalają ryzyko chorób skóry. Stosowanie ww. środków ochrony skóry nie zwalnia pracowników od stosowania środków ochrony indywidualnej, czyli rękawic ochronnych.

OTRZYMALIŚMY TEŻ NAGRODY I WYRÓŻNIENIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA:

Grupa LOTOS jako lider bezpieczeństwa technicznego

W ubiegłym roku otrzymaliśmy nagrodę specjalną w rankingu Lider Bezpieczeństwa Technicznego 2016. Nagrodzono nas w kategorii „innowacyjność” za innowacyjne podejście do analizy ryzyka eksploatacji urządzeń technicznych. Konkurs jest organizowany przez Urząd Dozoru Technicznego, pod patronatem Ministerstwa Rozwoju.

Najbezpieczniejszy zakład produkcyjny i najbezpieczniejsza spółka Grupy Kapitałowej LOTOS

W 2017 roku wybrano laureatów konkursu na najbezpieczniejszy zakład produkcyjny i najbezpieczniejszą spółkę Grupy Kapitałowej LOTOS za ubiegły rok. Zwyciężyły Zakład Nalewu Cystern oraz spółka LOTOS Asphalt. Wybór zwycięzców odbywa się po wnikliwej ocenie przeprowadzonej w oparciu o poszczególne kryteria, które są odpowiednio punktowane. Takimi kryteriami są wskaźniki statystyczne, takie jak np. wskaźnik LTIF, obrazujący liczbę wypadków przy pracy przypadających na milion roboczogodzin przepracowanych przez pracowników przedsiębiorstwa, ale też elementy dotyczące zaangażowania załogi, w tym przede wszystkim kierownictwa.

NASI KLIENCI

KLIENCI LOTOS BEZPIECZNI

Dbłość o zdrowie i bezpieczeństwo klientów jest dla nas szczególnie ważna. Od lat dokładamy wszelkich starań, aby oferowane przez nas produkty były bezpieczne na etapie użytkowania i utylizacji. Dbamy również o ich bezpieczny transport oraz dystrybucję, regularnie szkolimy naszych pracowników w zakresie przewozu niebezpiecznych towarów.

Od piętnastu lat działa w naszej Grupie spółka LOTOS Lab, która rzetelnie bada stosowane przez nas półprodukty, produkty, komponenty i dodatki uszlachetniające do produkcji paliw, olejów i asfaltów, a także wody do produkcji mediów energetycznych oraz ścieków.

Wszystkie wytwarzane przez nas produkty posiadają Informacje o Produkcie lub Karty Charakterystyki, zawierające takie informacje jak wpływ produktu na zdrowie i środowisko, występowanie niebezpiecznych składników – substancji i preparatów chemicznych, postępowanie w przypadku pożaru i uwolnienia produktu do środowiska oraz postępowanie z odpadami. Informacje na temat bezpiecznego użytkowania naszych produktów są dostępne zarówno w miejscu ich sprzedaży jak i w Internecie.

Wszystkie kategorie produktów i usług Grupy Kapitałowej LOTOS podlegają ocenie wpływu na zdrowie i bezpieczeństwo. Przede wszystkim dotyczy ona:

- olejów smarowych i smarów (proces oceny zgodnie z dyrektywami UE REACH na temat zagrożeń chemikaliów i rozporządzeniem CLP na temat znakowania produktów),
- asfaltów i produktów asfaltowych,
- paliwa żegludowego.

[Więcej o naszych produktach TUTAJ](#)

KLIENCI SĄ Z NAS ZADOWOLENI

Opinia klientów na temat naszej działalności i oferowanych przez nas produktów i usług jest dla nas bardzo cennym źródłem informacji, pozwalającym nam nieustająco podnosić standardy działania i jeszcze lepiej spełniać pokładane w nas oczekiwania.

Regularnie badamy opinię i oczekiwania naszych klientów i wyciągamy z nich wnioski. W lipcu 2017 roku przeprowadziliśmy badanie na klientach LOTOS Oil oraz klientach Dystrybutorów (klientach autoryzowanych Dystrybutorów oraz Dystrybutorów Branżowych, Klientach Bezpośrednich i Klientach Dystrybutorów (DPS)). Ocenialiśmy takie aspekty jak współpraca z LOTOS Oil bądź Dystrybutorem, przewaga konkurencyjna, działalność przedstawicieli handlowych, produkty, marketing, atuty, a także zachęcaliśmy do wyrażenia uwag oraz opinii.

Jak wynika z badań, poziom satysfakcji i lojalności naszych klientów od poprzedniego roku wzrósł. W badaniu realizowanym rok wcześniej bardzo dobrze i doskonale oceniło współpracę z nami 56% klientów, w ubiegłym roku było to aż 79%. Klienci postrzegają naszą firmę jako dbającą o ekologię, traktującą uczciwie swoich Klientów, a także pewną i godną zaufania. Jako największe przewagi nad konkurencją badani wskazali naszą szeroką ofertę produktową, jakość produktu, opiekę handlowców, program warsztatowy oraz doradztwo techniczne. Klienci są zadowoleni ze współpracy z przedstawicielami handlowymi LOTOS oceniając ich jako kompetentnych, szybkich w działaniu oraz potrafiących doradzić. Dobrze lub bardzo dobrze ocenili też nasz stosunek jakości do ceny (83% – k. bezp., 71% – k. pośredni), a także dostępność naszych produktów (96% – DR, 98% – DPS, 94% – k. bezp.).

Podobne badanie przeprowadziliśmy w 2017 roku również wśród klientów LOTOS Lab. Miało ono na celu nie tylko poznanie opinii na temat współpracy, ale też pozyskanie informacji, które będą pomocne w doskonaleniu jakości usług oferowanych przez laboratorium. Badani oceniali takie aspekty jak zakres oferowanych usług, łatwość kontaktu, kompetencje personelu współpracującego przy realizacji usług, czas realizacji zlecenia, rzetelność i wiarygodność wyników badań, czytelność raportów z badań oraz cenę. Jak wynika z badania, poziom satysfakcji klientów LOTOS Lab wyniósł 91%. Najwyżej oceniona została przez respondentów czytelność raportów z badań oraz łatwość kontaktu, najniżej cena. Klienci deklarują korzystanie z LOTOS Lab głównie ze względu na zakres oferowanych usług, fachową obsługę oraz krótki termin realizacji zleceń.

Opinia naszych klientów przekłada się na ich postawy. Jak wynika z Badania Polskiego Programu Jakości Obsługi, w ubiegłym roku aż o 15,8% wzrósł wskaźnik lojalności użytkowników stacji paliw względem marki LOTOS, odnotowaliśmy też istotne wzrosty sprzedaży w wielu obszarach naszej działalności, m.in. o 19% wzrosła sprzedaż olejów napędowych i benzyn, dając nam udział w krajowym rynku paliw na poziomie 31,6%, a o 14% sprzedaż produktów i usług pozapaliwowych w segmencie detalicznym.

KAPITAŁ INTELEKTUALNY

NAPĘDZAJĄ NAS INNOWACJE

Innowacyjne podejście do biznesu i jego rozwoju pomaga nam odpowiadać na wyzwania rynkowe i buduje naszą przewagę konkurencyjną, gwarantując wysoką jakość oferowanych przez nas produktów i usług. Innowacyjne myślenie dotyczy każdego z etapów naszej działalności. Na etapie wydobywania i produkcji inwestujemy w nowoczesne technologie, wchodzimy na nowe rynki produktowe i rozszerzamy ofertę firmy. Natomiast na poziomie handlu optymalizujemy sieć detaliczną i wprowadzamy nowatorskie produkty i usługi. Nasza rafineria w Gdańsku jest jednym z najmłodszych i najbardziej zaawansowanych technologicznie oraz przyjaznych ekologicznie kompleksów rafineryjnych w Europie.

Inicjatywy wspierające naszą innowacyjność:

SPÓŁKA LOTOS VERA

realizuje innowacyjne i rozwojowe dla Grupy Kapitałowej projekty badawcze

FUNDUSZ CORPORATE VENTURE CAPITAL

nowo powstający fundusz o wartości 40–50 mln EURO, w ramach którego chcemy finansować przedsięwzięcia innowacyjne, związane z rozwojem kluczowych biznesów Grupy Kapitałowej LOTOS

PROJEKT EFRA

w naszej rafinerii w Gdańsku wdrażamy najnowocześniejszą instalację opóźnionego koksowania, która usprawni proces przerobu ropy

PROGRAM WSPIERANIA INNOWACYJNOŚCI

wewnętrzny program GK LOTOS, który wspiera zarządzanie kapitałem intelektualnym i innowacyjnym potencjałem naszych pracowników

ALTERNATYWA DLA BENZYN

Prowadzimy badania nad paliwami alternatywnymi, takimi jak wodór i biopaliwa, badamy możliwość rozwoju infrastruktury dla paliw alternatywnych, magazynów energii, m.in. możliwości magazynowania i zastosowania wodoru w transporcie drogowym. Aktywnie działamy też na rzecz rozwoju elektromobilności. W tym roku stworzymy 12 punktów szybkiego ładowania pojazdów energią elektryczną przy stacjach zlokalizowanych na trasie Warszawa–Trójmiasto. W najbliższej przyszłości planujemy instalację podobnych urządzeń na 38 kolejnych stacjach.

Poza tym modernizujemy nasze stacje paliw, tak by z jednej strony były bardziej przyjazne dla naszych klientów, z drugiej dla środowiska. W tym celu m.in. modernizujemy infrastrukturę wokół stacji i poddajemy testom stanowiska szybkiej obsługi klientów, pozwalające na zapłacenie za paliwo bezpośrednio przy dystrybutorze.

Pracujemy nad ideą LOTOS Energy HUB, całkowicie nowym formatem stacji paliw, gdzie będzie można w przyszłości zatankować pojazd zarówno paliwami tradycyjnymi, jak i takimi, jakie aktualnie będą stosowane, np. gazem ziemnym LNG, sprężonym gazem ziemnym CNG, energią elektryczną czy ogniwami wodorowymi.

SIŁA PARTNERSTW

Wiele innowacyjnych projektów realizujemy we współpracy z zewnętrznymi partnerami.

Jesteśmy współzałożycielem Klastra Technologii Wodorowych i Czystych Technologii Energetycznych, wspieramy Krajową Ligę Innowacji. Aktywnie uczestniczymy też w programach agend rządowych, a także współpracujemy z innymi firmami oraz inkubatorami i akceleratorami w kraju. W ramach akceleratora Space3ac rozwijamy projekty wspólnie ze start-upami. W 2017 roku rozpoczęliśmy także prace nad uruchomieniem korporacyjnego funduszu wspierania innowacji Corporate Venture Capital.

Szczególnie cenimy sobie współpracę z ośrodkami badawczymi, zarówno polskimi jak i międzynarodowymi. Jesteśmy silnie

zaangażowani w badania nad licznymi innowacyjnymi rozwiązaniami w naszym sektorze. Efektywnie współpracujemy z wiodącymi ośrodkami badawczymi, tworząc ich agendę badawczą. Nasza spółka LOTOS Lab oprócz wypełniania podstawowej działalności uczestniczy bardzo szeroko w działalności rozwoju kompetencji uczniów średnich szkół technicznych o kierunku chemicznym, a także studentów poprzez umożliwienie odbycia praktyk. Praktyki pozwalają zarówno uczniom jak i studentom na zapoznanie się ze sprzętem badawczym najwyższej jakości oraz samodzielnym wykonywaniem badań analitycznych.

FLAGOWE PROJEKTY

Nasze nakłady na innowacyjne projekty systematycznie rosną, finansujemy je zarówno ze środków własnych jak i tych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych. Wśród naszych flagowych projektów z zakresu innowacyjności możemy wymienić:

WSPÓŁPRACĘ Z ELECTRIC POWER RESEARCH INSTITUTE

Od 2 lat współpracujemy z jedną z najbardziej prestiżowych na świecie organizacji badawczych w sektorze energii, Electric Power Research Institute (EPRI) z Doliny Krzemowej, rozwijając wspólne innowacyjne projekty badawcze.

EPRI prowadzi m.in. badania nad elektromobilnością, wytwarzaniem energii i jej dystrybucją, rozwojem inteligentnych sieci energetycznych czy ochroną środowiska. W ramach współpracy z Grupą Kapitałową LOTOS dotychczas EPRI zajmowała się oceną nowych zasobów energii oraz efektywności energetycznej obiektów przemysłowych.

W konsekwencji współpracy z Grupą Kapitałową LOTOS, EPRI podjęło decyzję o otwarciu przedstawicielstwa w Polsce (na terenie siedziby naszej firmy w Gdańsku), będącego drugim po Dublinie europejskim biurem organizacji.

WSPARCIE DLA MŁODYCH NAUKOWCÓW, POLSKICH INNOWACJI I EDUKACJI

W 2017 roku byliśmy mecenasem kolejnej, szóstej już edycji programu E(x)plory, ogólnopolskiej inicjatywy edukacyjnej wspierającej uzdolnionych uczniów, młodych naukowców oraz rozwój innowacji. Program ma na celu popularyzację nauki i nowych technologii w polskim społeczeństwie. W ramach ostatniej edycji E(x)plory odbyło się 5 regionalnych festiwali naukowych E(x)plory, które gościły w Szczecinie, Toruniu, Wrocławiu, Warszawie, Podzamczu koło Kielc oraz główny festiwal w Gdyni, który zgromadził 3300 osób.

VI edycja programu E(x)plory to:

- 6600 uczestników festiwali naukowych
- 160 projektów naukowych zgłoszonych do konkursu E(x)plory
- 350 innowatorów uczestniczących w kongresach E(x)plory
- blisko 40 młodych naukowców poszerzających wiedzę w ramach programów stażowych i wizyt studyjnych
- 70 partnerów ze świata nauki i biznesu
- w zasięgu programu znalazło się 2 mln uczniów

ZWYCIĘSTWO WSPÓLNEGO PROJEKTU GRUPY LOTOS I POLYMEMTECHU W KONKURSIE NCBIR

Wspólny projekt Grupy LOTOS i Polymemtechu zdobył grant w wys. 6 mln zł na opracowanie nowej technologii zagospodarowania nieprzereagowanego oleju z procesu hydrokrakingu w konkursie na dofinansowanie projektów dla Programu sektorowego „INNOCHEM”, finansowanego w ramach „Sektorowych programów B+R” Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. „INNOCHEM”, zainicjowany przez Polską Izbę Przemysłu Chemicznego, ma na celu poprawę pozycji konkurencyjnej polskiego sektora chemicznego na rynkach światowych – poprzez wzmocnienie zdolności do generowania innowacyjnych rozwiązań we współpracy z sektorem nauki w perspektywie roku 2023.

PARTNERSTWO Z POMORSKĄ SPECJALNĄ STREFĄ EKONOMICZNĄ (PSSE) W PROGRAMIE SPACE3AC INTER-MODAL TRANSPORTATION

W 2017 roku Grupa Kapitałowa LOTOS podpisała umowę o partnerstwie z Pomorską Specjalną Strefą Ekonomiczną (PSSE),

dotyczącą programu Space3ac Intermodal Transportation (akcelerator projektów technologii satelitarnych dla transportu intermodalnego), którego celem jest wsparcie start-upów pracujących z technikami i danymi satelitarnymi. W zamian możemy liczyć na innowacyjne rozwiązania odpowiadające na nasze wyzwania technologiczne i biznesowe.

WSPÓŁPRACA BADAWCZO-ROZWOJOWA Z PAN

W 2017 roku została podpisana umowa o współpracy pomiędzy LOTOS Petrobaltic S.A. a Instytutem Nauk Geologicznych PAN oraz Instytutem Geofizyki PAN, dotycząca wspólnych badań naukowych lub prac badawczo-rozwojowych w sferze poszukiwania i rozpoznawania złóż surowców energetycznych. Jej celem jest opracowanie nowych rozwiązań, łącznie z ewentualnym wdrożeniem ich do obrotu gospodarczego.

INNOWACJE Z SERCA ORGANIZACJI

Innowacje w Grupie Kapitałowej LOTOS są wprowadzane w sposób szybki i płynny. W firmie istnieje system promujący innowacje i motywujący do ich tworzenia. Szybkie podejmowanie decyzji i dedykowany fundusz pozwalają efektywnie testować i rozwijać pomysły wykorzystujące naszą infrastrukturę. Dzięki istnieniu funduszu innowacyjności jesteśmy w stanie wypracowywać liczne nowe rozwiązania i modele biznesowe. Naszym celem strategicznym jest zostanie liderem wdrożeń polskich innowacji.

Wspieramy kulturę wewnętrznych innowacji także poprzez zachęcanie do innowacyjnego myślenia naszych pracowników. Nasz wewnętrzny „Program Wspierania Innowacyjności LOTOS Inspiruje” umożliwia nam zarządzanie kapitałem intelektualnym i innowacyjnym potencjałem naszych pracowników, jednocześnie budując przewagę konkurencyjną naszej firmy.

W ramach konkursu „Od pomysłu do realizacji” zachęcamy naszych pracowników do poszukiwania i opracowywania sposobów na usprawnienie pracy, by następnie wyłonić z nich rozwiązania najlepiej odpowiadające na wyzwania innowacyjności i takie, które są możliwe do wdrożenia w bieżącej działalności. W 2017 roku wzięli w nim udział pracownicy spółek LOTOS Asphalt, LOTOS Oil, LOTOS Petrobaltic i Grupy LOTOS S.A. Pracując w zespołach lub indywidualnie, w sumie zgłosili blisko 300 projektów, z których ok. 20 proc. ma szansę na realizację.

KAPITAŁ SPOŁECZNY

G4-SO1

OG13

LOTOS DLA SPOŁECZEŃSTWA

Naszą działalność prowadzimy zgodnie z normami etycznymi, w poszanowaniu dla środowiska naturalnego i potrzeb społeczeństwa, starając się, by przebiegała ona w sposób zrównoważony i z zachowaniem zasad społecznej odpowiedzialności biznesu (ang. Corporate Social Responsibility, CSR). Kierujemy się przy tym naszymi naczelnymi wartościami, którymi są czystość, otwartość, innowacyjność oraz odpowiedzialność.

W myśl naszych wartości szczególnie angażujemy się w takie obszary jak ochrona środowiska i ekologia, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, wyrównywanie szans społecznych oraz wsparcie edukacji i rozwoju dzieci i młodzieży. W 2017 r. to właśnie te zagadnienia były priorytetowe dla naszej działalności prospołecznej i prośrodowiskowej. W każdym z tych obszarów współpracujemy z uznanymi i zweryfikowanymi partnerami społecznymi.

Od lat popieramy i stosujemy się w naszej działalności do dobrych praktyk, zasad oraz postulatów z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu oraz zrównoważonego rozwoju sformułowanych zarówno przez polskie, jak i światowe organizacje oraz organy administracji publicznej.

[Więcej o naszym podejściu do odpowiedzialności społecznej](#)

Nasze działania z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu i zrównoważonego rozwoju są raportowane w Zintegrowanym Raporcie Rocznym Grupy Kapitałowej LOTOS, przygotowywanym zgodnie z międzynarodowymi wytycznymi raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju – Global Reporting Initiative (GRI). W 2017 r. opublikowaliśmy raport za rok poprzedzający. W trakcie pracy nad raportem przeprowadziliśmy liczne konsultacje z kluczowymi grupami interesariuszy wewnętrznymi i zewnętrznymi naszej Grupy.

PROGRAMY I KAMPANIE SPOŁECZNE

DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ NASZEGO OTOCZENIA SPOŁECZNEGO

W ocenie naszego wpływu społecznego i planowaniu odpowiedzialnych społecznie działań szczególną rolę zajmują lokalne społeczności, w których działają spółki Grupy Kapitałowej LOTOS. Chcemy być dla nich dobrym, troskliwym i zaangażowanym sąsiadem, dlatego uważnie słuchamy ich potrzeb i staramy się na nie odpowiadać za pomocą różnego rodzaju działań, zarówno doraźnych, jednorazowych, jak i długofalowych programów, a także wdrażając odpowiednie polityki bądź procedury.

Nasze wysiłki koncentrujemy na tych obszarach życia, które zarówno dotyczą członków bliskich nam społeczności, jak i są ważne dla działalności przedsiębiorstwa. Chcemy mieć rzeczywisty wkład w rozwój społeczny, w tym w widoczny sposób wspierać edukację i przyczynić się do poprawy jakości życia w społecznościach w naszym sąsiedztwie.

Dobre sąsiedztwo

Od 12 lat realizujemy Program „Dobry sąsiad”, podejmując działania na rzecz wyrównywania różnic społecznych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, szczególnie dzieci i młodzieży. W ramach programu współpracujemy z organizacjami pozarządowymi. Wśród różnorodnych działań znajdują się: wspieranie festynów rodzinnych, imprez sportowych, dofinansowanie wyjazdów letnich i zimowych dla dzieci, wspieranie działań edukacyjnych w zakresie ekologii i bezpieczeństwa w ruchu drogowym, wspieranie szkół, np. przez zakup sprzętu dydaktycznego.

Sąsiedzkie wsparcie

W 2017 roku LOTOS jako jedna z pierwszych firm zareagował na apel o pomoc dla osób cierpiących po nawałnicy, która w połowie sierpnia przeszła przez Pomorze. Pracownicy całej grupy kapitałowej aktywnie włączyli się w zbiórkę wyprawek szkolnych dla dzieci z poszkodowanych miejscowości. Akcją wsparła Fundacja LOTOS. Zarząd spółki LOTOS Paliwa bezpłatnie przekazał samorządom około 40 tys. litrów paliwa.

Wyrównywanie szans i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Dzięki programowi „Piłkarska Przyszłość z LOTOSEM”, realizowanemu we współpracy z Akademią Piłkarską LG oraz klubami piłkarskimi na Pomorzu, dzieci mają równą szansę rozwoju fizycznego i realizację swoich pasji sportowych przez futbol w atmosferze fair play. Program nie koncentruje się na wyszukiwaniu talentów wśród najmłodszych, ale obejmuje swoim oddziaływaniem szeroką grupę dzieci i młodzieży, która chce grać w piłkę na poziomie amatorskim. W ramach programu funkcjonuje obecnie już 14 ośrodków zamiejscowych w formie klubów partnerskich oraz Akademia Piłkarska LG, która jest jednocześnie operatorem i beneficjentem programu.

Wsparcie lokalnych inicjatyw społecznych

LOTOS Asphalt wspólnie z LOTOS Infrastrukturą wspierają ważne dla regionu jasielskiego wydarzenia kulturalne, akcje społeczne oraz instytucje kultury, takie jak Gminny Ośrodek Kultury, Młodzieżowy Dom Kultury, Jasielski Dom Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna.

Piknik Rodzinny w Oświęcimiu

LOTOS Oil wzięła udział w Pikniku Rodzinnym w Oświęcimiu, zorganizowanym przez NSZZ Solidarność Region Podbeskidzie z okazji 37. rocznicy powstania „Solidarności”. Spółka zaprezentowała podczas pikniku swoje działania z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu, wyznawane wartości, działania mające na celu ochronę życia i zdrowia przez stosowanie przepisów BHP.

BEZPIECZEŃSTWO

Nasze działania związane są z zagadnieniami uwarunkowanymi kompetencjami naszej firmy. Jedną z nich są nasze wyjątkowe kwalifikacje w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Mistrzowie jeżdżą w pasach

W 2017 roku zrealizowaliśmy już czwartą edycję programu „LOTOS – mistrzowie w pasach”, podnoszącego świadomość społeczną w zakresie bezpieczeństwa kierowców i pasażerów podczas podróży. Eksperti kampanii ponownie przemierzili całą Polskę, ucząc dzieci i dorosłych opiekunów poprawnego zapinania pasów i montowania fotelików.

Program „LOTOS – mistrzowie w pasach” to:

- 14,5 tys. uczestników
- 1320 przeprowadzonych indywidualnych instruktaży zapinania pasów
- 401 przeprowadzonych indywidualnych instruktaży prawidłowego montażu fotelików
- 14 odwiedzonych miast
- 501 publikacji o projekcie w mediach

„Uczę się bezpieczeństwa”

Fundacja LOTOS już drugi raz wsparła projekt „Uczę się bezpieczeństwa”, organizowany przez Komendę Wojewódzką Policji w Gdańsku. W programie edukacyjnym promującym bezpieczne zachowanie dzieci wzięło udział 6000 uczniów klas I szkół podstawowych w województwie pomorskim.

Szeroko rozumiane bezpieczeństwo, które obejmuje również troskę o zdrowie naszych pracowników, stanowi jeden z celów strategii firmy na lata 2017 – 2022 pn. „Stabilizacja i bezpieczny rozwój”. Budując kulturę bezpieczeństwa w naszej organizacji, dbamy o stałe podwyższanie standardów.

[Więcej o kulturze BHP w LOTOS](#)

Stawiamy na bezpieczeństwo w pracy

Spółka LOTOS Asphalt prowadzi akcję informacyjną „Bezpieczeństwo w pracy z produktami asfaltowymi”, mającą na celu ochronę klientów i pracowników przed ryzykiem zdrowotnym i wypadkami. W 2017 r. przeprowadziła też akcję informacyjną „Bezpieczny pobór próbek lepiszczy asfaltowych”, w ramach której subskrybenci newslettera otrzymali informację dotyczącą bezpiecznego poboru próbek, a także przeszkoliła 94 kierowców z zakresu BHP i poruszania się po terenie rafinerii LOTOSU, w tym 78 kierowców zostało przeszkolonych w zakresie obsługi urządzeń do napełniania i opróżniania zbiorników cystern drogowych materiałami niebezpiecznymi kl. 9 wg ADR.

Współpraca z SGSP

LOTOS Straż wspólnie z Grupą LOTOS podpisały porozumienie o współpracy ze Szkołą Główną Służby Pożarniczej w Warszawie (SGSP). Współpraca zakłada m.in. inicjowanie i prowadzenie wspólnych projektów dydaktycznych, badawczych i rozwojowych, współpracę w dziedzinie dydaktyki polegającą na udzielaniu pomocy w przygotowaniu prac dyplomowych studentów SGSP, przeprowadzanie dla nich praktyk zawodowych, realizacja wspólnych przedsięwzięć, w tym: ćwiczeń, warsztatów oraz konferencji i sympozjów naukowych. Ponadto pracownicy LOTOS Straż odwiedzają szkoły i przedszkola, gdzie popularyzują ochronę przeciwpożarową. Spółka przyjmuje wycieczki uczniów klas o profilu pożarnictwo i ratownictwo medyczne oraz zapoznaje ich z zasadami funkcjonowania straży pożarnej na terenie rafinerii. Pracownicy spółki wzięli też udział w festynie z okazji Dnia Dziecka organizowanym przez LOTOS Kolej, gdzie zaprezentowali umiejętności psa ratowniczego oraz wóz strażacki.

SPONSORING I MECENAT

Nasze działania sponsoringowe realizujemy przede wszystkim w regionach, gdzie zlokalizowane są siedziby oraz działają Spółki Grupy Kapitałowej LOTOS, a także w miejscach, gdzie prowadzimy działalność handlową, m.in. na stacjach paliw LOTOS i LOTOS Optima. Wszystkie nasze aktywności sponsoringowe na pierwszym miejscu stawiają potrzeby naszych interesariuszy, a w ich komunikacji stawiamy nacisk na rozwój, motywację i pasję.

Respektujemy regulacje zawarte w Kodeksie Sponsoringu Kultury, który powstał z inicjatywy Narodowego Centrum Kultury, PKPP Lewiatan oraz Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. W oparciu o kodeks, działamy w myśl zasad równości, przejrzystości, dostępności i rozwoju, w zgodzie z przyjętą przez nas strategią społeczną odpowiedzialności.

W 2017 r. realizowaliśmy działania sponsoringowe w trzech kluczowych obszarach:

*sponsoringu sportu – 24 projekty,
sponsoringu kultury – 18 projektów,
sponsoringu działań społecznych i ekologicznych – 11 projektów.*

SPONSORING SPORTU

Nasze wsparcie sponsoringowe dotyczy zarówno aktywności sportowych o charakterze kwalifikowanym, jak i amatorskim. Od najważniejszych światowych wydarzeń sportowych po lokalne inicjatywy o wymiarze sportowo-społecznym. W 2017 roku w ramach sponsoringu sportu zrealizowaliśmy 24 projekty w następujących obszarach:

Projekty strategiczne i o wysokim zasięgu oddziaływania

To projekty o największym, ogólnopolskim, zasięgu oddziaływania, ogólnonarodowe i reprezentacyjne, nieocenione dla promocji marki. W ramach projektów strategicznych sponsorujemy Reprezentację Polski w piłce nożnej (Polski Związek Piłki Nożnej), Reprezentację Polski w skokach i biegach narciarskich (Polski Związek Narciarski), Agnieszkę Radwańską oraz największą polską imprezę kolarską (Tour de Pologne). W ubiegłym roku byliśmy również sponsorem Polskiej Narodowej Zimowej Wyprawy na K2.

Rajdy samochodowe

W 2017 r. kontynuowaliśmy działania sponsoringowe sportów motorowych. Zawodnicy LOTOS Rally Team, Kajetan Kajetanowicz i Jarosław Baran, zdobyli po raz trzeci tytuł Mistrza Europy startując w Rajdowych Mistrzostwach Europy (ERC).

Taktyczne projekty ogólnopolskie i regionalne

W 2017 r. wsparliśmy m.in. Rok Kazimierza Deyny, Stadion Letni i piłkę plażową, Letnie Igrzyska Polonijne oraz Maraton Solidarności. Byliśmy też sponsorami imprez żużlowych, m.in. Indywidualnych Międzynarodowych Mistrzostw Ekstraligi, Mistrzostw Polski Par Klubowych oraz Finału Drużynowych Mistrzostw Europy Juniorów na żużlu. W ubiegłym roku zakończyliśmy wieloletnią współpracę z drużyną piłki siatkowej LOTOS Trefl Gdańsk.

Szkolenie dzieci i młodzieży

Od lat jesteśmy zaangażowani w sponsorowanie wydarzeń o charakterze społeczno-sportowym, których adresatami są dzieci i młodzież. Wspieramy m.in. program z zakresu piłki nożnej – „Piłkarska przyszłość z LOTOSEM”, oraz sportów zimowych – „Szukamy Następców Mistrza”.

Dajemy dobry przykład

Na terenie 14 ośrodków, które w latach 2012–2015 założyliśmy we współpracy z lokalnymi klubami piłkarskimi na Pomorzu, realizujemy program „Piłkarska przyszłość z LOTOSEM”. W ramach programu LOTOSU oraz Akademii Piłkarskiej LG trenuje około 3,5 tys. dziewcząt i chłopców. Dwunastoletnie dzieci trenujące we wszystkich ośrodkach działających w ramach programu rywalizowały w turnieju piłki nożnej LOTOS Junior Cup 2017. Zwycięscy zawodnicy mieli okazję obejrzeć na stadionie mecz Polska – Kazachstan, rozgrywany w ramach Eliminacji do Mistrzostw Świata 2018.

LOTOS DLA KULTURY I SZTUKI

Angażując się we wsparcie projektów z dziedziny kultury i sztuki, bierzemy pod uwagę ich wymiar społeczny, długofalowość, a także znaczenie dla promocji regionów, w których działają nasze spółki.

W 2017 roku w Grupie LOTOS oraz spółkach zależnych zrealizowano łącznie 18 projektów z zakresu sponsoringu kultury i sztuki. Współpracowaliśmy przy takich projektach, jak m.in. Festiwal Jazz Wolności, Festiwal Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji Polskiej „Dwa Teatry”, LOTOS Siesta Festival, Lato Teatralne – Sopot 2017, Scena Kulturalna, Ladies Jazz Festiwal, koncert „Gintrowski – a jednak coś po nas zostanie”, Tydzień Litewski czy Tydzień Węgierski.

W regionie południowym sponsorowaliśmy takie wydarzenia jak LOTOS Jazz Festiwal, Dni Jasta, Dni Czechowic-Dziedzic, Jesienne spotkania z Teatrem, Międzynarodowy Festiwal Folkloru Karpat, Lato z Kulturą Powiatu Jasielskiego oraz Memoriał Majora Henryka Dobrzańskiego „Hubala”.

Spotkania z teatrem

LOTOS Asphalt wsparł IX Jesienne Spotkania z Teatrem organizowane przez Dom Kultury w Jaśle. W ubiegłorocznej edycji wydarzenia umożliwiającego mieszkańcom Podkarpacia spotkanie z twórczością czołowych polskich teatrów wzięło udział 3 tys. widzów nie tylko z Jasta i okolic, ale nawet z sąsiedniego województwa małopolskiego.

Międzynarodowy Festiwal Folkloru

LOTOS Asphalt wsparł XIV Międzynarodowy Festiwal Folkloru Karpat organizowany przez Gminny Ośrodek Kultury w Jaśle, którego celem jest ocalenie i podtrzymywanie zanikających tradycji ludowych, w tym rękodzieła, sztuki ludowej, strojów i muzyki. W ramach imprezy odbyły się koncerty kapel ludowych z Polski, Ukrainy, Słowacji, Rumunii i Czech oraz wystawy i targi sztuki ludowej.

FUNDACJA LOTOS

Od 2015 r. za zarządzanie polityką dobroczynną Grupy Kapitałowej LOTOS odpowiedzialna jest Fundacja LOTOS, której misją jest wszechstronna działalność społeczna, wnosząca pozytywny wkład w rozwój otoczenia społecznego i przyrodniczego.

OBSZAR WSPARCIA w 2017 r.	LICZBA PODMIOTÓW	PRZEKAZANA KWOTA (W ZŁ)
Bezpieczeństwo	2	120 000
Działalność społeczna i charytatywna	24	714 750
Kultura i sztuka	18	439 000
Nauka, edukacja i oświata	21	634 700
Ochrona i promocja zdrowia	27	396 986
Podtrzymywanie tradycji	7	120 920
Sport	5	47 000
Suma	104	2 473 356

Działania Fundacji mają na celu wsparcie inicjatyw prowadzących do rozwoju infrastruktury i przynoszących korzyści dla lokalnych społeczności, szczególnie w regionach, w których działają nasze spółki. Zgodnie z założeniami naszej Strategii Społecznej Odpowiedzialności kluczowymi obszarami zaangażowania Fundacji są ekologia i ochrona środowiska, bezpieczeństwo w ruchu drogowym oraz wyrównywanie różnic społecznych (przede wszystkim dzieci i młodzieży) m.in. poprzez inwestycje w naukę, edukację i oświatę. W 2017 r. Fundacja wsparła działania na łączną kwotę w wysokości 2 473 356 zł.

BEZPIECZEŃSTWO LUDNOŚCI ZAMIESZKUJĄCEJ TEREN WOKÓŁ RAFINERII I ODWIERTÓW

Bezpieczeństwo jest absolutnym i bezdyskusyjnym priorytetem Grupy Kapitałowej LOTOS. Dotyczy ono zarówno naszych pracowników, pracowników podwykonawców realizujących prace na rzecz naszej firmy, naszych klientów, jak i środowiska naturalnego oraz ludności zamieszkującej tereny usytuowane wokół miejsc, w których prowadzimy naszą działalność.

Od wielu lat stosujemy najlepsze istniejące na rynku praktyki, mające na celu zminimalizowanie potencjalnego ryzyka wystąpienia zagrożenia. Na każdym etapie powstawania i użytkowania naszych produktów prowadzimy ocenę ich wpływu na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi.

Dbamy o zachowanie integralności naszej procedury technicznej. Dokonujemy badań zerowych materiałów i urządzeń, utrzymujemy ruch w oparciu o działania predykcyjne i prewencyjne, prowadzimy program inspekcji i testów dozorowych, program badań nieniszczących (Non Destructive Testing) – badania grubości ścianek aparatów i rurociągów, program RBI (Risk Based Inspection) i cykliczne remonty instalacji technologicznych. Tworzymy coroczne plany przeglądów profilaktycznych urządzeń, prowadzimy monitoring korozji, testy funkcjonalne systemów zabezpieczeń i blokad technologicznych. Zarządzamy krytycznością urządzeń w zakresie czasu reakcji, a także zasobami części zamiennych i zakresami badań profilaktycznych.

W roku 2017 zrealizowaliśmy Postój Remontowy wszystkich instalacji technologicznych rafinerii w Gdańsku. W trakcie postoju wykonaliśmy wszystkie niezbędne przeglądy i badania stanu technicznego urządzeń, jak również wszystkie remonty i naprawy jej wyposażenia.

Duży nacisk kładziemy na zwiększanie świadomości naszych pracowników w zakresie bezpieczeństwa i kultury bezpiecznej pracy zarówno poprzez szkolenia, jak i działania komunikacyjne.

Dzięki naszym działaniom profilaktycznym, prowadzonym na wielu płaszczyznach, wypadki w naszych zakładach są incydentami niezwykle rzadkimi. W 2017 r. zarejestrowano cztery zdarzenia związane z bezpieczeństwem procesowym: jedno poważne naruszenie zaliczane do kategorii Tier 1, do którego doszło w obszarze mediów energetycznych, oraz trzy zdarzenia mniej poważne, zakwalifikowane do kategorii Tier 2, które dotyczyły obszaru przerobu ropy.

Dążymy do promocji bezpieczeństwa pracy także wśród innych podmiotów działających na Pomorzu. Od 2016 roku organizujemy Pomorskie Forum Liderów Bezpieczeństwa, mające na celu budowanie w pomorskich instytucjach różnych branż wysokiego poziomu kultury bezpiecznej pracy i upowszechnianie światowych standardów w tym zakresie.

KAPITAŁ NATURALNY

G4-EN1	G4-EN10	G4-EN15	G4-EN16	G4-EN18	G4-EN20	G4-EN21	G4-EN22	G4-EN23	G4-EN24	G4-EN25	G4-EN28	G4-EN29
G4-EN3	G4-EN31	G4-EN32	G4-EN34	G4-EN6	G4-EN8	OG5	OG6	OG7	OG8			

OGRANICZAMY WPŁYW NA ŚRODOWISKO

Jednym z filarów naszego strategicznego podejścia do zrównoważonego rozwoju jest odpowiedzialność za stan środowiska naturalnego. Wpływ LOTOSU na środowisko jest wpisany w specyfikę naszej działalności. Dlatego dążenie do jego maksymalnego ograniczania to jeden z najważniejszych dla nas celów w tym obszarze.

Staramy się na bieżąco monitorować i analizować zakres naszego oddziaływania. Z uwagi na dużą różnorodność segmentów rynku, w których prowadzimy działalność, wpływamy na różne komponenty ekosystemu. W obszarze produkcji nasz wpływ związany jest przede wszystkim z emisją zanieczyszczeń do powietrza, którą rok do roku staramy się ograniczać. Z kolei w obszarze wydobywczym staramy się racjonalnie zarządzać kwestią odpadów wydobywczych oraz gospodarką wodno-ściekową.

Ze względu na skalę naszej działalności równie ważnym aspektem środowiskowym jest dla nas kwestia zużywanej przez Grupę energii. Staramy się odpowiedzialnie zarządzać jej zużyciem w całym łańcuchu wartości. Robimy to poprzez dbałość o racjonalne jej wykorzystanie, utrzymanie dobrego stanu technicznego urządzeń oraz podejmowanie efektywnych działań inwestycyjnych.

Chcąc działać efektywniej w obszarze ochrony środowiska, w czerwcu 2017 roku przystąpiliśmy do partnerstwa na rzecz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju 2030 ONZ (SDGs). Tym samym zobligowaliśmy się do podejmowania działań, które będą przyczyniać się m.in. do ochrony planety, życia podwodnego i życia na ziemi. Już teraz staramy się realizować je na każdym etapie naszej działalności biznesowej oraz bierzemy pod uwagę tworzenie nowych programów na rzecz ochrony środowiska.

PRZESTRZEGAMY WYSOKICH STANDARDÓW

Naczelną wartością odpowiedzialności Grupy Kapitałowej LOTOS wobec środowiska naturalnego jest czystość, rozumiana jako zobowiązanie do przestrzegania najwyższych standardów środowiskowych i ekologicznych. Wiąże się ona z naszą polityką środowiskową, która jest ukierunkowana na czystą produkcję. W Polityce Zintegrowanego Systemu Zarządzania zobowiązaliśmy się do „ochrony środowiska, w tym minimalizowania szkodliwego oddziaływania na środowisko oraz budowania świadomości ekologicznej wśród pracowników i kontrahentów”. Nieustająco dążymy do zmniejszania zużycia materiałów i surowców, ograniczania emisji zanieczyszczeń, efektywnego zagospodarowania odpadów, pełnego oczyszczania ścieków, a także bezpieczeństwa w zakresie prowadzenia procesów przemysłowych w taki sposób, aby skutecznie zapobiegać awariom.

Jako członek społeczności United Nations Global Compact deklarujemy, iż w swojej polityce środowiskowej postępujemy zgodnie z zasadami:

- *Prewencyjnego podejścia do środowiska naturalnego,*
- *Podejmowania inicjatyw mających na celu promowanie postaw odpowiedzialności ekologicznej,*
- *Stosowania i rozpowszechniania przyjaznych środowisku technologii.*

Poprzez sprawne zarządzanie ochroną środowiska staramy się, by wszystkie spółki Grupy Kapitałowej LOTOS dotrzymały warunków udzielonych im pozwoleń środowiskowych.

W obszarze ograniczania zużycia energii podejmujemy liczne działania proefektywnościowe. Identyfikujemy potencjał oszczędnościowy i miejsca, w których podjęcie działań organizacyjnych, remontowych czy inwestycyjnych przyniesie najlepsze efekty energetyczne i ekonomiczne. Poprzez bieżącą działalność we wszystkich wyżej wymienionych płaszczyznach funkcjonowania organizacji od szeregu lat wdramy inicjatywy przynoszące wymierne korzyści energetyczne. W 2017 roku

przewodiliśmy dalsze prace przygotowawcze do dostosowania dwóch spółek naszej Grupy (Grupa LOTOS S.A. i LOTOS Asphalt) do tzw. konkluzji BAT dla sektora rafineryjnego, które zaczną obowiązywać od października 2018 roku. Konkluzje BAT to unijny standard, określający katalog najlepszych możliwych do wprowadzenia technik i technologii w każdym z procesów przebiegających w rafinerii, które ograniczą oddziaływanie danego zakładu na środowisko. Obowiązek stosowania tych rozwiązań połączony jest z obowiązkiem dotrzymywania rygorystycznych parametrów emisyjnych, takich jak stężenia zanieczyszczeń w gazach odlotowych i ściekach. Instalacje wspomnianych spółek są w znacznej większości przypadków przystosowane do nowych wymagań, jednak dostosowania ciągle wymagają dwa obszary.

Pierwszy z nich to obowiązek rozszerzenia sposobu monitorowania emisji zanieczyszczeń do powietrza z instalacji rafineryjnych Grupy LOTOS. Do tej pory prawo krajowe wymagało od rafinerii przeprowadzania pomiarów emisji z emitorów dwa razy w roku – w okresie letnim i zimowym. Pomiary te dotyczyły czterech podstawowych zanieczyszczeń energetycznych: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x), tlenku węgla (CO) i pyłu zawieszonego (PM). Tymczasem nowe wymagania prawne zobowiązują gdańską rafinerię do wprowadzenia pomiarów ciągłych emisji SO₂, NO_x, CO i PM na dwóch emitorach technologicznych; wprowadzenia pomiarów ciągłych emisji SO₂ na emitorach odprowadzających spaliny z instalacji Clausa oraz do zainstalowania stanowisk pomiarowych do pomiarów okresowych emisji polichlorowanych dwubenzodioksyn i furanów (PCDD/F) na wylotach z dwóch instalacji reformingu.

Drugim obszarem regulowanym przez konkluzje BAT i wymagającym wdrożenia w rafinerii Grupy LOTOS i LOTOS Asphalt jest program wykrywania i usuwania nieszczelności w obrębie instalacji produkcyjnych, tzw. program LDAR (ang. Leak Detection and Repair Programme). Mają nim być objęte wszystkie elementy instalacji rafineryjnych, w których w wyniku eksploatacji mogą powstać nieszczelności, a w szczególności pomp, zaworów ręcznych i automatycznych, zasuw, kołnierzy itd. Istota programu polega na takiej kontroli wspomnianych przyrządów, aby umożliwić możliwie najszybsze wykrycie i usunięcie powstałych w nich nieszczelności, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwie największej efektywności kosztowej takich działań. Największym wyzwaniem w tworzeniu tego typu programu jest inwentaryzacja wszystkich elementów instalacji, w których potencjalnie mogą wystąpić nieszczelności i organizacja zebranych informacji w informatycznych bazach danych. Szacuje się, że w gdańskiej rafinerii Grupy LOTOS i LOTOS Asphalt takich urządzeń jest ponad 100 000. Z oczywistych powodów uznano również, że wymóg monitorowania emisji niezorganizowanej, który opisano wyżej, realizowany będzie w ramach programu LDAR.

Czujemy się odpowiedzialni za naszą działalność, w przypadku jakichkolwiek skarg związanych z naszym oddziaływaniem na środowisko, staramy się zrozumieć ich powód i w razie potrzeby wyeliminować przyczynę. W ubiegłym roku wpłynęły do nas 4 skargi formalne. Wszystkie z nich dotyczyły dyskomfortu sąsiadów rafinerii związanego z odorami lub hałasem i zostały w szybkim trybie wyjaśnione.

W 2017 roku wypłaciliśmy również nałożoną na nas karę środowiskową, związaną z przekroczeniami wartości dopuszczalnych dla natężenia hałasu na jednej z naszej stacji paliw (podlegającej spółce LOTOS Paliwa). Decyzją Śląskiego WIOŚ postanowiono o wliczeniu kary w poczet inwestycji budowy ekranu akustycznego obok stacji.

INWESTUJEMY W OCHRONĘ ŚRODOWISKA

Od lat prowadzimy działania, których celem jest aktywne zmniejszanie naszego oddziaływania na środowisko. W 2017 roku łączna wielkość wydatków przeznaczonych na ochronę środowiskowa to ponad 96,1 mln zł.

Wydatki przewidziane przez Grupę Kapitałową LOTOS na ochronę środowiska

- *69,5 mln zł – koszty i nakłady inwestycyjne przewidziane przez spółki Grupy Kapitałowej LOTOS na zapobieganie szkodom i zarządzanie ochroną środowiska.*
- *26,5 mln zł – koszty utylizacji odpadów, redukcji emisji oraz remediacji.*

EDUKUJEMY EKOLOGICZNIE

Nasze kompetencje w zakresie ekologii realizujemy przede wszystkim w obszarze ochrony bioróżnorodności Morza Bałtyckiego, z uwagi na nadmorskie położenie naszej rafinerii oraz w odniesieniu do cennych przyrodniczo terenów znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie Spółki.

PROGRAM „LOTOS POMAGA BAŁTYCKIEJ PRZYRODZIE”

Od 2009 r. współpracujemy z Fundacją Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego i Stacją Morską Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego w Helu, realizując program „LOTOS pomaga bałtyckiej przyrodzie”. Wspólne działania mają pomóc zahamować proces wymierania najbardziej zagrożonych gatunków fauny morskiej, żyjącej w Morzu Bałtyckim, przede wszystkim morświna zwanego bałtyckim kuzynem delfina, którego liczbę szacuje się obecnie na 100 sztuk, oraz foki szarej. Nasz pozytywny wpływ na środowisko staramy się zwiększać współpracując z ekspertami w dziedzinie ochrony środowiska, czynnej ochrony przyrody oraz edukacji ekologicznej.

PARTNER GŁÓWNY „PROGRAMU BAŁTYK” UN GLOBAL COMPACT

Od 2015 roku jesteśmy głównym partnerem „Programu Bałtyk” UN Global Compact, którego celem jest zadbanie o zrównoważony rozwój tego jednego z najbardziej obciążonych transportowo akwenów morskich na świecie.

[Więcej o Programie](#)

STAWIAMY NA EDUKACJĘ PRACOWNIKÓW

W LOTOS dbamy również o edukację pracowników w zakresie ochrony środowiska. Wykorzystujemy komunikację wewnętrzną do przybliżania naszym zespołom problematyki ochrony środowiska i związanych z nią działań indywidualnych, zakładowych, regionalnych oraz globalnych i dążymy do kształtowania pożądanych postaw proekologicznych pracowników.

MINIMALIZUJEMY EMISJE ZANIECZYSZCZEŃ

Najistotniejszym źródłem wpływu na środowisko wynikającym z naszej działalności jest emisja gazów do atmosfery. Stąd też przywiązujemy wielką wagę do tego, aby procesy powodujące emisję zanieczyszczeń do powietrza przeprowadzane były w oparciu o najlepsze dostępne techniki i praktyki, minimalizujące oddziaływanie zakładu w tym zakresie.

Istotnie zmniejszyliśmy wpływ na środowisko naszej rafinerii. Udało się nam to osiągnąć dzięki szeregowi konsekwentnie realizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych i organizacyjnych (tj. Projekt EFRA czy program wykrywania i usuwania nieuszczelności w obrębie instalacji produkcyjnych).

W 2017 roku spółki Grupy Kapitałowej LOTOS nie emitowały substancji zubożających warstwę ozonową.

Emisje bezpośrednie gazów cieplarnianych w GK LOTOS

	2017	2016
Emisje bezpośrednie gazów cieplarnianych	ŁĄCZNIE (tCO ₂ e)	ŁĄCZNIE (tCO ₂ e)
Emisja związana z wytwarzaniem energii elektrycznej	64 780	73 405
Emisja związana z wytwarzaniem ciepła	1173 839	1326 738
Emisja z procesów chłodniczych i wytwarzania pary	0	0
Emisja z przetwarzania fizycznego i chemicznego	585 486	628 331
Emisje węglowodorów fluoru (HFC)	0	0
Emisje związane z transportem materiałów, produktów i odpadów	0	175
	1824 105	2 030 649

Emisje gazów cieplarnianych w GK LOTOS

	2017	2016
Emisje gazów cieplarnianych*	ŁĄCZNIE (tCO₂e)	ŁĄCZNIE (tCO₂e)
*Produkcja ciepła i energii elektrycznej	287 208	282 019
Produkcja rafineryjna	1 481 571	1 617 919
Emisja z procesów wydobywczych – spalanie paliw kopalnych na potrzeby energetyczne platform oraz spalanie gazu odpadowego na spalarce	82 939	78 437
	1 851 718	1 978 375

*Dotyczy spółek: Grupa LOTOS, Energobaltic, LOTOS Asphalt, RCEkoenergia, LOTOS Petrobaltic

Pośrednie emisje gazów cieplarnianych w GK LOTOS

	2017
	ŁĄCZNIE
Zakup energii elektrycznej z zewnątrz GK [MWh]	672 320
Zakup energii cieplnej z zewnątrz GK [GJ]	9 446
Emisja wynikająca z zakupionej na potrzeby organizacji energii elektrycznej [Mg]	541 945
Emisja wynikająca z zakupionej na potrzeby organizacji energii użytej do chłodzenia lub pary [Mg]	1 087

Intensywność emisji gazów cieplarnianych w GK LOTOS

Emisje bezpośrednie gazów cieplarnianych	Grupa LOTOS	Energobaltic	LOTOS Asphalt	RCEkoenergia
Wielkość emisji CO ₂	1 717 335 Mg	7 039 Mg	14 187 Mg	30 266 Mg
Wartość produkcji	9 626 075 Mg	132 181 GJ	897 643 Mg	296 522 GJ
Wskaźnik intensywności emisji CO ₂ (w tonach CO ₂ /mboe lub w odniesieniu do innego czynnika produkcji)	0,178 Mg CO ₂ /Mg ropy	0,053 Mg CO ₂ /GJ	0,013 Mg CO ₂ /Mg	0,102 Mg CO ₂ /GJ

ZMNIJSZAMY EMISYJNOŚĆ RAFINERII

Jednym z istotnych działań, jakie podjęliśmy na rzecz ochrony środowiska w 2017 roku, była kontynuacja inwestycji doprowadzenia do naszej rafinerii w Gdańsku gazu ziemnego, który jest najczystszy paliwem kopalnianym. Jego spalanie prowadzi do istotnie mniejszej emisji tlenków siarki i pyłu, niż ma to miejsce w przypadku ciężkiego oleju opałowego. W 2017 roku piec w rafinerii zasilane były jedynie gazem opałowym, co istotnie wpłynęło na obniżenie emisji do powietrza – zwłaszcza w zakresie tlenków siarki i pyłu. W ten sam sposób od lat zasilamy również elektrociepłownię Grupy LOTOS.

Dzięki zastosowaniu gazu ziemnego, jako głównego paliwa w zakładowej elektrociepłowni oraz surowca do produkcji wodoru, a także innym inwestycjom zmniejszającym energochłonność, utrzymaliśmy na stałym, niskim poziomie nie tylko emisję zanieczyszczeń do powietrza, ale również emisyjność – emisję odniesioną do CWT (ang. Complexity Weighted Tonne). Współczynnik emisyjności dwutlenku węgla przez spółkę utrzymywany jest na poziomie najbardziej efektywnych emisyjnie rafinerii w Europie. Średni współczynnik emisyjności, z uwzględnieniem remontu, w 2017 roku wyniósł 30,3 kg CO₂/CWT, przy emisji CO₂ na poziomie 1,8 mln Mg.

Emisja związków NO_x, SO_x i innych istotnych związków emitowanych do powietrza

	2017	2016	Odnotowany spadek emisji
	ŁĄCZNIE (t)		
NO _x	936,31	1281,32	26,92%
SO _x	483,76	1852,04	73,87%
Trwałe zanieczyszczenia organiczne (POP)	0,00	0	
Lotne związki organiczne (VOC)	179,02	176,47	-1,44%
Niebezpieczne zanieczyszczenia powietrza (HAP)	0,00	3,3	100%
Pyły (PM)	90,45	298,63	69,71%
Inne standardowe kategorie emisji do powietrza	351,63	507,05	99,17%

Rafineria – wpływ decyzji na środowisko

W 2017 roku w gdańskiej rafinerii wykonaliśmy kompleksowe czyszczenia i niezbędne naprawy i/lub wymiany urządzeń w ramach tzw. postoju remontowego. Przed przystąpieniem do tego procesu przeanalizowaliśmy wszystkie możliwe aspekty wpływu prowadzonych prac remontowych na środowisko. Zidentyfikowane na tym etapie zagrożenia pozwoliły nam podjąć odpowiednie działania, takie jak mycie powierzchni dróg czy ustawianie namiotów ograniczających pylenie.

Postój remontowy wpłynął na środowisko w dwojaki sposób. Z jednej strony, skutkowało mniejszymi – wynikającymi z miesięcznego postoju instalacji – rocznymi emisjami CO₂ i zanieczyszczeń energetycznych do powietrza, ale z drugiej spowodował wytworzenie znacznie większych, niż zwykle, ilości odpadów z prac konserwacyjnych.

OSZCZĘDZAMY ENERGIĘ

Działamy w sposób systemowy, gdzie podstawowym celem jest optymalizacja zużycia energii. Na bieżąco monitorujemy efektywność energetyczną instalacji i realizowanych przez nie procesów cząstkowych. Analizujemy poszczególne obszary i uczestniczymy w zadaniach, które mają na celu obniżenie zużycia energii. Dzięki strategicznemu podejściu do zarządzania zużyciem energii jesteśmy jedną z najbardziej efektywnych energetycznie rafinerii w Europie.

W 2017 roku poprzez różnorodne inicjatywy operacyjne zmniejszyliśmy całkowite zużycie energii w organizacji o 7,7% względem roku poprzedniego.

Zużycie energii wewnątrz organizacji

	2017	2016
Źródła nieodnawialne	24 023 443	26 800 006
Źródła odnawialne	0	0
Energia zakupiona	6 371 580	6 174 921
Energia sprzedana	588 758	679 049
Całkowite zużycie energii w organizacji	29 806 266	32 295 878

Zużycie energii wewnątrz organizacji

		2017	2016
		Równoważnik paliwowy energii użytecznej ¹	Równoważnik paliwowy energii użytecznej ²
		GJ / MWh	GJ / MWh
ŹRÓDŁA NIEODNAWIALNE WĘGIEL	węgiel	292 502	274 453
	gaz ziemny	9 137 717	7 909 737
	olej napędowy	392 683	623 026
	gaz opałowy	10 608 118	12 802 988
	gaz resztkowy, specjalny, złożowy	3 584 752	3 825 240
	olej opałowy ciężki	0	0
	olej opałowy lekki	7 672	1 364 562
	olej żeglugowy	0	0
	LPG	0	0
	RAZEM	24 023 443	26 800 006
ENERGIA ZAKUPIONA OD INNYCH PODMIOTÓW	energia elektryczna	6 099 213	6 047 734
	energia ciepła (w tym zużycie pary, zużycie energii chłodniczej)	272 367	127 187
	RAZEM	6 371 580	6 174 921
ENERGIA SPRZEDANA INNYM PODMIOTOM	energia elektryczna	142 300	171 059
	para wodna	219 770	208 953
	ciepło (w wodzie)	226 687	299 037
	chłód	588 758	679 049

^{1,2} Równoważnik paliwowy dla wybranej grupy paliw w danym okresie stanowi iloczyn ilości (t lub Nm³) spalonego paliwa i jego wartości opałowej (GJ/t (lub Nm³). W przypadku energii elektrycznej zużycie energii zakupionej na rynku sprowadzono do równoważnika paliwowego z zastosowaniem średniej sprawności źródeł wytwórczych en. elektrycznej w Polsce.

USPRAWNIAMY PRODUKCJĘ I WYDOBYCIE

Naszą działalność produkcyjną i wydobywczą prowadzimy zgodnie z najostrzejszymi wymogami ochrony środowiska. Wytworzymy wysokiej jakości produkty, o możliwie najmniejszej uciążliwości dla środowiska, oraz dbamy o minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko już na etapie ich powstawania. W naszych planach rozwojowych bierzemy pod uwagę innowacyjne projekty technologiczne, które przewidują racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych. Istotnym projektem zarządzania środowiskowego w 2017 roku w Grupie Kapitałowej LOTOS jest realizacja inwestycji EFRA, dzięki której pogłębiony zostanie przerób ropy. W jej efekcie grupa zaprzestanie produkcji wysokosiarkowego oleju opałowego. Zamiast tego wytworzy dodatkowo ok. 900 tys. ton paliw motorowych oraz koks.

Zawartość benzenu, ołowiu i siarki w paliwach

	2016				2017	
	j.m.	Wymaganie	– ilość	– ilość (średnio)	– ilość	– ilość (średnio)
Benzen (w benzynach)	% V/V	Max. 1,00	0,25÷0,94	0,73	0,60÷1,00	0,81
Siarka (w benzynach)	mg/kg	Max. 10,0	0,1÷8,8	2	0,1÷6,5	1,2
Siarka (w oleju napędowym)	mg/kg	Max. 10,0	2,8÷9,9	6,5	2,0÷10,0	6,0
Ołów	mg/kg	Max. 5	<2,5	<2,5	<2,5	<2,5

Zużycie przez rafinerię Grupy LOTOS surowców w procesie produkcyjnym w 2017 roku

ROPA	Ilość (t)	udział (%)
Ropa REBCO	7 532 950	78%
Ropa z morskich koncesji LPB	201 434	2%
Ropa PGNiG	275 752	3%
Ropa LITHUANIAN	41 531	0%
Pozostałe	1 574 408	16%

Ropa rosyjska REBCO (Russian Export Blend Crude Oil) stanowiła 78% całości zakupów. Pozostałą część surowca stanowiły ropy naftowe importowane z innych kierunków, w tym około 201 tys. ton ropy dostarczonej przez Grupę Kapitałową LOTOS Petrobaltic. Dobór ropy naftowych do przerobu oparty był na procesie optymalizacji produkcji, by wykorzystać nadarżające się okazje na zwiększenie marży przerobowej rafinerii.

Inne surowce wsadowe do produkcji rafinerijnej

INNE SUROWCE WSADOWE DO PRODUKCJI RAFINERYJNEJ	Ilość (t)	udział (%)
Woda DEMI	298 146	20,17%
FAME (Ester metylowy kwasu tłuszczowego)	167 100	11,30%
oleje napędowe	484 340	32,77%
ETBE (Eter tert-butylo-etylowy)	18 742	1,27%
Etanol	61 231	4,14%
MTBE (Eter tert-butylo-metylowy)	21 048	1,42%
Gaz ziemny	400 532	27,10%
Dodatki	2 673	0,18%
Inne	24 359	1,65%

Zużycie wewnętrzne rafinerii

ZUŻYCIE WEWNĘTRZNE RAFINERII	Ilość (t)	udział (%)
Gaz opałowy	310 393	36,48%
Gaz resztkowy	444 792	52,28%
Olej opałowy	0	0,00%
Pozostałe	95 617	11,24%

Produkty końcowe

PRODUKTY KOŃCOWE	Ilość (t)	udział (%)
Benzyny (wraz z reformatami)	1 484 783	14,54%
Benzyna surowa	464 610	4,55%
Ksylene	69 420	0,68%
Olej napędowy diesel	4 921 917	48,21%
Olej napędowy (gasoil)	287 380	2,81%
Olej opałowy	1 167 040	11,43%
Paliwo żeglugowe MGO	68 999	0,68%
Paliwo lotnicze Jet	445 800	4,37%
Komponenty asfaltowe	706 169	6,92%
LPG	171 229	1,68%
Oleje bazowe	231 345	2,27%
Gacze parafinowe	44 964	0,44%
Plastyfikatory	34 224	0,34%
Siarka	90 675	0,89%
Pozostałe (w tym gaz opałowy sprzedany do L.Asfalt)	21 477	0,21%
Benzyny (wraz z reformatami)	1 484 783	14,54%

Z zasobów wody korzystamy w oparciu o posiadane pozwolenia wodnoprawne i zintegrowane. Analizy wpływu poboru wody na środowisko potwierdzają, że nasza działalność nie wpływa w sposób istotny na funkcjonowanie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo, a pobierana ilość wody utrzymywana jest dużo poniżej dopuszczalnych wielkości.

Całkowity pobór wody według źródła w GK LOTOS

	ŁĄCZNIE (m ³)
Pobór wód powierzchniowych (własne ujęcia)	5 998 534
Pobór wód podziemnych – gruntowych (własne ujęcia)	362 643
Woda deszczowa gromadzona i wykorzystywana	0
Woda zakupiona z wodociągów i od dostawców lokalnych	378 981
Oczyszczone ścieki pochodzące od innych organizacji	464
RAZEM	6 740 622

W 2017 roku ponad 25% pobieranej przez nas wody było ponownie przetwarzane lub poddawane recyklingowi

Procent oraz całkowita objętość wody przetwarzanej i ponownie wykorzystywanej w GK LOTOS

	ŁĄCZNIE (m ³)
Objętość wody łącznie pobranej przez organizację (m ³)	7 431 519
Objętość wody powtórnie wykorzystanej lub poddanej recyklingowi (m ³)	2 554 957

W 2017 r. nie odnotowaliśmy także żadnych istotnych wycieków w Grupie Kapitałowej LOTOS. Niemniej, każdy z zakładów produkcyjnych Grupy jest właściwie przygotowany na taką ewentualność. Na ich terenie obowiązuje szereg procedur, których celem jest skuteczne zapobieganie wyciekom i odpowiednie reagowanie na nie. Służy temu też Ratownictwo Chemiczne, specjalistyczny zespół funkcjonujący w naszej firmie. Ewentualne odpady powstałe w wyniku wycieku (np. gleby zanieczyszczone substancjami ropopochodnymi) przekazywane są wyspecjalizowanym firmom, które zajmują się ich zagospodarowaniem zgodnym z prawem.

Nasze wyniki za 2017 rok potwierdzają efektywność systemu gospodarki wodno-ściekowej Grupy Kapitałowej LOTOS, o czym świadczą średnie roczne wartości wszystkich (z wyłączeniem boru) wskaźników jakości ścieków, które wynosiły mniej niż 50% wartości dopuszczalnych.

Całkowity pobór wody według źródła w GK LOTOS

MIEJSCE ODPROWADZENIA ŚCIEKÓW	ŁĄCZNIE (m ³)
Do wód podziemnych	4 137
Do wód powierzchniowych (do jezior, rzek, etc.)	8 146 081
Do przedsiębiorstw komunalnych poza grupą kapitałową	229 279
RAZEM	8 379 497

SPOSÓB UZDATNIANIA ŚCIEKÓW	ŁĄCZNIE (m ³)
Przez organizację	8 318 816
Przez zakład oczyszczania ścieków	66 614
Suma uzdatnianych ścieków	8 381 586
Inne	4 867

Objętość i sposób pozbywania się wody złożowej oraz wody powstałej w procesie produkcji w Grupie Kapitałowej LOTOS

	Objętość (m ³)	udział (%)
Całkowita ilość wyprodukowanej wody	405 253,96	100,0%
Woda ponownie wykorzystana	0,00	0,0%
Woda poddana recyklingowi	0,00	0,0%
Woda ponownie wstrzyknięta	404 803,94	99,9%

Objętość spalonych w pochodni na wolnym powietrzu i wypuszczonych do atmosfery węglowodorów

Lokalizacja	Objętość gazów skierowanych do spalania [tys. m ³]	Objętość gazów wypuszczonych do atmosfery [tys. m ³]
Polska	36 612,13	0,00
Wody międzynarodowe, Polska wyłączna strefa ekonomiczna (platforma LOTOS Petrobaltic i Platforma BB)	17 018,94	0,00
Litwa	188,54	0,00
RAZEM	53 819,61	0,00

Ilość powstałych odpadów wiertniczych (płuczki wiertniczej oraz zwiercin) oraz sposoby postępowania z nimi i ich utylizacji

Spółki Lotos, których dotyczy wskaźnik	Całkowita ilość płuczki wiertniczej oraz zwiercin w tonach	Stosowane metody unieszkodliwiania
LOTOS Petrobaltic	85,60	Przekazane do odzysku
LOTOS Geonafta	1018,30	Przekazane do odzysku

W 2017 roku spółki z segmentu wydobywczego nie wytworzyły zwiercin.

Preferujemy najbardziej korzystne dla środowiska metody zagospodarowania odpadu, takie jak recykling i odzysk, natomiast wyraźnie ograniczamy metody mniej ekologiczne, takie jak spalanie bez odzysku energii, składowanie i inne formy utylizacji.

Dlatego w obszarze postępowania z odpadami dążymy do tego, aby możliwie największa ich część była przekazywana odbiorcom zewnętrznym, którzy poddadzą je procesom odzysku lub recyklingu. Aż 18 624 ton (89,9%) odpadów przekazanych przez nas w 2017 roku odbiorcom zewnętrznym poddanych zostało przez nich procesom odzysku lub recyklingu.

Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu oraz metody postępowania z odpadem w GK LOTOS

CAŁKOWITA WAGA ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH I INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE WEDŁUG METODY POSTĘPOWANIA	SUMA [MG]	
	Odpady niebezpieczne	Odpady inne niż niebezpieczne
Powtórne wykorzystanie odpadu	0,0	40,0
Recykling (w tym recykling organiczny, np. kompostowanie)	284,5	2 138,6
Odzyskiwanie (w tym odzysk energii)	7 184,5	7 762,6
Spalanie (albo wykorzystanie jako paliwo)	1 207,1	46,9
Składowanie na składowiskach odpadów	0,0	51,8
Wprowadzanie do głębokich studni	0,0	0,0
Przechowywanie na terenie zakładu	0,1	0,1
Inne	606,4	1 661,9
RAZEM	9 282,8	11 702,0

Procent odzyskanych materiałów ze sprzedanych produktów i ich opakowań, według kategorii materiału

LOTOS Oil	Dane w Mg			
	Oleje smarowe	Opakowania niebezpieczne	Opakowania	Preparaty smarowe
Ilość produktów i odzyskanych materiałów opakowaniowych w okresie raportowania	14 501,47	3,01	2 152,92	1 579,05
Ilość sprzedanych produktów w roku poprzedzającym okres raportowania	29 002,93	10,043	3 529,376	5 263,5
Procent odzyskanych materiałów ze sprzedanych produktów i ich opakowań	50,0%	30,0%	61,0%	30,0%

*Do obliczenia uzyskanego procentu odzyskanych produktów i opakowań bierze się pod uwagę masę wprowadzonych produktów/opakowań w roku poprzedzającym rok sprawozdawczy. W przypadku wpisania danych z roku sprawozdawczego, wyjdą inne niż ustawowe procenty odpadów poddanych odzyskowi

LOTOS Paliwa					
NAZWA	Opakowania z tworzyw sztucznych	Opakowania z aluminium	Opakowania z papieru i tektury	Opakowania z drewna	RAZEM
Ilość produktów i odzyskanych materiałów opakowaniowych w okresie raportowania	21 835,03	7 489	69 629	532	99 485
Ilość sprzedanych produktów w okresie raportowania	92 915,00	14 685	114 146	3 323	225 069
Procent odzyskanych materiałów ze sprzedanych produktów i ich opakowań	0,24	0,51	0,61	0,16	0,44

ODPOWIEDZIALNIE DOBIERAMY KONTRAHENTÓW

Odpowiedzialności środowiskowej wymagamy od siebie, ale oczekujemy jej również od naszych kontrahentów. Prowadzimy politykę weryfikacji firm w zakresie odpowiednich zezwoleń dot. ochrony środowiska, a w ramach zawieranych umów zobowiązujemy je do prowadzenia działalności w zgodzie z wymaganiami prawnymi dotyczącymi ochrony środowiska, takimi jak na przykład gospodarka odpadami czy wnoszenie stosownych opłat za korzystanie ze środowiska.

Poszukując zewnętrznych dostawców do zadań, które są bezpośrednio związane z oddziaływaniem na środowisko, w uzasadnionych przypadkach poddajemy ich dodatkowemu kryterium środowiskowemu. W 2017 roku 6 z 1852 naszych nowych dostawców było zobligowanych do spełnienia tego typu dodatkowych wymagań.

05

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

NASZE PODEJŚCIE DO ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

G4-2 G4-15 G4-16 G4-24 G4-25 G4-26

We wszystkich obszarach naszej działalności kierujemy się zasadami zrównoważonego rozwoju, które dyktują nam troskę o potrzeby ludzi w naszym bliższym i dalszym otoczeniu oraz odpowiedzialność za nasz wpływ na środowisko naturalne. Wykraczając ponad zgodność z przepisami prawa zobowiązaliśmy się do przestrzegania surowych norm etycznych, w zgodzie z wdrożonym przez nas w 2014 roku Programem Etycznym.

Przyjęty przez nas system wartości traktujemy jako długofalowe zobowiązanie wobec wszystkich interesariuszy Grupy Kapitałowej LOTOS.

Filary naszego strategicznego podejścia do zrównoważonego rozwoju:

ODPOWIEDZIALNOŚĆ SPOŁECZNA

Tworzenie wartości dla otoczenia społecznego

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ŚRODOWISKO NATURALNE

Tworzenie wartości dla środowiska naturalnego

ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESOWA

Tworzenie wartości ekonomicznej

Idea zrównoważonego rozwoju towarzyszy naszej organizacji od lat. W codziennej działalności odwołujemy się do „Strategii społecznej odpowiedzialności Grupy Kapitałowej LOTOS na lata 2012-2015”. Jej nadrzędnym celem jest wsparcie strategii biznesowej poprzez wykorzystywanie zasobów i kompetencji firmy na rzecz wytwarzania wartości ekonomicznych i społecznych z korzyścią dla otoczenia. Dokument ów od jego wprowadzenia w 2008 roku został zaktualizowany i zweryfikowany w roku 2011, przy aktywnym współudziale interesariuszy.

Podjęmowane przez nas działania w dziedzinie społecznej, gospodarczej, relacji z kluczowymi interesariuszami oraz ładu korporacyjnego, w szczególności odnoszą się do:

- minimalizowania negatywnych skutków działalności i ograniczania ryzyka z tym związanego,
- maksymalizacji szans na zrównoważony rozwój firmy w długiej perspektywie czasowej,
- przestrzegania prawnych i etycznych norm postępowania,
- zwiększania pozytywnego wkładu w rozwój społeczny.

Określiliśmy 13 celów kluczowych w obszarach:

- inwestowanie w zasoby ludzkie,
- wzmocnienie sfery zdrowia i bezpieczeństwa,
- integracja z lokalnym otoczeniem,
- zarządzanie zasobami naturalnymi w procesie produkcji,
- etyka i przeciwdziałanie nadużyciom w działalności biznesowej,
- partnerstwo z otoczeniem rynkowym,
- bezpieczeństwo w sektorze energii,
- komunikowanie zmian i dostęp do informacji.

W 2017 roku trwały prace nad opracowaniem nowej wersji dokumentu, który będzie ściśle odpowiadał na wyzwania ujęte w strategii biznesowej na lata 2017-2022.

[Strategia CSR Grupy Kapitałowej LOTOS](#)

Strategia współtworzona z interesariuszami w trybie kompleksowych konsultacji umożliwi nam zmaksymalizowanie naszego pozytywnego oddziaływania na społeczeństwo, środowisko naturalne oraz gospodarkę, przy uwzględnieniu najnowszych uwarunkowań GK LOTOS.

Za koordynowanie działań odpowiadających za realizację strategii CSR Grupy Kapitałowej LOTOS odpowiada Zespół ds. CSR w Pionie Dyrektora Ds. Komunikacji Grupy LOTOS S.A

Nowa strategia społecznej i środowiskowej odpowiedzialności Grupy Kapitałowej LOTOS będzie również odpowiadać na wyzwania zdefiniowane w Celach Zrównoważonego Rozwoju ONZ (Sustainable Development Goals, SDGs) do 2030 roku, Wizji Zrównoważonego Rozwoju dla Polskiego Biznesu do 2050 oraz w 10 Zasadach Global Compact.

Zgodnie z Wizją Zrównoważonego Rozwoju dla Polskiego Biznesu do 2050 zobowiązaliśmy się do tego, aby:

- nasze działania opierać o szeroką współpracę, innowacyjne myślenie oraz edukację zarówno własnych pracowników jak i społeczeństwa;
- prowadzić działalność biznesową w oparciu o zaufanie i dialog;
- podejmować współpracę z ośrodkami akademickimi i szkołami w zakresie edukacji przyszłych pracowników;
- stwarzać pracownikom warunki i możliwości rozwoju;
- promować i wspierać wdrażanie nowych rozwiązań technologicznych;
- tworzyć infrastrukturę i prowadzić inwestycje w oparciu o dialog oraz w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju;
- podejmować działania na rzecz zmniejszenia naszego negatywnego wpływu na środowisko;
- wprowadzać rozwiązania pozwalające na zmniejszenie zużycia energii, zarówno w zakresie wdrażania nowych rozwiązań technologicznych, optymalizacji procesów jak i edukacji;
- prowadzić dialog z rządem i dzielić się swoimi doświadczeniami w kwestiach istotnych dla przedsiębiorców i gospodarki;
- podnosić poziom etyki w biznesie, w tym w relacjach z wszystkimi grupami interesariuszy.

Od 2009 roku świadomie przestrzegamy i stosujemy w naszej działalności 10 Zasad Global Compact:

Zasada 1. Popieranie i przestrzeganie praw człowieka przyjętych przez społeczność międzynarodową.

Zasada 2. Eliminacja wszelkich przypadków łamania praw człowieka przez firmę.

Zasada 3. Poszanowanie wolności stwarzania się.

Zasada 4. Eliminacja wszelkich form pracy przymusowej.

Zasada 5. Zniesienie pracy dzieci.

Zasada 6. Efektywne przeciwdziałanie dyskryminacji w sferze zatrudnienia.

Zasada 7. Prewencyjne podejście do środowiska naturalnego.

Zasada 8. Podejmowanie inicjatyw mających na celu promowanie postaw odpowiedzialności ekologicznej.

Zasada 9. Stosowanie i rozpowszechnianie przyjaznych środowisku technologii.

Zasada 10. Przeciwdziałanie korupcji we wszystkich formach, w tym wymuszeniom i łapówkarstwu.

WARTOŚCI SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ LOTOS

G4-34 G4-38

Nasza odpowiedzialność wobec społeczeństwa i środowiska naturalnego przejawia się prowadzeniem działalności produkcyjnej w sposób niedopuszczający do degradacji kapitału przyrodniczego i społecznego. Jako Grupa Kapitałowa LOTOS poczuwamy się do odpowiedzialności za swoje produkty wobec państwa, rynku, partnerów, klientów i pracowników.

Cztery naczelną wartości społecznej odpowiedzialności Grupy Kapitałowej LOTOS to:

CZYSTOŚĆ

Zobowiązanie do przestrzegania najwyższych standardów środowiskowych i ekologicznych oraz deklaracja etycznej i uczciwej konkurencji, a także przeciwdziałanie naruszaniu praw człowieka

OTWARTOŚĆ

Stosunek Grupy Kapitałowej LOTOS do zmian, potrzeb świata i oczekiwań ludzi

INNOWACYJNOŚĆ

Świadome działanie ukierunkowane na: uzyskanie korzyści biznesowej, przewagi konkurencyjnej, zrównoważony rozwój lub rozwiązanie istotnych problemów społecznych lub środowiskowych

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Postawa wobec przyszłości ludzi i środowiska naturalnego, kraju i bezpieczeństwa jego pozycji w świecie

INTERESARIUSZE GK LOTOS

G4-34

G4-38

Wszyscy interesariusze Grupy Kapitałowej LOTOS wywierają wpływ na to, w jakim stopniu uda nam się wytworzyć wartość ekonomiczną, a także wartość dla społeczeństwa i środowiska naturalnego. Dlatego dążymy do budowania trwałych dwustronnych relacji z wszystkimi grupami naszych interesariuszy. W procesie podejmowania decyzji, które ich dotyczą, zawsze bierzemy pod uwagę ich korzyść. Pozostajemy w ciągłym dialogu z naszym otoczeniem, dostosowując metody jego prowadzenia do każdej z grup interesariuszy. Nadzędnym celem dialogu jest wypracowywanie rozwiązań, które i nam, i naszym interesariuszom pozwolą na czerpanie długofalowych korzyści. Kluczem do sukcesu jest jak najlepsze rozpoznanie ich rzeczywistych potrzeb i oczekiwań. Udaje nam się je skutecznie diagnozować m.in. poprzez:

- systematyczne badanie satysfakcji klientów i kontrahentów [Zobacz jak w 2017 oceniali nas klienci i kontrahenci](#)
- regularna wymiana informacji z uczestnikami rynku kapitałowego, z wykorzystaniem serwisu Relacji Inwestorskich, a także podczas organizowanego Road Show,
- zgodne z bieżącym zapotrzebowaniem kontakty z regulatorami i organizacjami kontrolnymi i monitorującymi,
- dialog z pracownikami, w ramach bieżącej pracy a także z wykorzystaniem związków zawodowych, czy regularnego mierzenia ich satysfakcji z pracy.

Kluczowych interesariuszy identyfikujemy w oparciu o zakres wpływu, jaki na nas wywierają i to, jak nasza działalność oddziałuje na nich.

W naszym otoczeniu wewnętrznym kluczowymi interesariuszami są:

- pracownicy,
- spółki grupy kapitałowej,
- organizacje związkowe,
- Rada Pracowników.

Nasze otoczenie społeczne tworzą przede wszystkim:

- społeczności lokalne,
- organizacje pozarządowe,
- administracja rządowa,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- instytuty naukowo-badawcze i ośrodki edukacyjne,
- organizacje pracodawców,
- środowisko naturalne,
- potencjalni pracownicy,
- media.

W naszym otoczeniu rynkowym na szczególną uwagę zasługują:

- wykonawcy i podwykonawcy,
- dostawcy,
- odbiorcy i klienci,
- uczestnicy rynku kapitałowego,
- partnerzy biznesowi,
- firmy konkurencyjne,
- organizacje branżowe i instytucje międzynarodowe,
- organizacje kontrolne i monitorujące.

OBSZARY ZAANGAŻOWANIA CSR W 2017 ROKU

G4-34

G4-38

Nadrzędnym celem podejmowania przez nas wielu zobowiązań w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu jest przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju i budowania wartości dla nas i dla naszego otoczenia, zarówno społecznego, jak i dla środowiska naturalnego.

W 2017 roku w zakresie działalności CSR kontynuowaliśmy działania realizowane w poprzednich latach. Koncentrowały się one na czterech kluczowych obszarach:

- ochrona środowiska i ekologia – zwłaszcza w obszarze ochrony bioróżnorodności Morza Bałtyckiego z uwagi na nadmorskie położenie naszej rafinerii oraz w odniesieniu do cennych przyrodniczo terenów znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie Spółki.

[Nasze dobre praktyki dot. ochrony środowiska](#)

- bezpieczeństwo w ruchu drogowym – na które oddziałujemy zarówno jakością naszych produktów, jak i kompleksowymi programami edukacyjnymi,
- wyrównywanie szans społecznych oraz wsparcie edukacji i rozwoju dzieci i młodzieży, do których kierujemy programy społeczno-sportowe oraz szereg projektów, których celem jest wsparcie rozwoju utalentowanej młodzieży.
- Wspieranie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży oraz promocja młodych talentów sportowych.

[Nasze dobre praktyki dot. zagadnień społecznych](#)

REALIZACJA GLOBALNYCH CELÓW ONZ (SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS)

W 2017 roku przystąpiliśmy do Partnerstwa na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030 ONZ, dołączając do grona 51 polskich firm i instytucji, które podpisały oficjalną deklarację zaangażowania się w realizację globalnych celów ONZ. Zadeklarowaliśmy wsparcie Celu nr 9, dotyczącego budowania stabilnej infrastruktury, promowania zrównoważonego przemysłowego zatrudnienia i zapewnienia zrównoważonych wzorców produkcyjnych. Nasze działania na rzecz innowacyjności, w tym rozwoju elektromobilności, oraz te związane z poprawą efektywności łączą się m.in. z Celem nr 7 i Celem nr 13.

Poza zadeklarowanym Celem nr 9 aktywnie wspieramy cele dotyczące redukcji nierówności społecznych, zrównoważonego przemysłu, zrównoważonego gospodarowania zasobami morskimi, powstrzymania strat w bioróżnorodności, produktywnego zatrudnienia i zapewnienia zrównoważonych wzorców produkcyjnych. Nasze działania na rzecz innowacyjności, w tym rozwoju elektromobilności, oraz te związane z poprawą efektywności łączą się m.in. z Celem nr 7 i Celem nr 13.

Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ realizowane przez LOTOS:

Cel 1:

Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie

Cel 3:

Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt

Cel 4:

Zapewnić wszystkim inkluzywną i wysokiej jakości edukację oraz promować uczenie się przez całe życie

Cel 5:

Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt

Cel 6:

Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych

Cel 7:

Zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie

Cel 8:

Promować inkluzywny i zrównoważony wzrost gospodarczy, zatrudnienie i godną pracę dla wszystkich ludzi

Cel 9:

Budować odporną infrastrukturę, promować inkluzywną i zrównoważoną industrializację oraz wspierać innowacyjność

Cel 10:

Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami

Cel 11:

Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu

Cel 12:

Stworzyć wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji

Cel 13:

Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom

Cel 14:

Chronić morza i oceany oraz wykorzystywać ich zasoby w zrównoważony sposób

Cel 15:

Zarządzać lasami w sposób zrównoważony, zwalczać pustynnienie, zatrzymać i odwrócić proces degradacji gleby, powstrzymać utratę bioróżnorodności

Cel 16:

Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwo, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu

Cel 17:

Wzmocnić środki wdrażania i zrewitalizować globalne partnerstwo

ROZSZERZENIE WSPÓŁPRACY Z UNITED NATIONS GLOBAL COMPACT NETWORK POLAND (UNGC)

Stosujemy się do 10 Zasad UN Global Compact i corocznie raportujemy ich przestrzeganie. Uczestniczymy w Programie Bałtyk UNGC, jesteśmy sygnatariuszem deklaracji antykorupcyjnej, partnerem wydawnictwa Yearbook – dorocznego przeglądu dobrych praktyk, wspieramy walkę UNGC z szarą strefą, byliśmy również mecenasem 2. edycji konkursu „Architekt Rozwoju”.

Na mocy nowego porozumienia, podpisanego w 2017 roku włączamy się w realizację kolejnego wielkiego projektu na rzecz środowiska: Programu Wodny, którego celem jest poprawa sytuacji w zakresie zasobów wodnych w Polsce.

NAJLEPSZE PRAKTYKI

Aż 11 naszych dobrych praktyk zostało wybrane do przedstawienia w edycji Raportu FOB za 2017 rok „Odpowiedzialny biznes w Polsce. Dobre praktyki”. Publikacja FOB stanowi największy w Polsce przegląd działań biznesu społecznie odpowiedzialnego w danym roku.

Docenione działania Grupy Kapitałowej LOTOS to m.in:

- [Program Bałtyk](#)
- [Program Zdolni z LOTOSEM](#)
- [Program „Szukamy następców Mistrza”](#)
- [Program „Mistrzowie w pasach”](#)
- [Program wspierania innowacyjności](#)
- [Praktyki w zakresie bezpieczeństwa w pracy](#)
- [Praktyki w zatrudnieniu](#)
- publikacja Zintegrowanego Raportu Roczno LOTOSU za 2016 rok

DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ NASZEGO OTOCZENIA SPOŁECZNEGO

Nasze wysiłki koncentrujemy na tych obszarach życia, które dotyczą zarówno członków bliskich nam społeczności jak i są ważne dla działalności przedsiębiorstwa. Chcemy mieć rzeczywisty wkład w rozwój społeczny, w tym w widoczny sposób wspierać edukację i przyczynić się do poprawy jakości życia w społecznościach w naszym sąsiedztwie.

Ważną rolę w naszej działalności dobrotycznej na rzecz otoczenia społecznego odgrywa powołana w 2015 roku Fundacja LOTOS. Jej misją jest wszechstronna działalność społeczna wnosząca pozytywny wkład w rozwój otoczenia społecznego i przyrodniczego. Fundacja LOTOS w 2017 roku wsparła w sumie 104 inicjatywy społeczne na łączną kwotę w wysokości 2 473 356 zł.

[Więcej o naszym zaangażowaniu w rozwój kapitału społecznego](#)

PARTNERSTWA I INICJATYWY

G4-34

G4-38

Jako spółka społecznie odpowiedzialna jesteśmy członkiem wiodących organizacji propagujących dobre praktyki CSR:

- **PARTNER STRATEGICZNY FORUM ODPOWIEDZIALNEGO BIZNESU**

Od 2008 roku jesteśmy partnerem strategicznym Forum Odpowiedzialnego Biznesu, które na szeroką skalę zajmuje się upowszechnianiem idei społecznej odpowiedzialności biznesu jako standardu obowiązującego w działalności gospodarczej w naszym kraju.

- **CZŁONEK UNITED NATIONS GLOBAL COMPACT**

W 2009 roku zostaliśmy przyjęci w poczet członków międzynarodowej organizacji United Nations Global Compact, powołanej w 2000 roku z inicjatywy Sekretarza Generalnego ONZ. Przestrzegamy i stosujemy w swej działalności 10 zasad UN Global Compact. Głównym zadaniem tej organizacji jest propagowanie zasad związanych m.in. z przestrzeganiem praw pracowniczych, wspieraniem ochrony środowiska, czy przeciwdziałaniem korupcji. Przystąpienie do Global Compact dało nam szansę dzielenia się dobrymi praktykami zaistnienia w prestiżowym gronie światowych firm i organizacji od lat działających na rzecz rozwoju międzynarodowego CSR.

Przynależność do organizacji zraszających firmy o strategicznym podejściu do zrównoważonego rozwoju to dla nas doskonała okazja do wymiany poglądów, ciągłego rozwoju i edukacji w tym zakresie, a także możliwość wzmocnienia pozycji naszej firmy, jako odpowiedzialnego partnera biznesowego i społecznego. Ponadto, umożliwia nam wymianę dobrych praktyk i uczestnictwo w realizowanych przez te organizacje inicjatywach i projektach. Dodatkowo mamy możliwość budowania szerszych koalicji z innymi firmami, związanych z poszukiwaniami skutecznych rozwiązań dla różnego rodzaju problemów społecznych.

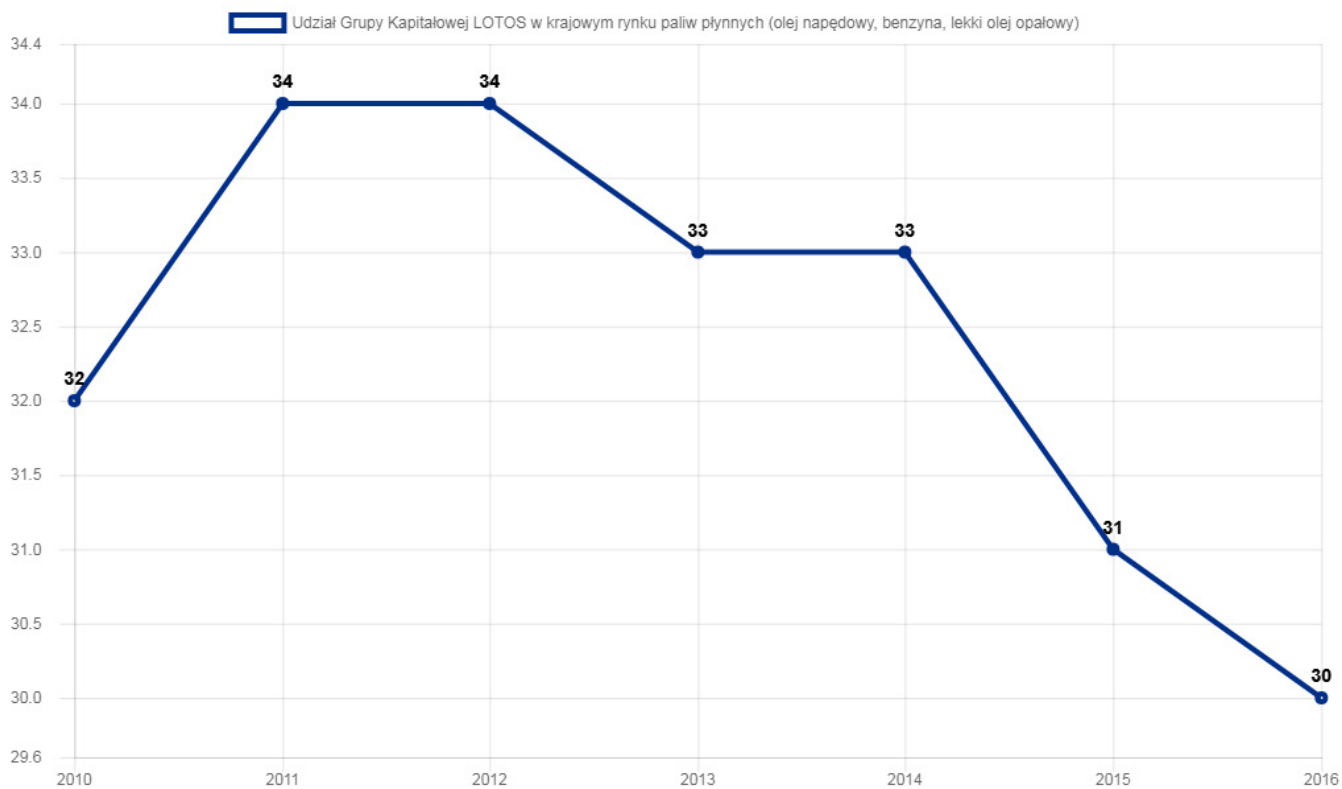

06

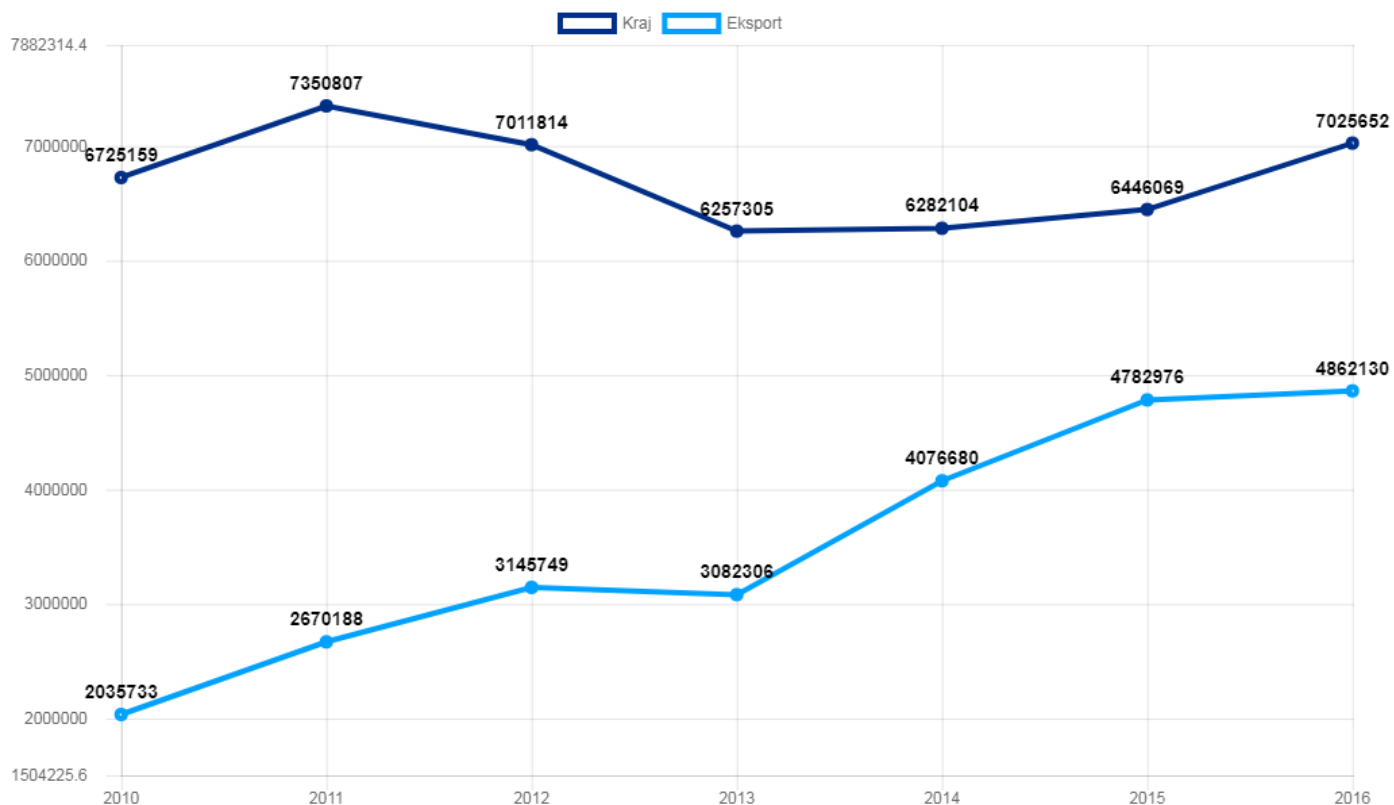
DANE FINANSOWE

DANE FINANSOWE

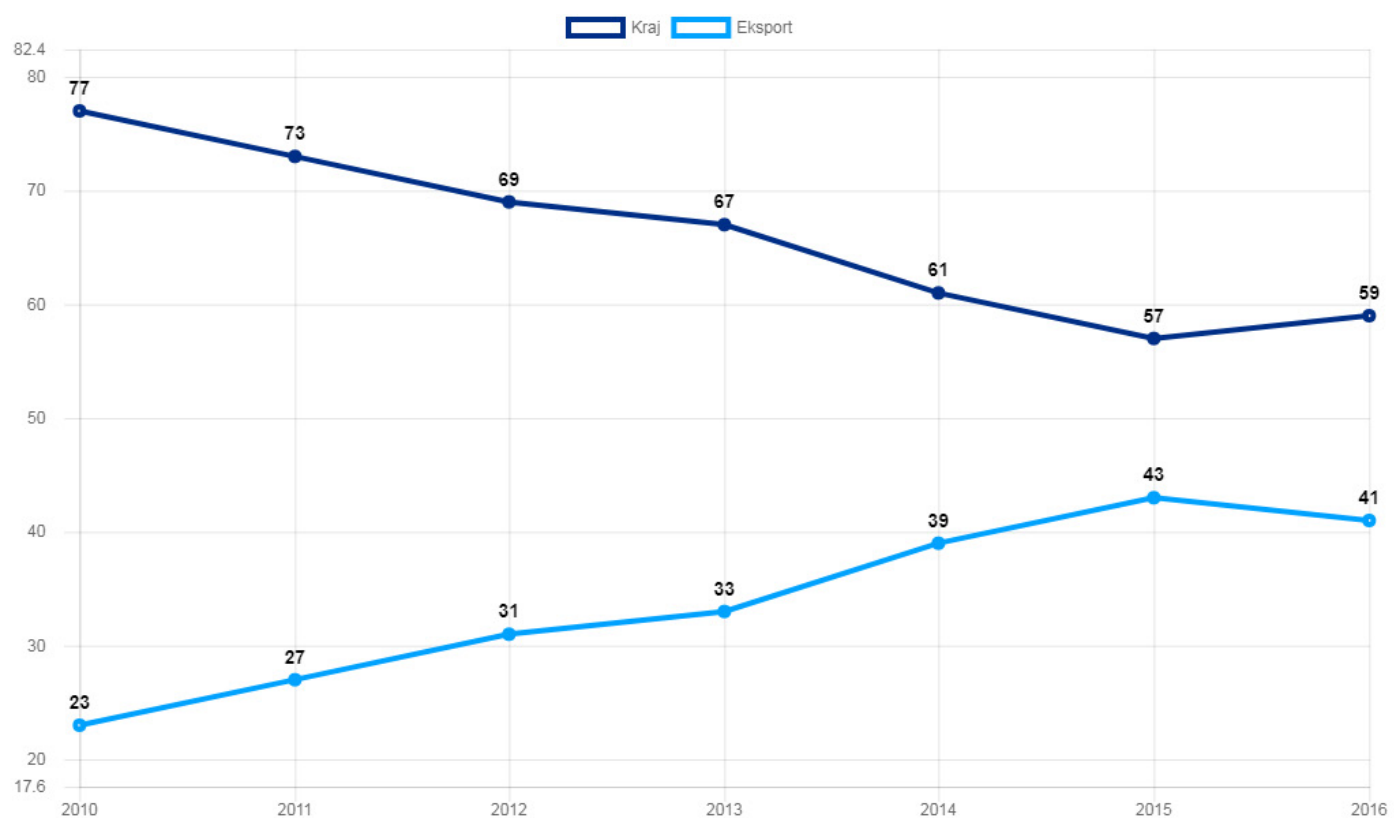
Udział Grupy Kapitałowej LOTOS w krajowym rynku paliw płynnych (olej napędowy, benzyna, lekki olej opałowy)

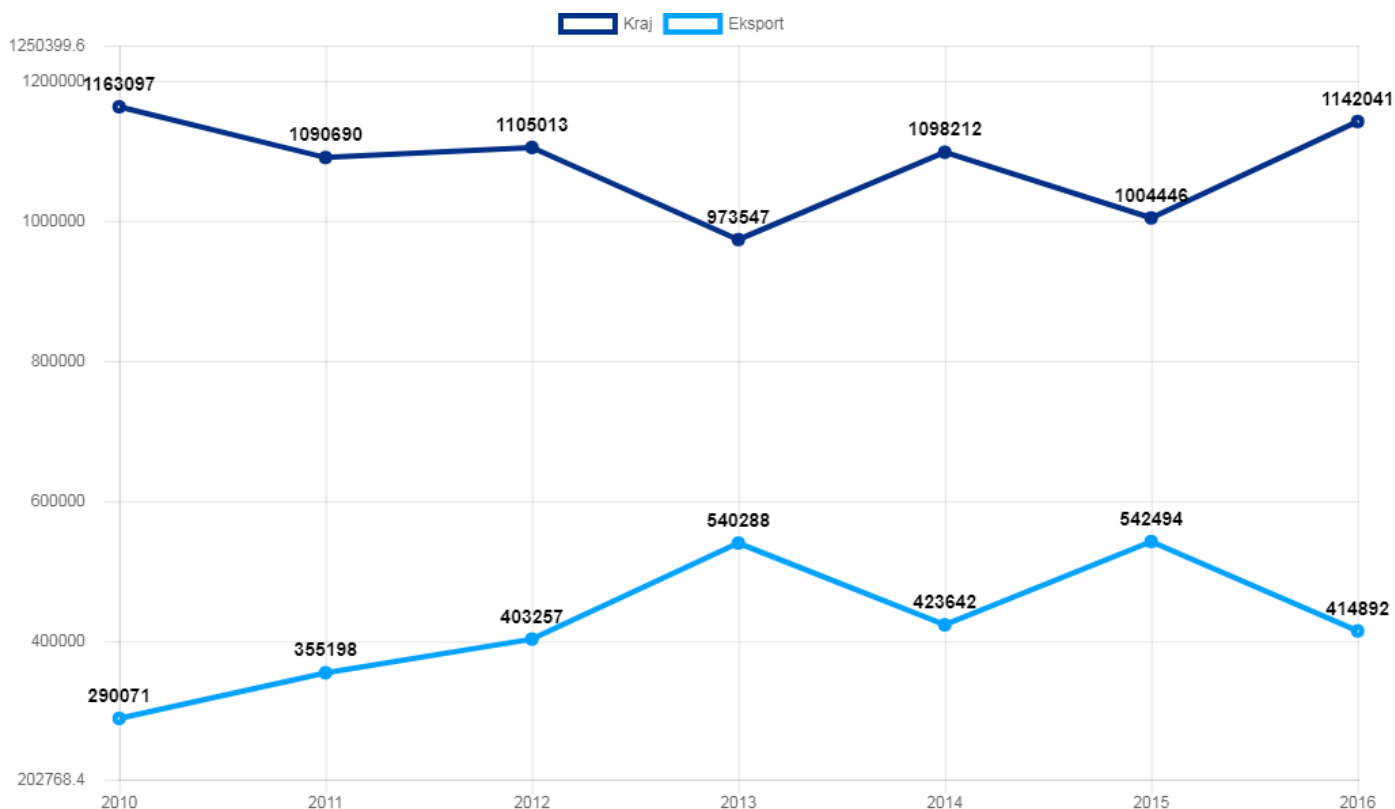
Sprzedaż Grupy Kapitałowej LOTOS (tony)

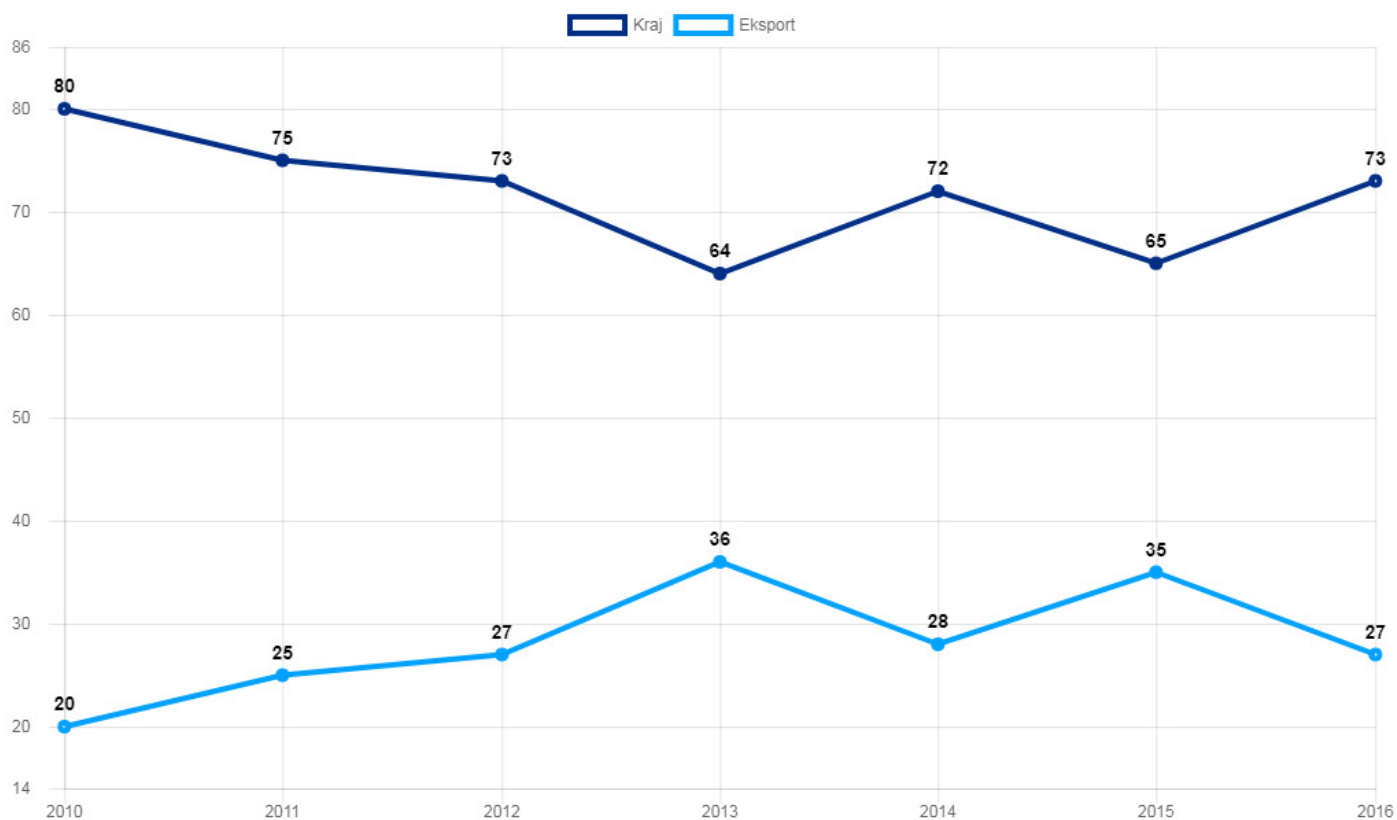
Struktura sprzedaży w podziale na kraj i eksport (%)

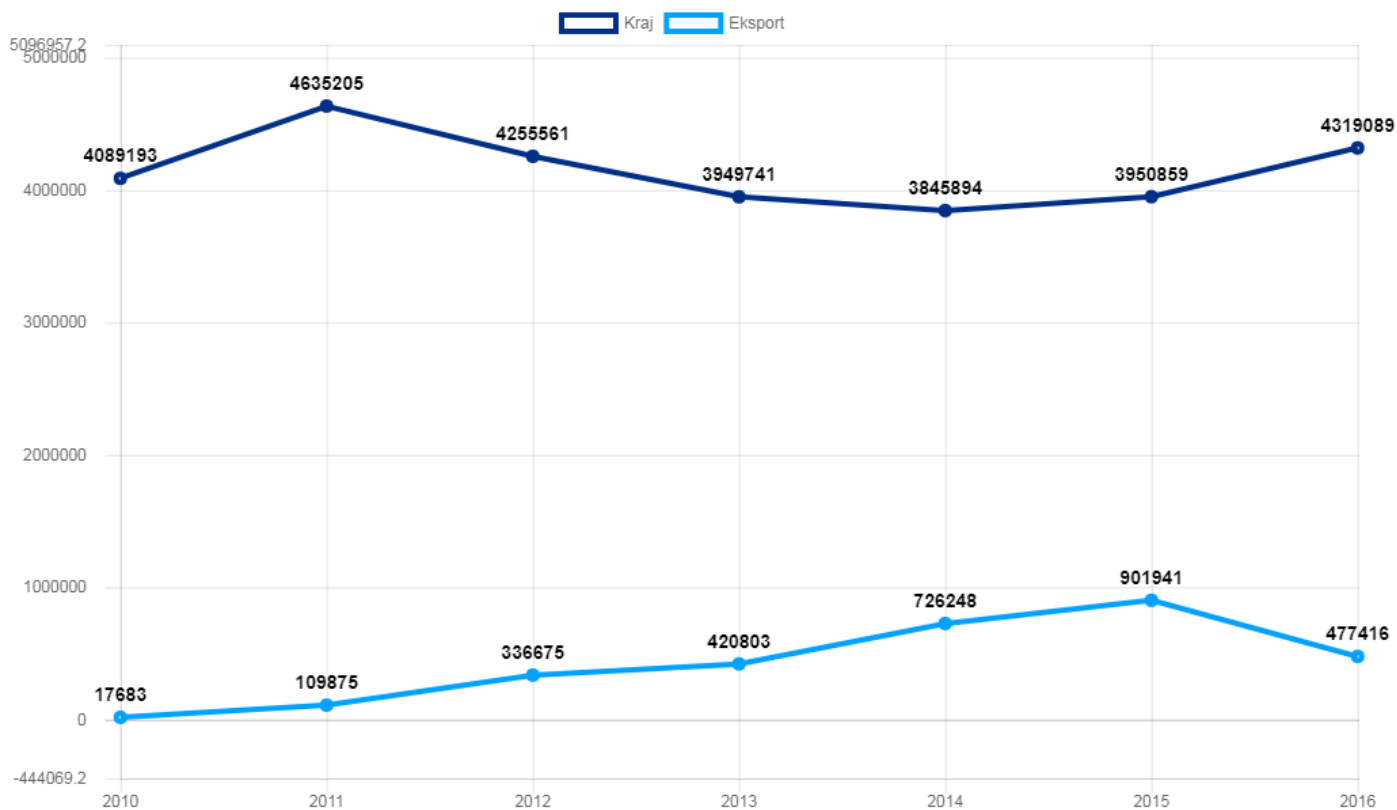
Struktura Benzyn (tony)

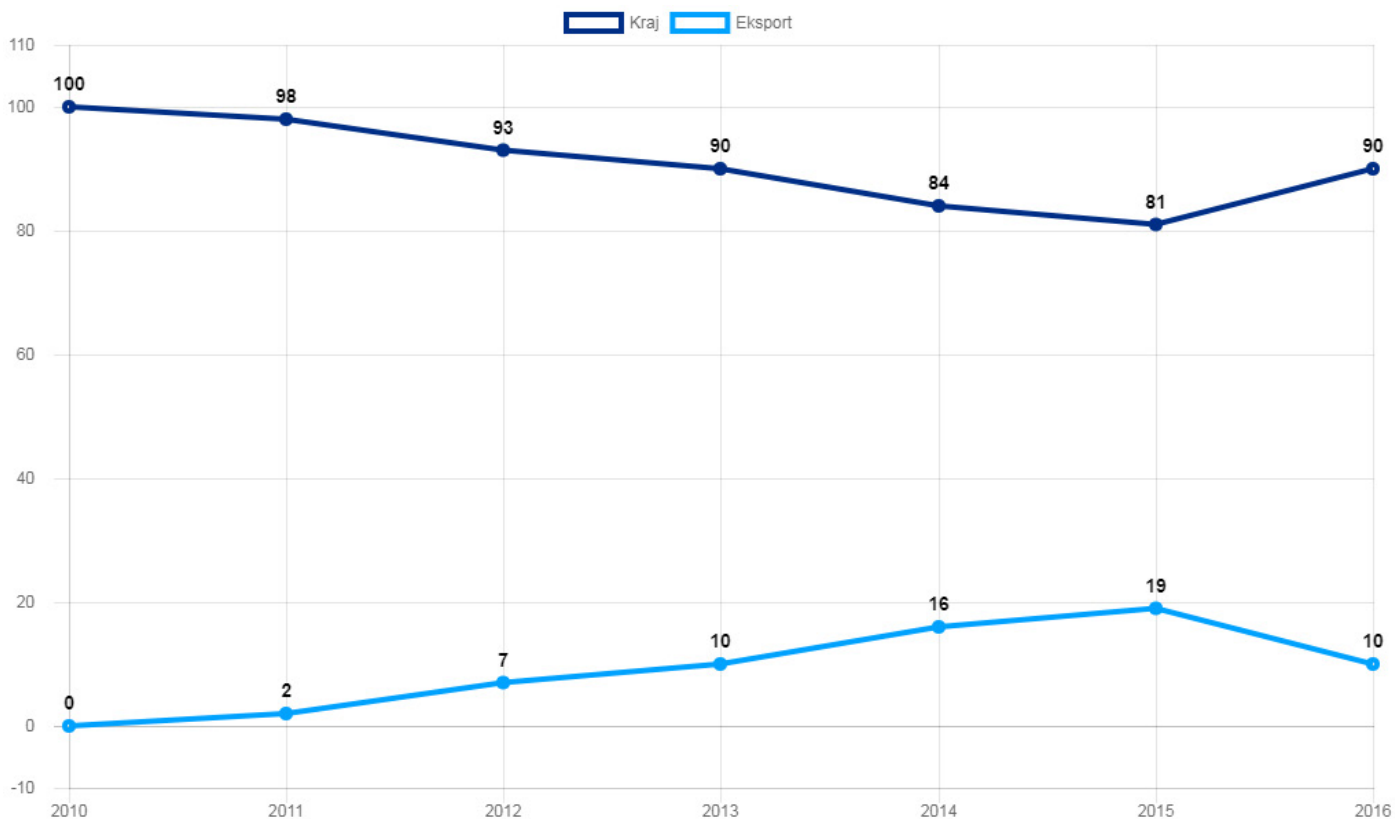
Struktura sprzedaży Benzyn w podziale na kraj i eksport (%)

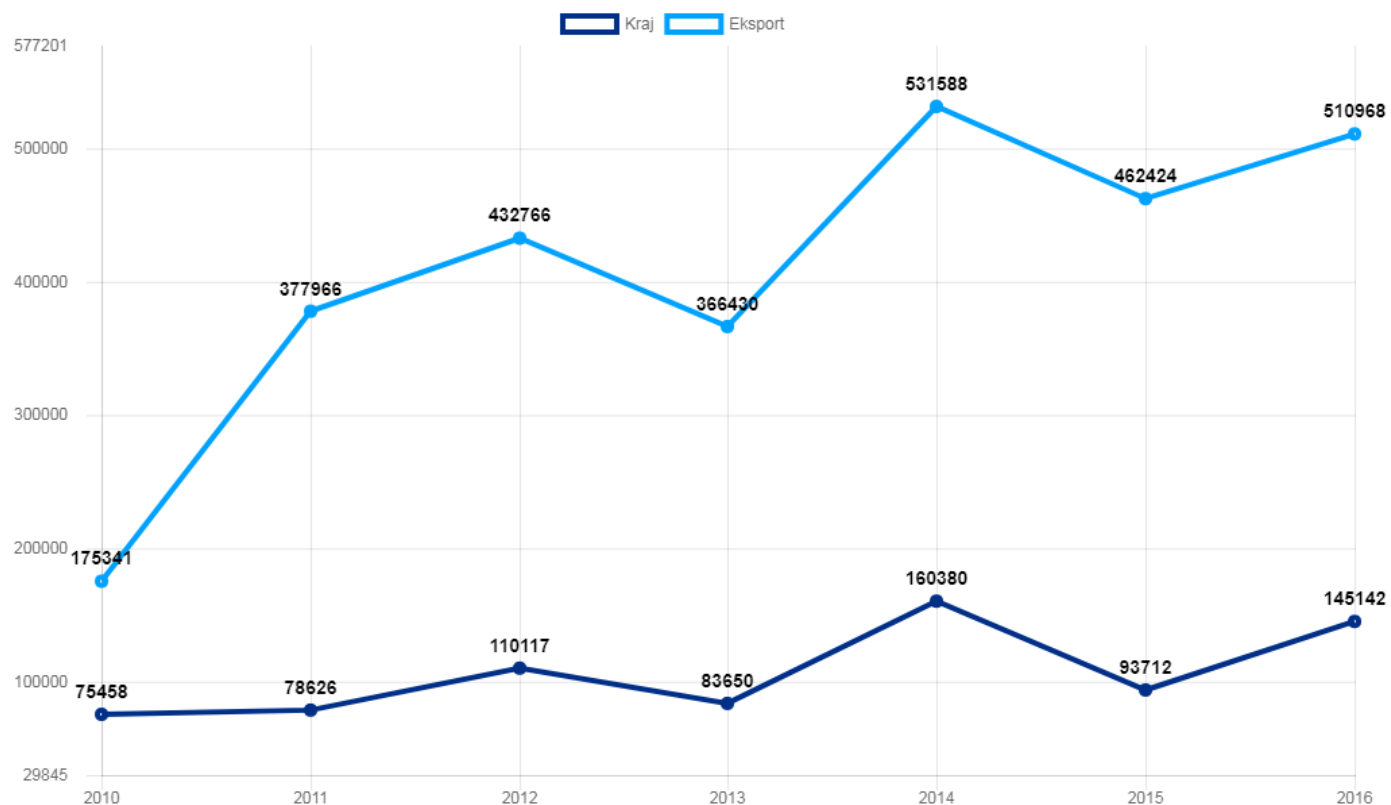
Sprzedaż Oleju Napędowego (tony)

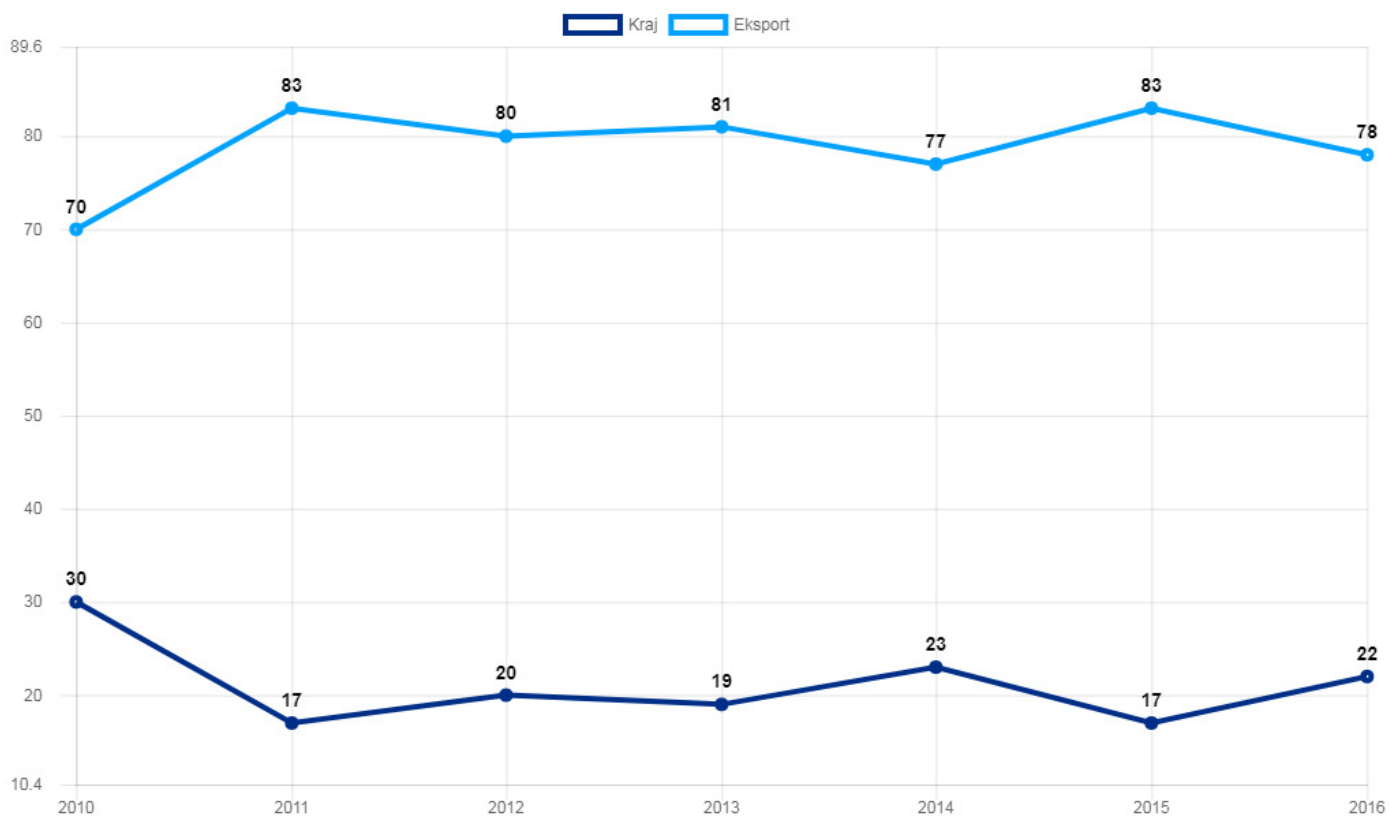
Struktura sprzedaży Oleju Napędowego w podziale na kraj i eksport (%)

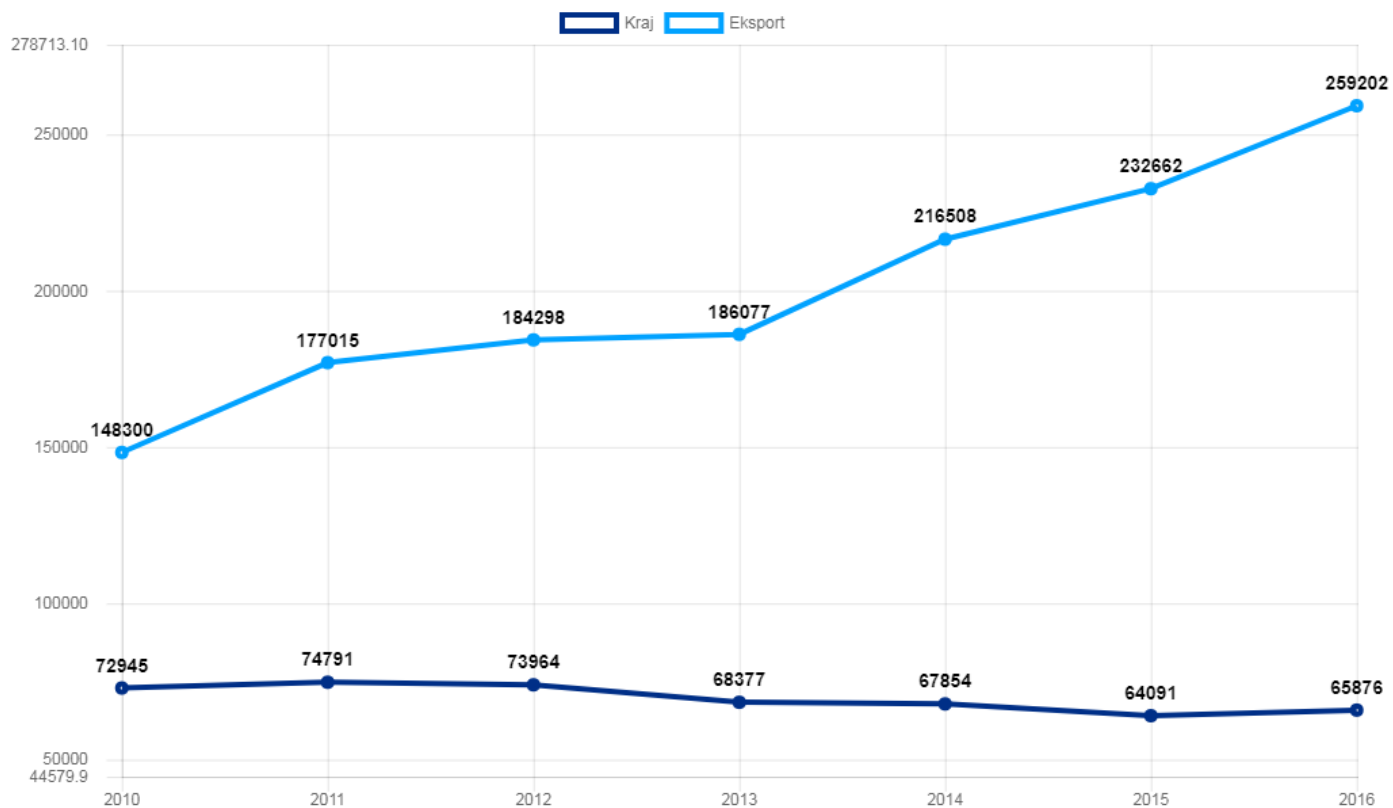
Sprzedaż Paliwa Lotniczego (tony)

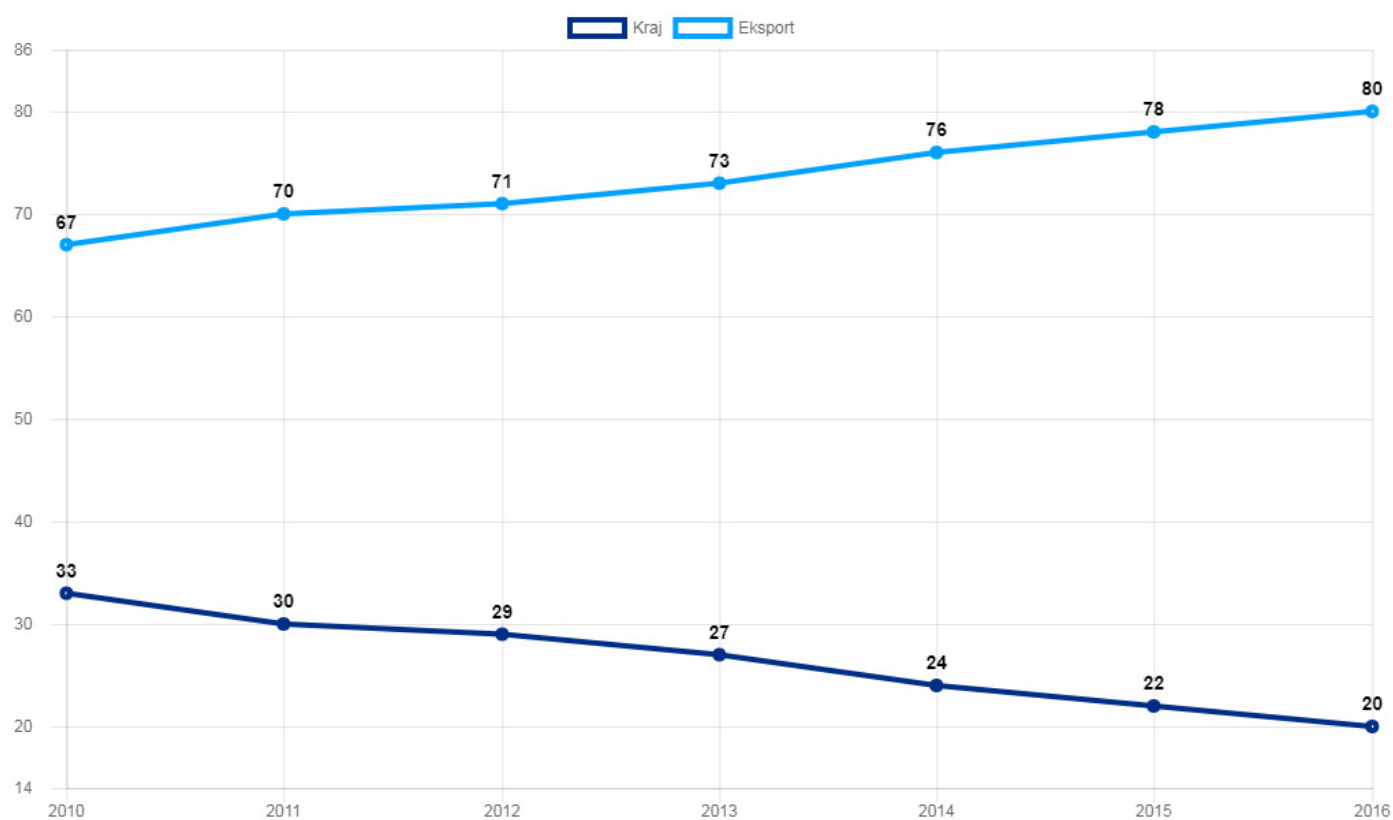
Struktura sprzedaży Paliwa Lotniczego w podziale na kraj i eksport (%)

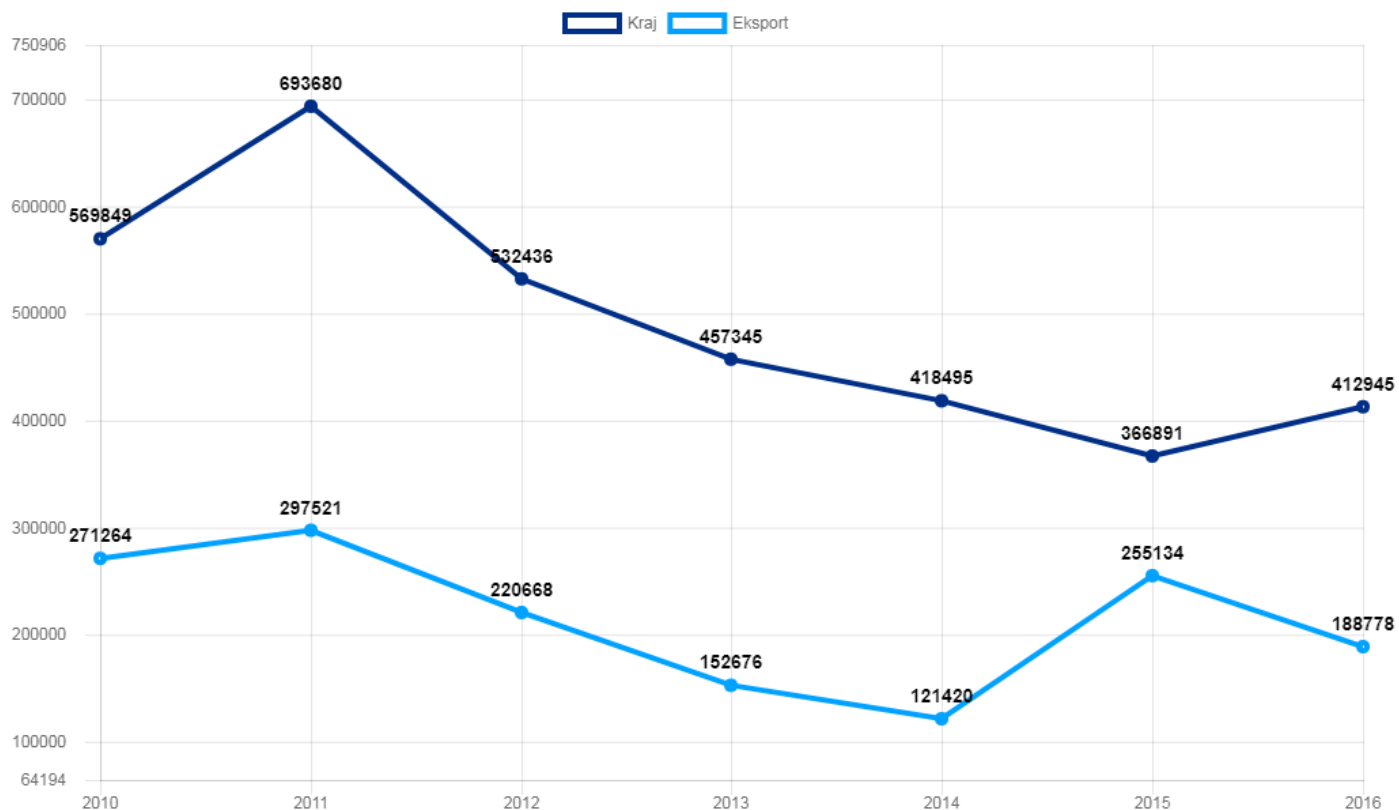
Sprzedaż Produktów Olejowych (tony)

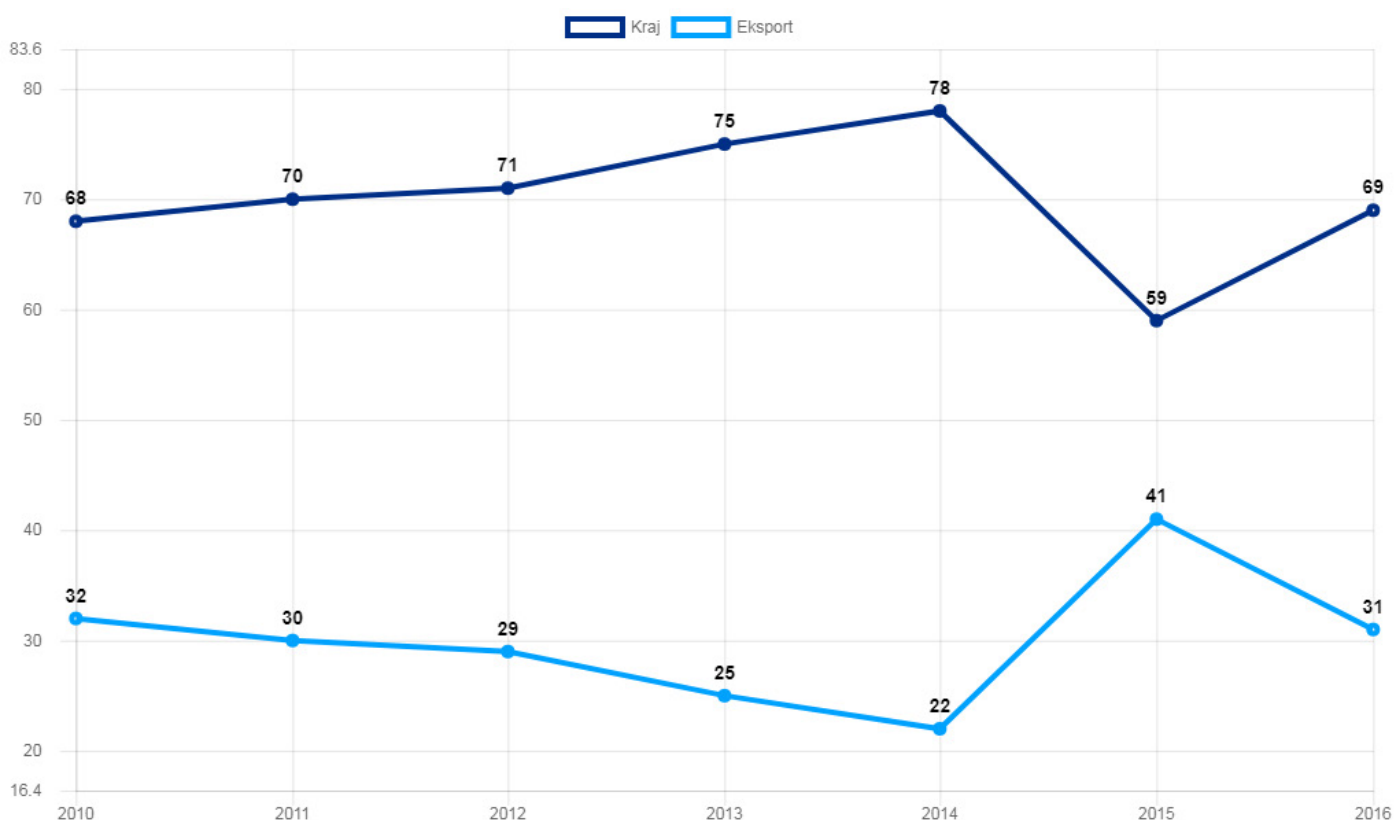
Struktura sprzedaży Produktów Olejowych w podziale na kraj i eksport (%)

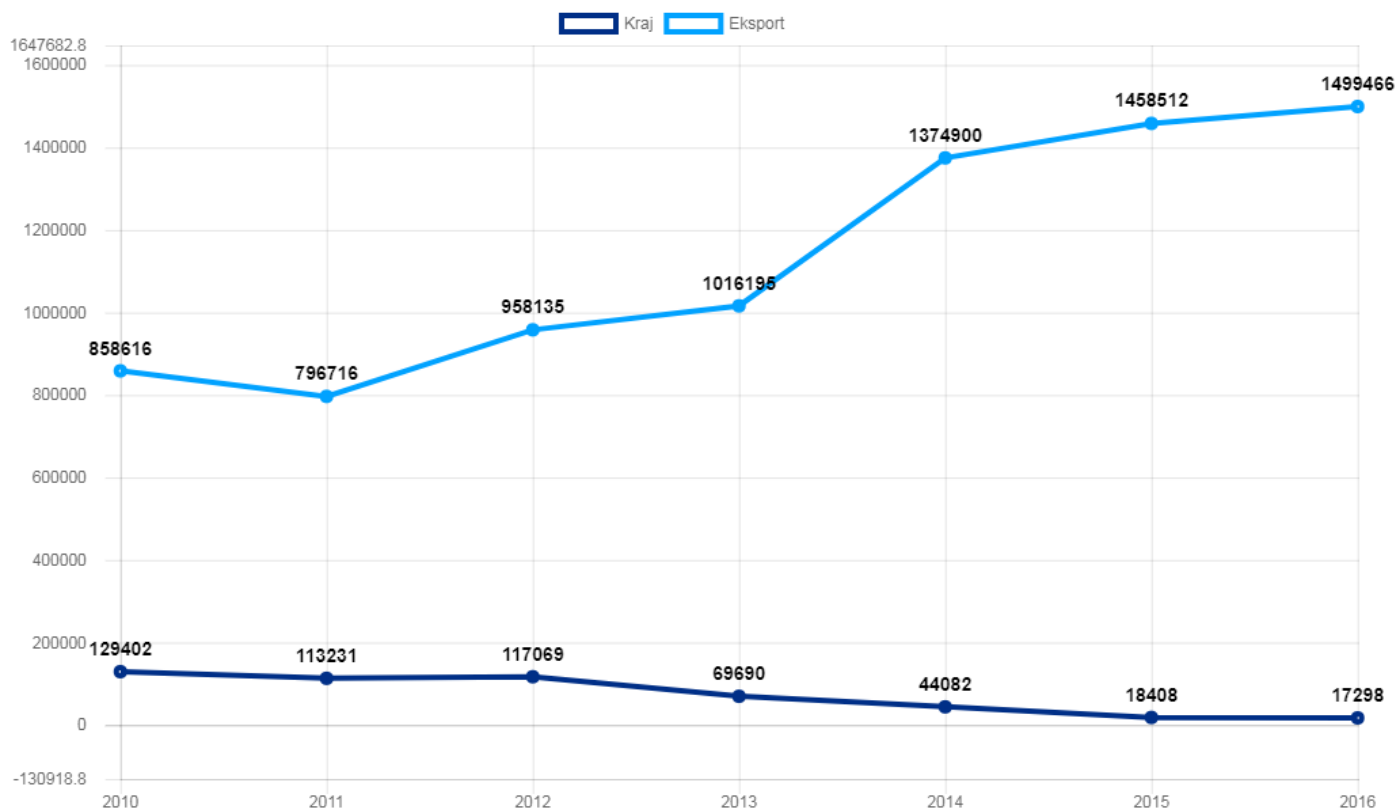
Sprzedaż Asfaltów (tony)

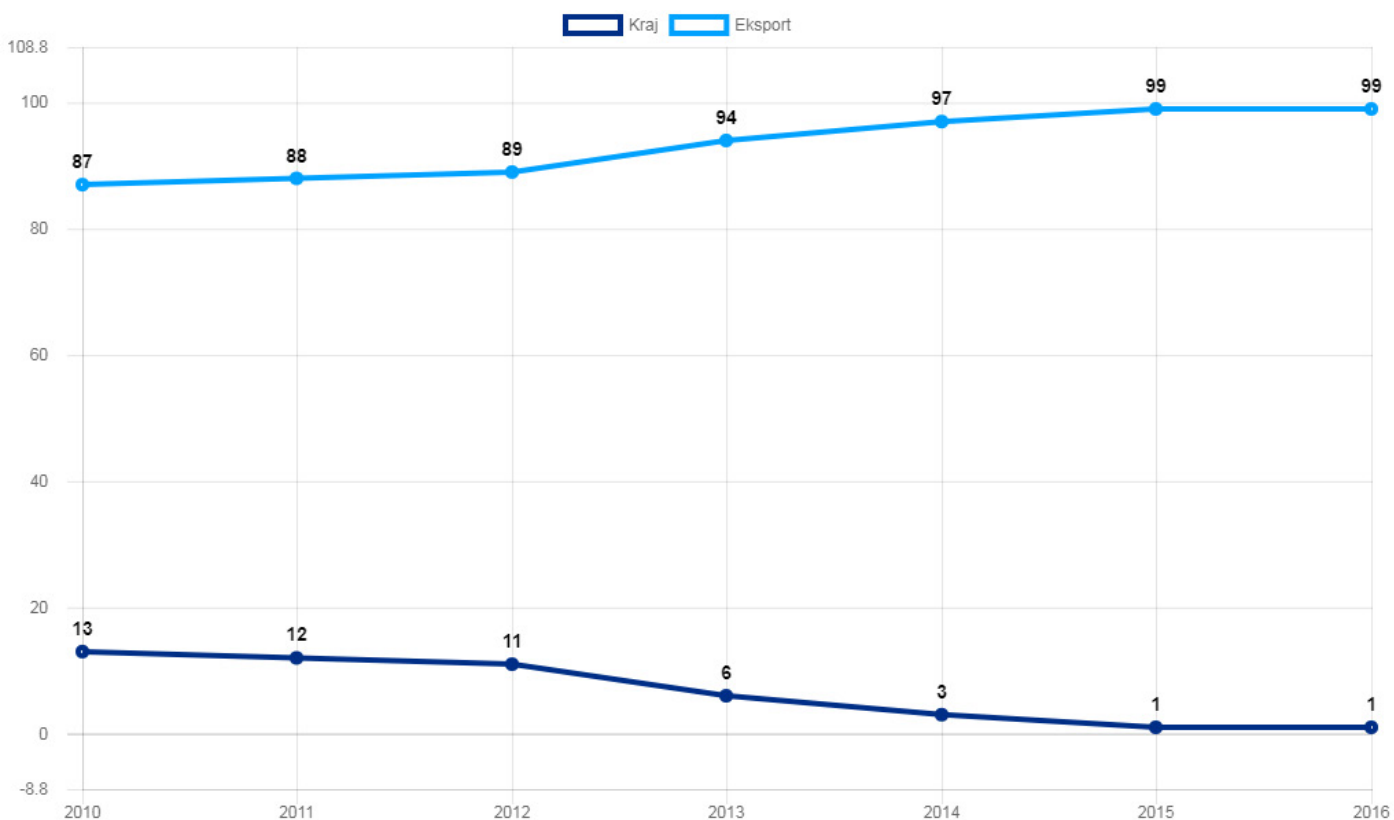
Struktura sprzedaży Asfaltów w podziale na kraj i eksport (%)

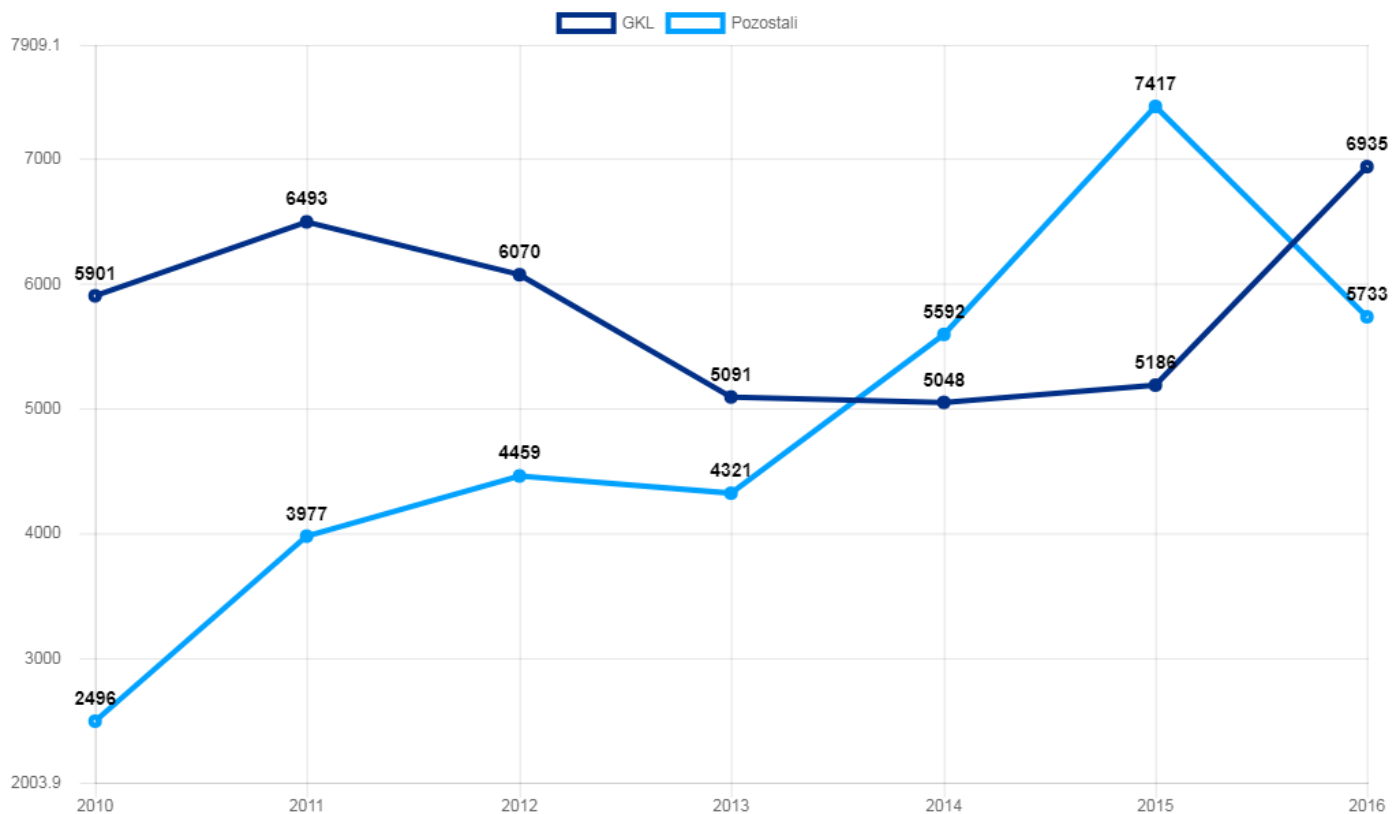
Sprzedaż Ciężkiego Oleju Opatowego (tony)

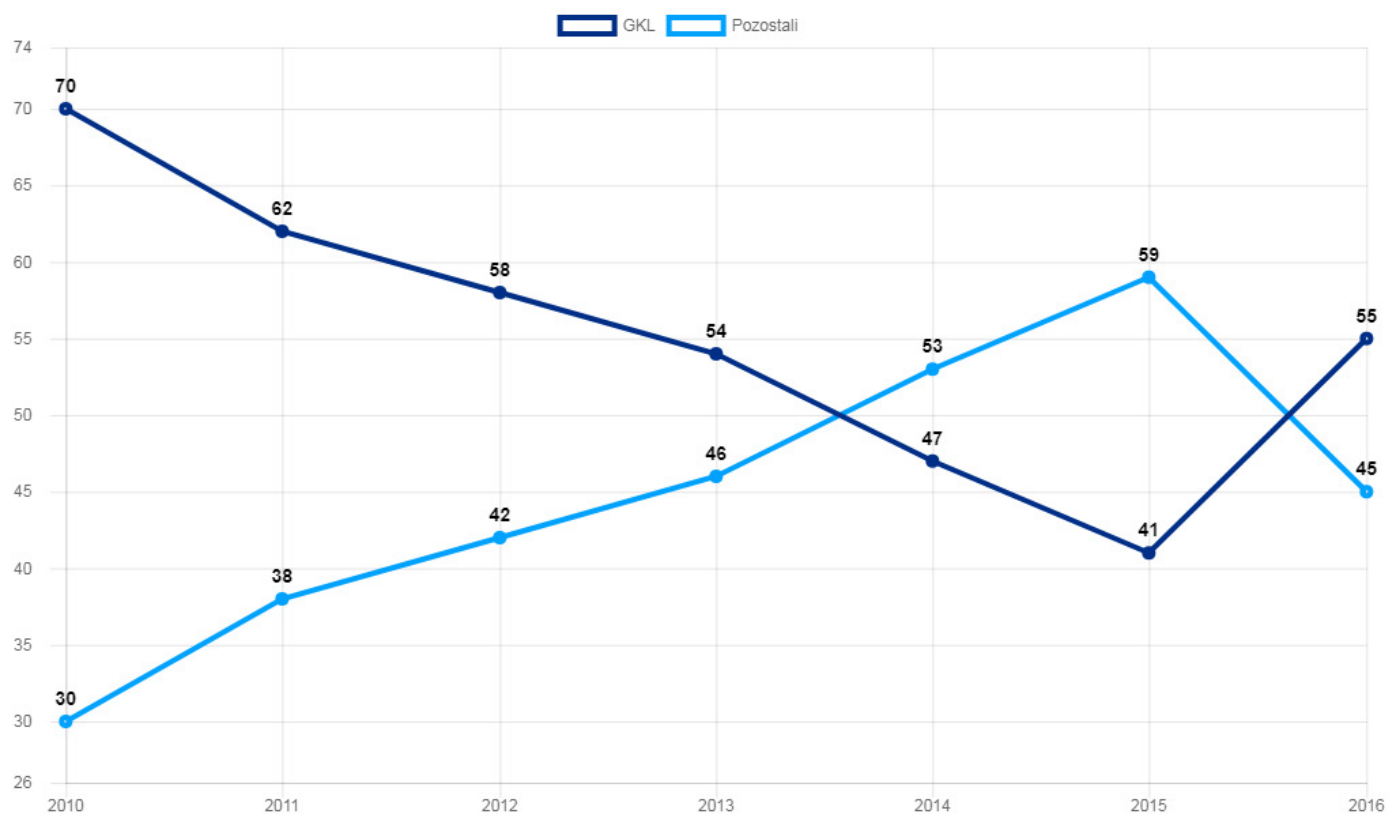
Struktura sprzedaży Ciężkiego Oleju Opatowego w podziale na kraj i eksport (%)

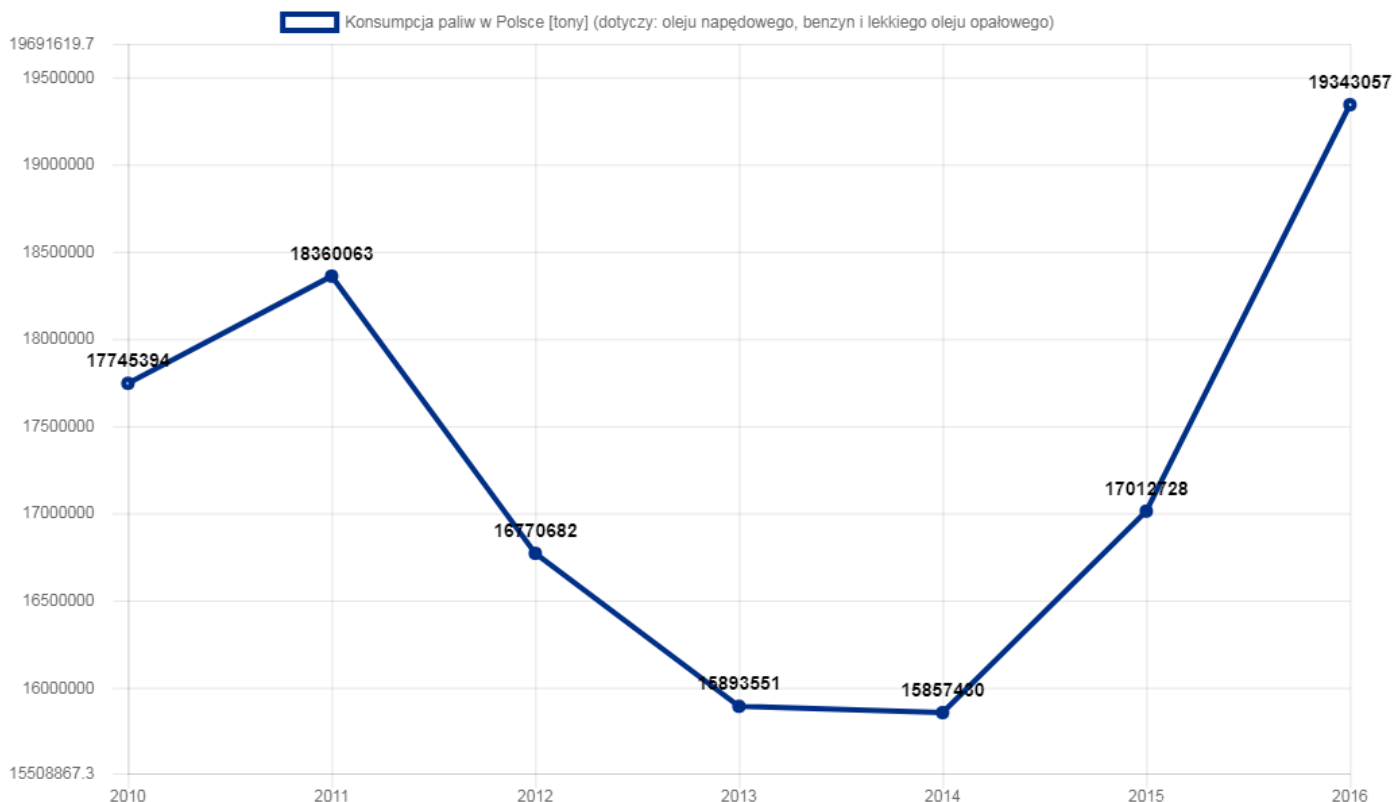
Przewozy kolejowe zrealizowane przez LOTOS Kolej (tys. ton)

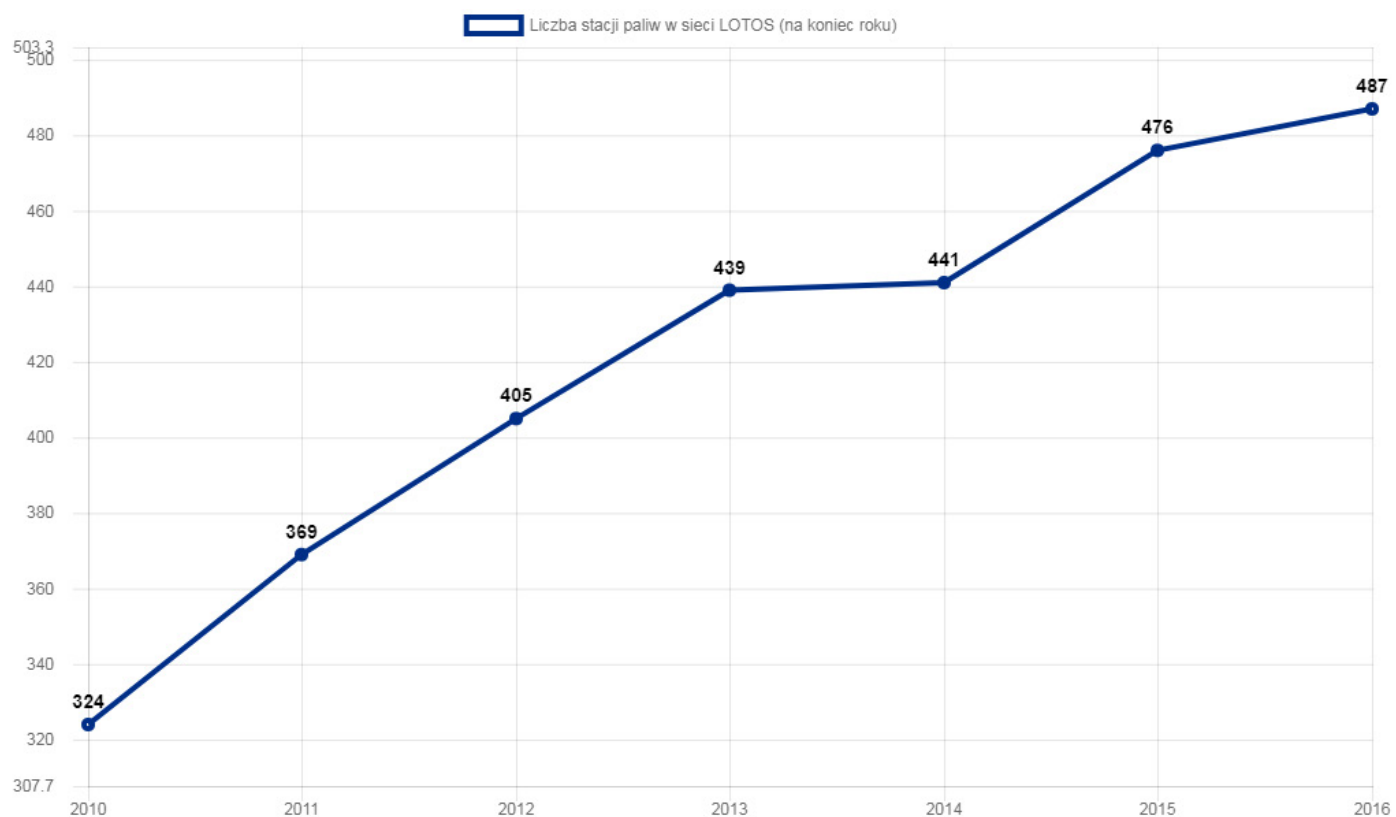
Struktura przewozów (%)

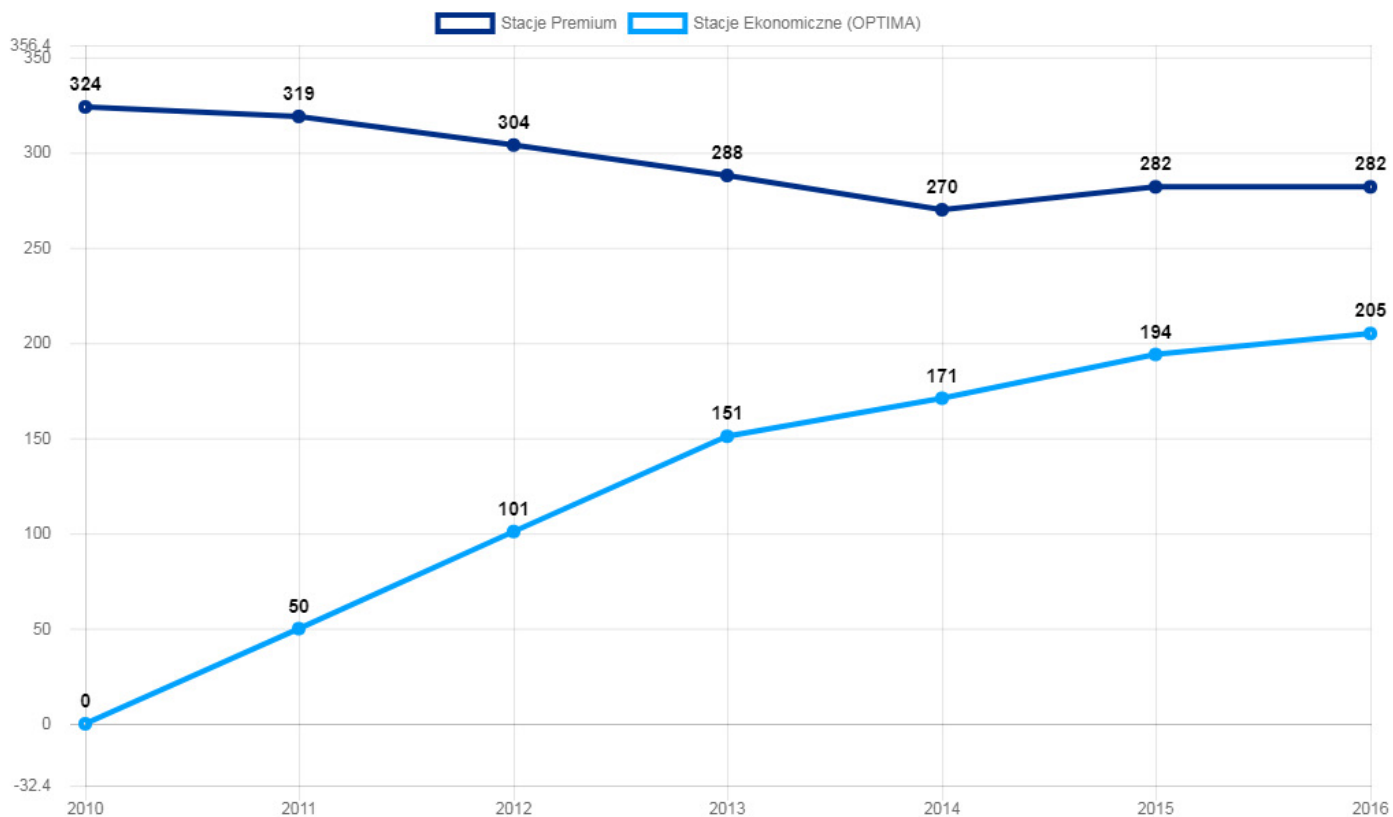
Konsumpcja paliw w Polsce (tony)

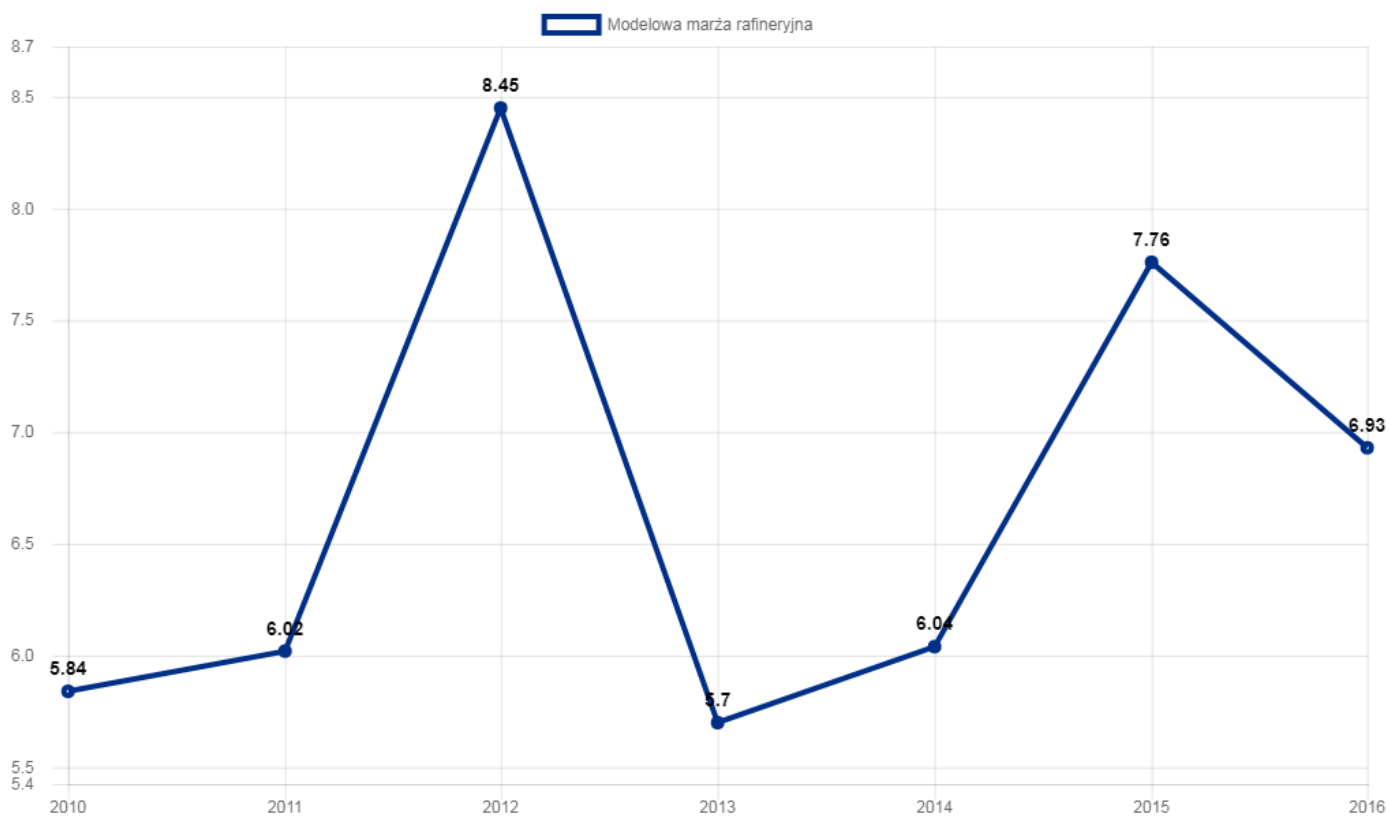
Liczba stacji paliw w sieci LOTOS (na koniec roku)

Struktura sieci LOTOS

Modelowa marża rafineryjna

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW – KWARTALNIE

	j.	1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Przychody ze sprzedaży	mln zł	3 935,9	4 969,0	5 660,0	6 366,1	5 447,3	5 454,9	6 262,6	7 020,9
Koszt własny sprzedaży	mln zł	-3 393,5	-3 922,7	-4 790,0	-5 109,4	-4 485,0	-4 881,5	-5 064,2	-5 763,4
Zysk na sprzedaży	mln zł	542,4	1 046,3	870,0	1 256,7	962,3	573,4	1 198,4	1 257,5
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości firmy	mln zł	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty sprzedaży	mln zł	-304,0	-320,1	-335,1	-331,9	-285,0	-298,4	-330,6	-338,4
Koszty ogólnego zarządu	mln zł	-106,9	-103,8	-103,3	-111,7	-109,0	-106,0	-113,0	-121,9
Zysk/(Strata) na pozostałej działalności operacyjnej	mln zł	6,3	-71,8	0,1	-78,5	8,2	3,9	1,7	-74,5
Efekt rozliczenia stopniowego przejścia kontroli (GK AB LOTOS Geonafte)	mln zł	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrata kontroli nad jednostką zależną	mln zł	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zysk/(Strata) operacyjny	mln zł	137,8	550,6	431,7	734,6	576,5	172,9	756,5	722,7
Zysk/(Strata) na działalności finansowej	mln zł	46,8	-151,5	62,1	-235,6	48,5	94,6	60,9	11,9
Udział w wynikach netto wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	mln zł	0,5	0,8	1,3	0,3	0,3	0,9	1,6	0,4
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	mln zł	185,1	399,9	495,1	499,3	625,3	268,4	819,0	735,0
Podatek dochodowy	mln zł	-79,1	-174,1	-115,2	-195,8	-214,4	-110,9	-200,2	-250,3
Zysk/(Strata) netto	mln zł	106,0	225,8	379,9	303,5	410,9	157,5	618,8	484,7
- przypadający Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	mln zł	106,0	225,8	379,9	303,5	410,9	157,5	618,8	484,7
- przypadający udziałom niekontrolującym	mln zł	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inne całkowite dochody/(straty)	mln zł	130,7	-158,2	121,0	-210,1	205,3	205,0	42,7	161,7
- różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	mln zł	-4,3	4,3	-5,0	-1,3	12,9	9,2	-9,7	14,8
- zabezpieczenia przepływów pieniężnych	mln zł	166,7	-200,6	155,6	-259,9	237,5	241,7	64,7	181,5
- podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów	mln zł	-31,7	38,1	-29,6	49,4	-45,1	-45,9	-12,3	-34,5
- pozostałe	mln zł	0,0	0,0	0,0	1,7	0,0	0,0	0,0	-0,1
Akcyza i opłata paliwowa	mln zł	2 071,2	2 314,1	2 651,5	2 594,2	2 531,9	5 431,2	8 747,5	11 799,9
Amortyzacja	mln zł	262,5	259,7	238,0	307,7	226,6	210,7	202,2	204,8
EBITDA	mln zł	400,3	810,3	669,7	1 042,3	803,1	383,6	958,7	927,5
Efekt LIFO	mln zł	192,2	-12,0	-17,2	-85,9	-122,8	137,3	12,1	-198,0
EBITDA wg LIFO	mln zł	592,5	798,3	652,5	956,4	680,3	520,9	970,8	754,0

[Zobacz pełne SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW – KWARTALNIE](#)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW – NARASTAJĄCO

	j.	1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Przychody ze sprzedaży	mln zł	3 935,9	8 904,9	14 565,0	20 931,1	5 447,3	10 902,2	17 164,7	24 185,6
Koszt własny sprzedaży	mln zł	-3 393,5	-7 316,3	-12 106,3	-17 215,7	-4 485,0	-9 366,5	-14 430,6	-20 194,1
Zysk na sprzedaży	mln zł	542,4	1 588,6	2 458,7	3 715,4	962,3	1 535,7	2 734,1	3 991,5
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości firmy	mln zł	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty sprzedaży	mln zł	-304,0	-624,1	-959,2	-1 291,1	-285,0	-583,4	-913,9	-1 252,3
Koszty ogólnego zarządu	mln zł	-106,9	-210,7	-314,1	-425,9	-109,0	-215,0	-328,1	-450,0
Zysk/(Strata) na pozostałej działalności operacyjnej	mln zł	6,3	-65,5	-65,4	-143,7	8,2	12,1	13,8	-60,7
Efekt rozliczenia stopniowego przejścia kontroli (GK AB LOTOS Geonafra)	mln zł	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrata kontroli nad jednostką zależną	mln zł	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zysk/(Strata) operacyjny	mln zł	137,8	688,3	1 120	1 854,7	576,5	749,4	1 505,9	2 228,5
Zysk/(Strata) na działalności finansowej	mln zł	46,8	-104,6	-42,6	-278,2	48,5	143,1	204,0	216,0
Udział w wynikach netto wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	mln zł	0,5	1,3	2,6	2,9	0,3	1,2	2,8	3,2
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	mln zł	185,1	585,0	1 080,0	1 579,4	625,3	893,7	1 712,7	2 447,7
Podatek dochodowy	mln zł	-79,1	-253,2	-368,3	-564,2	-214,4	-325,4	-525,6	-775,9
Zysk/(Strata) netto	mln zł	106,0	331,8	711,7	1 015,2	410,9	568,3	1 187,1	1 671,8
- przypadający Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	mln zł	106,0	331,8	711,7	1 015,2	410,9	568,3	1 187,1	1 671,8
- przypadający udziałom niekontrolującym	mln zł	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inne całkowite dochody/(straty)	mln zł	130,7	-27,4	93,6	-116,5	205,3	410,3	453,0	614,7
- różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	mln zł	-4,3	0,0	-5,0	-6,3	12,9	22,1	12,4	27,2
- zabezpieczenia przepływów pieniężnych	mln zł	166,7	-33,9	121,7	-138,2	237,5	479,2	543,9	725,4
- podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów	mln zł	-31,7	6,5	-23,1	26,3	-45,1	-91,0	-103,3	-137,8
- pozostałe	mln zł	0,0	0,0	0,0	1,7	0,0	0,0	0,0	-0,1
Akcyza i opłata paliwowa	mln zł	2 071,2	4 385,3	7 036,8	9 631,0	2 531,9	5 431,2	8 747,5	11 799,9
Amortyzacja	mln zł	262,5	522,2	760,2	1 067,9	226,6	437,3	639,4	844,3
EBITDA	mln zł	400,3	1 210,5	1 880,2	2 922,6	803,1	1 186,7	2 145,3	3 072,8
Efekt LIFO	mln zł	192,2	180,2	163,0	77,1	-122,8	14,5	26,6	-171,0
EBITDA wg LIFO	mln zł	592,5	1 390,7	2 043,2	2 999,7	680,3	1 201,2	2 171,9	2 901,8

[Zobacz pełne SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW – NARASTAJĄCO](#)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH – KWARTALNIE

	j.	1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	mln zł	633,1	1176,5	527,4	145,5	724,2	1 243,1	1 013,7	1 013,7
Zysk/(Strata) netto	mln zł	225,8	379,9	303,5	410,9	157,4	618,8	484,7	484,7
Amortyzacja	mln zł	259,7	238,0	307,7	226,6	210,7	202,1	204,9	204,9
Odsetki i dywidendy zapłacone netto	mln zł	30,9	47,6	40,2	40,8	36,3	36,8	32,3	32,3
Rozliczenie i wycena instrumentów finansowych	mln zł	73,1	(59,7)	53,2	(95,4)	(106,4)	(30,2)	(82,1)	(82,1)
Pozostałe	mln zł	241,4	57,8	424,8	190,2	110,5	85,1	201,2	201,2
Zmiana w pozycjach kapitału pracującego	mln zł	-197,8	512,9	-602	-627,6	315,7	330,5	172,7	172,7
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	mln zł	813,5	(190,4)	(376,3)	(447,6)	(381,6)	(275,3)	(344,2)	(344,2)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	mln zł	(175,1)	(249,8)	(672,0)	259,5	(141,1)	(322,9)	(278,2)	(278,2)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	mln zł	1 279,0	728,5	(508,2)	(44,1)	200,3	642,5	391,1	391,1
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	mln zł	510,5	1 239,0	730,8	686,7	887,0	1 529,5	1 920,6	1 920,6

[Zobacz pełne SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH – KWARTALNIE](#)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH – NARASTAJĄCE

	j.	1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	mln zł	319,2	950,0	2 126,5	2 653,9	145,5	869,7	2 112,8	3 126,5
Zysk/(Strata) netto	mln zł	106,0	331,8	711,7	1 015,2	410,9	568,3	1 187,1	1 671,8
Amortyzacja	mln zł	262,5	522,2	760,2	1 067,9	226,6	437,3	639,4	844,3
Odsetki i dywidendy zapłacone netto	mln zł	56,3	87,2	134,8	175,0	40,8	77,1	113,9	146,2
Rozliczenie i wycena instrumentów finansowych	mln zł	(33,1)	40,0	(19,7)	33,5	(95,4)	(201,8)	(232,0)	(314,1)
Pozostałe	mln zł	(26,0)	215,4	273,2	698,0	190,2	300,7	385,8	587,0
Zmiana w pozycjach kapitału pracującego	mln zł	(48,8)	(246,6)	266,3	(335,7)	(627,6)	(311,9)	18,6	191,3
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	mln zł	(191,3)	(436,5)	(626,9)	(1 003,2)	(447,6)	(829,2)	(1 104,5)	(1 448,7)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	mln zł	(104,5)	(279,6)	(529,4)	(1 201,4)	259,5	118,4	(204,5)	(482,7)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	mln zł	(1 046,6)	232,4	960,9	452,7	(44,1)	156,2	798,7	1 189,8
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	mln zł	(768,5)	510,5	1 239,0	730,8	686,7	887,0	1 529,5	1 920,6

[Zobacz pełne SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH – NARASTAJĄCE](#)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	j.	1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Aktywa	mln zł	18 539,70	19 091,40	19 753,40	19 326,30	19 649,20	19 636,30	20 473,20	21 171,20
Aktywa trwałe	mln zł	12 439,20	12 474,40	12 434,60	12 330,70	12 208,80	12 338,20	12 475,30	12 462,10
Aktywa obrotowe, z tego:	mln zł	6 091,90	6 607,70	7 309,50	6 995,10	7 440,40	7 298,10	7 997,90	8 709,10
Zapasy	mln zł	2 884,90	3 323,20	3 053,90	3 333,60	3 700,60	3 343,10	3 261,80	3 559,60
Należności z tytułu dostaw i usług	mln zł	1 538,90	1 944,30	2 323,30	2 251,70	1 975,20	2 208,80	2 646,20	2 677,00
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	mln zł	856,6	722,8	605	577,2	663	549,8	424,6	388,7
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	mln zł	640	585,8	1 276,90	744,6	999,5	1 047,20	1 529,50	1 920,70
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	mln zł	8,6	9,3	9,3	0,5	0	0	0	0
Kapitał własny i zobowiązania	mln zł	18 539,70	19 085,20	19 753,40	19 326,30	19 649,20	19 636,30	20 473,20	21 171,20
Kapitał podstawowy	mln zł	184,9	184,9	184,9	184,9	184,9	184,9	184,9	184,9
Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	mln zł	2 228,30	2 228,30	2 228,30	2 228,30	2 228,30	2 228,30	2 228,30	2 228,30
Kapitał rezerwow y z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	mln zł	-565,9	-728,3	-602,3	-812,8	-620,4	-424,7	-372,2	-225,2
Zyski zatrzymane	mln zł	6 034,50	6 260,30	6 640,20	6 945,50	7 356,30	7 328,90	7 947,70	8 432,20
Różnice kursowe z przeliczenia	mln zł	67	71,3	66,2	64,9	77,9	87,1	77,3	92,2
Kapitał własny akcjon. Jednostki Dominującej	mln zł	7 948,80	8 016,50	8 517,30	8 610,90	9 227,00	9 404,50	10 066,00	10 712,40
Udziały niekontrolujące	mln zł	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Kapitał własny razem	mln zł	7 948,90	8 016,60	8 517,40	8 610,90	9 227,10	9 404,60	10 066,10	10 712,50
Zobowiązania, z tego:	mln zł	10 590,80	11 068,60	11 236,00	10 715,40	10 422,10	10 231,70	10 407,10	10 458,70
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego długoterminowe	mln zł	4 157,80	4 216,60	4 023,80	3 980,60	3 908,10	3 488,50	3 338,70	2 738,30
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego krótkoterminowe	mln zł	2 290,60	1 900,50	1 711,40	1 576,70	1 974,70	1 681,70	1 526,10	1 687,60
Dług i kapitał zaangażowany									
Dług finansowy	mln zł	6 448,40	6 117,10	5 735,20	5 557,30	5 882,80	5 170,20	4 864,80	4 425,90
Dług netto	mln zł	5 808,40	5 531,30	4 458,30	4 812,70	4 883,30	4 123,00	3 335,30	2 505,20
Kapitał zaangażowany	mln zł	13 757,30	13 547,90	12 975,70	13 423,60	14 110,40	13 527,60	13 401,40	13 217,70

[Zobacz pełne SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ](#)

STRUKTURA KAPITAŁU AKCYJNEGO

	2014	2015	2016		2017	
Akcjonariusze (znaczące pakiety akcji)	%	%	Akcjonariusze (znaczące pakiety akcji)	%	Akcjonariusze (znaczące pakiety akcji)	%
Nafta Polska	-	-	Skarb Państwa	53,2	Skarb Państwa	53,2
Skarb Państwa	53,2	53,2	NN OFE	5	Pozostali	46,8
NN OFE	8,6(1)	5,7	PZU OFE	5	Razem	100
Pozostali	38,2	41,1	Pozostali	36,8		
Razem	100	100	Razem	100		

[Zobacz pełną STRUKTURĘ KAPITAŁU AKCYJNEGO](#)

ZATRUDNIENIE NA KONIEC OKRESU – W OSOBACH

	1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Grupa Kapitałowa LOTOS	4 760	4 781	4 841	4 888	4 881	4 880	4 797	4 898
Grupa LOTOS S.A.	1 369	1 381	1 392	1 406	1 384	1 422	1 419	1 445

[Zobacz pełne ZATRUDNIENIE NA KONIEC OKRESU – W OSOBACH](#)

SEGMENTY OPERACYJNE – KWARTALNIE

	j.	1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Przychody ze sprzedaży	mln zł	3 935,90	4 969,00	5 660,00	6 366,10	5 447,30	5 454,90	6 262,60	7 020,90
Segment wydobywczy	mln zł	294,4	321,8	245,4	366,8	368,6	344,3	256	389,8
Segment produkcji i handlu	mln zł	3 731,80	4 758,00	5 522,60	6 108,30	5 180,60	5 256,10	6 098,10	6 791,70
w tym: detal	mln zł	1 030,40	1 229,20	1 359,40	1 333,00	1 287,30	1 394,30	1 515,10	1 497,60
Pozostałe	mln zł								
Korekty konsolidacyjne	mln zł	-90,3	-110,8	-108	-109	-101,9	-145,5	-91,5	-160,6
Wynik operacyjny	mln zł	137,8	550,6	431,7	734,6	576,5	172,9	756,5	722,7
Segment wydobywczy	mln zł	6,9	-25,7	-12,7	49,3	182,4	123,7	98,8	102,3
Segment produkcji i handlu	mln zł	122,1	584,2	445,6	682,9	404,3	45,2	650,4	630,9
w tym: detal	mln zł	-0,4	11,2	39,4	7,6	2,2	23,6	43,1	-16,8
Pozostałe	mln zł								
Korekty konsolidacyjne	mln zł	8,8	-7,9	-1,1	2,4	-10,2	4	7,3	-10,5
Amortyzacja	mln zł	262,5	259,7	238	307,7	226,6	210,7	202,2	204,8
Segment wydobywczy	mln zł	143,8	140,1	116,5	181,6	83,1	79,8	69,3	75,2
Segment produkcji i handlu	mln zł	119,1	120	121,9	126,5	143,9	131,2	132,9	129,9
w tym: detal	mln zł	16,8	17,2	17,3	17,7	17,8	18,4	18,2	18,2
Pozostałe	mln zł								
Korekty konsolidacyjne	mln zł	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,3	0	-0,3
EBITDA	mln zł	400,3	810,3	669,7	1 042,30	803,1	383,6	958,7	927,5
Segment wydobywczy	mln zł	150,7	114,1	103,4	230,9	265,5	203,5	168,1	177,5
Segment produkcji i handlu	mln zł	241,3	704,2	567,5	809,4	548,2	176,4	783,3	760,8
w tym: detal	mln zł	16,4	28,4	56,7	25,3	20	42	61,3	1,4
Pozostałe	mln zł								
Korekty konsolidacyjne	mln zł	8,4	-8,3	-1,5	2	-10,6	3,7	7,3	-10,8

[Zobacz pełne SEGMENTY OPERACYJNE – KWARTALNIE](#)

SEGMENTY OPERACYJNE – NARASTAJĄCO

	j.	1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Przychody ze sprzedaży	mln zł	3 935,90	8 904,90	14 565,00	20 931,10	5 447,30	10 902,20	17 164,70	24 185,60
Segment wydobywczy	mln zł	294,4	616,2	861,6	1 228,50	368,6	712,9	968,9	1 358,70
Segment produkcji i handlu	mln zł	3 731,80	8 489,80	14 012,40	20 120,70	5 180,60	10 436,80	16 534,80	23 326,40
w tym: detal	mln zł	1 030,40	2 259,60	3 619,00	4 952,00	1 287,30	2 681,60	4 196,70	5 694,30
Pozostałe	mln zł								
Korekty konsolidacyjne	mln zł	-90,3	-201,1	-309	-418,1	-101,9	-247,5	-339	-499,5
Wynik operacyjny	mln zł	137,8	688,3	1 120,00	1 854,70	576,5	749,4	1 505,90	2 228,50
Segment wydobywczy	mln zł	6,9	-18,8	-31,5	17,8	182,4	306,1	404,9	507,2
Segment produkcji i handlu	mln zł	122,1	706,3	1 151,80	1 834,70	404,3	449,4	1 099,90	1 730,70
w tym: detal	mln zł	-0,4	10,8	50,2	57,8	2,2	25,8	68,9	52,1
Pozostałe	mln zł								
Korekty konsolidacyjne	mln zł	8,8	0,8	-0,3	2,2	-10,2	-6,1	1,1	-9,4
Amortyzacja	mln zł	262,5	522,2	760,2	1 067,90	226,6	437,3	639,4	844,3
Segment wydobywczy	mln zł	143,8	283,9	400,4	582	83,1	162,9	232,1	307,4
Segment produkcji i handlu	mln zł	119,1	239,1	361	487,4	143,9	275,1	408	537,9
w tym: detal	mln zł	16,8	34	51,3	69	17,8	36,2	54,4	72,6
Pozostałe	mln zł								
Korekty konsolidacyjne	mln zł	-0,4	-0,8	-1,2	-1,5	-0,4	-0,7	-0,7	-1
EBITDA	mln zł	400,3	1 210,50	1 880,20	2 922,60	803,1	1 186,70	2 145,30	3 072,80
Segment wydobywczy	mln zł	150,7	265,1	368,9	599,8	265,5	469	637	814,6
Segment produkcji i handlu	mln zł	241,2	945,4	1 512,80	2 322,10	548,2	724,5	1 507,90	2 268,60
w tym: detal	mln zł	16,4	44,8	101,5	126,8	20	62	123,3	124,7
Pozostałe	mln zł	0	0	0	0				
Korekty konsolidacyjne	mln zł	8,4	0	-1,5	0,7	-10,6	-6,8	0,4	-10,4

[Zobacz pełne SEGMENTY OPERACYJNE – NARASTAJĄCO](#)

SKONSOLIDOWANA SPRZEDAŻ – KWARTALNIE

	j.	1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Wolumen sprzedaży									
Benzyny	tys. ton	352	377,9	391,3	435,7	354,5	371,7	420,7	408,6
Benzyna surowa	tys. ton	124,2	117,5	117,6	161,5	112,3	104,7	120,8	126,8
Reformat	tys. ton	38,2	0	0	6,5	0	0	0	6,5
Oleje napędowe	tys. ton	1034,20	1152,50	1340,10	1269,70	1104,20	1270,30	1465,40	1357,60
Paliwo bunkrowe	tys. ton	12,9	18,9	14,9	18,7	12,7	18,3	16,8	14,6
Lekki olej opałowy	tys. ton	86,3	42,7	47,5	91,2	84,9	44,1	66,7	83,7
Paliwo JET A-1	tys. ton	139,7	172,2	199	145,2	49,6	119,4	133,2	143
Oleje smarowe	tys. ton	13,3	16,5	16,7	13,7	14	14,4	16,8	14,7
Oleje bazowe	tys. ton	60,3	62,7	45	46,2	47,2	40,4	43,4	42,9
Produkty ciężkie*	tys. ton	437,2	544,5	527,5	609,3	386	433,2	531	542,3
Gazy płynne	tys. ton	49,8	68,5	70,9	57,8	44,3	60	75,6	55,1
Ropa naftowa	tys. ton	62,3	51,3	33,6	46,6	47	45,5	31,3	35,6
Ropa naftowa towar	tys. ton	0	0	170	24,8	0	0	0	259,1
Gaz ziemny (produkt)	tys. ton	207,3	177,1	105,2	185,9	151,6	152,1	126,7	125,6
Pozostałe produkty, towary i materiały rafineryjne	tys. ton	65,7	67,1	69	73,9	62,3	60,3	69,8	71,7
Skonsolidowana sprzedaż netto									
Benzyny	mln zł	1172,50	1464,20	1500,40	1655,40	1557,50	1587,70	1746,70	1726,10
Benzyna surowa	mln zł	155,6	182,5	175,2	290,6	229,3	166,3	138,4	325,6
Reformat	mln zł	64	0	0	14,8	0	0	0	15,7
Oleje napędowe	mln zł	3 249,30	3 941,60	4 663,70	4 841,60	4 523,00	4 852,10	5 649,90	5 516,80
Paliwo bunkrowe	mln zł	17,7	35,4	24,4	35,9	26,7	34,1	30,8	30
Lekki olej opałowy	mln zł	164,8	94,1	108,7	234,9	228,2	107,5	162,3	223,1
Paliwo JET A-1	mln zł	197,2	298,9	358,2	297,1	109,4	230,8	259,4	313,6
Oleje smarowe	mln zł	65,1	81,2	79,4	71	66,6	75,1	87	87,2
Oleje bazowe	mln zł	139,5	140,2	109,6	112,8	124	124,5	128,1	112,1
Produkty ciężkie*	mln zł	225,9	431,2	503,2	674,8	466,9	523,4	637,8	687,6
Gazy płynne	mln zł	93,2	116,3	148,9	149	122,5	140,1	175,7	149,8
Ropa naftowa	mln zł	50,8	65,7	69,9	84	84,8	56,8	46,3	64,3

	j.	1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Ropa naftowa towar	mln zł			214,8	32,4				432,6
Gaz ziemny	mln zł	138,7	123,1	98,3	169,2	177	141,9	119,9	135,6
Pozostałe produkty, towary i materiały rafinerijne	mln zł	99,1	118,2	73,4	113,2	70,6	126,3	178,4	49,9
Pozostałe towary i materiały	mln zł	87,5	100,1	112,5	101,8	104,8	116,4	123,9	118,4
Usługi	mln zł	109,2	108,3	108,6	114,9	120,3	109,2	116	143,3
Inne korekty **	mln zł	-23	-17,9	-37,7	-33,1	-32,4	-38	-21,7	-58,4
Akcyza i opłata paliwowa	mln zł	-2 071,20	-2 314,10	-2 651,50	-2 594,20	-2 531,90	-2 899,30	-3 316,30	-3 052,40
Razem przychody ze sprzedaży	mln zł	3 935,90	4 969,00	5 660,00	6 366,10	5 447,30	5 454,90	6 262,60	7 020,90

[Zobacz pełne SKONSOLIDOWANA SPRZEDAŻ – KWARTALNIE](#)

SKONSOLIDOWANA SPRZEDAŻ – NARASTAJĄCO

	j.	1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Wolumen sprzedaży									
Benzyny	tys. ton	352	729,9	1121,20	1556,90	354,5	726,2	1146,90	1555,50
Benzyna surowa	tys. ton	124,2	241,7	359,3	520,8	112,3	217	337,8	464,6
Reformat	tys. ton	38,2	38,2	38,2	44,7	0	0	0	6,5
Oleje napędowe	tys. ton	1034,20	2 186,70	3 526,80	4 796,50	1104,20	2 374,50	3 839,90	5 197,50
Paliwo bunkrowe	tys. ton	12,9	31,8	46,7	65,4	12,7	31	47,8	62,4
Lekki olej opałowy	tys. ton	86,3	129	176,5	267,7	84,9	129	195,7	279,4
Paliwo JET A-1	tys. ton	139,7	311,9	510,9	656,1	49,6	169	302,2	445,2
Oleje smarowe	tys. ton	13,3	29,8	46,5	60,2	14	28,4	45,2	59,9
Oleje bazowe	tys. ton	60,3	123	168	214,2	47,2	87,6	131	173,9
Produkty ciężkie*	tys. ton	437,2	981,7	1 509,20	2 118,50	386	819,2	1 350,20	1 892,50
Gazy płynne	tys. ton	49,8	118,3	189,2	247	44,3	104,3	179,9	235
Ropa naftowa	tys. ton	48,4	113,6	147,2	193,8	47	92,5	123,8	159,4
Ropa naftowa towar	tys. ton			170	194,8	0	0	0	259,1
Gaz ziemny	tys. ton	207,3	384,4	489,6	675,5	151,6	303,7	430,4	556
Pozostałe produkty, towary i materiały rafinerijne	tys. ton	79,6	132,8	201,8	275,7	62,3	122,6	192,4	264,1

	j.	1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Skonsolidowana sprzedaż netto									
Benzyny	mln zł	1172,50	2 636,70	4 137,10	5 792,50	1 557,50	3 145,20	4 891,90	6 618,00
Benzyna surowa	mln zł	155,6	338,1	513,3	803,9	229,3	395,6	534	859,6
Reformat	mln zł	64	64	64	78,8		0	0	15,7
Oleje napędowe	mln zł	3 249,30	7 190,90	11 854,60	16 696,20	4 523,00	9 375,10	15 025,00	20 541,80
Paliwo bunkrowe	mln zł	17,7	53,1	77,5	113,4	26,7	60,8	91,6	121,6
Lekki olej opałowy	mln zł	164,8	258,9	367,6	602,5	228,2	335,7	498	721,1
Paliwo JET A-1	mln zł	197,2	496,1	854,3	1 151,40	109,4	340,2	599,5	913,1
Oleje smarowe	mln zł	65,1	146,3	225,7	296,7	66,6	141,7	228,7	315,9
Oleje bazowe	mln zł	139,5	279,7	389,3	502,1	124	248,5	376,6	488,7
Produkty ciężkie*	mln zł	225,9	657,1	1 160,30	1 835,10	466,9	990,3	1 628,10	2 315,70
Gazy płynne	mln zł	93,2	209,5	358,4	507,4	122,5	262,6	438,3	588,1
Ropa naftowa	mln zł	50,8	116,5	186,4	270,4	84,8	141,6	187,9	252,2
Ropa naftowa towar	mln zł			214,8	247,2		0	0	432,6
Gaz ziemny	mln zł	138,7	261,8	360,1	529,3	177	318,9	438,8	574,4
Pozostałe produkty, towary i materiały rafinerijne	mln zł	99,1	217,3	290,7	403,9	70,6	196,9	375,3	425,2
Pozostałe towary i materiały	mln zł	87,5	187,6	300,2	402	104,8	221,2	345,1	463,5
Usługi	mln zł	109,2	217,5	326,1	441	120,3	229,5	345,5	488,8
Inne korekty **	mln zł	-23	-40,9	-78,6	-111,7	-32,4	-70,4	-92,1	-150,5
Akcyza i opłata paliwowa	mln zł	-2 071,20	-4 385,30	-7 036,80	-9 631,00	-2 531,90	-5 431,20	-8 747,50	-11 799,90
Razem przychody ze sprzedaży	mln zł	3 935,90	8 904,90	14 565,00	20 931,10	5 447,30	10 902,20	17 164,70	24 185,60

[Zobacz pełne SKONSOLIDOWANA SPRZEDAŻ – NARASTAJĄCO](#)

RÓŻNICE KURSOWE OPERACYJNE DLA GK GL S.A. – KWARTALNIE

		1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Różnice kursowe operacyjne dla GK GL S.A.	mln zł	2,3	7,4	14,2	-21,2	6,4	0,6	-15,1	3,3
w tym: Grupa LOTOS S.A.	mln zł	2,3	6,9	14,7	-22,1	6,6	0,4	-15,1	3,5

[Zobacz pełne RÓŻNICE KURSOWE OPERACYJNE DLA GK GL S.A. – KWARTALNIE](#)

OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE

		1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Średniokwartalne notowania ropy naftowej									
Brent Dtd	USD/ bbl	33,79	45,56	45,71	49,05	53,59	49,56	52,1	61,4
Spread Brent Dtd vs Ural Rtdm	USD/ bbl	2,7	2,59	2,33	2,18	2,14	1,52	1,01	0,91
Średniokwartalne notowania walut									
Kurs dolara	zł	3,96	3,87	3,89	4,06	4,06	3,83	3,63	3,6
Kurs euro	zł	4,36	4,37	4,34	4,38	4,32	4,22	4,26	4,23
Marża modelowa GL S.A.*	USD/ bbl	6,51	6,49	6,01	8,24	7,34	7,14	8,57	7,07

[Zobacz pełne OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE](#)

LIFO – KWARTALNIE

		1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Wynik operacyjny	mln zł	137,8	550,6	431,7	734,6	576,5	172,9	756,5	722,7
Efekt LIFO	mln zł	192,2	-12	-17,2	-85,9	-122,8	137,3	12,1	-197,5
Wynik operacyjny według LIFO	mln zł	330	538,6	414,5	648,7	453,7	310,2	768,6	525,2

[Zobacz pełne LIFO – KWARTALNIE](#)

FINANSOWE TRANSAKCJE TERMINOWE – KWARTALNIE

		1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Transakcje zamknięte	mln zł	4	147,3	20,9	0,9	-29	18,2	63,8	64,4
zabezpieczenie poziomu cen produktów	mln zł	50,2	160,7	13,2	-7,8	0,1	-0,2	9,5	12,5
zabezpieczenie kursu walutowego i CO2	mln zł	-14,6	-13,5	4	8,7	1,7	17,6	48,8	53,7
zabezpieczenie stopy procentowej	mln zł	-31,6	0,1	3,7	0	-30,8	0,8	5,5	-1,8
Transakcje otwarte									
zabezpieczenie poziomu cen produktów	mln zł	-59,2	-142,9	17,5	38,2	-10,5	-0,8	0,4	4,3
zabezpieczenie kursu walutowego i CO2	mln zł	84,8	-60,5	14	-118,4	102	95,2	-29,9	3,1
zabezpieczenie stopy procentowej	mln zł	3,5	-17	7,3	26,1	32,9	-6,2	-4,1	10,3

[Zobacz pełne FINANSOWE TRANSAKCJE TERMINOWE – KWARTALNIE](#)

DETAL – KWARTALNIE

		1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Liczba stacji paliw w sieci LOTOS na koniec okresu		477	478	480	487	487	485	485	493
- stacje własne CODO		290	291	295	300	300	301	302	305
w tym LOTOS Optima		121	122	122	121	121	121	121	121
- stacje partnerskie DOFO		187	187	185	187	187	184	183	188
w tym LOTOS Optima		75	76	76	84	84	83	83	83
podpisane umowy franczyzowe		194	200	192	191	190	185	184	188
- stacje patronackie DODO		0	0	0	0	0	0	0	0
Wolumen sprzedaży w detalu									
Stacje CODO, DOFO, DODO	tys. ton	243	271,2	295,4	272,5	255	292,4	320,5	299,8

[Zobacz pełne DETAL – KWARTALNIE](#)

DANE OPERACYJNE SEGMENTU WYDOBYWCZEGO W TONACH (ROPA) I METRACH SZĘŚCIENYCH (GAZ) – KWARTALNIE

		1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
produkcja ropy naftowej	tys. ton	149,3	133,4	120,4	129,3	124,3	126,1	111,4	112,8
Polska: złoża B3	tys. ton	31,5	29,1	27,4	24,7	23,7	22,9	22,1	22,1
Polska: złoża B8	tys. ton	31,5	30,2	31,8	31,4	28,3	29,4	30,1	30,3
Norwegia : obszar Heimdal	tys. ton	18,6	12,5	7,5	9,8	15,3	11,2	4,3	2,6
Norwegia : obszar Sleipner	tys. ton	53,9	48,4	40,7	50,7	44,8	50,4	43,4	47,2
Litwa	tys. ton	13,8	13,2	13	12,7	12,2	12,1	11,5	10,6
produkcja gazu ziemnego	mln m³	256,3	229	183,1	237,2	219,8	217,1	173	166,4
Polska: złoża B3	mln m³	3,4	3,2	3,1	2,8	2,7	2,6	2,5	2,5
Polska: złoża B8	mln m³	3,6	3,4	3,5	4,1	3,9	3,9	3,8	3,9
Norwegia: obszar Heimdal	mln m³	64,9	50	29,7	49,4	68,3	48,7	37,5	22,4
Norwegia: obszar Sleipner	mln m³	184,4	172,4	146,8	180,9	145	161,9	129,1	137,6
sprzedaż ropy naftowej	tys. ton	136,2	125,7	101	108,7	91,5	122,5	79,3	117,4
Polska	tys. ton	61,8	62,3	55,1	49,9	38,1	63,9	41,2	69,4
Norwegia	tys. ton	62,3	51,3	33,6	46,6	47	45,5	31,3	35,7
Litwa	tys. ton	12,1	12,1	12,3	12,2	6,3	13,1	6,8	12,3
sprzedaż gazu ziemnego	mln m³	248,7	212,5	126,9	222,4	205,8	205,4	172,1	170,5
Polska	mln m³	1,9	1,7	1,6	1,2	1,1	1,2	1	1
Norwegia	mln m³	246,8	210,8	125,3	221,2	204,6	205,2	171,1	169,5
Litwa	mln m³					0	-1	0	0

[Zobacz pełne DANE OPERACYJNE SEGMENTU WYDOBYWCZEGO W TONACH \(ROPA\) I METRACH SZĘŚCIENYCH \(GAZ\) – KWARTALNIE](#)

DANE OPERACYJNE SEGMENTU WYDOBYWCZEGO W BBL (ROPA) I BOE (GAZ) – KWARTALNIE

		1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
	liczba dni	91	91	92	92	90	91	92	92
produkcja całkowita (ropa + gaz)	boe/d	30 206,10	26 998,10	22 515,10	26 919,40	25 880,00	25 548,30	21 063,50	20 728,00
Polska	boe/d	5 858,70	5 501,90	5 448,80	5 201,70	4 942,20	4 906,20	4 836,10	4 861,00
Norwegia	boe/d	23 190,00	20 385,00	15 992,00	20 665,00	19 901,50	19 628,40	15 275,00	14 993,00
Litwa	boe/d	1 157,40	1 111,10	1 074,40	1 052,70	1 036,30	1 013,70	952,3	874
sprzedaż całkowita (ropa + gaz)	boe/d	29 270,30	26 178,80	17 601,60	26 655,70	22 685,80	25 166,30	18 842,50	22 045,00
Polska	boe/d	5 476,60	5 493,70	4 813,60	4 344,10	3 375,40	5 539,10	3 553,40	5 934,00
Norwegia	boe/d	22 792,10	19 682,70	11 785,30	21 322,30	18 781,00	18 544,50	14 733,80	15 108,00
Litwa	boe/d	1 001,70	1 002,40	1 002,80	989,3	529,4	1 082,70	555,3	1 003,00
produkcja ropy naftowej	bbl/d	12 490,50	11 168,70	9 993,90	10 703,00	10 517,60	10 543,00	9 236,50	9 348,00
Polska: złoża B3	bbl/d	2 683,60	2 473,80	2 308,50	2 078,70	2 041,60	1 953,60	1 865,40	1 861,00
Polska: złoża B8	bbl/d	2 686,50	2 574,10	2 687,30	2 653,10	2 440,30	2 503,60	2 539,90	2 559,00
Norwegia : obszar Heimdal	bbl/d	1 530,90	1 028,80	608,9	794,3	1 270,40	923	350,4	208
Norwegia : obszar Sleipner	bbl/d	4 432,10	3 980,90	3 314,80	4 124,20	3 729,00	4 149,20	3 528,40	3 846,00
Litwa	bbl/d	1 157,40	1 111,10	1 074,40	1 052,70	1 036,30	1 013,70	952,3	874
produkcja gazu ziemnego	boe/d	17 715,90	15 829,50	12 521,30	16 216,30	15 362,40	15 005,30	11 827,00	11 379,00
Polska: złoża B3	boe/d	237,7	220,8	209,5	189,6	185,9	178,5	171,1	171
Polska: złoża B8	boe/d	250,8	233,2	243,5	280,2	274,4	270,6	259,7	269
Norwegia : obszar Heimdal	boe/d	4 483,40	3 458,20	2 029,20	3 378,30	4 770,80	3 366,50	2 566,40	1 534,00
Norwegia : obszar Sleipner	boe/d	12 744,00	11 917,30	10 039,10	12 368,20	10 131,30	11 189,80	8 829,80	9 405,00
sprzedaż ropy naftowej	bbl/d	6 733,70	6 117,50	4 227,00	9 665,80	8 307,70	10 902,30	7 077,90	10 389,00
Polska	bbl/d	5 289,90	5 332,30	4 660,10	4 228,80	3 297,10	5 454,30	3 482,70	5 868,00
Norwegia	bbl/d	5 732,00	5 115,10	3 224,30	4 447,70	4 481,20	4 365,30	3 039,90	3 518,00
Litwa	bbl/d	1 001,70	1 002,40	1 002,80	989,3	529,4	1 082,70	555,3	1 003,00

		1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
sprzedaż gazu ziemnego	boe/d	17 246,70	14 729,00	8 714,50	16 989,90	14 378,10	14 264,00	11 764,60	11 657,00
Polska	boe/d	186,7	161,4	153,5	115,3	78,3	84,8	70,7	67
Norwegia	boe/d	17 060,00	14 567,60	8 561,00	16 874,60	14 299,80	14 179,30	11 694,00	11 590,00
Litwa	boe/d	0	0	0	0	0	0	0	0
Zasoby 2P na ostatni dzień okresu	mln boe	64,1	62	59,9	72,7	67,8	65,4	72,3	88,2
Polska : złoża B3	mln boe	9,7	9,5	9,3	9,1	8,8	8,6	8,8	8,3
Polska : złoża B8	mln boe	30,3	30,1	29,8	29,5	29,3	29	37,2	37
Norwegia : Heimdal	mln boe	3,9	3,7	3,4	4	3,4	3,1	2,8	2,7
Norwegia : Sleipner	mln boe	13,1	11,8	10,8	15,5	14,3	12,9	11,7	15,6
Norwegia: YME									12,9
Norwegia :Utgard					8,1	8,1	8,1	8,1	8,1
Litwa	mln boe	7	6,9	6,6	6,5	3,9	3,8	3,7	3,6

[Zobacz pełne DANE OPERACYJNE SEGMENTU WYDOBYWCZEGO W BBL \(ROPA\) I BOE \(GAZ\) – KWARTALNIE](#)

DANE OPERACYJNE SEGMENTU PRODUKCJI I HANDLU – KWARTALNIE

		1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Wykorzystanie projektowych mocy wytwórczych rafinerii	%	93,4	99	102,6	102,5	97,7	101,6	105,2	102
(w przeliczeniu na dni pracy rafinerii)									
Przerób ropy w rafinerii w Gdańsku, z tego:	tys. ton	2 444,40	2 512,80	2 715,90	2 714,20	1 924,40	2 217,00	2 784,50	2 700,10
ropy Ural	tys. ton	1 833,00	2 099,20	1 954,20	1 922,40	1 313,30	1 737,30	2 401,80	2 080,50
ropy Rozewie	tys. ton	54,5	71,9	64,6	58,3	26,5	69,1	55,5	50,4
ropa litewska	tys. ton	12,4	8,5	10,7	9,3	11,7	9,8	12,8	7,1
ropa Lubiatów	tys. ton	64,1	72,6	57	75	54,3	75,9	76	69,6
pozostałych gatunków ropy	tys. ton	480,4	260,6	629,4	649,2	518,6	324,9	238,5	492,5

		1Q 16	2Q 16	3Q 16	4Q 16	1Q 17	2Q 17	3Q 17	4Q 17
Udział ropy Ural w przerobie ropy ogółem		75,00%	83,50%	72,00%	70,80%	68,20%	78,40%	86,30%	77,10%
Udział ropy Rozewie w przerobie ropy ogółem		2,20%	2,90%	2,40%	2,10%	1,40%	3,10%	2,00%	1,90%
Udział ropy litewskiej w przerobie ropy ogółem		0,50%	0,30%	0,40%	0,30%	0,60%	0,40%	0,50%	0,30%
Udział pozostałych gatunków ropy w przerobie ropy ogółem		22,30%	13,30%	25,30%	26,70%	29,70%	18,10%	11,20%	20,80%
Uzyski									
Benzyny	tys. ton	329,7	380,8	385	410,2	323,7	332,3	413	409,3
Benzyna surowa	tys. ton	124,2	117,5	117,7	161,4	112,3	104,7	120,8	126,8
Frakcja ksylenowa	tys. ton	17,6	16,8	15,2	21,5	15,6	17,1	16,8	19,9
Oleje napędowe	tys. ton	1 013,20	1 052,70	1 255,90	1 187,50	1 063,60	1 181,00	1 359,50	1 317,80
Lekkie oleje opałowe	tys. ton	85,9	43,2	41,8	91,2	87,7	42,4	73,7	83,6
Paliwo lotnicze JET	tys. ton	147,1	158,1	200,1	131,9	75,4	100,6	133	136,8
LPG	tys. ton	36,1	45,1	48,3	43,7	29,9	41	54,3	40,8
Paliwo bunkrowe	tys. ton	13,7	22,3	16,4	19,7	14,7	20,4	17,7	16,2
Produkty ciężkie*	tys. ton	470,6	555,8	535,6	581,8	400,2	432,8	525,4	514,9
Pozostałe	tys. ton	259,6	236,9	251,7	252,3	200,7	198,7	249	245,5
Razem	tys. ton	2 497,70	2 629,20	2 867,70	2 901,20	2 323,80	2 471,00	2 963,20	2 911,60

[Zobacz pełne DANE OPERACYJNE SEGMENTU PRODUKCJI I HANDLU – KWARTALNIE](#)

07

O RAPORCIE

O RAPORCIE

G4-17 G4-18 G4-19 G4-20 G4-21 G4-22 G4-23 G4-27 G4-28 G4-29 G4-30 G4-31 G4-32

Już po raz dziewiąty publikujemy Zintegrowany Raport Roczny Grupy Kapitałowej LOTOS, podsumowując w ten sposób działalność naszej organizacji w roku 2017. Publikacja przybliży informacje na temat sposobu funkcjonowania Grupy Kapitałowej LOTOS, jej model biznesowy, strategię, proces budowy wartości oraz wyniki finansowe i osiągnięcia z perspektywy wszystkich jej kapitałów, a także opisuje ryzyka i zakres oddziaływania na poszczególne grupy interesariuszy. Od początku naszej praktyki raportowania danych pozafinansowych robimy to w pełnym przekonaniu, że transparentność podejmowanych przez nas działań jest sprawą kluczową dla rozwoju naszego biznesu. Proces zbierania istotnych danych i ich publikacja są także ważnym elementem strategii biznesowej Grupy Kapitałowej LOTOS oraz strategii CSR, które zakładają aktywny dialog z jej interesariuszami.

Informacje zawarte w raporcie dotyczą okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku i opisują stan na koniec roku. W odosobnionych przypadkach, zaznaczonych w treści raportu, dotyczą innego okresu. Raportowanie odbywa się w cyklu rocznym. Ostatni Zintegrowany Raport Roczny GK LOTOS został wydany w 2016 roku.

Raport za 2017 rok, poza Grupą LOTOS S.A., obejmuje swoim zasięgiem wszystkie spółki bezpośrednio zależne:

- LOTOS Upstream Sp. z o.o.
- LOTOS Petrobaltic S.A.
- LOTOS Oil Sp. z o.o.
- LOTOS Asphalt Sp. z o.o.
- LOTOS Serwis Sp. z o.o.
- LOTOS Paliwa Sp. z o.o.
- LOTOS Lab Sp. z o.o.
- LOTOS Infrastruktura S.A.
- LOTOS Terminale S.A.
- LOTOS Kolej Sp. z o.o.
- LOTOS Ochrona Sp. z o.o.
- LOTOS Straż Sp. z o.o.

Dodatkowo, ze względu na ich szczególne znaczenie, charakter działalności i skalę oddziaływania na otoczenie, do raportowania części wskaźników włączono także wybrane spółki pośrednio zależne:

- AB LOTOS Geonafta
- LOTOS Biopaliwa Sp. z o.o.
- RCEkoenergia Sp. z o.o.
- Energobaltic Sp. z o.o.
- LOTOS Exploration and Production Norge AS.*
- SPV Baltic Sp. z o.o.

* Zakres raportowania danych dla spółki LOTOS E&P Norge AS jest ograniczony w stosunku do pozostałych ze względu na fakt, że spółka jest licencjobiorcą, przez co wszystkie kwestie środowiskowe (i inne kwestie operacyjne) są raportowane przez operatorów.

STANDARD RAPORTOWANIA

Tegoroczny Zintegrowany Raport Roczny Grupy Kapitałowej LOTOS został przygotowany w oparciu o wytyczne rekomendowane przez IIRC (International Integrated Reporting Council), wytyczne międzynarodowego standardu raportowania Global Reporting Initiative (GRI G4) oraz o odpowiadający mu suplement sektorowy dla branży paliwowej i gazowniczej „GRI 4 Sector Disclosures Oil & Gas”. Raport uwzględni również kierunki najnowszego prawodawstwa unijnego w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych oraz dotyczących różnorodności.

JAK POWSTAWAŁ RAPORT?

G4-18

G4-23

G4-27

Proces definiowania treści tegorocznego raportu został skonstruowany w oparciu o 3 etapy rekomendowane przez standard GRI G4: identyfikację, priorytetyzację oraz walidację. Ponadto przygotowując poszczególne treści, staraliśmy się także sprostać czterem zasadom określonym przez standard:

- istotności prezentowanych informacji,
- włączenia w proces tworzenia raportu interesariuszy Grupy Kapitałowej LOTOS,
- pokazania szerszego kontekstu zrównoważonego rozwoju oraz
- kompletności prezentowanych treści.

W pierwszym etapie procesu stworzyliśmy listę tematów, które są najmocniej powiązane z obszarami naszych oddziaływań ekonomicznych, społecznych i środowiskowych i jednocześnie są istotne dla naszych interesariuszy. Analizie poddaliśmy także trendy i wyzwania zrównoważonego rozwoju oraz wytyczne strategii agend rządowych i Unii Europejskiej w tym zakresie.

By dowiedzieć się, które z rozpoznanych tematów są najbardziej istotne dla interesariuszy LOTOSU, po raz pierwszy w historii naszego raportowania przeprowadziliśmy internetowe badanie ankietowe wśród wytypowanej grupy ponad 200 interesariuszy Grupy Kapitałowej LOTOS oraz wśród fanów Grupy LOTOS na portalu Facebook (umieszczono post z linkiem do ankiety.)

W taki sposób wybraliśmy wstępną listę tematów do zaraportowania. W następnym kroku zespół z LOTOSU, odpowiedzialny za nadzór nad procesem raportowania, dokonał wstępnej priorytetyzacji tematów. Pod uwagę wzięte zostały dwa kluczowe aspekty: znaczenie danego tematu dla funkcjonowania i oddziaływania Grupy Kapitałowej LOTOS oraz znaczenie dla oceny i decyzji interesariuszy. Zastosowane kryteria pozwoliły na wyłonienie aspektów raportowania o różnym poziomie istotności dla LOTOSU i dla otoczenia w podziale na trzy grupy: niska istotność, średnia istotność, wysoka istotność.

Aspekty, które znalazły się w grupie zagadnień najbardziej istotnych, ostatecznie zostały poddane walidacji, a więc zweryfikowane zostało oddziaływanie LOTOSU do wewnątrz i do otoczenia. Pełną listę aspektów przyporządkowanych do grup istotności prezentuje matryca istotności. Następnie do każdego z nich przyporządkowane zostały aspekty wskazane w standardzie GRI – G4 oraz w odpowiadającym mu suplemencie sektorowym.

Ostateczna lista tematów do raportu została zatwierdzona przez Zarząd Grupy LOTOS SA.

W proces identyfikacji i walidacji istotnych aspektów do raportu oraz opracowania jego treści zaangażowani byli: przedstawiciele Kadry Zarządzającej Grupy Kapitałowej LOTOS, zespół kilkudziesięciu pracowników, reprezentujących kluczowe obszary oddziaływania Grupy Kapitałowej LOTOS ze wszystkich spółek i jednostek organizacyjnych poddanych raportowaniu, również kilkudziesięciu przedstawicieli kluczowych grup interesariuszy zewnętrznych GK LOTOS, którzy wzięli udział w badaniu online. W ramach badania nasi interesariusze nie tylko oceniali, które z zaproponowanych im tematów są z ich perspektywy istotne, zgłaszali także własne propozycje wątków, które ich zdaniem powinny zostać poruszone w raporcie zintegrowanym.

Przygotowując treść tegorocznego raportu, podjęliśmy próbę odpowiedzi na większość z przedstawionych przez nich propozycji. Wśród nich znalazły się:

- wpływ na rozwój polskiej gospodarki
- obsługa klienta na stacjach paliw
- wspieranie polskich sportowców i pozostała działalność sponsorska
- system wspierania rozwoju pracowników
- status projektów inwestycyjnych oraz innowacyjnych
- działania LOTOSU wzmacniające bezpieczeństwo energetyczne kraju
- działania w zakresie badań i rozwoju w zakresie paliw alternatywnych, w tym biopaliw zaawansowanych
- działania w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym.

Wszystkim zaangażowanym w przygotowanie i publikację raportu serdecznie dziękujemy za ich niezwykle cenny wkład w cały proces.

INFORMACJE KONTAKTOWE

Dodatkowe informacje na temat działalności ekonomicznej oraz społecznych i środowiskowych aspektów funkcjonowania Grupy Kapitałowej LOTOS udostępniane są na stronie internetowej Grupy LOTOS

www.lotos.pl

Korespondencję należy kierować na adres głównej siedziby Spółki:

Grupa LOTOS S.A.

ul. Elbląska 135
80-718 Gdańsk

Pytania związane ze społeczną odpowiedzialnością należy kierować do Grupy LOTOS na adres:

Liliana Ciechanowicz

e-mail: csr@grupalotos.pl

Pytania związane z relacjami inwestorskimi należy kierować do Grupy LOTOS na adres:

Paweł Bujnowski

Dyrektor Biura Relacji Inwestorskich
e-mail: ir@grupalotos.pl

Pytania związane z relacjami Spółki z mediami należy kierować do Grupy LOTOS na adres:

Agnieszka Kowalczyk

Dyrektor ds. Komunikacji
e-mail: media@grupalotos.pl

[Więcej informacji kontaktowych na stronie internetowej Grupy LOTOS](#)

MATRYCA ISTOTNOŚCI

EKONOMICZNE	ŚRODOWISKOWE	SPOŁECZNE	BARDZO ISTOTNE
Wyniki finansowe uzyskane w 2017 roku przez Grupę Kapitałową LOTOS	Zakres zaangażowania Grupy Kapitałowej LOTOS w inicjatywy wspierające rozwój gospodarczy i ekonomiczny kraju	Wpływ obecności Grupy Kapitałowej LOTOS na lokalny rynek pracy	Wpływ łańcucha dostaw Grupy Kapitałowej LOTOS na otoczenie
Ilość i rodzaj rezerw oraz produkcji pozyskiwanych przez LOTOS paliw	Wydatki przeznaczane przez Grupę Kapitałową LOTOS na ochronę środowiska, w tym wydatki na energię odnawialne	Zawartość substancji szkodliwych w paliwach	Materiały i surowce wykorzystywane w prowadzonej działalności
Zużycie energii	Emisja gazów cieplarnianych	Gospodarowanie ściekami i odpadami	Polityka odzyskiwania produktów i materiałów
Wysokość kar pieniężnych za nieprzestrzeganie prawa i regulacji dot. ochrony środowiska	Pobór i źródła wody wykorzystywane w prowadzonej działalności	Skala i polityka zatrudnienia	Zapobieganie korupcji
Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo klientów	Wykorzystywane zamienniki paliw kopalnych	Praktyki w zakresie zwolnień i ustania stosunku pracy	Szkolenia i edukacja pracowników
Praktyki z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy	Odpowiedzialne znakowanie produktów i usług	Przygotowanie na wypadek zagrożeń ludności, w tym procedury bezpieczeństwa i integralność zasobów	Zarządzanie różnorodnością i równość szans

TABELA TREŚCI GRI

WSKAŹNIK GRI G4	WYTYCZNE GRI G4	ROZDZIAŁ W RAPORCIE	ZASADY GLOBAL COMPACT	CELE SDGS	UWAGI
STRATEGIA I ANALIZA					
G4-1	Oświadczenie kierownictwa najwyższego szczebla na temat znaczenia zrównoważonego rozwoju dla organizacji i jej strategii	List Prezesa Zarządu List Przewodniczącej Rady Nadzorczej			
G4-2	Opis kluczowych wpływów, szans i ryzyk	Zrównoważony rozwój Strategia i model biznesowy List Prezesa Zarządu			
PROFIL ORGANIZACJI					
G4-3	Nazwa organizacji	Grupa Kapitałowa			
G4-4	Główne marki, produkty i usługi	Grupa Kapitałowa			
G4-5	Lokalizacja siedziby głównej organizacji	Grupa Kapitałowa			
G4-6	Liczba krajów, w których działa organizacja	Grupa Kapitałowa			
G4-7	Forma własności i struktura prawna organizacji	Grupa Kapitałowa			
G4-8	Obsługiwane rynki	Grupa Kapitałowa			
G4-9	Skala działalności	Grupa Kapitałowa Kapitał produkcyjny Kapitał finansowy			
G4-10	Liczba pracowników wg płci, funkcji, rodzaju umowy i regionu	Kapitał ludzki			
G4-11	Odsetek pracowników objętych umowami zbiorowymi	Kapitał ludzki	3		
G4-12	Opis łańcucha dostaw organizacji	Grupa Kapitałowa Kapitał produkcyjny			
G4-13	Znaczące zmiany w raportowanym okresie dotyczące rozmiaru, struktury, formy własności i łańcucha dostaw				
G4-14	Wyjaśnienie, czy i w jaki sposób organizacja stosuje zasadę ostrożności	Strategia i model biznesowy			
G4-15	Zewnętrzne, przyjęte lub popierane przez organizację ekonomiczne, środowiskowe i społeczne deklaracje, zasady inne inicjatywy	Grupa Kapitałowa Zrównoważony rozwój			
G4-16	Członkostwo w stowarzyszeniach branżowych i/lub w krajowych/międzynarodowych organizacjach	Grupa Kapitałowa Zrównoważony rozwój			
ZIDENTYFIKOWANE ISTOTNE ASPEKTY ORAZ ODPOWIADAJĄCE IM GRANICE					
G4-17	a. Lista wszystkich jednostek ujętych w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych organizacji lub w ich odpowiednikach; b. jednostki wskazane w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych organizacji lub w ich odpowiednikach nieujęte w raporcie	O Raporcie			
G4-18	a. Proces definiowania zawartości raportu i granic raportowania; b. Wyjaśnienie, jak organizacja zastosowała Zasady Raportowania dla Definiowania Zawartości Raportu	O Raporcie			
G4-19	Lista wszystkich istotnych aspektów zidentyfikowanych w procesie definiowania zawartości raportu	O Raporcie			
G4-20	Zakres oddziaływania każdego istotnego aspektu wewnątrz organizacji	O Raporcie			

G4-21	Zakres oddziaływania każdego istotnego aspektu na zewnątrz organizacji	O Raporcie			
G4-22	Wyjaśnienia dotyczące efektów jakichkolwiek korekt informacji zawartych w poprzednich raportach z podaniem powodów ich wprowadzenia oraz ich wpływu	O Raporcie			
G4-23	Znaczące zmiany względem poprzedniego okresu raportowania dotyczące zasięgu i zakresu oddziaływania istotnych aspektów	O Raporcie			
ZAANGAŻOWANIE INTERESARIUSZY					
G4-24	Lista grup interesariuszy angażowanych przez organizację	Zrównoważony rozwój			
G4-25	Podstawy identyfikacji i doboru interesariuszy angażowanych przez organizację	Zrównoważony rozwój			
G4-26	Podejście organizacji do zaangażowania interesariuszy	Zrównoważony rozwój			
G4-27	Kluczowe kwestie i tematy wskazywane przez interesariuszy oraz odpowiedź ze strony organizacji	O Raporcie			
PROFIL RAPORTU					
G4-28	Okres raportowania	O Raporcie			
G4-29	Data publikacji ostatniego raportu	O Raporcie			
G4-30	Cykl raportowania	O Raporcie			
G4-31	Punkt kontaktowy do skierowania pytań dotyczących raportu lub jego zawartości	O Raporcie			
G4-32	Indeks treści GRI	O Raporcie			
G4-33	Polityka i obecna praktyka w zakresie zewnętrznej weryfikacji raportu				Raport nie został poddany zewnętrznej weryfikacji
ŁAD ORGANIZACYJNY					
G4-34	Struktura zarządcza organizacji	Grupa Kapitałowa			
ETYKA					
G4-56	Wartości, zasady, standardy i normy postępowania w organizacji	Grupa Kapitałowa			
G4-57	Wewnętrzne i zewnętrzne mechanizmy w zakresie naruszeń zasad etycznych i prawa oraz kwestii związanych z uczciwością organizacji, np. infolinie etyczne	Grupa Kapitałowa			
G4-58	Wewnętrzne i zewnętrzne mechanizmy zgłaszania naruszeń zasad etycznych i prawa oraz kwestii związanych z uczciwością organizacji, takie jak przekazywanie tych kwestii do bezpośrednich przełożonych, mechanizmy informowania opinii publicznej przez sygnalistów (whistleblowing) o naruszeniach lub infolinie	Grupa Kapitałowa			

EKONOMICZNE					
WYNIKI EKONOMICZNE					
G4-EC1	Bezpośrednia wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona	Kapitał finansowy		 	
OBECNOŚĆ NA RYNKU					
G4-EC5	Stosunek wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla w podziale na płeć w stosunku do płacy minimalnej na danym rynku w głównych lokalizacjach organizacji.	Kapitał finansowy		 	
POŚREDNI WPŁYW EKONOMICZNY					
G4-EC8	Znaczący pośredni wpływ ekonomiczny, w tym skala tego wpływu	Kapitał finansowy		 	
PRAKTYKI ZAKUPOWE					
G4-EC9	Udział wydatków przeznaczonych na produkty i usługi lokalnych dostawców w głównych lokalizacjach organizacji	Kapitał finansowy			
ZASOBY					
OG1	Wielkość i rodzaj szacowanych potwierdzonych zasobów i produkcji	Kapitał produkcyjny			

ŚRODOWISKOWE					
MATERIAŁY I SUROWCE					
G4-EN1	Wykorzystywane materiały/surowce wg masy lub objętości	Kapitał naturalny	8	 	
ENERGIA					
G4-EN3	Zużycie energii wewnątrz organizacji	Kapitał naturalny	8	 	
G4-EN6	Zmniejszenie zużycia energii	Kapitał naturalny	8	 	Zaraportowany tylko opisowo
WODA					
G4-EN8	Całkowity pobór wody według źródła	Kapitał naturalny	8		

G4-EN10	Procent i całkowita objętość wody przetwarzonej i ponownie wykorzystanej	Kapitał naturalny	8		
EMISJE					
G4-EN15	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych	Kapitał naturalny	8		
G4-EN16	Pośrednie emisje gazów cieplarnianych	Kapitał naturalny	8		

G4-EN18	Intensywność emisji gazów cieplarnianych (GHG).	Kapitał naturalny	8	
G4-EN20	Emisje substancji zubożających warstwę ozonową do powietrza	Kapitał naturalny	8	
G4-EN21	Emisje tlenków azotu, tlenków siarki i innych znaczących emisji do powietrza	Kapitał naturalny	8	
ŚCIEKI I ODPADY				
G4-EN22	Całkowita objętość ścieków według jakości i docelowego miejsca przeznaczenia	Kapitał naturalny	8	

G4-EN23	Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu oraz metody postępowania z odpadem	Kapitał naturalny	8	 	
G4-EN24	Łączna liczba i objętość istotnych wycieków	Kapitał naturalny	8	 	
G4-EN25	Waga transportowanych, importowanych, eksportowanych lub przetworzonych odpadów uznanych za niebezpieczne (w rozumieniu Konwencji Bazylejskiej – Aneks I, II, III i VIII) oraz procent odpadów przemieszczanych transgranicznie	Kapitał naturalny	8	 	

OG5	Objętość i sposób pozbywania się wody złożowej oraz wody powstałej w procesie produkcji	Kapitał naturalny	8	
OG6	Objętość spalonych w pochodni na wolnym powietrzu i wypuszczonych do atmosfery węglowodorów	Kapitał naturalny	8	
OG7	Ilość powstałych odpadów wiertniczych (płuczki wiertniczej oraz zwiercin) oraz sposoby postępowania z nimi i ich utylizacji	Kapitał naturalny	8	
PRODUKTY I USŁUGI				
G4-EN28	Procent odzyskanych materiałów ze sprzedawanych produktów i ich opakowań, według kategorii materiału	Kapitał naturalny	8	
OG8	Zawartość benzenu, ołowiu i siarki w paliwach	Kapitał naturalny		

ZGODNOŚĆ Z REGULACJAMI					
G4-EN29	Kwota istotnych kar i całkowita liczba sankcji pozafinansowych z tytułu nieprzestrzegania prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska	Kapitał naturalny			
OGÓLNE					
G4-EN31	Całkowite wydatki inwestycyjne przeznaczone na ochronę środowiska według typu	Kapitał naturalny	7,8,9		
OCENA ŚRODOWISKOWA DOSTAWCY					
G4-EN32	Procent nowych dostawców, którzy zostali dobrani pod kątem spełnienia kryteriów środowiskowych	Kapitał naturalny	8		
MECHANIZMY SKARGOWE DOTYCZĄCE KWESTII ŚRODOWISKOWYCH					
G4-EN34	Liczba skarg (zażeń) związanych z wpływem na środowisko, rozpatrzonych i rozwiązanych poprzez mechanizmy formalne obowiązujące w organizacji	Kapitał naturalny			

SPOŁECZNE					
ZATRUDNIENIE					
G4-LA1	Całkowita liczba i wskaźniki zatrudnienia nowych pracowników oraz rotacji pracowników w podziale na grupy wiekowe, płeć i region	Kapitał ludzki	6	 	
BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY					
G4-LA6	Rodzaj i wskaźnik urazów, chorób zawodowych, dni straconych oraz nieobecności w pracy oraz całkowita liczba wypadków śmiertelnych związanych z pracą, według regionów oraz płci	Kapitał ludzki	6	 	
SZKOLENIA I EDUKACJA					
G4-LA9	Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadająca na pracownika w podziale na płeć oraz na kategorię pracowników	Kapitał ludzki	6	 	
G4-LA11	Procent pracowników otrzymujących regularne oceny swoich wyników oraz informacje rozwoju zawodowego, w podziale na płeć oraz kategorię pracowników	Kapitał ludzki	6	 	
RÓŻNORODNOŚĆ I RÓWNOŚĆ SZANS					
G4-LA12	Skład ciał nadzorczych i kadry pracowniczej w podziale na kategorie według płci, wieku, przynależności do mniejszości oraz innych wskaźników różnorodności	Kapitał ludzki	6		

SPOŁECZNOŚCI LOKALNE					
G4-S01	Procent zakładów z wdrożonymi programami zaangażowania lokalnej społeczności, ocenami oddziaływania i programami rozwoju	Kapitał społeczny	1		
ZAPOBIEGANIE KORUPCJI					
G4-S03	Całkowita liczba i odsetek jednostek biznesowych poddanych analizie pod kątem ryzyka związanego z korupcją oraz główne zidentyfikowane ryzyka	Grupa Kapitałowa	10		
G4-S04	Komunikacja i szkolenia dotyczące polityki i procedur antykorupcyjnych	Grupa Kapitałowa	10		
ZGODNOŚĆ Z REGULACJAMI					
G4-S08	Kwota istotnych kar i całkowita liczba sankcji pozafinansowych z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami (sprawy społeczne)				W roku 2017 na spółki Grupy Kapitałowej LOTOS nie zostały nałożone żadne istotne kary ani sankcje pozafinansowe.
INTEGRALNOŚĆ ŚRODKÓW TRWAŁYCH I BEZPIECZEŃSTWO PROCESÓW (OG)					
OG13	Liczba zdarzeń dotyczących bezpieczeństwa procesów, według rodzaju działalności	Kapitał społeczny		 	
BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE KLIENTÓW					
G4-PR1	Procent istotnych kategorii produktów i usług, w przypadku których poddaje się ocenie ich wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo w celu poprawy wskaźników	Kapitał ludzki			
ZNAKOWANIE PRODUKTÓW I USŁUG					
G4-PR5	Wyniki badań pomiaru satysfakcji klienta	Kapitał ludzki			

08

**DODATKOWE INFORMACJE
I OBJAŚNIENIA**

SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ ORAZ JEGO ZMIANY

Nazwa podmiotu	Siedziba	Przedmiot działalności	Procentowy udział Grupy we własności jednostki	
			31.12.2017	31.12.2016
Jednostka Dominująca				
Segment produkcji i handlu				
• Grupa LOTOS S.A.	Gdańsk	Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej (głównie paliw) oraz ich sprzedaż hurtowa	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Jednostki bezpośrednio zależne konsolidowane metodą pełną				
Segment wydobywczy				
• LOTOS Upstream Sp. z o.o. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK LOTOS Upstream Sp. z o.o.) (1)	Gdańsk	Działalność firm centralnych (head offices) i holdingów	1	-
• LOTOS Petrobaltic S.A. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK LOTOS Petrobaltic S.A.)	Gdańsk	Pozyskiwanie oraz eksploatacja złóż ropy naftowej i gazu ziemnego	0,9999	0,9999
Segment produkcji i handlu				
• LOTOS Paliwa Sp. z o.o.	Gdańsk	Sprzedaż hurtowa, detaliczna paliw, lekkiego oleju opałowego, zarządzanie siecią stacji paliw LOTOS	1	1
• LOTOS Oil Sp. z o.o.	Gdańsk	Produkcja i sprzedaż olejów smarowych i smarów oraz sprzedaż olejów bazowych	1	1
• LOTOS Asphalt Sp. z o.o.	Gdańsk	Produkcja i sprzedaż asfaltów	1	1
• LOTOS Kolej Sp. z o.o.	Gdańsk	Transport kolejowy	1	1
• LOTOS Serwis Sp. z o.o.	Gdańsk	Działalność w zakresie utrzymania ruchu mechanicznego, elektrycznego i automatyki, usługi remontowe	1	1
• LOTOS Lab Sp. z o.o. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK LOTOS Lab Sp. z o.o.) (2)	Gdańsk	Wykonywanie analiz laboratoryjnych	1	1
• LOTOS Straż Sp. z o.o.	Gdańsk	Ochrona przeciwpożarowa	1	1
• LOTOS Ochrona Sp. z o.o.	Gdańsk	Ochrona mienia i osób	1	1
• LOTOS Terminale S.A. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK LOTOS Terminale S.A.)	Czechowice-Dziedzice	Magazynowanie i dystrybucja paliw	1	1
• LOTOS Infrastruktura S.A. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK LOTOS Infrastruktura S.A.)	Jaśło	Magazynowanie i dystrybucja paliw. Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	1	1
• LOTOS Gaz S.A. w likwidacji	Kraków	Spółka nie prowadzi działalności operacyjnej	1	1
Jednostki bezpośrednio zależne nie objęte konsolidacją (3)				
• Infrastruktura Kolejowa Sp. z o.o.	Gdańsk	Spółka nie prowadzi działalności operacyjnej	1	1
• Fundacja LOTOS	Gdańsk	Działalność społecznie użyteczna w sferze zadań publicznych określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego. Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej	1	1
Jednostki pośrednio zależne konsolidowane metodą pełną				
Segment produkcji i handlu				
GK LOTOS Lab Sp. z o.o.				
• LOTOS Vera Sp. z o.o.	Gdańsk	Produkcja samochodów osobowych	1	-

Nazwa podmiotu	Siedziba	Przedmiot działalności	Procentowy udział Grupy we własności jednostki	
GK LOTOS Infrastruktura S.A.				
• RCEkoenergia Sp. z o.o.	Czechowice-Dziedzice	Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej, ciepła i gazu	1	1
GK LOTOS Terminale S.A.				
• LOTOS Biopaliwa Sp. z o.o.	Czechowice-Dziedzice	Produkcja estrów metylowych kwasów tłuszczowych (FAME)	1	1
Segment wydobywczy				
GK LOTOS Upstream Sp. z o.o.				
• LOTOS Exploration and Production Norge AS	Norwegia, Stavanger	Poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej na Norweskim Szelfie Kontynentalnym; świadczenie usług związanych z poszukiwaniem i wydobyciem ropy naftowej i gazu ziemnego	1	0,9999
• AB LOTOS Geonaftha (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK AB LOTOS Geonaftha)	Litwa, Gargždai	Poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej, świadczenie usług wiertniczych oraz kupno i sprzedaż ropy naftowej	1	0,9999
• UAB Genciu Nafta	Litwa, Gargždai	Poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej	1	0,9999
• UAB Manifaldas	Litwa, Gargždai	Poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej	1	0,9999
GK LOTOS Petrobaltic S.A.				
• Aphrodite Offshore Services N.V.	Curaçao	Świadczenie usług w obszarze transportu morskiego (spółka nie prowadzi działalności operacyjnej)	0,9999	0,9999
• B8 Sp. z o.o.	Gdańsk	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	0,9999	0,9999
• B8 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością BALTIC S.K.A.	Gdańsk	Poszukiwanie i eksploatacja złóż ropy i gazu ziemnego	0,9999	0,9999
• Miliana Shipholding Company Ltd. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK Miliana Shipholding Company Ltd.)	Cypr, Nikozja	Świadczenie usług magazynowania i transportu ropy naftowej oraz innych usług w obszarze transportu morskiego	0,9999	0,9999
• Technical Ship Management Sp. z o.o. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK Technical Ship Management Sp. z o.o.)	Gdańsk	Działalność usługowa wspomagająca transport morski, doradztwo w zakresie eksploatacji statków	0,9999	0,9999
• SPV Baltic Sp. z o.o.	Gdańsk	Świadczenie usług w obszarze transportu morskiego	0,9999	0,9999
• Miliana Shipmanagement Ltd.	Cypr, Nikozja	Świadczenie usług w obszarze transportu morskiego	0,9999	0,9999
• Miliana Shipping Group Ltd. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK Miliana Shipping Group Ltd.)	Cypr, Nikozja	Zarządzanie posiadanymi aktywami	0,9999	0,9999
• Bazalt Navigation Co. Ltd.	Cypr, Nikozja	Czarter statku	0,9999	0,9999
• Granit Navigation Company Ltd.	Cypr, Nikozja	Czarter statku	0,9999	0,9999
• Kambr Navigation Company Ltd.	Cypr, Nikozja	Czarter statku	0,9999	0,9999
• St. Barbara Navigation Company Ltd.	Cypr, Nikozja	Czarter statku	0,9999	0,9999
• Petro Icarus Company Ltd.	Cypr, Nikozja	Czarter statku	0,9999	0,9999
• Petro Aphrodite Company Ltd.	Cypr, Nikozja	Czarter statku	0,9999	0,9999
• Energobaltic Sp. z o.o.	Władystawowo	Produkcja energii elektrycznej, energii cieplnej, LPG oraz kondensatu gazowego	0,9999	0,9999

(1) Dnia 10 marca 2017 roku Grupa LOTOS S.A. nabyła 100% udziałów w spółce LOTOS Upstream Sp. z o.o. za łączną cenę 6 tys. zł.

(2) Dnia 6 listopada 2017 roku spółka LOTOS Lab Sp. z o.o. nabyła 100% udziałów w spółce Lucea 3 Sp. z o.o. (obecnie LOTOS Vera Sp. z o.o.) za łączną cenę 6 tys. zł.

(3) Podmioty wyłączono z konsolidacji z uwagi na fakt, iż wielkości wykazywane w sprawozdaniach finansowych tych jednostek na dzień 31 grudnia 2016 roku są nieistotne dla realizacji obowiązku określonego w standardzie MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”.

Informacje na temat udziałów Grupy we wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności znajdują się w nocie 14.

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji oraz przeliczanie waluty obcej		
Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej:	Średni kurs NBP na dzień:	
	31 grudnia 2017 (1)	31 grudnia 2016 (2)
USD	3.4813	4.1793
EUR	4.1709	4.424
NOK	0.4239	0.4868

(1) Tabela kursów średnich obowiązująca na dzień 31 grudnia 2017 roku.

(2) Tabela kursów średnich obowiązująca na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów:	Średni kurs NBP za okres sprawozdawczy:	
	2017 (1)	2016 (2)
USD	3.7439	3.7439
EUR	4.2447	4.2447
NOK	0.4538	0.4538

(1) Według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca okresu od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku.

(2) Według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca okresu od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku.

SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI

	Segment wydobywczy		Segment produkcji i handlu		Korekty konsolidacyjne		Skonsolidowane	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Przychody ze sprzedaży:	1358.7	1228.5	23326.4	20120.7	-499.5	-418.1	24185.6	20931.1
między segmentami	442.5	364.6	57	53.5	-499.5	-418.1	-	-
poza Grupę Kapitałową	916.2	863.9	23269.4	20067.2	-	-	24185.6	20931.1
Zysk/(Strata) operacyjny/(a) (EBIT)	507.2	17.8	1730.7	1834.7	-9.4	2.2	2228.5	1854.7
Amortyzacja	307.4	582	537.9	487.4	-1	-1.5	844.3	1067.9
Zysk/(Strata) operacyjny/(a) przed uwzględnieniem amortyzacji (EBITDA)	814.6	599.8	2268.6	2322.1	-10.4	0.7	3072.8	2922.6
Aktywa razem na dzień kończący okres sprawozdawczy	4267.1	4200	18744.6	16798.8	-1840.5	-1672.5	21171.2	19326.3

PRZYCHODY I KOSZTY

Koszty według rodzaju			
	Nota	2017	2016
Amortyzacja	8	844.3	1067.9
Zużycie materiałów i energii (1)		16933.1	14469.8
Usługi obce		1527.8	1503.9
Podatki i opłaty		506.7	456.8
Koszty świadczeń pracowniczych	9.2	736.2	689
Pozostałe koszty rodzajowe		254.4	247.7
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		1386.1	859.9
Razem koszty według rodzaju		22188.6	19295
Zmiana stanu produktów oraz korekty kosztu własnego		-292.2	-362.3
Razem		21896.4	18932.7
w tym:			
Koszt własny sprzedaży		20194.1	17215.7
Koszty sprzedaży		1252.3	1291.1
Koszty ogólnego zarządu		450	425.9

(1) W tym kwota 4,8 mln zł ujemnych różnic kursowych dotyczących działalności operacyjnej, ujętych w koszcie własnym sprzedaży (w roku 2016: 2,7 mln zł dodatnich różnic kursowych), patrz nota 26.2.

Koszty świadczeń pracowniczych			
	Nota	2017	2016
Koszty bieżących wynagrodzeń		560.7	526.1
Koszty ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń pracowniczych		166.2	157.4
Koszty nagród jubileuszowych, świadczeń emerytalnych i innych świadczeń po okresie zatrudnienia	24.2	9.3	5.5
Razem koszty świadczeń pracowniczych	9.1	736.2	689
Zmiana stanu produktów oraz korekty kosztu własnego		-3.1	-2.4
Razem		733.1	686.6
w tym:			
Koszt własny sprzedaży		439	414.9
Koszty sprzedaży		33.3	32.2
Koszty ogólnego zarządu		260.8	239.5

Pozostałe przychody			
	Nota	2017	2016
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych oraz świadczeń pochodzenia z kogeneracji energii		-	13.2
Dotacje	25.2	16.8	5.7
Rezerwy:		24.6	59.6
- aktualizacja szacunku rezerwy na koszty likwidacji morskich kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na złożach Heimdal		13,1	40.9
- aktualizacja szacunku rezerwy na koszty likwidacji morskich kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na złożu B-3		3,1	8.3
- aktualizacja rezerwy na zobowiązania z tytułu warunkowych płatności - umowa nabycia aktywów Sleipner		0.3	27.7
- aktualizacja szacunku rezerwy na przyszłe koszty usunięcia platformy MOPU ze złoża YME		-	-8.9
- rezerwy na pokrycie niedoboru uprawnień CO 2	27.2	-4.6	-8.7
- pozostałe rezerwy		12.7	0.3
Odszkodowania		9.9	17.7
Zwrot akcyzy		1.6	3.7
Pozostałe		7.4	7.2
Razem		60.3	107.1

Grupa stosuje zasadę kompensowania podobnych typów transakcji zgodnie z zapisami MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, pkt 34 i pkt 35. Grupa wykazuje istotne pozycje przychodów i kosztów ujętych w wyniku finansowym oddzielnie, co zaprezentowano w tabeli powyżej.

Pozostałe koszty			
	Nota	2017	2016
Strata z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych:		83.6	156.4
Odpisy z tytułu utraty wartości:		85.8	170.5
- aktywów związanych z poszukiwaniem i oceną zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego:	13.2.1	23.7	138.2
- Polska: obszar Kamień Pomorski		23,7	-
- Polska: obszar Gaz Południe, w tym złoża B-21		-	64.8
- Norwegia: koncesja PL797		-	5.8
- Norwegia: aktywa związane ze złożem Utgard		-	67.6
- aktywów związanych z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego: Litwa: złoża Girkalai, Aukoras, Vėžaičiai, Kretinga, Ablinga, Lizai	13.2.2	32.9	12.4
- aktywów trwałych rafineryjnych i pozostałych:		29.2	19.9
- stacje paliw	13.1.1	26.2	13.1
- statki		0.8	5.3

- pozostałe aktywa		2.2	1.5
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości:		-2.2	-14.1
- aktywów związanych z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego:	13.2.2	-	-11.9
- Norwegia aktywa Heimdal związane z wydobyciem		-	-4.4
- Litwa: złożo Girkalai		-	-7.5
- aktywów trwałych rafineryjnych i pozostałych:		-2.2	-2.2
- stacje paliw		-1.9	-2
- pozostałe aktywa		-0.3	-0.2
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		0.9	-
Strata z tytułu zaniechanych inwestycji		0.7	12.7
- Norwegia: licencje na poszukiwanie PL643, PL655	13.2.1	-	12.3
- Polska: obszar Słupsk	13.2.1	-	0.1
- pozostałe aktywa		0.7	0.3
Strata z tytułu utraty wartości należności:	15.1	2	1.6
- odpisy		5.5	3.5
- odwrócenie odpisów		-3.5	-1.9
Kary i odszkodowania		8	1.2
Szkody majątkowe związane z normalną działalnością		1.6	2.1
Koszty związane z Polską Fundacją Narodową		-	29
Darowizny na cele społeczne		7.3	5.3
Koszty związane z VAT	29.1	-	39.4
Pozostałe		16.9	3.1
Razem		121	250.8

Grupa stosuje zasadę kompensowania podobnych typów transakcji zgodnie z zapisami MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, pkt 34 i pkt 35. Grupa wykazuje istotne pozycje przychodów i kosztów ujętych w wyniku finansowym oddzielnie, co zaprezentowano w tabeli powyżej.

Przychody finansowe			
	Nota	2017	2016
Dywidendy		4.2	2.4
Odsetki:		20.8	15.4
- od lokat	26.2	14.3	11.9
- od należności z tytułu dostaw i usług	26.2	2.6	2.3
- pozostałe		3.9	1.2
Różnice kursowe:		107.9	7.8
- od kredytów	26.2	180.7	-73.5
- z przeliczenia pożyczek wewnątrzgrupowych (1)	26.2	-99.2	64.7
- od zrealizowanych transakcji w walutach obcych na rachunkach bankowych	26.2	35.5	12.2
- od obligacji wewnątrzgrupowych (1)	26.2	-6	15.2
- od depozytów, lokat i innych środków pieniężnych	26.2	-7.1	-11.3
- pozostałe		4	0.5
Aktualizacja wartości aktywów finansowych:		314.1	-
- wycena pochodnych instrumentów finansowych	26.2	196.7	-
- rozliczenie pochodnych instrumentów finansowych	26.2	117.4	-
Pozostałe		3	1
Razem		450	26.6

(1) Zgodnie z regulacjami MSR 21 „Skutki zmian kursów wymiany walut obcych” różnice kursowe dotyczące walutowych transakcji wewnątrzgrupowych ujmowane są w wyniku netto Grupy.

Koszty finansowe			
	Nota	2017	2016
Odsetki:		203.8	241.1
- od kredytów	26.2	114.2	150.4
- od pożyczek	26.2	3.5	4
- od obligacji	26.2	15.6	4.2
- od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	26.2	18.4	20.8
- dyskonto od rezerw na kopalnie ropy naftowej, na rekultywację i pozostałych rezerw	25.1	43.1	49.1
- koszty dyskonta od zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	24.1; 24.2	5.8	5.1
- od zobowiązań budżetowych	29.1	1.7	6.3
- pozostałe		1.5	1.2

Aktualizacja wartości aktywów finansowych, w tym:		-	33.5
- wycena pochodnych instrumentów finansowych	26.2	-	206.6
- rozliczenie pochodnych instrumentów finansowych	26.2	-	-173.1
Prowizje bankowe		18	19.2
Gwarancje bankowe		0.1	5.7
Pozostałe		12.1	5.3
Razem		234	304.8

Grupa stosuje zasadę kompensowania podobnych typów transakcji zgodnie z zapisami MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, pkt 34 i pkt 35. Grupa wykazuje istotne pozycje przychodów i kosztów ujętych w wyniku finansowym oddzielnie, co zaprezentowano w tabeli powyżej.

PODATEK DOCHODOWY

Koszty finansowe			
	Nota	2017	2016
Podatek bieżący		567.7	115.4
Podatek odroczony	10.3	208.2	448.8
Razem podatek dochodowy wykazany w wyniku netto	10.2	775.9	564.2
Obciążenie podatkowe wykazane w innych całkowitych dochodach (netto), w tym z tytułu:		136.5	-26
- zabezpieczeń przepływów pieniężnych	20	137.8	-26.3
- zysków/(strat) aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia		-1.3	0.3

Część bieżąca oraz odroczonego podatku dochodowego ustalona została według stawki równej 19% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym dla podmiotów działających na terenie Polski.

Dla norweskiej spółki zależnej LOTOS Exploration and Production Norge AS marginalna stopa podatkowa wynosi 78% podstawy opodatkowania. Działalność LOTOS Exploration and Production Norge AS podlega opodatkowaniu w ramach dwóch równoległych systemów podatkowych: systemu podatku dochodowego (stawka podatku 24%) oraz systemu podatku naftowego (dodatkowa stawka podatku 54%). W 2018 roku stawki będą wynosić odpowiednio: 23% w ramach systemu podatku dochodowego i 55% w ramach systemu naftowego, co ma wpływ na rozpoznany w bieżącym okresie podatek odroczony.

Dla litewskich spółek zależnych z GK AB LOTOS Geonafta podatek w części bieżącej i odroczonej ustalony został według stawki 15%.

Podatek dochodowy według efektywnej stawki podatkowej oraz uzgodnienie wyniku brutto do podstawy opodatkowania		
	2017	2016
Zysk przed opodatkowaniem	2447.7	1579.4
Podatek dochodowy według stawki 19%	465.1	300.1
Różnice trwałe:	43.8	15.1
- koszty związane z VAT	-	7.5
- odsetki budżetowe	1.3	1.2
- inne różnice trwałe	42.5	6.4

Efekt podatkowy strat podatkowych odliczonych w okresie	-	-0.4
Efekt podatkowy udziału w zyskach jednostek wycenianych metodą praw własności	-0.6	-0.6
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	-0.5	-1
Różnica wynikająca z opodatkowania spółek stawkami innymi niż 19%:	267.9	252.9
- Norwegia	266	249.1 (1)
- Litwa	2.1	1.1
- Cypr	-0.2	2.7
Pozostałe różnice	0.2	-1.9
Podatek dochodowy	775.9	564.2

(1) W tym efekt podatkowy zmniejszenia aktywów z tytułu podatku odroczonego w kwocie 80,9 mln zł, dotyczący toczącego się podatkowego postępowania wyjaśniającego w Spółce LOTOS Exploration and Production Norge AS.

Odroczony podatek dochodowy				
	Nota	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Zmiana stanu
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		415.4	596	-180.6
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego		-277.7	-57.4	-220.3
Aktywa / (Zobowiązania) netto z tytułu podatku odroczonego	10.3.1	137.7	538.6	-400.9
Różnice kursowe z przeliczenia pozycji podatku odroczonego jednostek zagranicznych				56.2
Podatek odroczone wykazany w innych całkowitych dochodach/(stratach) netto	10.1			136.5
Obciążenie z tytułu podatku odroczonego wykazane w wyniku netto	10.1			-208.2

Przewidywany termin wygaśnięcia dodatnich różnic przejściowych przypada na lata 2018 - 2083.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość nierozpoznanych aktywów podatkowych z tytułu strat podatkowych wyniosła 0,2 mln zł (31 grudnia 2016: 0,3 mln zł).

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego						
	Nota	31 grudnia 2016	Podatek odroczone wykazany w wyniku netto	Podatek odroczone wykazany w innych całkowitych dochodach/(stratach)	Różnice kursowe z przeliczenia pozycji podatku odroczonego jednostek zagranicznych	31 grudnia 2017
Aktywa z tytułu podatku odroczonego						
Świadczenia pracownicze		56.7	1.6	1.3	-0.5	59.1
Odpisy aktualizujące wartość zapasów		0.5	0.4	-	-	0.9
Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych aktywów niematerialnych		344.5	6.1	-	-48.9	301.7
Ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych		14.3	-8.3	-	-	6
Różnice kursowe z przeliczenia pozycji w walutach obcych		2.6	-2.6	-	-	-

Odpisy aktualizujące wartość należności		16.4	-8.5	-	-	7.9
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		33.1	-6.7	-	-	26.4
Rezerwy/Aktywa na likwidację kopalni ropy naftowej i gazu oraz rekultywację terenu		474.4	89	-	-64	499.4
Aktywa z tytułu niezrealizowanej marży		5.6	1.1	-	-	6.7
Straty podatkowe rozliczane w czasie		344.2	-328.9	-	-13	2.3
Pozostałe rezerwy		11.1	-1.9	-	-	9.2
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych		190.7	-	-137.8	-	52.9
Pozostałe		18.2	-3.6	-	0.6	15.2
		1512.3	-262.3	-136.5	-125.8	987.7
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego						
Różnica pomiędzy bieżącą wartością podatkową i księgową rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych aktywów niematerialnych		767.2	7.9	-	-61.1	714
Różnica pomiędzy bieżącą wartością podatkową i księgową rozliczeń z tytułu wspólnych działań (złoża norweskie)		53.9	-33.6	-	-4.8	15.5
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych		11.9	-3.5	-	-	8.4
Różnice kursowe z przeszacowania pozycji w walutach obcych		-	2.3	-	-	2.3
Rezerwa z tytułu nabytych litewskich koncesji poszukiwawczo - wydobywczych		17.9	-1.5	-	-1	15.4
Naliczone odsetki		84.3	-37.7	-	-	46.6
Pozostałe		38.5	12	-	-2.7	47.8
		973.7	-54.1	-	-69.6	850
Aktywa / (Zobowiązania) netto z tytułu podatku odroczonego	10.3	538.6	-208.2	-136.5	-56.2	137.7

ZYSK/(STRATA) NETTO PRZYPADAJĄCY/(A) NA JEDNĄ AKCJĘ

	2017	2016
Zysk netto przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej w mln zł (A)	1671.8	1015.2
Średnia ważona liczba akcji w mln sztuk (B)	184.9	184.9
Zysk netto na jedną akcję (w zł) (A/B)	9.04	5.49

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE ORAZ AKTYWA NIEMATERIALNE

Rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne			
	Nota	2017	2016
Aktywa trwałe segmentu produkcji i handlu	13.1	8924.7	8431.7
Rzeczowe aktywa trwałe	13.1.1	8761.5	8261.7
Aktywa niematerialne, w tym:		163.2	170
Wartość firmy	13.1.2	45.6	45.6
Pozostałe aktywa niematerialne	13.1.3	117.6	124.4
Aktywa trwałe segmentu wydobywczego	13.2	2709	2871.8
Rzeczowe aktywa trwałe		2404.2	2390
Aktywa niematerialne, w tym:		304.8	481.8
Wartość firmy		1.1	1.1
Pozostałe aktywa niematerialne		303.7	480.7
Razem rzeczowe aktywa trwałe i aktywa niematerialne		11633.7	11303.5
w tym:			
Rzeczowe aktywa trwałe		11165.7	10651.7
Aktywa niematerialne		468	651.8

Rzeczowe aktywa trwałe segmentu produkcji i handlu						
	Grunty	Budynki, budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu, pozostałe	Rzeczowe aktywa trwałe w toku budowy	Razem
Wartość księgową brutto 1 stycznia 2017	517.4	4562.4	5593.3	667.2	1092	12432.3
Zakup	-	-	-	20.7	999.2	1019.9 (1)
Z rozliczenia rzeczowych aktywów trwałych w toku budowy	6.3	47.2	150.8	34.6	-238.9	-
Koszty finansowania zewnętrznego	-	-	-	-	37.1	37.1
Spisanie nakładów w związku z zaniechaniem inwestycji	-	-	-	-	-13.3	-13.3
Zbycie	-	-1.1	-32.2 (2)	-5.4	-	-38.7
Pozostałe	-	-	-0.8	-3	-1.7	-5.5
Wartość księgową brutto 31 grudnia 2017	523.7	4608.5	5711.1	714.1	1874.4	13431.8
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2017	16.1	1609.4	2148.6	319.4	-	4093.5

Amortyzacja	1.7	177.5	252.7	92.3	-	524.2
Zbycie	-	-1.1	-31.7 (2)	-5.6	-	-38.4
Pozostałe	-	-	0.3	0.9	-	1.2
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2017	17.8	1785.8	2369.9	407	-	4580.5
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2017	1.5	51.4	6.5	4.1	13.6	77.1
Utworzenie	-	23.8	2.6	1.5	0.6	28.5
Wykorzystanie/Rozwiązanie	-	-1.6	-0.2	-0.9	-	-2.7
Pozostałe	-	-	-	-	-13.1	-13.1
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2017	1.5	73.6	8.9	4.7	1.1	89.8
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2017	504.4	2749.1	3332.3	302.4	1873.3	8761.5

(1) Nakłady związane były głównie z realizacją budowy instalacji opóźnionego koksowania wraz z infrastrukturą towarzyszącą EFRA (821,9 mln zł), zakupem katalizatorów (96,9 mln zł) oraz części zamiennych (20,8 mln zł), a także z rozbudową sieci stacji paliw (32,8 mln zł), budową instalacji Węzła Odzysku Wodoru (19,5 mln zł).

(2) W tym likwidacja zużytych katalizatorów w Grupie LOTOS S.A. w kwocie (19,0 mln zł).

	Grunty	Budynki, budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu, pozostałe	Rzeczowe aktywa trwałe w toku budowy	Razem
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2016	510.2	4474.6	5556.4	620.2	395.9	11557.3
Zakup	-	-	-	20.4	903.1	923.5 (1)
Z rozliczenia rzeczowych aktywów trwałych w toku budowy	12.8	93	53.4	49.5	-208.7	-
Koszty finansowania zewnętrznego	-	-	-	-	4.8	4.8
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych (lub grupy do zbycia) przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-2.1	-	-2.1
Zbycie	-5.6	-5.6	-15.3	-12.1	-0.4	-39
Pozostałe	-	0.4	-1.2	-8.7	-2.7	-12.2
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2016	517.4	4562.4	5593.3	667.2	1092	12432.3
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2016	14.8	1436.8	1926.4	266.7	-	3644.7
Amortyzacja	1.7	174.9	236.1	61.6	-	474.3
Przeklasyfikowanie do aktywów trwałych (lub grupy do zbycia) przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-1.4	-	(1,4)
Zbycie	-0.4	-2.6	-14.5	-9.1	-	-26.6
Pozostałe	-	0.3	0.6	1.6	-	2.5
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2016	16.1	1609.4	2148.6	319.4	-	4093.5
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2016	1.2	44.4	5.7	2.6	13.6	67.5
Utworzenie	0.3	11.3	1	2	-	14.6
Wykorzystanie/Rozwiązanie	-	-4.3	-0.2	-0.5	-	-5
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2016	1.5	51.4	6.5	4.1	13.6	77.1

Wartość księgowa netto 31 grudnia 2016	499.8	2901.6	3438.2	343.7	1078.4	8261.7
---	-------	--------	--------	-------	--------	--------

(1) Nakłady związane były głównie z realizacją budowy instalacji opóźnionego koksowania wraz z infrastrukturą towarzyszącą EFRA (672,3 mln zł), a także z rozbudową sieci stacji paliw (105,5 mln zł), budową instalacji Węzła Odzysku Wodoru (55,6 mln. zł).

Wartość firmy segmentu produkcji i handlu		
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Wartość firmy powstała przy nabyciu zorganizowanej części przedsiębiorstwa przez spółkę LOTOS Paliwa Sp. z o.o.:		
- hurtowa sprzedaż paliw LPG	10	10
- sieci stacji paliw (ESSO, Slovnaft Polska)	33,7	33,7
Razem	43.7	43.7
Wartość firmy powstała w wyniku nabycia pozostałych jednostek	1,9	1,9
Razem wartość firmy	45.6	45.6

Pozostałe aktywa niematerialne segmentu produkcji i handlu				
	Patenty, znaki towarowe, koncesje i licencje	Pozostałe	Aktywa niematerialne w realizacji	Razem
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2017	205,3	37,1	17,3	259,7
Zakup	-	0,1	7,2	7,3
Z rozliczenia aktywów niematerialnych w realizacji	3,5	0,5	-4	-
Spisanie nakładów w związku z zaniechaniem inwestycji	-	-	-9 (1)	-9
Pozostałe	-1,9	-0,3	-1,1	-3,3
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2017	206,9	37,4	10,4	254,7
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2017	111,3	15	-	126,3
Amortyzacja	11,4	1,4	-	12,8
Pozostałe	-1,9	-0,1	-	-2
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2017	120,8	16,3	-	137,1
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2017	-	-	9	9
Utworzenie	-	-	-	-
Wykorzystanie/Rozwiązanie	-	-	-9 (1)	-9
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2017	-	-	-	-
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2017	86,1	21,1	10,4	117,6
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2016	197,9	36,3	18,8	253
Zakup	-	0,2	7	7,2
Z rozliczenia aktywów niematerialnych w realizacji	7,6	0,9	-8,5	-

Pozostałe	-0.2	-0.3	-	-0.5
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2016	205.3	37.1	17.3	259.7
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2016	100.9	13.9	-	114.8
Amortyzacja	10.4	1.2	-	11.6
Pozostałe	-	-0.1	-	-0.1
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2016	111.3	15	-	126.3
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2016	-	-	9	9
Utworzenie	-	-	-	-
Wykorzystanie/Rozwiązanie	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2016	-	-	9	9
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2016	94	22.1	8.3	124.4

(1) Instalacje rafineryjne (bez wpływu na wynik).

Aktywa trwałe segmentu wydobywczego			
	Nota	2017	2016
Aktywa związane z poszukiwaniem i oceną zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego	13.2.1	256.9	396.7
Rzeczowe aktywa trwałe		52.2	55.7
Aktywa niematerialne		204.7	341
Aktywa produkcyjne związane z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego	13.2.2	2103.4	2098.2
Rzeczowe aktywa trwałe		2018	1966.9
Aktywa niematerialne		85.4	131.3
Pozostałe aktywa trwałe segmentu wydobywczego	13.2.3	348.7	376.9
Rzeczowe aktywa trwałe		334	367.4
Aktywa niematerialne		14.7	9.5
Razem aktywa trwałe segmentu wydobywczego		2709	2871.8
w tym:			
Rzeczowe aktywa trwałe		2404.2	2390
Aktywa niematerialne		304.8	481.8

Aktywa związane z poszukiwaniem i oceną zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego						
	Nota	Rzeczowe aktywa trwałe związane z poszukiwaniem i oceną zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego	Aktywa niematerialne związane z poszukiwaniem i oceną zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego			Razem
		Polska	Polska	Norwegia	Litwa	
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2017		167.6	9.3	429.7	10.6	617.2
Zakup		20.2	4.4	32.8	-	57.4
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	-	-44.4	-0.6	-45
Przeklasyfikowanie na aktywa związane z zagospodarowaniem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego		-	-	-200.8 (2)	-	-200.8
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2017		187.8	13.7	217.3	10	428.8
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2017		-	8.9	-	-	8.9
Amortyzacja		-	0.5	-	-	0.5
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2017		-	9.4	-	-	9.4
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2017		111.9	-	89.1	10.6	211.6
Utworzenie	9.4	23.7 (1)	-	-	-	23.7
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	-	-7.3	-0.6	-7.9
Przeklasyfikowanie na aktywa związane z zagospodarowaniem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego		-	-	-64.9 (2)	-	-64.9
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2017		135.6	-	16.9	10	162.5
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2017		52.2	4.3	200.4	-	256.9

(1) Nakłady związane z poszukiwaniem i oceną zasobów obszaru Kamień Pomorski (w kwocie 23,7 mln zł).

(2) Licencje Utgard (dawniej Alfa Sentral) nabytych w ramach pakietu aktywów Sleipner w Norwegii.

Aktywa związane z poszukiwaniem i oceną zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego						
	Nota	Rzeczowe aktywa trwałe związane z poszukiwaniem i oceną zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego	Aktywa niematerialne związane z poszukiwaniem i oceną zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego			Razem
		Polska	Polska	Norwegia	Litwa	
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2016		167.8	9.9	467.2	10.2	655.1
Zakup		1.7	0.3	52 (2)	-	54
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	-	43.6	0.4	44
Spisanie nakładów związanych z zaniechaniem inwestycji	9.4	-1.9 (1)	-0.9 (1)	-133.1 (3)	-	-135.9
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2016		167.6	9.3	429.7	10.6	617.2

Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2016		-	8	-	-	8
Amortyzacja		-	1.6	-	-	1.6
Spisanie nakładów związanych z zaniechaniem inwestycji	9.4	-	-0.7 (1)	-	-	-0.7
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2016		-	8.9	-	-	8.9
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2016		49	0.2	125.5	10.2	184.9
Utworzenie	9.4	64.8 (1)	-	73.4 (4)	-	138.2
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	-	10.9	0.4	11.3
Wykorzystanie/Rozwiązanie	9.4	-1.9 (1)	-0.2 (1)	-120.7 (3)	-	-122.8
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2016		111.9	-	89.1	10.6	211.6
Wartość księgową netto 31 grudnia 2016		55.7	0.4	340.6	-	396.7

(1) Nakłady związane z poszukiwaniem i oceną zasobów obszarów: Słupsk (decyzja o zaniechaniu inwestycji) oraz Gaz Południe (odpis nakładów na badania sejsmiczne w kwocie 64,8 mln zł).

(2) W tym nakłady na aktywa Sleipner (18,7 mln zł) oraz Heimdal (31,2 mln zł).

(3) Skapitalizowane nakłady związane z koncesjami PL643 oraz PL655 (wpływ na wynik Grupy w kwocie 12,3 mln zł).

(4) W tym aktywa związane ze złożem Utgard (dawniej Alfa Central) w kwocie 67,6 mln zł oraz koncesja PL797 w kwocie 5,8 mln zł.

Grupa zalicza rzeczowe aktywa trwałe do aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych do czasu, gdy uzyska pewność technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania odkrytych zasobów.

W związku z dużą zmiennością rynku, w szczególności cen ropy naftowej i gazu ziemnego, istnieje możliwość wystąpienia racjonalnie uzasadnionych zmian przyjętych założeń, które mogą spowodować konieczność aktualizacji wartości bilansowej aktywów złoża Utgard. W celu określenia wpływu kluczowych czynników na wyniki testu przeprowadzono analizę wrażliwości przy następujących założeniach: cena ropy naftowej i gazu ziemnego +/- 15%, wolumen produkcji +/- 15%, kurs USD/NOK +/- 15% oraz stopy dyskonta +/- 0,5 p.p. Poniżej przedstawiono szacowane zmiany odnośnie poziomu odpisu aktualizującego na zmianę kluczowych założeń:

Czynnik	Zmiana	Wpływ na poziom odpisów aktualizujących (w mln zł.)	
cena ropy naftowej i gazu ziemnego	+/- 15%	64.9	-20.3
wolumen produkcji	+/- 15%	64.9	-8
kurs USD/NOK	+/- 15%	64.9	-11.8
stopa dyskonta	+/- 0,5 p.p.	-	4.9

Aktywa produkcyjne związane z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego

	Nota	Aktywa związane z zagospodarowaniem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego			Aktywa związane z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego				Razem
		Polska	Norwegia	Razem	Polska	Norwegia	Litwa	Razem	
Wartość księgową brutto 1 stycznia 2017		-	1592.1	1592.1	1650.4	1603.4	659.8	3913.6	5505.7
Zakup		-	82 (1)	82	154.8 (2)	47.7	2.7	205.2	287.2
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	-224.4	-224.4	-	-208.1	-37.8	-245.9	-470.3
Szacunek kosztów likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego		-	-	-	6.6	-35.6	-	-29	-29
Przeklasyfikowanie aktywów rafineryjnych i pozostałych na aktywa związane z zagospodarowaniem i wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego		-	-	-	0.1	-	-	0.1	0.1

Przeklasyfikowanie aktywów z tytułu poszukiwań i oceny zasobów mineralnych		-	200.8 (3)	200.8	-	-	-	-	200.8
Koszty finansowania zewnętrznego		-	-	-	12.5	-	-	12.5	12.5
Spisanie nakładów w związku z zaniechaniem inwestycji		-	-	-	-0.5	-	-	-0.5	-0.5
Pozostałe		-	-	-	-	-	1.7	1.7	1.7
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2017		-	1650.5	1650.5	1823.9	1407.4	626.4	3857.7	5508.2
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2017		-	-	-	461	827	293	1581	1581
Amortyzacja		-	-	-	38.4	206.4	18.2	263	263
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	-	-	-	-120.5	-17.1	-137.6	-137.6
Przeklasyfikowanie na aktywa związane z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego		-	-	-	0.1	-	-	0.1	0.1
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2017		-	-	-	499.5	912.9	294.1	1706.5	1706.5
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2017		-	1579.7	1579.7	-	40.1	206.7	246.8	1826.5
Utworzenie	9.4	-	-	-	-	-	32.9	32.9	32.9
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	-208.4	-208.4	-	-5.2	-12.4	-17.6	-226
Przeklasyfikowanie aktywów z tytułu poszukiwań i oceny zasobów mineralnych		-	64.9 (3)	64.9	-	-	-	-	64.9
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2017		-	1436.2	1436.2	-	34.9	227.2	262.1	1698.3
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2017		-	214.3	214.3	1324.4	459.6	105.1	1889.1	2103.4

(1) Nakłady na aktywa YME (47,2 mln zł) oraz Sleipner (34,9 mln zł).

(2) Nakłady na złoża B8.

(3) Licencja Utgard (dawniej Alfa Sentral) nabytych w ramach pakietu aktywów Sleipner w Norwegii.

	Nota	Aktywa związane z zagospodarowaniem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego			Aktywa związane z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego				Razem
		Polska	Norwegia	Razem	Polska	Norwegia	Litwa	Razem	
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2016		-	1452.4	1452.4	1384.7	1497.2	636.1	3518	4970.4
Zakup		-	12 (1)	12	213.2 (2)	46.3 (5)	0.1	259.6	271.6
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	127.7	127.7	-	146.4	24.3	170.7	298.4
Szacunek kosztów likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego		-	-	-	-2.9	-87.9	-0.4	-91.2	-91.2
Przeklasyfikowanie na aktywa związane z wydobyciem ropy naftowej i gazu ziemnego		-	-	-	58.5 (3)	-	-	58.5	58.5
Spisanie nakładów w związku z zaniechaniem inwestycji		-	-	-	-3.3 (4)	-	-	-3.3	-3.3
Pozostałe		-	-	-	0.2	1.4	-0.3	1.3	1.3
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2016		-	1592.1	1592.1	1650.4	1603.4	659.8	3913.6	5505.7
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2016		-	-	-	398.4	310.3	258.1	966.8	966.8
Amortyzacja		-	-	-	38.8	471.8	25.1	535.7	535.7

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	-	-	-	44.9	10.1	55	55
Przeklasyfikowanie na aktywa związane z wydobyciem ropy naftowej i gazu ziemnego		-	-	-	271 (3)	-	-	27.1	27.1
Spisanie nakładów w związku z zaniechaniem inwestycji		-	-	-	-3.3 (4)	-	-	-3.3	-3.3
Pozostałe		-	-	-	-	-	-0.3	-0.3	-0.3
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2016		-	-	-	461	827	293	1581	1581
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2016		-	1452.4	1452.4	-	40.6	194.3	234.9	1687.3
Utworzenie	9.4	-	-	-	-	-	12.4 (7)	12.4	12.4
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	127.3	127.3	-	3.9	7.5	11.4	138.7
Wykorzystanie/Rozwiązanie		-	-	-	-	-4.4 (6)	-7.5 (8)	-11.9	-11.9
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2016		-	1579.7	1579.7	-	40.1	206.7	246.8	1826.5
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2016		-	12.4	12.4	1189.4	736.3	160.1	2085.8	2098.2

(1) Nakłady na złożę YME.

(2) Nakłady na zagospodarowanie złoża B-8 w kwocie 212,4 mln oraz złoża B-3 w kwocie 0,8 mln zł.

(3) Podmorski gazociąg ze złoża B-3.

(4) Nakłady związane z obszarem Piła (bez wpływu na wynik Grupy).

(5) Nakłady na aktywa Sleipner (42,5 mln zł) oraz Heimdal (3,6 mln zł).

(6) Nakłady na aktywa Heimdal.

(7) Infrastruktura wydobywcza na złożach: Auksoras, Vėžaičiai, Kretinga, Ablinga oraz Liziai.

(8) Złoże Girkaiai.

Poniżej przedstawiono szacowane zmiany poziomu potencjalnych odpisów aktualizujących testowane aktywa obszaru Heimdal i Sleipner na zmianę kluczowych założeń:

Czynnik	Zmiana	Wpływ na poziom odpisów aktualizujących (w mln zł.)	
cena ropy naftowej i gazu ziemnego	+/- 15%	20.7	-12.8
wolumen produkcji	+/- 15%	19.5	-11.6
kurs USD/NOK	+/- 15%	20.4	-12.5
stopa dyskonta	+/- 0,5 p.p.	-	4.9

Poniżej przedstawiono szacowane zmiany odnośnie poziomu odpisów aktualizujących wartość ww. aktywów litewskich na zmianę kluczowych założeń:

Czynnik	Zmiana	Wpływ na poziom odpisów aktualizujących (w mln zł.)	
cena ropy naftowej i gazu ziemnego	+/- 15%	32.3	-32.6
wolumen produkcji	+/- 15%	26	-26.2
kurs USD/EUR	+/- 15%	24	-24.2
stopa dyskonta	+/- 0,5 p.p.	-2.9	2.9

Aktywa na przyszłe koszty likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego						
	Aktywa związane z zagospodarowaniem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego		Aktywa związane z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego			Razem
	Norwegia	Polska	Norwegia	Litwa	Razem	
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2017	134.9	107.4	821.1	1.7	930.2	1065.1
Szacunek kosztów likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego	-	6.6	-35.7	-	-29.1	-29.1
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-17.4	-	-103.8	-0.1	-103.9	-121.3
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2017	117.5	114	681.6	1.6	797.2	914.7
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2017	-	80.1	405.8	1.6	487.5	487.5
Amortyzacja	-	1.2	100	-	101.2	101.2
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-59	-	-59	-59
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2017	-	81.3	446.8	1.6	529.7	529.7
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2017	134.9	-	33.1	-	33.1	168
Utworzenie	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-17.4	-	-4.2	-0.1	-4.3	-21.7
Wykorzystanie/Rozwiązanie	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2017	117.5	-	28.9	-0.1	28.8	146.3
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2017	-	32.7	205.9	0.1	238.7	238.7

Aktywa na przyszłe koszty likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego						
	Aktywa związane z zagospodarowaniem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego		Aktywa związane z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego			Razem
	Norwegia	Polska	Norwegia	Litwa	Razem	
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2016	122.8	108.1	829.8	2	939.9	1062.7
Szacunek kosztów likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego	-	-2.9	-87.9	-0.4	-91.2	-91.2
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	12.1	-	79.2	0.1	79.3	91.4
Przeklasyfikowanie na aktywa związane z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego	-	2.2 (1)	-	-	2.2	2.2
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2016	134.9	107.4	821.1	1.7	930.2	1065.1
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2016	-	76.6	124	1.3	201.9	201.9
Amortyzacja	-	1.3	261.6	0.2	263.1	263.1
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	20.2	0.1	20.3	20.3
Przeklasyfikowanie aktywów związanych z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego	-	2.2 (1)	-	-	2.2	2.2
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2016	-	80.1	405.8	1.6	487.5	487.5

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2016	122.8	-	32	-	32	154.8
Utworzenie	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	12.1	-	3.1	-	3.1	15.2
Wykorzystanie/Rozwiązanie	-	-	-2	-	-2	-2
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2016	134.9	-	33.1	-	33.1	168
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2016	-	27.3	382.2	0.1	409.6	409.6

(1) Podmorski gazociąg ze złoża B-3.

Pozostałe aktywa trwałe segmentu wydobywczego							
	Grunty	Budynki, budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu, pozostałe	Rzeczowe aktywa trwałe w toku budowy	Aktywa niematerialne	Razem
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2017	11.4	53.1	69.1	560.4	15.3	31.1	740.4
Zakup	-	-	0.5	0.1	12.5	9.9	23
Z rozliczenia rzeczowych aktywów trwałych w toku budowy	-	-	0.3	13.6	-13.9	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-2	-30.5	-0.2	-3.2	-35.9
Przeklasyfikowanie aktywów rafineryjnych i pozostałych na aktywa związane z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego	-	-	-	-0.1	-	-	-0.1
Pozostałe	-	-	0.9	-	-	-	0.9
Zbycie	-	-	-0.1	-44.1	-0.1	-	-44.3
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2017	11.4	53.1	68.7	499.4	13.6	37.8	684
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2017	4.2	20	39.1	272.8	-	21.6	357.7
Amortyzacja	0.3	1.8	3.1	35.4	-	3.2	43.8
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-1.5	-25.9	-	-1.7	-29.1
Przeklasyfikowanie aktywów rafineryjnych i pozostałych na aktywa związane z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego	-	-	-	-0.1	-	-	-0.1
Zbycie	-	-	-0.1	-39.7	-	-	-39.8
Pozostałe	-	-	-	0.3	-	-	0.3
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2017	4.5	21.8	40.6	242.8	-	23.1	332.8
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2017	-	-	0.6	5.1	0.1	-	5.8
Utworzenie	-	-	-	0.8	-	-	0.8
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	-0.5	-	-	-0.5
Wykorzystanie/Rozwiązanie	-	-	-	-3.5	-0.1	-	-3.6
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2017	-	-	0.6	1.9	-	-	2.5
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2017	6.9	31.3	27.5	254.7	13.6	14.7	348.7

Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2016	11.4	96.3	84.6	539.1	15.1	29.5	776
Zakup	-	-	0.3	11.6	12.3	0.2	24.4
Z rozliczenia rzeczowych aktywów trwałych w toku budowy	-	-	0.1	10.6	-10.7	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	0.1	0.7	12.8	-	1.7	15.3
Przeklasyfikowanie aktywów rafineryjnych i pozostałych na aktywa związane z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego	-	-42.4 (1)	-16.1 (1)	-	-	-	-58.5
Spisanie nakładów w związku z zaniechaniem inwestycji	-	-	-	-	-	-	-
Zbycie	-	-	-0.5	-13.7	-	-0.3	-14.5
Pozostałe	-	-0.9	-	-	-1.4	-	-2.3
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2016	11.4	53.1	69.1	560.4	15.3	31.1	740.4
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2016	3.9	34.4	45.5	235.1	-	16.6	335.5
Amortyzacja	0.3	2.3	4	33.7	-	4.4	44.7
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	0.6	11.2	-	0.9	12.7
Przeklasyfikowanie aktywów rafineryjnych i pozostałych na aktywa związane z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego	-	-16.5 (1)	-10.6 (1)	-	-	-	-27.1
Zbycie	-	-	-0.4	-7.2	-	-0.3	-7.9
Pozostałe	-	-0.2	-	-	-	-	-0.2
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2016	4.2	20	39.1	272.8	-	21.6	357.7
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2016	-	-	0.6	5.3	0.1	-	6
Utworzenie	-	-	-	5.4 (2)	-	-	5.4
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	0.3	-	-	0.3
Wykorzystanie/Rozwiązanie	-	-	-	-5.9	-	-	-5.9
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2016	-	-	0.6	5.1	0.1	-	5.8
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2016	7.2	33.1	29.4	282.5	15.2	9.5	376.9

(1) Podmorski gazociąg ze złoża B-3.

(2) W tym statki w kwocie 5,3 mln zł, patrz nota 9.4.

Do pozostałych rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych segmentu wydobywczego należą między innymi statki oraz wielozadaniowa mobilna platforma wiertnicza.

Pozostałe informacje dotyczące rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych		
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Wartość księgowa brutto	323.1	312.3
Skumulowane umorzenie	141.5	103.7
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-	0.8
Wartość księgowa netto	181.6	207.8

Grupa na podstawie umów leasingu finansowego użytkuje głównie aktywa związane z taborem kolejowym (segment produkcji i handlu), patrz też nota 22.4.

Alokacja amortyzacji		
	2017	2016
Koszt własny sprzedaży	716.6	936.3
Koszty sprzedaży	77.8	87.5
Koszty ogólnego zarządu	37.1	35.6
Zmiana stanu produktów oraz korekta kosztu własnego	12.8	8.5
Razem	844.3	1067.9

WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA WYCENIANE METODĄ PRAW WŁASNOŚCI

Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności						
	Siedziba	Przedmiot działalności	Procentowy udział Grupy we własności jednostek		Wartość bilansowa udziałów (w mln zł.)	
			31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Segment produkcji i handlu						
LOTOS - Air BP Polska Sp. z o.o.	Gdańsk	Handel paliwem lotniczym oraz usługi logistyczne	0.5	0.5	23.2	19.5
Segment wydobywczy						
Baltic Gas Sp. z o.o.	Gdańsk	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego (działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego)	0.4999	0.4999	-	-
Baltic Gas spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wspólnicy sp.k. (1)	Gdańsk	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego	0.4478	0.449	83.3	78.6
UAB Minijos Nafta	Litwa, Gargždai	Poszukiwanie i wydobywanie ropy naftowej	0.4999	0.4999	-	-
Razem					106.5	98.1

(1) Udział we własności jednostki ustalono na podstawie wartości wkładów wniesionych przez poszczególnych współników do sumy wszystkich wkładów na dzień 31 grudnia 2017 roku:

- Baltic Gas Sp. z o.o. (Komplementariusz) 0,001% (31 grudnia 2016: 0,001%),
- LOTOS Petrobaltic S.A. (Komandytariusz) 44,786% (31 grudnia 2016: 44,908%),
- CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. („CalEnergy”) (Komandytariusz) 55,214% (31 grudnia 2016: 55,091%).

Procentowy udział Grupy we własności jednostki Baltic Gas spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wspólnicy sp. k. pośrednio współkontrolowanej wynosi 44,78 % (31 grudnia 2016: 44,90 %).

W 2017 roku spółki: CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. i LOTOS Petrobaltic S.A. wniósł umówione wcześniej wkłady pieniężne do jednostki Baltic Gas spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wspólnicy sp. k., odpowiednio w kwotach: 7,1 mln zł i 5,4 mln zł, co wpłynęło na zmianę procentowego udziału Grupy we własności tej jednostki. Wydatki z tytułu wniesionych wkładów pieniężnych przez spółkę LOTOS Petrobaltic S.A. Grupa wykazała w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w pozycji Wniesienie wkładów pieniężnych – wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności.

Udział Grupy w wynikach netto jednostek		
	2017	2016
Segment produkcji i handlu		
LOTOS - Air BP Polska Sp. z o.o.	3.7	3.3
Segment wydobywczy		
Baltic Gas spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wspólnicy sp.k. (1)	-0.5	-0.4
UAB Minijos Nafta	-	-
Razem	3.2	2.9

(1) W umowie spółki określono uczestniczenie współników w zyskach i stratach spółki Baltic Gas Sp. z o.o. i wspólnicy sp.k. w następujący sposób:

- Baltic Gas Sp. z o.o. posiada 0,001% udziału w zyskach i 100% w stratach,
- LOTOS Petrobaltic S.A. posiada 50,9995% udziału w zyskach,
- CalEnergy posiada 48,9995% udziału w zyskach.

W związku z powyższym, w rozumieniu regulacji MSSF spółka Baltic Gas Sp. z o.o. i wspólnicy sp.k jest podmiotem współkontrolowanym (wspólne przedsięwzięcie wyceniane metodą praw własności zgodnie z MSSF 11) przez Grupę.

Skrócone informacje dotyczące wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności

	Sprawozdanie z całkowitych dochodów			
	Nota	LOTOS – Air BP Polska Sp. z o.o.	Baltic Gas Sp. z o.o. i wspólnicy sp.k.	UAB Minijos Nafta
2017				
Przychody ze sprzedaży		470.6	-	29.1
Koszt własny sprzedaży		-427.5	-0.6	-23.3
Zysk/(Strata) na sprzedaży		43.1	-0.6	5.8
Koszty sprzedaży		-32.1	-	-0.7
Koszty ogólnego zarządu		-4.1	-0.4	-4
Pozostałe przychody i koszty (netto)		-	-	-
Zysk/(Strata) operacyjny/(a)		6.9	-1	1.1
Przychody i koszty finansowe (netto)		2.3	-	-0.8
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		9.2	-1	0.3
Podatek dochodowy		-1.8	-	-
Zysk/(Strata) netto		7.4	-1	0.3
Inne całkowite dochody/(straty) netto		-	-	-
Całkowite dochody/(straty) ogółem		7.4	-1	0.3
Amortyzacja		-1.2	-0.6	-5
2016				
Przychody ze sprzedaży		240.3	-	28.7
Koszt własny sprzedaży		-206.8	-0.6	-25.2
Zysk/(Strata) na sprzedaży		33.5	-0.6	3.5
Koszty sprzedaży		-20.5	-	-0.9
Koszty ogólnego zarządu		-4.3	-0.3	-4.8
Pozostałe przychody i koszty (netto)		-	-	0.1
Zysk/(Strata) operacyjny/(a)		8.7	-0.9	-2.1
Przychody i koszty finansowe (netto)		-0.4	-	-0.2
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		8.3	-0.9	-2.3
Podatek dochodowy		-1.6	-	-
Zysk/(Strata) netto		6.7	-0.9	-2.3
Inne całkowite dochody/(straty) netto		-	-	-
Całkowite dochody/(straty) ogółem		6.7	-0.9	-2.3
Amortyzacja		-0.9	-0.6	-6.9

31 grudnia 2017				
Aktywa trwałe		11.5	186.6	16.7
Aktywa obrotowe, w tym:		67.8	4.6	19.6
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		19.4	3.2	10.6
Aktywa razem		79.3	191.2	36.3
Zobowiązania długoterminowe		4.5	-	14.3
Zobowiązania krótkoterminowe		41.4	4.7	4.9
Zobowiązania razem		45.9	4.7	19.2
Aktywa netto		33.4	186.5	17.1
		0.5	*	0.4999
Udział w aktywach netto		16.7	83.3	8.5
Wycena do wartości godziwej		6.7 (1)	-	-8.5
Eliminacja transakcji wewnątrzgrupowych		-0.2	-	-
Udział we wspólnych przedsięwzięciach	14	23.2	83.3	-
31 grudnia 2016				
Aktywa trwałe		12.6	173.3	22.7
Aktywa obrotowe, w tym:		41.4	10.2	18
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		16.2	8.7	10.1
Aktywa razem		54	183.5	40.7
Zobowiązania długoterminowe		5.5	-	16.6
Zobowiązania krótkoterminowe		22.6	8.5	4.1
Zobowiązania razem		28.1	8.5	20.7
Aktywa netto		25.9	175	20
		0.5	*	0.4999
Udział w aktywach netto		13	78.6	10
Wycena do wartości godziwej		6.7 (1)	-	-10
Eliminacja transakcji wewnątrzgrupowych		-0.2	-	-
Udział we wspólnych przedsięwzięciach	14	19.5	78.6	-

* W rozumieniu regulacji MSSF spółka Baltic Gas Sp. z o.o. i wspólnicy sp.k jest podmiotem współkontrolowanym przez Grupę (wspólne przedsięwzięcie wyceniane metodą praw własności zgodnie z MSSF 11, patrz nota 14, powyżej).

(1) Kwota zysku z wyceny zachowanej inwestycji w poprzednio kontrolowanej przez Grupę jednostce do jej wartości godziwej na dzień utraty kontroli w wysokości 6.7 mln zł.

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE AKTYWA

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe aktywa			
	Nota	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Długoterminowe aktywa finansowe:		293.2	307
Należności z tytułu kaucji		18	17
Należności z tytułu leasingu finansowego	15.2	12.8	14.6
Fundusz likwidacji zakładu górniczego (1)		34.1	33.2
Środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie zobowiązań umownych dotyczących przyszłej likwidacji aktywów		207.9	192
Depozyt zabezpieczający ICE Futures		-	19.6
Depozyty zabezpieczające związane z działalnością koncesjonowaną		10.6	20.7
Udziały		9.8	9.8
Pozostałe należności		-	0.1
Krótkoterminowe aktywa finansowe:		2843.4	2569.6
Należności z tytułu dostaw i usług		2677	2251.7
w tym od jednostek powiązanych	30.1	34.5	16.1
Należności z tytułu kaucji		26.3	14.6
Lokaty		37	189.2
Środki pieniężne przeznaczone na prace związane z usunięciem platformy MOPU ze złoża YME (2)		55.1	75.3
Rozliczenia z tytułu wspólnych działań (złoża norweskie) (3)		-	1.4
Depozyty zabezpieczające związane z korzystaniem z systemu dystrybucji i przesyłu paliwa gazowego		16	14.4
Należności z kart płatniczych (stacje paliw)		14.6	9.1
Należności z tytułu leasingu finansowego	15.2	7.1	7.1
Pozostałe należności		10.3	6.8
Aktywa finansowe		3136.6	2876.6
Długoterminowe aktywa niefinansowe:		10.6	5.2
Koszty finansowania zewnętrznego		6.1	-
Z tytułu zaliczek na bonusy		2.8	2.1
Pozostałe		1.7	3.1
Krótkoterminowe aktywa niefinansowe:		222.3	259.3
Należności z tytułu podatku od towarów i usług (VAT)		78.4	110.3
Ubezpieczenia majątkowe i inne		20.9	25.6

Rozliczenia z tytułu wspólnych działań (złoża norweskie) (3)		58.9	68
Akcyza od przesunięć międzymagazynowych		46.6	34.7
Zaliczki na dostawy i usługi		4.6	8.5
Przedpłaty na usługi informatyczne		5.3	5.4
Pozostałe		7.6	6.8
Aktywa niefinansowe		232.9	264.5
Razem		3369.5	3141.1
w tym:			
część długoterminowa		303.8	312.2
część krótkoterminowa:		3065.7	2828.9
- z tytułu dostaw i usług		2677	2251.7
- pozostałe		388.7	577.2

(1) Środki pieniężne gromadzone na koncie bankowym Funduszu likwidacji zakładu górniczego (tworzonego zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 roku – Prawo Geologiczne i Górnicze oraz Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 roku) w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń ropy naftowej, patrz nota 29.1.

(2) Środki pieniężne ulokowane na wyodrębnionym rachunku escrow w wyniku zawarcia porozumienia między stronami zaangażowanymi w realizację projektu YME w Norwegii (porozumienie szerzej opisano w notce 29.1).

(3) Należności spółki LOTOS Exploration and Production Norge AS (GK LOTOS Petrolbaltic S.A., segment wydobywczy) z tytułu wzajemnych rozliczeń pomiędzy operatorem a uczestnikami konsorcjum na poszczególnych złożach norweskich.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności		
	2017	2016
Stan na początek okresu	165.3	171.6
Utworzenie	7.5	4.1
Wykorzystanie	-64.7	-7.9
Rozwiązanie	-3.9	-2.5
Stan na koniec okresu	104.2	165.3
Analiza wiekowania należności przeterminowanych nieobjętych odpisem aktualizującym:		
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Do 1 miesiąca	34.1	75.7
Od 1 do 3 miesięcy	1.9	1.2
Od 3 do 6 miesięcy	0.7	-
Od 6 miesięcy do 1 roku	0.2	-
Powyżej 1 roku	2.8	4.1
Razem	39.7	81

Należności z tytułu leasingu finansowego				
	Opłaty leasingowe		Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Nie dłużej niż jeden rok	7.2	7.2	7.1	7.1
Od 1 roku do 5 lat	12.9	14.7	12.8	14.6
Razem	20.1	21.9	19.9	21.7
Minus niezrealizowane przychody finansowe	-0.2	-0.2	-	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	19.9	21.7	19.9	21.7
w tym:				
część długoterminowa			12.8	14.6
część krótkoterminowa			7.1	7.1

ZAPASY

Zapasy		
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Wyroby gotowe	903.3	833.6
Półprodukty i produkty w toku	488.7	431.7
Towary	133.6	149.2
Materiały	2034	1919.1
Razem	3559.6	3333.6
W tym zapasy wycenione według:		
kosztu wytworzenia lub ceny nabycia	3553	3309.6
ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania	6.6	24

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów		
	2017	2016
Stan na początek okresu	2.1	267.7
Utworzenie	11.4	18.6
Wykorzystanie	-0.1	-1.3
Rozwiązanie	-9.4	-282.9
Stan na koniec okresu	4	2.1

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	1920.7	744.6
Kredyty w rachunku bieżącym	-0.1	-13.8
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	1920.6	730.8

KAPITAŁ PODSTAWOWY

Kapitał podstawowy		
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Akcje serii A	78.7	78.7
Akcje serii B	35	35
Akcje serii C	16.2	16.2
Akcje serii D	55	55
Razem	184.9	184.9

NADWYŻKA CENY EMISYJNEJ NAD WARTOŚCIĄ NOMINALNĄ AKCJI

Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji				
	Seria B	Seria C	Seria D	Razem
Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	980	340.8	940.5	2261.3
Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji	-9	-0.4	-23.6	-33
Razem	971	340.4	916.9	2228.3

ZYSKI ZATRZYMANE

Kapitał rezerwy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych			
	Nota	2017	2016
Stan na początek okresu		-812.8	-700.9
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne:	26.2	725.4	-138.2
- część skuteczna		724.7	-138.8
- część nieskuteczna		0.7	0.6
Podatek dochodowy dotyczący wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	10.1	-137.8	26.3
Stan na koniec okresu		-225.2	-812.8

KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE ORAZ ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego			
	Nota	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Kredyty bankowe	22.1	3903	5082.9
Pożyczki	22.2	68.3	81.8
Obligacje	22.3	313	213
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	22.4	141.6	179.5
Razem		4425.9	5557.2
w tym:			
część długoterminowa		2738.3	3980.5
część krótkoterminowa		1687.6	1576.7
		2017	2016
Stan na początek okresu		5557.2	6999.3
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek		925.8	380.5
Emisja obligacji		296.1	-
Wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek		-1236.2	-1511.1
Wykup obligacji		-160.2	-19.2
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		-36.8	-31.2
Zapłacone odsetki i prowizje		-203.3	-203.7

Naliczone odsetki i prowizje	204.7	186.1
Koszty rozliczane w czasie	13.6	-35
Różnice kursowe	-906.7	387.5
Zmiana stanu kredytów w rachunku bieżącym	-13.8	-567.8
Zmiana stanu lokat zabezpieczonych na spłatę odsetek oraz rat kapitałowych	-15.8	-26.5
Pozostałe	1.3	-1.7
Stan na koniec okresu	4425.9	5557.2

Kredyty bankowe		
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Celowe kredyty inwestycyjne	3426.9	4429.1
Kredyty obrotowe	139.4	161.8
Kredyt na refinansowanie i finansowanie zapasów	696.8	836.3
Środki zgromadzone na lokatach bankowych zabezpieczających spłatę odsetek oraz rat kapitałowych*	-360.1	-344.3
Razem	3903	5082.9
w tym:		
część długoterminowa	2633.6	3769.8
część krótkoterminowa	1269.4	1313.1

Kredyty bankowe według waluty finansowania			
			Razem
	USD	PLN	
31 grudnia 2017	3627.9	275.1	3903
31 grudnia 2016	4745.4	337.5	5082.9

* Grupa LOTOS S.A zgodnie z MSR 32 kompensuje składnik aktywów finansowych (środki zabezpieczone na spłatę zobowiązań kredytowych) i zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów, gdyż posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz zamierza jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie. Gromadzenie środków na spłatę zobowiązań kredytowych wynika wprost z ustaleń zawartych w dokumentacji kredytowej dotyczącej kredytów inwestycyjnych związanych z finansowaniem Programu IO+ oraz z kredytem na refinansowanie i finansowanie zapasów. Spółka jest zobowiązana do zabezpieczenia i utrzymywania środków na spłatę rat kapitałowych i odsetek przypadających do spłaty w okresie do 6 miesięcy. Prezentacja netto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej służy odzwierciedleniu oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z rozliczenia dwóch lub więcej instrumentów finansowych.

Pożyczki		
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW)	5.2	7.7
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	63.1	74.1
Razem	68.3	81.8
w tym:		
część długoterminowa	4.4	69.3
część krótkoterminowa	63.9	12.5

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego				
	Minimalne opłaty leasingowe		Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Nie dłużej niż jeden rok	57.4	57.8	41.3	38.1
Od 1 roku do 5 lat	121.6	173.7	100.3	137.3
Powyżej 5 lat	-	4.3	-	4.1
Razem	179	235.8	141.6	179.5
Minus koszty finansowe	-37.4	-56.3	-	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	141.6	179.5	141.6	179.5
w tym:				
część długoterminowa			100.3	141.4
część krótkoterminowa			41.3	38.1

Niejęte zobowiązania wynikające z zawartych umów leasingu operacyjnego		
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Nie dłużej niż jeden rok	100.6	110.5
Od 1 roku do 5 lat	233.2	339.4
Powyżej 5 lat	-	3.8
Razem	333.8	453.7

POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Pochodne instrumenty finansowe			
	Nota	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Długoterminowe aktywa finansowe:		2.7	20.9
Swap towarowy (surowce i produkty naftowe)		0.7	17.2
Swap procentowy (IRS)		2	3.7
Krótkoterminowe aktywa finansowe:		161.8	80
Swap towarowy (surowce i produkty naftowe)		34	41.5
Forwardy i spoty walutowe		13.1	8.7
Swap procentowy (IRS)		7.3	-
Opcje		-	0.4
Swap walutowy		107.4	29.4
Aktywa finansowe	26.1	164.5	100.9
Długoterminowe zobowiązania finansowe:		6.7	36.3
Swap towarowy (surowce i produkty naftowe)		0.1	2.2
Forwardy i spoty walutowe		-	2.8
Swap procentowy (IRS)		6.6	31.3
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe:		72.7	172.9
Swap towarowy (surowce i produkty naftowe)		3.7	16.2
Forwardy i spoty walutowe		9.5	98.8
Swap procentowy (IRS)		21.2	23.8
Swap walutowy		38.3	34.1
Zobowiązania finansowe	26.1	79.4	209.2

Hierarchiwa wartości godziwej		
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	Poziom 2	
Aktywa finansowe		
Swap towarowy	34.7	58.7
Opcje towarowe	-	0.4
Forwardy i spoty walutowe	13.1	8.7
Swap procentowy (IRS)	9.3	3.7

Swap walutowy	107.4	29.4
Razem	164.5	100.9
Zobowiązania finansowe		
Swap towarowy	3.8	18.4
Forwardy i spoty walutowe	9.5	101.6
Swap procentowy (IRS)	27.8	55.1
Swap walutowy	38.3	34.1
Razem	79.4	209.2

ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Świadczenia pracownicze			
	Nota	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Długoterminowe zobowiązania	24.1	169.3	168.5
Świadczenia po okresie zatrudnienia	24.1	41.8	40.2
Nagrody jubileuszowe i pozostałe świadczenia	24.1	127.5	128.3
Krótkoterminowe zobowiązania	24.1	145.3	135.6
Świadczenia po okresie zatrudnienia	24.1	8.2	7.1
Nagrody jubileuszowe i pozostałe świadczenia	24.1	13	14.2
Zobowiązania z tytułu premii, nagród i niewykorzystanych urlopów		93.5	85.2
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń		30.6	29.1
Razem		314.6	304.1

Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych oraz świadczeń po okresie zatrudnienia				
	Nota	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Nagrody jubileuszowe i pozostałe świadczenia	Razem
1 stycznia 2017		45.3	142.5	187.8
Koszty bieżącego zatrudnienia	24.2	2.6	10.8	13.4
Koszty dyskonta	24.2; 9.6	1.3	4.5	5.8
Wypłacone świadczenia		-2.5	-13.1	-15.6
(Zyski)/Straty aktuarialne wykazane w wyniku	24.2	-	-4.2	-4.2
(Zyski)/Straty aktuarialne wykazane w innych całkowitych dochodach	24.2	-0.3	-	-0.3
31 grudnia 2017		46.4	140.5	186.9
w tym:				

część długoterminowa		38.5	127.5	166
część krótkoterminowa		7.9	13	20.9
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych oraz świadczeń po okresie zatrudnienia w spółkach zagranicznych (1)		3.6	-	3.6
31 grudnia 2017		50	140.5	190.5
w tym:				
część długoterminowa		41.8	127.5	169.3
część krótkoterminowa		8.2	13	21.2
1 stycznia 2016		40.5	156	196.5
Koszty bieżącego zatrudnienia	24.2	2.4	12.1	14.5
Koszty dyskonta	24.2; 9.6	1	4.1	5.1
Koszty przeszłego zatrudnienia	24.2	5.7	-15.9	-10.2
Wyplacone świadczenia		-2.1	-11.8	-13.9
(Zyski)/Straty aktuarialne wykazane w wyniku	24.2	-	-2	-2
(Zyski)/Straty aktuarialne wykazane w innych całkowitych dochodach	24.2	-2.2	-	-2.2
31 grudnia 2016		45.3	142.5	187.8
w tym:				
część długoterminowa		38.5	128.3	166.8
część krótkoterminowa		6.8	14.2	21
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych oraz świadczeń po okresie zatrudnienia w spółkach zagranicznych (1)		2	-	2
31 grudnia 2016		47.3	142.5	189.8
w tym:				
część długoterminowa		40.2	128.3	168.5
część krótkoterminowa		7.1	14.2	21.3

(1) Ze względu na odmienny charakter programów emerytalnych w należących do Grupy spółkach zagranicznych: LOTOS Exploration and Production Norge AS oraz spółkach z GK AB LOTOS Geonafte, a także z uwagi na ich nieistotny wpływ na sumę zobowiązań z tytułu nagród jubileuszowych oraz świadczeń po okresie zatrudnienia, zobowiązania tych spółek zostały zaprezentowane odrębnie w pozycji Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych oraz świadczeń po okresie zatrudnienia w spółkach zagranicznych.

Łączna kwota kosztów ujętych w wyniku finansowym z tytułu przyszłych wypłat świadczeń pracowniczych			
	Nota	2017	2016
Pozycje ujęte w wyniku:		15.1	10.6
Koszty nagród jubileuszowych, świadczeń emerytalnych i innych świadczeń po okresie zatrudnienia:	9.2	9.3	5.5
- koszty bieżącego zatrudnienia	24.1	13.4	14.5
- koszty przeszłego zatrudnienia	24.1	-	-10.2
- efekt spółek zagranicznych		0.1	3.2
- (zyski)/straty aktuarialne	24.1	-4.2	-2
Koszty dyskonta	24.1; 9.6	5.8	5.1
Pozycje ujęte w innych całkowitych dochodach:		1.5	-2
(Zyski)/Straty aktuarialne	24.1	-0.3	-2.2
Efekt spółek zagranicznych		1.8	0.2
Całkowite dochody ogółem		16.6	8.6

Założenia aktuarialne		
Główne założenia przyjęte przez aktuarium	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Stopa dyskontowa (%)	3,30	3,50
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,50	2,50
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	2,41	2,33
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń w kolejnym roku (%)	0,00	2,00
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń w latach następnych (%)	2,50	2,50

Analiza wrażliwości						
Saldo początkowe zobowiązania						
Stopa wzrostu wynagrodzeń	Stopa dyskonta finansowego	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno-rentowe	Odprawy pośmiertne	Fundusz socjalny	Razem (1)
bazowa	bazowa	129.5	41	7.6	10	188.1
bazowa + 1%	bazowa	140.3	45.1	8.3	11.9	205.6
bazowa - 1%	bazowa	120.2	37.5	7	8.5	173.2
bazowa	bazowa + 0,5%	124.2	39	7.2	9.2	179.6
bazowa	bazowa - 0,5%	135.4	43.1	8	10.9	197.4

(1) Ze względu na odmienny charakter programów emerytalnych w należących do Grupy spółkach zagranicznych: LOTOS Exploration and Production Norge AS oraz spółkach z GK AB LOTOS Geonafte, a także z uwagi na ich nieistotny wpływ na sumę zobowiązań z tytułu nagród jubileuszowych oraz świadczeń po okresie zatrudnienia, zobowiązania tych spółek nie zostały uwzględnione w powyższej analizie.

Prognozowane na rok 2018 koszty bieżącego zatrudnienia						
Stopa wzrostu wynagrodzeń	Stopa dyskonta finansowego	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno-rentowe	Odprawy pośmiertne	Fundusz socjalny	Razem (1)
bazowa	bazowa	10.2	2.3	0.6	0.4	13.5
bazowa + 1%	bazowa	11.4	2.6	0.7	0.6	15.3
bazowa - 1%	bazowa	9.2	2	0.6	0.3	12.1
bazowa	bazowa + 0,5%	9.7	2.1	0.6	0.4	12.8
bazowa	bazowa - 0,5%	10.8	2.4	0.7	0.5	14.4

Prognozowane na rok 2018 koszty dyskonta						
Stopa wzrostu wynagrodzeń	Stopa dyskonta finansowego	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno-rentowe	Odprawy pośmiertne	Fundusz socjalny	Razem (1)
bazowa	bazowa	3.9	1.1	0.2	0.3	5.5
bazowa + 1%	bazowa	4.2	1.2	0.3	0.4	6.1
bazowa - 1%	bazowa	3.5	1	0.2	0.3	5
bazowa	bazowa + 0,5%	4.2	1.2	0.3	0.3	6
bazowa	bazowa - 0,5%	3.4	1	0.2	0.3	4.9

Łącznie prognozowane na rok 2018 koszty bieżącego zatrudnienia i koszty dyskonta						
Stopa wzrostu wynagrodzeń	Stopa dyskonta finansowego	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno-rentowe	Odprawy pośmiertne	Fundusz socjalny	Razem (1)
bazowa	bazowa	14.1	3.4	0.8	0.7	19
bazowa + 1%	bazowa	15.6	3.8	1	1	21.4
bazowa - 1%	bazowa	12.7	3	0.8	0.6	17.1
bazowa	bazowa + 0,5%	13.9	3.3	0.9	0.7	18.8
bazowa	bazowa - 0,5%	14.2	3.4	0.9	0.8	19.3

1) Ze względu na odmienny charakter programów emerytalnych w należących do Grupy spółkach zagranicznych: LOTOS Exploration and Production Norge AS oraz spółkach z GK AB LOTOS Geonaftha, a także z uwagi na ich nieistotny wpływ na sumę zobowiązań z tytułu nagród jubileuszowych oraz świadczeń po okresie zatrudnienia, zobowiązania tych spółek nie zostały uwzględnione w powyższej analizie.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG, POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA I REZERWY

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rezerwy			
	Nota	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Długoterminowe zobowiązania finansowe:		26.5	23.3
Zobowiązania inwestycyjne		7.6	3
Zobowiązania wobec Polskiej Fundacji Narodowej		17.2	19
Pozostałe		1.7	1.3
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe:		2397.2	1941.7
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		2201.7	1718.2
Zobowiązania inwestycyjne		126.6	147.7
Zobowiązania wobec ubezpieczycieli		4.2	4.6
Rozliczenia z tytułu wspólnych działań (złoża norweskie) (1)		46.1	57.8
Zobowiązania wobec Polskiej Fundacji Narodowej		2.5	5
Pozostałe		16.1	8.4
Zobowiązania finansowe		2423.7	1965
Długoterminowe zobowiązania niefinansowe:		1045.9	1177.7
Rezerwy	25.1	1034	1164.4
Dotacje		9.4	10.1
Pozostałe		2.5	3.2
Krótkoterminowe zobowiązania niefinansowe:		1681.5	1395.6
Rezerwy	25.1	40.3	92.7
Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług (VAT)		547.4	443.2
Zobowiązania z tytułu akcyzy i opłaty paliwowej		870.8	698.1
Zobowiązania budżetowe inne niż podatek dochodowy		103.1	73.9
Dotacje		26.6	24.3
Rozliczenia z tytułu wspólnych działań (złoża norweskie) (2)		5.4	5.5
Zaliczki na dostawy		6.8	5.2
Zobowiązania z tytułu programu lojalnościowego NAVIGATOR		21.5	15.8
Rezerwa na pokrycie niedoboru uprawnień CO 2		14.4	9.8
Pozostałe		45.2	27.1
Zobowiązania niefinansowe		2727.4	2573.3

Razem	5151.1	4538.3
w tym:		
część długoterminowa	1072.4	1201
część krótkoterminowa:	4078.7	3337.3
- z tytułu dostaw i usług	2201.7	1718.2
- pozostałe	1877	1619.1

(1) Zobowiązania spółki LOTOS Exploration and Production Norge AS (GK LOTOS Petrobaltic S.A., segment wydobywczy) z tytułu wzajemnych rozliczeń pomiędzy operatorem a uczestnikami konsorcjum na poszczególnych złożach norweskich.

Rezerwy								
	Nota	Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji					Pozostałe rezerwy	Razem
		Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego			Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe	Razem		
		Polska	Norwegia	Litwa				
1 stycznia 2017		186.5	958.6	14	15.2	1174.3	82.8	1257.1
Utworzenie		-	-	-	0.2	0.2	4.7	4.9
Aktualizacja szacunku kosztów likwidacji		3.5	-48.8 (1)	-0.9	-	-46.2	-	-46.2
Aktualizacja szacunku rezerw z tytułu warunkowych płatności		-	-	-	-	-	0.1	0.1
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżenia czasu wykonania zobowiązania (efekt odwracania dyskonta)	9.6	6.5	35.3	0.8	-	42.6	0.5	43.1
Odsetki od funduszu likwidacji zakładu górniczego		0.4	-	-	-	0.4	-	0.4
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	-122.4	-0.8	-	-123.2	-3	-126.2
Wykorzystanie		-	-7.9	-	-	-7.9	-32.5 (2)	-40.4
Rozwiązanie		-	-	-	-2.9	-2.9	-15.6	-18.5
31 grudnia 2017		196.9	814.8	13.1	12.5	1037.3	37	1074.3
w tym:								
część długoterminowa		196.9	810.3	13.1	12.4	1032.7	1.3	1034
część krótkoterminowa		-	4.5	-	0.1	4.6	35.7	40.3
1 stycznia 2016		191.9	986.4	14.1	25.8	1218.2	194.2	1412.4
Utworzenie		-	-	-	-	-	29.3	29.3
Aktualizacja szacunku kosztów likwidacji		-11.3	-119.9 (1)	-1.5	-	-132.7	-	-132.7
Aktualizacja szacunku rezerw z tytułu warunkowych płatności		-	-	-	-	-	-27.5	-27.5
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżenia czasu wykonania zobowiązania (efekt odwracania dyskonta)	9.6	5.6	40.4	0.8	0.1	46.9	2.2	49.1

Odsetki od funduszu likwidacji zakładu górniczego		0.3	-	-	-	0.3	-	0.3
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	93.6	0.6	-	94.2	11.5	105.7
Wykorzystanie		-	-41.9	-	-0.2	-42.1	-105.6 (2)	-147.7
Rozwiązanie		-	-	-	-10.5	-10.5	-21.3	-31.8
31 grudnia 2016		186.5	958.6	14	15.2	1174.3	82.8	1257.1
w tym:								
część długoterminowa		186.5	944.3	14	13.8	1158.6	5.8	1164.4
część krótkoterminowa		-	14.3	-	1.4	15.7	77	92.7

(1) Wartość dotyczy głównie rezerw na przyszłe koszty likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego dotyczących pakietu aktywów Heimdal oraz Sleipner

(2) W tym kwota 31,4 mln zł (69,3 mln NOK) dotycząca rezerwy z tytułu warunkowych płatności wynikających z umowy nabycia aktywów Sleipner.

Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji:

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Polska – rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach górniczych B-3 i B-8 oraz fundusz likwidacji zakładu górniczego tworzonego zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 roku – Prawo Geologiczne i Górnicze oraz Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 roku w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Norwegia – rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalni ropy naftowej na złożu YME (w tym rezerwa na przyszłe koszty usunięcia platformy MOPU) oraz kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na złożach Heimdal oraz Sleipner.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Litwa – rezerwy na przyszłe koszty likwidacji litewskich kopalni ropy naftowej.

Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe – rezerwa na rekultywację oraz koszty rozbiórki i likwidacji wyłączonych z użytkowania instalacji w spółce LOTOS Terminale S.A., rezerwa na szacunkowe koszty demontażu rurociągu podwodnego eksploatowanego przez spółkę zależną Energobaltic Sp. z o.o. (GK LOTOS Petrobaltic S.A.) oraz na rekultywację terenu i usunięcie zanieczyszczeń.

(1) Wartość dotyczy głównie rezerw na przyszłe koszty likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego dotyczących pakietu aktywów Heimdal oraz Sleipner

(2) W tym kwota 103 mln zł (218 mln NOK) dotycząca rezerwy z tytułu warunkowych płatności wynikających z umowy nabycia aktywów Sleipner.

Dotacje			
	Nota	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Stan na początek okresu		34.4	35.1
Dotacje otrzymane w okresie		18.4	5
Dotacje rozliczone w czasie	9.3	-16.8	-5.7
Stan na koniec okresu		36	34.4
w tym:			
część długoterminowa	25	9.4	10.1
część krótkoterminowa	25	26.6	24.3

INSTRUMENTY FINANSOWE

Wartość bilansowa						
Klasy instrumentów finansowych	Nota	Aktywa/ Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godzi- wej przez wynik - przeznaczone do obrotu	Pożyczki i należności	Aktywa finan- sowe dostępne do sprzedaży (1)	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowa- nym koszcie	Razem
Aktywa finansowe						
31 grudnia 2017						
Pochodne instrumenty finansowe	23	164.5	-	-	-	164.5
Należności z tytułu dostaw i usług	15	-	2677	-	-	2677
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	-	1920.7	-	-	1920.7
Pozostałe aktywa finansowe	15	-	449.8	9.8	-	459.6
Razem		164.5	5047.5	9.8	-	5221.8
Zobowiązania finansowe						
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	22	-	-	-	4425.9	4425.9
Pochodne instrumenty finansowe	23	79.4	-	-	-	79.4
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	25	-	-	-	2201.7	2201.7
Pozostałe zobowiązania finansowe	25	-	-	-	222	222
Razem		79.4	-	-	6849.6	6929
31 grudnia 2016						
Aktywa finansowe						
Pochodne instrumenty finansowe	23	100.9	-	-	-	100.9
Należności z tytułu dostaw i usług	15	-	2.251,7	-	-	2.251,7
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	-	744.6	-	-	744.6
Pozostałe aktywa finansowe	15	-	615.1	9.8	-	624.9
Razem		100.9	3.611,4	9.8	-	3.722,1
Zobowiązania finansowe						
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	22	-	-	-	5.557,2	5.557,2
Pochodne instrumenty finansowe	23	209.2	-	-	-	209.2
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	25	-	-	-	1.718,2	1.718,2
Pozostałe zobowiązania finansowe	25	-	-	-	246.8	246.8
Razem		209.2	-	-	7.522,2	7.731,4

(1) Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa posiadała udziały w jednostkach pozostałych wyceniane według kosztu historycznego pomniejszonego o utworzone odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Istotne pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Aktywa/ Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik - przeznaczone do obrotu	Pożyczki i należności	Aktywa finan- sowe dostępne do sprzedaży	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowa- nym koszcie	Razem
2017						
Należności z tytułu dostaw i usług:						
Przychody z tytułu odsetek	9.5	-	2.6	-	-	2.6
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych ujętych w koszcie własnym sprzedaży	9.1	-	-24.1	-	-	-24.1
Pozostałe aktywa finansowe:						
Przychody z tytułu odsetek od lokat	9.5	-	14.3	-	-	14.3
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych od depozytów, lokat i innych środków pieniężnych oraz od pożyczek i obligacji ujętych w przychodach finansowych	9.5	-	-209.9	-	-	-209.9
Pochodne instrumenty finansowe (aktywa/zobowiązania finansowe):						
Zyski/(Straty) z tytułu wyceny do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych	9.5	196.7	-	-	-	196.7
Zyski/(Straty) z tytułu realizacji pochodnych instrumentów finansowych	9.5	117.4	-	-	-	117.4
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego:						
Koszty z tytułu odsetek	9.6	-	-	-	-151.7	-151.7
Zyski/(Straty) z tytułu rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych korygujące przychody ze sprzedaży	8	-	-	-	-150.5	-150.5
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych od kredytów, pożyczek, obligacji oraz od zrealizowanych transakcji w walutach obcych na rachunkach bankowych ujętych w przychodach finansowych	9.5	-	-	-	313.8	313.8
Zyski/(Straty) z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne ujęte w innych całkowitych dochodach	20	-	-	-	725.4	725.4
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:						
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych ujętych w koszcie własnym sprzedaży	9.1	-	-	-	19.3	19.3
Razem		314.1	-217.1	-	756.3	853.3
2016						
Należności z tytułu dostaw i usług:						
Przychody z tytułu odsetek	9.5	-	2.3	-	-	2.3
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych ujętych w koszcie własnym sprzedaży	9.1	-	20.4	-	-	20.4
Pozostałe aktywa finansowe:						
Przychody z tytułu odsetek od lokat	9.5	-	11.9	-	-	11.9
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych od depozytów, lokat i innych środków pieniężnych oraz od pożyczek i obligacji ujętych w przychodach finansowych	9.5	-	25.6	-	-	25.6

Pochodne instrumenty finansowe (aktywa/zobowiązania finansowe):						
Zyski/(Straty) z tytułu wyceny do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych	9,6	-206,6	-	-	-	-206,6
Zyski/(Straty) z tytułu realizacji pochodnych instrumentów finansowych	9,6	173,1	-	-	-	173,1
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego:						
Koszty z tytułu odsetek	9,6	-	-	-	-179,4	-179,4
Zyski/(Straty) z tytułu rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych korygujące przychody ze sprzedaży	8	-	-	-	-111,7	-111,7
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych od kredytów, pożyczek, obligacji oraz od zrealizowanych transakcji w walutach obcych na rachunkach bankowych ujętych w przychodach finansowych	9,5	-	-	-	-18,3	-18,3
Zyski/(Straty) z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne ujęte w innych całkowitych dochodach	20	-	-	-	-138,2	-138,2
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:						
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych ujętych w koszcie własnym sprzedaży	9,1	-	-	-	-17,7	-17,7
Razem		-33,5	60,2	-	-465,3	-438,6

RYZIKO

Ryzyko cen surowców i produktów naftowych					
Na dzień 31 grudnia 2017 roku otwarte swapy towarowe przedstawiały się następująco:					
Typ transakcji	Indeks bazowy	Okres wyceny	Ilość w tonach w okresie wyceny	Wycena w wartości godziwej	
				Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Swap towarowy	3.5 PCT Barges FOB Rotterdam	III'2018 – VI'2019	111877	34,7	-
Swap towarowy	Gasoil 0,1 pct Crg CIF NWE_ARA	III'2018 – VI'2019	(10 339)	-	-3,8
Razem				34,7	-3,8
Na dzień 31 grudnia 2016 roku otwarte swapy towarowe przedstawiały się następująco:					
Swap towarowy	3.5 PCT Barges FOB Rotterdam	III '2017 - XI '2018	181526	58,5	-4,8
Swap towarowy	Gasoil 0,1 pct Crg CIF NWE_ARA	III '2017 - XI '2018	-16201	0,2	-6,6
Swap towarowy	ULSD 10 ppm CIF NWE	IV '2017	-16050	-	-7
Razem				58,7	-18,4
Na dzień 31 grudnia 2017 Grupa nie posiadała otwartych opcji towarowych.					
Na dzień 31 grudnia 2016 roku otwarte opcje towarowe przedstawiały się następująco:					
Opcje towarowe	3.5 PCT Barges FOB Rotterdam	III '2017 – X '2017	10646	0,4	-

Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe związane ze zmianami cen surowców i produktów naftowych
Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 2016 roku transakcji finansowych narażonych na ryzyko zmiany cen surowców i produktów naftowych przy założeniu zmiany cen +/- wartość rocznej zmienności implikowanej indeksu bazowego przedstawiała się następująco:

	31 grudnia 2017			31 grudnia 2016		
	Wartość bilan-sowa	Zmiana procentowa*		Wartość bilan-sowa	Zmiana procentowa**	
		+zm. impliko-wana	- zm. impliko-wana		+zm. impliko-wana	- zm. impliko-wana
Aktywa finansowe (1)	34.7	37.3	-37.3	59.1	75	-72.9
Zobowiązania finansowe (1)	3.8	4.3	-4.3	18.4	4.6	-4.6
Wpływ na wynik		33	-33		70.4	-68.3

(1) Swapy oraz opcje towarowe łącznie.

* Dla instrumentów posiadanych na dzień 31 grudnia 2017 roku do kalkulacji powyższych odchyłek cen indeksów bazowych wykorzystano roczną implikowaną zmienność indeksu, o który oparte są zawarte transakcje, z dnia 31 grudnia 2017 roku, publikowaną przez serwis SuperDerivatives. W przypadku indeksu 3.5 PCT Barges FOB Rotterdam była to zmiana +/- 27,39%, dla Gasoil 0.1 pct Crg CIF NWE_ARA +/- 21,23%.

** Dla instrumentów posiadanych na dzień 31 grudnia 2016 roku do kalkulacji powyższych odchyłek cen indeksów bazowych wykorzystano roczną implikowaną zmienność indeksu, o który oparte są zawarte transakcje, z dnia 31 grudnia 2016 roku, publikowaną przez serwis SuperDerivatives. W przypadku indeksu 3.5 PCT Barges FOB Rotterdam była to zmiana +/- 34,85%, dla Gasoil 0.1 pct Crg CIF NWE_ARA +/- 27,44%, zaś dla Brent (Dtd) +/- 29,18%.

Ryzyko cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO2)
Liczba nieodpłatnych uprawnień do emisji CO2 na lata 2013 - 2020 oraz rzeczywista emisja CO2 (w mln ton):

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem
Uprawnienia przyznane KPRU (1)	1.8	1.7	1.6	1.6	1.6	1.5	1.5	1.5	12.8
Rzeczywista emisja CO2 (2)	1.7	1.9	1.9	2	1.8	-	-	-	9.3

Transakcje otwarte w uprawnieniach do emisji na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiały się następująco:

	Okres rozliczenia transakcji	Ilość uprawnień w tonach	Faza	Wycena w wartości godziwej*	
				Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Futures EUA	XII '2018 - XII '2020	1554000	III faza	8.7	-0.1

Transakcje otwarte w uprawnieniach do emisji na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiały się następująco:

	Okres rozliczenia transakcji	Ilość uprawnień w tonach	Faza	Wycena w wartości godziwej*	
				Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Futures EUA	XII '2017 - XII '2019	1752000	III faza	5.6	-5.3

(1) Ilość bezpłatnych uprawnień do emisji CO2 na lata 2013 – 2020, wg Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień („KPRU”), na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2014 roku (Dz U 2014 poz 439) jak również Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 2014 roku (Dz U 2014 poz 472) zawierających wykaz instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych wraz z przyznaną im liczbą uprawnień do emisji Ponadto w zestawieniu uwzględniono przydział dodatkowych bezpłatnych uprawnień z rezerwy Komisji Europejskiej w związku ze zwiększeniem zdolności produkcyjnych rafinerii, wynikających z zastosowania gazu ziemnego jako wsadu do produkcji wodoru

(2) Emisja CO2 wyliczona na podstawie danych produkcyjnych dla instalacji objętych systemem handlu emisjami Dane za rok 2017 zostały zweryfikowane zgodnie z art 59 Ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 roku o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych

*Wycena pozabilansowa, wyłącznie dla celów statystycznych i monitoringu w zarządzaniu ryzykiem

Ryzyko walutowe

Transakcje walutowe otwarte na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiały się następująco:

	Kupno/sprzedaż	Okres rozliczenia transakcji	Para walut (bazowa/zmienna)	Kwota w walucie bazowej (w mln)	Wycena w wartości godziwej	
					Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Spot walutowy	Kupno	I '2018	USD/PLN	54	-	-0.6
Spot walutowy	Kupno	I '2018	EUR/PLN	0.1	-	-
Forward walutowy	Kupno	I '2018	USD/PLN	124	-	-8.3
Forward walutowy	Kupno	I-III '2018	EUR/PLN	10	-	-0.6
Forward walutowy	Kupno	I – VI '2018	EUR/USD	25.8	5.8	-
Forward walutowy	Sprzedaż	VI-X '2018	USD/PLN	-60	6.2	-
Forward walutowy	Sprzedaż	III '2018	EUR/PLN	-10	1.1	-
Swap walutowy	Kupno	I-VI '2018	USD/PLN	162.6	-	-38.3
Swap walutowy	Kupno	I '2018	EUR/USD	14.3	1.1	-
Swap walutowy	Sprzedaż	I-X '2018	USD/PLN	-565.7	106.3	-
Razem	120.5	-47.8				

Transakcje walutowe otwarte na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiały się następująco:

	Kupno/sprzedaż	Okres rozliczenia transakcji	Para walut (bazowa/zmienna)	Kwota w walucie bazowej (w mln)	Wycena w wartości godziwej	
					Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Forward walutowy	Kupno	I-III '2017	USD/PLN	53	8.6	-0.6
Forward walutowy	Kupno	I '2017 -VI '2018	EUR/USD	215.2	-	-27.7
Forward walutowy	Sprzedaż	IV - X '2017	USD/PLN	-230	-	-73.3
Forward walutowy	Sprzedaż	I '2017	EUR/PLN	-4.6	0.1	-
Swap walutowy	Kupno	XII '2017	USD/PLN	70	26.2	-
Swap walutowy	Kupno	I '2017	EUR/USD	2	0.1	-
Swap walutowy	Sprzedaż	I - XII '2017	USD/PLN	-267.1	3	-33.2
Swap walutowy	Sprzedaż	I – VII '2017	EUR/PLN	-19.1	0.1	-0.9
Razem	38.1	-135.7				

Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe związane ze zmianami kursów walut

Struktura walutowa wybranych instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiała się następująco:

	31 grudnia 2017					
	Nota	mIn USD	USD przeliczone na PLN	mIn EUR	EUR przeliczone na PLN	Wartość bilansowa w walucie przeliczona na PLN na dzień bilansowy
Aktywa finansowe						
Należności z tytułu dostaw i usług		88.4	307.9	4.3	18.3	326.2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		271.1	868.4	23.1	102	970.4
Pozostałe aktywa finansowe:		182.4	634.6	4.7	20	654.6
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanim		157	546.3	4.7	19.8	566.1
Lokaty		8.3	29	-	-	29
Depozyt zabezpieczający		-	-	-	0.2	0.2
Środki pieniężne przeznaczone na prace związane z usunięciem platformy MOPU ze złoża YME	15	15.9	55.1	-	-	55.1
Pozostałe		1.2	4.2	-	-	4.2
Razem		541.9	1810.9	32.1	140.3	1951.2
Zobowiązania finansowe						
Kredyty i pożyczki		1201.1	4116.2	-	-	4116.2
Obligacje		59	205.4	-	-	205.4
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		-	-	10.7	44.5	44.5
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		485.3	1689.3	5.3	21.9	1711.2
Pozostałe zobowiązania finansowe		4.5	15.6	6.4	26.5	42.1
Razem		1749.9	6026.5	22.4	92.9	6119.4

Struktura walutowa wybranych instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiała się następująco:

	31 grudnia 2016					
	Nota	mIn USD	USD przeliczone na PLN	mIn EUR	EUR przeliczone na PLN	Wartość bilansowa w walucie przeliczona na PLN na dzień bilansowy
Aktywa finansowe						
Należności z tytułu dostaw i usług		87	363.5	5.1	22.7	386.2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		13	54.2	10.6	47.1	101.3
Obligacje		85.5	357.5	-	-	357.5
Pozostałe aktywa finansowe:		178.9	749.4	9.2	40.4	789.8

Pożyczki udzielone jednostkom powiązanim		152.7	639.5	4.7	20.6	660.1
Lokaty		7.6	31.6	-	-	31.6
Depozyt zabezpieczający		-	-	4.5	19.8	19.8
Środki pieniężne przeznaczone na prace związane z usunięciem platformy MOPU ze złoza YME	15	17.9	75.3	-	-	75.3
Pozostałe		0.7	3	-	-	3
Razem		364.4	1524.6	24.9	110.2	1634.8
Zobowiązania finansowe						
Kredyty i pożyczki		1284.7	5325.1	-	-	5325.1
Obligacje		136.5	572	-	-	572
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		-	-	13.5	59.6	59.6
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		281.4	1176	12.9	57.1	1233.1
Pozostałe zobowiązania finansowe		4.7	19.7	17.8	78.8	98.5
Razem		1707.3	7092.8	44.2	195.5	7288.3

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2017 roku wraz z wpływem na wynik finansowy przy założeniu zmiany kursów USD/PLN o +/- 9,087% i EUR/PLN o +/- 5,950% przedstawiała się następująco:					
	31 grudnia 2017				
	Zmiana kursu - wpływ na wynik roku 2017				
	+9,087% USD	+5,950% EUR	-0,09087 USD	-0,0595 EUR	
Aktywa finansowe					
Pochodne instrumenty finansowe	-206.7	6.7	206.7	-6.7	
Należności z tytułu dostaw i usług	28	1.1	-28	-1.1	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	78.9	6.1	-78.9	-6.1	
Pozostałe aktywa finansowe:	57.6	1.2	-57.6	-1.2	
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanim	49.6	1.2	-49.6	-1.2	
Lokaty	2.6	-	-2.6	-	
Środki pieniężne przeznaczone na prace związane z usunięciem platformy MOPU ze złoza YME	5	-	-5	-	
Pozostałe	0.4	-	-0.4	-	
Razem aktywa finansowe	-42.2	15.1	42.2	-15.1	
Zobowiązania finansowe					
Kredyty i pożyczki	157.2 (1)	-	-157.2 (1)	-	
Obligacje	18.7	-	-18.7	-	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	2.6	-	-2.6	

Pochodne instrumenty finansowe	95.5	2.5	-95.5	-2.5
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	153.5	1.3	-153.5	-1.3
Pozostałe zobowiązania finansowe	1.4	1.6	-1.4	-1.6
Razem zobowiązania finansowe	426.3	8	-426.3	-8
Razem	-468.5	7.1	468.5	-7.1

(1) W kalkulacji wpływu zmiany kursu na wskazaną pozycję bilansową uwzględniono efekt rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Wpływ zastosowania rachunkowości zabezpieczeń przy założeniu zmiany kursów USD/PLN o +/- 9,087% potencjalnie spowodowałby zmianę wyceny wartości godziwej kredytów o (219,4) 219,4 mln zł. Ponadto w szacunku uwzględniono efekt zapłaconych z góry prowizji przygotowawczych (wycenionych wg kursu z dnia zapłaty) pomniejszających zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów, których wpływ na zmianę wyceny wartości godziwej tych zobowiązań przy założeniu zmiany kursów USD/PLN o +/- 9,087% wynosiłby 2,6 (2,6) mln. zł.

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2017 roku wraz z wpływem na wynik finansowy przy założeniu zmiany kursów USD/PLN o +/- 9,087% i EUR/PLN o +/- 5,950% przedstawiała się następująco:				
	31 grudnia 2017			
	Zmiana kursu - wpływ na wynik roku 2017			
	+9,087% USD	+5,950% EUR	-0,09087 USD	-0,0595 EUR
Aktywa finansowe				
Pochodne instrumenty finansowe	15.8	-1.7	-15.4	1.7
Należności z tytułu dostaw i usług	46.9	1.7	-46.9	-1.7
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6.9	3.5	-6.9	-3.5
Obligacje	46.1	-	-46.1	-
Pozostałe aktywa finansowe:	96.7	3	-96.7	-3
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	82.5	1.5	-82.5	-1.5
Lokaty	4.1	-	-4.1	-
Depozyty zabezpieczające	-	1.5	-	-1.5
Środki pieniężne przeznaczone na prace związane z usunięciem platformy MOPU ze złoza YME	9.7	-	-9.7	-
Pozostałe	0.4	-	-0.4	-
Razem aktywa finansowe	212.4	6.5	-212	-6.5
Zobowiązania finansowe				
Kredyty i pożyczki	202.2 (1)	-	-202.2 (1)	-
Obligacje	73.8	-	-73.8	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	4.4	-	-4.4
Pochodne instrumenty finansowe	345.8	-65.1	-345.8	65.1
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	151.7	4.2	-151.7	-4.2
Pozostałe zobowiązania finansowe	2.5	5.8	-2.5	-5.8
Razem zobowiązania finansowe	776	-50.7	-776	50.7

Razem	-563.6	57.2	564	-57.2
--------------	---------------	-------------	------------	--------------

(1) W kalkulacji wpływu zmiany kursu na wskazaną pozycję bilansową uwzględniono efekt rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Wpływ zastosowania rachunkowości zabezpieczeń przy założeniu zmiany kursów USD/PLN o +/- 12,9% potencjalnie spowodowałby zmianę wyceny wartości godziwej kredytów o (489,5) 489,5 mln zł. Ponadto w szacunku uwzględniono efekt zapłaconych z góry prowizji przygotowawczych (wycenionych wg kursu z dnia zapłaty) pomniejszających zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów, których wpływ na zmianę wyceny wartości godziwej tych zobowiązań przy założeniu zmiany kursów USD/PLN o +/- 12,9% wynosiłby 4,8 (4,8) mln. zł.

Ryzyko stopy procentowej					
Transakcje otwarte na stopę procentową na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiały się następująco:					
Typ transakcji	Okres	Kwota nominalna (w mln USD)	Spółka otrzymuje	Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Swap procentowy (IRS)	VII '2011 - VI '2019	207.5	LIBOR 6M	0.1	-19.8
Swap procentowy (IRS)	I '2015 - XII '2021	494	LIBOR 3M	9.2	-8
Razem				9.3	-27.8
Transakcje otwarte na stopę procentową na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiały się następująco:					
Swap procentowy (IRS)	VII '2011 - VI '2019	212.5	LIBOR 6M	0.1	-43.7
Swap procentowy (IRS)	I '2015 - XII '2021	494	LIBOR 3M	3.6	-11.4
Razem				3.7	-55.1

W powyższym zestawieniu transakcje IRS zostały zagregowane według waluty nominalu oraz stopy referencyjnej. W kolumnie „Okres” został podany minimalny termin początku i maksymalny termin końca okresu z zestawu transakcji wchodzących w skład danej grupy.

Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe związane ze zmianami stóp procentowych				
Analiza wrażliwości na ryzyko zmiany stopy procentowej Grupy przy założeniu zmiany stopy procentowej o +/- 0,30% na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiała się następująco:				
	31 grudnia 2017			
	Nota	Wartość bilansowa	Zmiana procentowa	
			+0,30%	-0,003
Klasy instrumentów finansowych				
Aktywa finansowe				
Pochodne instrumenty finansowe (2)	23	9.3	7.3	-7.4
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	1920.7	5.8	-5.8
Pozostałe aktywa finansowe:		334.1	1	-1
Fundusz likwidacji zakładu górniczego	15	34.1	0.1	-0.1
Lokaty	15	37	0.1	-0.1
Depozyty zabezpieczające	15	-	-	-
Środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie zobowiązań umownych dotyczących przyszłej likwidacji aktywów	15	207.9	0.6	-0.6
Środki pieniężne przeznaczone na prace związane z usunięciem platformy MOPU ze złoża YME	15	55.1	0.2	-0.2
Razem		2264.1	14.1	-14.2

Zobowiązania finansowe				
Kredyty	22.1	3903	10 (1)	-10 (1)
Pożyczki	22.2	68.3	0.2	-0.2
Obligacje	22.3	313	0.9	-0.9
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	22.4	141.6	0.4	-0.4
Pochodne instrumenty finansowe (2)	23	27.8	-0.9	0.9
Razem		4453.7	10.6	-10.6
Analiza wrażliwości na ryzyko zmiany stopy procentowej Spółki przy założeniu zmiany stopy procentowej o +/- 0,35% na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiała się następująco:				
	31 grudnia 2017			
	Nota	Wartość bilansowa	Zmiana procentowa	
			+0,30%	-0.003
Klasy instrumentów finansowych				
Aktywa finansowe				
Pochodne instrumenty finansowe (2)	23	3.7	2.7	-2.7
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	744.6	2.6	-2.6
Pozostałe aktywa finansowe:		509.3	1.8	-1.8
Fundusz likwidacji zakładu górniczego	15	33.2	0.1	-0.1
Lokaty	15	189.2	0.7	-0.7
Depozyty zabezpieczające	15	19.6	-	-
Środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie zobowiązań umownych dotyczących przyszłej likwidacji aktywów	15	192	0.7	-0.7
Środki pieniężne przeznaczone na prace związane z usunięciem platformy MOPU ze złoza YME	15	75.3	0.3	-0.3
Razem		1257.6	7.1	-7.1
Zobowiązania finansowe				
Kredyty	22.1	5082.9	14.5 (1)	-14.5 (1)
Pożyczki	22.2	81.8	0.3	-0.3
Obligacje	22.3	213	0.7	-0.7
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	22.4	179.5	0.6	-0.6
Pochodne instrumenty finansowe (2)	23	55.1	-15.2	15.4
Razem		5612.3	0.9	-0.7

(1) Wykazane bez uwzględnienia kredytów o stałym oprocentowaniu oraz zapłaconych prowizji przygotowawczych pomniejszających zobowiązania finansowe z tytułu otrzymanych kredytów.

(2) Swap procentowy (IRS). Różnica między zmianą wartości wyceny, gdy przesuwają się krzywą stóp procentowych o +/- 0,30% powstaje w momencie obliczania i dyskontowania przyszłych przepływów (związanych z rozliczeniem transakcji) na dzień kalkulacji wyceny. Dyskontowanie odbywa się w oparciu o różne stopy procentowe (w pierwszym przypadku przesunięcie krzywej powoduje zwiększenie stopy o 0,30%, zaś w drugim przypadku zmniejszenie stopy o 0,30%).

Ryzyko płynności								
Kontraktowe terminy zapadalności zobowiązań finansowych:								
	Nota	Wartość bilansowa	Kontraktowe przepływy pieniężne	Do 6 miesięcy	6 - 12 miesięcy	1 - 2 lata	2 - 5 lat	Powyżej 5 lat
31 grudnia 2017								
Kredyty bankowe (poza kredytami w rachunku bieżącym)	22.1	3902.9	4624	89.8	1164.4	906.5	1968.4	494.9
Kredyty w rachunku bieżącym	22.1	0.1	0.1	0.1	-	-	-	-
Pożyczki	22.2	68.3	69.4	6.5	58.1	0.9	2.2	1.7
Obligacje	22.3	313	306.1	306.1	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	22.4	141.6	179	28.7	28.7	53.2	68.4	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	25	2201.7	2201.7	2196.5	5.2	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	25	222	222	188	7.4	3.3	7.8	15.5
Razem		6849.6	7602.3	2815.7	1263.8	963.9	2046.8	512.1
31 grudnia 2016								
Kredyty bankowe (poza kredytami w rachunku bieżącym)	22.1	5069.1	6167.7	-305.5	1108.1	790.3	3641.1	933.7
Kredyty w rachunku bieżącym	22.1	13.8	13.8	13.8	-	-	-	-
Pożyczki	22.2	81.8	83.2	6.3	6.5	11.9	56	2.5
Obligacje	22.3	213	213.1	79.8	133.3	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	22.4	179.5	235.8	28.8	29	56.7	117	4.3
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	25	1718.2	1718.2	1718.2	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	25	246.8	246.8	221	2.3	9.2	7.3	7
Razem		7522.2	8678.6	1762.4	1279.2	868.1	3821.4	947.5
Analiza wymagalności pochodnych instrumentów finansowych:								
	Nota	Wartość bilansowa	Kontraktowe przepływy pieniężne	Do 6 miesięcy	6 - 12 miesięcy	1 - 2 lata	2 - 5 lat	Powyżej 5 lat
31 grudnia 2017								
Swap towarowy	23	30.9	31.3	10.6	20.1	0.6	-	-
Forwardy i spoty walutowe		3.6	3.7	-0.4	4.1	-	-	-
Swap procentowy (IRS)		-18.5	-18.6	-21.5	7.1	-5.9	1.7	-
Swap walutowy		69.1	69.1	62.9	3.2	3	-	-
Razem		85.1	85.5	51.6	34.5	-2.3	1.7	-

31 grudnia 2016								
Swap towarowy	23	40.3	40.8	-0.4	25.9	15.3	-	-
Opcje towarowe		0.4	0.4	-	0.4	-	-	
Forwardy i spoty walutowe		-92.9	-93.5	-52.2	-38.5	-2.8	-	-
Swap procentowy (IRS)		-51.4	-51.8	-30.5	3.8	-19.4	-5.7	-
Swap walutowy		-4.7	-4.5	-23.9	19.4	-	-	-
Razem		-108.3	-108.6	-107	11	-6.9	-5.7	-

*Wartość bilansowa (dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych plus ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych) prezentuje wartość godziwą pochodnych instrumentów finansowych ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (z wyłączeniem futures na uprawnienia do emisji CO2 zakupionych z zamiarem rozliczenia).

Ryzyko kredytowe			
Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe aktywów finansowych	Nota	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Pochodne instrumenty finansowe	23	164.5	100.9
Należności z tytułu dostaw i usług	15	2677	2251.7
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	1920.7	744.6
Pozostałe aktywa finansowe	15	459.6	624.8
Razem		5221.8	3722

ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Zarządzanie kapitałem			
	Nota	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty	22.1	2633.6	3769.8
Pożyczki	22.2	4.4	69.3
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	22.4	100.3	141.4
Razem		2738.3	3980.5
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty	22.1	1269.4	1313.1
Pożyczki	22.2	63.9	12.5
Obligacje	22.3	313	213
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	22.4	41.3	38.1
Razem		1687.6	1576.7
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	-1920.7	-744.6
Zadłużenie netto		2505.2	4812.6
Kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej		10712.4	8610.8
Udziały niekontrolujące		0.1	0.1
Kapitał własny razem		10712.5	8610.9
Stosunek zadłużenia netto do kapitału własnego		0.23	0.56

ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE

Informacje o transakcjach z jednostkami powiązanymi, w których Grupa posiada udziały			
Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności		2017	2016
Sprzedaż		431,4	209,9
	Nota	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Należności	15	34,5	16,1
Zobowiązania		-	0,2

Transakcje z jednostkami powiązаныmi, w których Skarb Państwa sprawuje kontrolę, współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ		
	2017	2016
Sprzedaż	394	370.1
Zakupy	1587.5	1237.6
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Należności	82.9	28.9
Zobowiązania	263.4	173

Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej oraz informacje o pożyczkach i świadczeniach o podobnym charakterze udzielonych osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących		
Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki	2017	2016
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	2.6	1.5
Zarząd – jednostki zależne (1)		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	0.3	3
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	0.6	0.3
Razem (2)	3.5	4.8
Pozostałe świadczenia pracownicze	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zarząd		
Świadczenia po okresie zatrudnienia, nagrody jubileuszowe i pozostałe świadczenia	-	0.3
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu nagrody rocznej (3)	1.4	0.1
Razem	1.4	0.4

(1) Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu Spółki z tytułu pełnienia funkcji we władzach spółek bezpośrednio i pośrednio zależnych.

(2) Wartość wynagrodzenia uwzględnia zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki.

(3) Zgodnie z ustawą o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami.

Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej		
Wynagrodzenie wypłacone głównej kadry kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu Spółki)	2017	2016
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia), w tym:	46	33.7
- wypłacona nagroda roczna	7.1 (1)	7.4 (2)
- wypłacona nagroda jubileuszowa	0.5	0.6
Pozostałe świadczenia pracownicze	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Świadczenia po okresie zatrudnienia, nagrody jubileuszowe i pozostałe świadczenia	11	11.5
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu nagrody rocznej	10.5	9
Razem	21.5	20.5

(1) Wypłacone w 2017 roku wynagrodzenie z tytułu nagrody rocznej za rok 2016.

(2) Wypłacone w 2016 roku wynagrodzenie z tytułu nagrody rocznej za rok 2015.